SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 24 / Sayı: 287 / Kasım 2005

İMHA SAVAŞI DEVAM EDERSE FEDAİ SAVAŞI DEVREYE GİRER

● PKK hareketi birçok zorlu engeli aşarak kahraman Kürt halkıyla en güçlü birlikteliği yakalamıştır. Kürt sorununun çözümünde Önder Apo ve halkımızın tercihi her zaman için demokratik, barışçıl çözüm yollarından yana olmuştur. Fakat bu yollar Türk devleti tarafından her süreçte tıkatılmış ve savaşta ısrar edilmiştir. Mevcut politikaların uygulanmasına ısrarlı bir şekilde devam edilmesi durumunda, söz anlamını yitirecek, sıra fedaileşmiş Apocu Kürdistan gerillasının fedai savaşı tarzındaki direnişinin olacaktır. 2'de

Yeni insanı yaratmada eğitimin önemi ve doğru kadro politakası

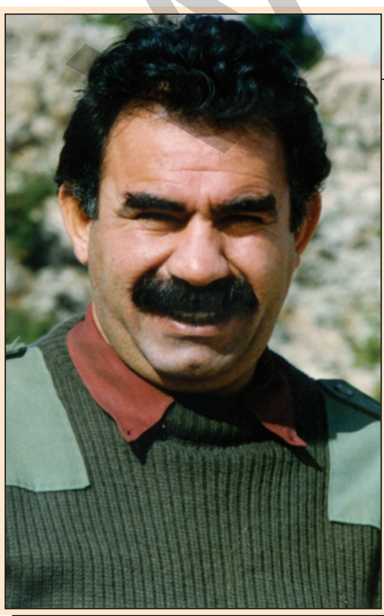
● Bir hamle süreci içerisindeyiz. Önderlik direniştedir. Biz meşru savunma savaşı yürütüyoruz. Halk en sert demokratik serhildan sürecine giriyor. Demokratik konfederalizmi örgütlemek, halkın bütün kesimlerini örgütlü kılıp kendi demokratik yaşamını sürdürür hale getirmek için seferberlik düzeyinde örgütsel çalışma yürütüyoruz. Bütün bunlar PKK'ye ve her PKK kadrosuna büyük görevler ve sorumluluklar yüklüyor. 4'te

Popüler kültür egemen sistemin halkın beynini uyuşturma ve fethetme savaşıdır

● Herhangi bir toplum, topluluk, hareket, ideoloji, düşünce biçiminin kendini yeniden üretmesi ve kökleştirmesi için kendine ait bir kültür olması, yaratması ve bunu her gün yeniden yeniden üreterek geleceğe taşıması gerekir. Böyle olursa zaten kendisi olan, kendisine ait olan bir sosyal kişilik, kimlik –kültürel bir kimlik– ortaya çıkıyor. Dolayısıyla kültür olgusunu sıradan ele alamayız. Toplumların varlık koşulu olarak ele almak durumundayız. 10'da

UMUT ZAFER KADAR DEĞERLİDİR

ABDULLAH ÖCALAN

Söz gücü eylem gücüdür. Eğer bir kişinin eyleminde çok-büyük bir yetersizlik varsa, sözünde, dolayısıyla düşüncesindeki güçsüzlükle izah edilebilir. Büyük eylemi dolayısıyla savaşı ortaya çıkarmayışınızın en temel nedeni, söz haline gelmiş düşünce gücünüzün bir türlü gerçekleşemeyişidir.

İnsan topluluklarını yöneten esasta düşünce gücüdür. Her ne kadar kendiliğindenlik ve güdülerinde hareket ettirici etkisi çok büyükse de, adına insan gelişimi, toplumsal gelişim, ulusal gelişim dediğimiz, hele siyasal ve askeri diye bir çerçeveye doğru kaydırdığımızda, gelişme tamamıyla düşünce, dolayısıyla ondan çıkan ilkelerle bağlantılıdır. Kürt olayında düşünceden dolayısıyla ilkeden kopuk yaşama, onun düşüşünün de temel izahıdır. İlkeden yoksunluk, bizde hemen herkesin neredeyse atom sisteminden kopmuş elektron örneğindeki gibi, her tarafa dağılması veya ilkeden kopmuş, aileden kopmuş, lümpenizme dalmış kişiye benzer. Sistemi olmayan, ilkesi olmayan, her kötülüğe –dolayısıyla zayıflığa– açık. İlke diye bellendikleriniz ise yine çokça vuguladığımız gibi bir kuş beyinli olmaktan öteye sizi götürmüyor.

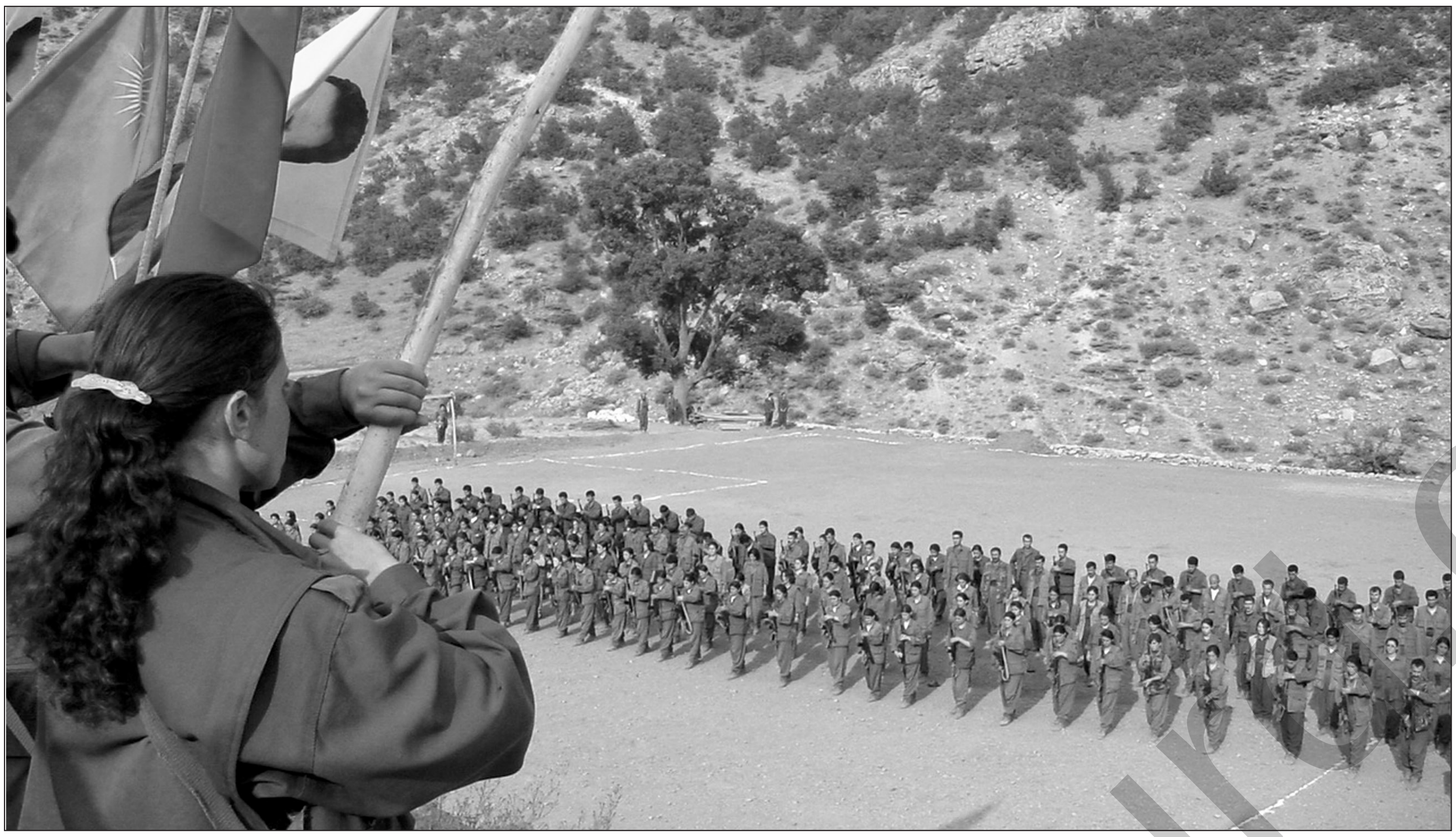
İlke adına ilkesizlik. Bu tabii ki kendini pratikte belli ediyor. Sonuçta oldukça iddiasız, başarısız, yaptığı boşa çıkan kişiler olmaktan kurtulamıyorsunuz. İlke savaşlarınız zayıf, pratiğe dökmek daha da zayıf ve bu anlamda büyük bir sorun halinde önümüzde duruyorsunuz. Açık söyleyeyim, ben son dönemlerde en çok bu duruma öfkeleniyorum.

devamı 16'da

İçindekiler

İMHA SAVAŞI DEVAM EDERSE FEDAİ SAVAŞI DEVREYE GİRER

Son süreçte Türkiye ve Suriye devletlerinin düştükleri iç karartıcı duruma bakınca, Ortadoğu halklarının kendi sorunlarını demokratik yöntemlerle çözme becerisini gösterememenin acısını daha uzun süre çekecekleri görülüyor. Yaşadığımız coğrafyada dogmatizm ve kendi halinden memnuniyet o kadar fazladır ki, katı merkeziyetçi sistemlerin reformasyonu imkansız hale gelip, dış müdahalelere zemin hazırlanmış olmaktadır. Bunun için çok uzaklara gitmeye gerek yok. Türkiye'nin son birkaç ayda yaşadığı iç savaş kabusu ve Suriye'nin Hariri cinayetiyle gerçek yüzünün açığa çıkışı, bu devletleri bunaltmıştır. Ama nedense bu kadar tehlikeli gidişat bile, Türkiye ve Suriye devletlerini, sorunlarını halklarıyla birlikte çözmeye yöneltmemektedir.

Geçen aylarda, Türkiye ve Kürdistan'da HPG'nin meşru savunma çizgisi temelinde geliştirdiği eylemlerin güçlü bir şekilde ortaya çıkması üzerine, Türk devlet yetkililerinin sergiledikleri tavırlar çarpıcı olmuştur. İlker Başbuğ ve Hilmi Özkök gibi generaller, AB kriterlerini ve siyasi otorite olan hükümeti takmadan, öne çıkarak, topyekun savaş çağrıları yapmakta gecikmediler. Bu tutumların Kürt sorununda çözümsüzlüğü getireceği ve iki halka da kaybettireceğini bilmeyen Türk yetkilisi olmamasına karşın, ısrarla bu tutumda diretilmiştir. Bu sırada, Başbakan Tayyip Erdoğan'ın *'Kürt sorunu vardır, benim de sorunumdur, devlet geçmişte yaptıklarının özeleştirisini vermelidir'* sözleri gündemi belirlemiş, herkeste 'acaba devlet, demokrasi inisiyatifini eline alarak, sorunu dış güçlere havale etmeden, kendisi mi çözmek istiyor?' şeklinde umutlandıran düşüncelerin oluşmasına yol açmıştır. İşin doğrusu, böyle olması bizim de tercihimizdi. Kürt sorununun savaşla değil, barışla çözülmesinden yana olan hareketimiz, 'ezeriz, bitiririz' dışındaki bir söyleme olumsuz bir yaklaşım gösteremezdi. Türk, Kürt halkı ve basının böyle bir beklentisi olunca, HPG olarak eylemsizlik kararı alarak, sürecin barışa doğru evrilmesi için tarihi bir tutum sergiledik.

Fakat Türk ordusu ve devlet yetkilileri, bu kararı aldığımıza adeta pişman edercesine, gerillalarımıza yönelik imha operasyonlarına hız verdi. Bu yetmiyormuş gibi, Önder Apo üzerindeki tecridi daha da ağırlaştırarak, psikolojik ve fiziki imha politikasını en pervasız biçimde uygulamaya başlamışlardır. Önderliğimizle 24 haftadır görüşme yapılamamaktadır. Böylesine ağır bir durumda, Önderliğimizin hayati durumu hakkında ciddi kaygılar içerisindeyiz. Önderliğimizin durumu son derece endişe verici olmakla birlikte, tehlikeli bir durum arz etmektedir. Daha öncesinde de halkımız Önderliğini sahiplenerek Gemlik'e kadar gitmiş, barış için haykırmış, ama bunun karşısında devlet yönlendirmeli ırkçı şoven saldırılarla karşı karşıya kalmıştır. Mevcut durumda uygulanan politikalarla Türk ve Kürt halkı savaşa çekilmek istenmektedir. Bütün bunların kime faydası olacak diye düşünmek gerekmiyor mu?

Tayyip Erdoğan'ın, Kürt sorununun çözümüne yönelik söylem düzeyinde yaptığı açıklamalar, başta da kuşku yaratmış olmasına rağmen, beklentili bir ortam oluşturdu. Fakat sonrasında durum tam tersi gelişti. Zamanla, generallerin baskılarına teslim olarak, yürütülen topyekun savaşa ortak olduğu gibi, bunun memurluğuna da soyunmuştur. Altı yıl önce bir generalin Suriye'yi tehdit edişine benzer bir şekilde Kürt halkını tehdit etmesi, tarihi bir çelişki olmaktadır. Yine daha dün denilecek bir zamanda, *'devlet geçmişte yaptıklarının özeleştirisini vermelidir'* diyen kişi de Tayyip Erdoğan olduğuna göre, aynı yanlışta diretmek ve dünyanın gözü önünde böyle 180 derece çark etmek, Türk devletine olan güvensizliği daha da arttırmaktan başka bir işe yaramamıştır.

Türkiye'de ordu her şeye hakimdir

Türkiye tarihinde, siyasi yöneticilerin ordu siyasetine yenilmesinden dolayı, otorite her zaman orduda olmuştur. Sürekli olarak vurgulanan 'siyasi otorite hükümettedir' düşüncesi aldatmacadır. Türkiye'deki siyasette ordunun hakim olduğunu bilen Batılı yetkililer, Türkiye'yi ziyaret ettiklerinde, Türk Genelkurmayı ile görüşmeden siyasilerle görüşmemektedirler. Tabii bu durum, Türkiye'ye uyması gereken kriterler olarak tekrar ağır bir fatura olarak dönmekte, Türkiye'nin demokratikleşme zayıflığı şeklinde değerlendirilmektedir. Kıbrıs sorunu, Ermeni meselesi, Rum patrikhanesi ve su meselesi gibi birçok sorunda Türkiye'nin konuşamamasının nedeni, demokratikleşmemesi olmaktadır.

Türkiye bu haliyle Ortadoğu'ya yapılan ABD müdahalesi ardından İran ve Suriye'nin sıkışmış hallerinden farklı bir durumu yaşamamaktadır. Ortadoğu dengeleri ciddi bir şekilde değişmektedir. ABD'nin hedefinde katı islami ve milliyetçi ulus devletlerin olduğu anlaşılmaktadır. ABD ordusu, Irak'ta Baas milliyetçiliği ile savaşmaktadır. Türkiye'de yaşananlara bakılınca, Türk milliyetçiliğinin de ABD açısından tehlikeli olduğu görülecektir. Türkiye, olan bitenler karşısında kendi devlet sistemini reformasyondan geçirip demokratikleştireceği yerde, içte daha da katılaşıp, Irak'taki Kürt halkının kazanımlarına bile tahammül etmeyip tehditler savurduğundan ve İran-Suriye ile gizli ittifaklar aradığından, ABD açısından tehlikeli bir konumda bulunmaktadır.

Türkiye devletinin ve Tayyip Erdoğan'ın anlaması gereken gerçekler vardır. ABD Irak'ta fazlasıyla kayıp vermiştir. Herhalde ABD, bir tek askerini, yüz Türk askerine değişmezdi. Ama askerleri Irak'ta ölmektedir. Peki, ABD niçin Irak'a müdahale ettiğini bilmemekte midir? Saddam rejiminin bu kadar direnmesinde Türkiye'nin sunduğu gizli destek ABD tarafından görülmemiş midir?

> "Önderliğimizin hayati durumu hakkında ciddi kaygılar içerisindeyiz. Önderliğimizin durumu son derece endişe verici olmakla birlikte, tehlikeli bir durum arz etmektedir. Daha öncesinde de halkımız Önderliğini sahiplenerek Gemlik'e kadar gitmiş, barış için haykırmış, ama bunun karşısında devlet yönlendirmeli ırkçı şoven saldırılarla karşı karşıya kalmıştır. Mevcut durumda uygulanan politikalarla Türk ve Kürt halkı savaşa çekilmek istenmektedir."

1 Mart tezkeresi krizi niçin yaşanmıştır? Bunun gibi birçok soru sorulabilir. Sonuçta şu görülmüştür ki, ABD Irak'ta yalnız Saddamcılarla savaşmamış, Türkiye, Suriye ve İran'ın gizli ellerini de görmüştür.

İğneyi kendisine batırmadan, çuvaldızı Kürtlere batırmaya alışkın olan Türk devlet yetkilileri, bu sefer de ABD'yi tehdit ederek PKK'ye saldırmasını istemektedir. ABD'liler de Türk siyasetinin oryantal karakterini anladıklarından, Ankara'ya gelip, en aşırı Türk milliyetçisinden geride kalmayacak şekilde PKK'ye ve Kürt halkına tehditler savurarak gidebilmektedirler. Fakat hepsi onunla sınırlı kalmaktadır. Bu durum ABD'nin PKK hayranlığından ileri gelmemektedir. Nitekim İmralı sürecini kimin başlattığını, Önder Apo'yu kimin Türkiye'ye teslim ettiğini Kürt halkı asla unutmamıştır ve unutmayacaktır.

ABD Dışişleri Bakanı Condaliza Rice'nin dediği gibi, ABD, PKK'yi silahlı yöntemler dışındaki yöntemler vasıtasıyla çözmeye ağırlık vermektedir. Bu konuda hareketimizi içten parçalama girişiminde de bulunmuştur. Fakat tüm bu çabalara rağmen PKK parçalanmamış, sadece hain çete grubunun kaçışı söz konusu olmuştur. Buna karşın HPG'nin başlattığı 1 Haziran hamlesi ile birlikte Kürt halkı, Önder Apo, PKK-HPG etrafında kenetlenmiştir. ABD, PKK'yi kendi çıkarlarına uygun görmeyebilir. Bu konuda, devamlı PKK'yi içten parçalama yöntemini kullanmada ısrar edebilir. Ama ABD'nin bu amaçlarına ulaşamayacağı da bir gerçektir. Bu yöntem, PKK'nin mücadele tarihinde, dış güçler tarafından çokça denenmiş bir olgudur. Bu yöntemlerin bugüne kadar başarılı olmadığı herkes tarafından iyi bilinmektedir. ABD, Güney'deki işbirlikçi güçlere demokrat etiketi yapıştırıp, onları öne çıkararak belli bir mesafe de alabilir. Fakat Kürt halkının büyük çoğunluğunun aşiret sınırlarını çoktan kırarak, halk önderliklerini yaratalı otuz yıl olmuştur. Bugün sanki çok yeni bir projeymiş gibi, 'PKK ve Apo'ya hayır, Kürt halkına evet' söyleminden hareketle geliştirilen politikalar, Kürt halkı nezdinde değer bulmamaktadır.

HPG isteseydi Türkiye'yi cehenneme çevirebilirdi

2005 yılının PKK'si geçmişin yetersizliklerinden arınmış, bunun özeleştirisini vermiş, yeniden kuruluşunu gerçekleştirerek geleceğe umutla bakan, Önder Apo çizgisine bağlılık temelinde fedaileşen, Kürt halkının onur timsali gençlerle dolu bir hareket olarak öne çıkmıştır. Böyle bir hareketi herhangi bir savaş yıldırmamıştır ve yıldıramayacaktır da. Söz ettiğimiz bu savaş, Türk generallerinin dillendirdiği gibi topyekun bir savaş da olsa, PKK'nin göstereceği direniş karşısında sonuçsuz kalmaya ve yenilmeye mahkumdur. Mücadele tarihimiz de böylesi savaşlarla geçmiştir. Kürt coğrafyasında kazanan, PKK ve Önder Apo olmuştur. Celal Talabani'nin çok acı duyarak itiraf ettiği gerçek, işte budur. Kürt halkının çoğunluğunun Önder Apo'ya bağlı olmasını Celal Talabani'nin hazmetmemesi bu nedenledir.

Önder Apo öncülüğünde ulusal demokratik dönüşümü yaşayan Kürt halkı, demokratik bir tarzda temel hak ve özgürlüklerini isterken, ABD'nin işini gücünü bırakıp PKK ve Kürtlere saldırması, anlamsız ve beyhude bir girişimden başka bir şey olmayacaktır. ABD'nin böyle yapmasını istemek, Suriye, İran ve Türkiye'nin statükocu yaklaşımlarını benimsemesini istemek ya da daha çok ABD askerinin Baasçılar tarafından öldürülmesini istemek gibi bir şey olmaktadır. Kısacası ABD'nin Ortadoğu'da yenildiğini kabul etmesi anlamına gelmektedir. Türkiye'nin ABD'den sinsice istediği de bundan farklı bir şey değildir.

Demokrasiden yana olan güçlerin, Ortadoğu'da çiğ siyasetin tutmayacağını ve ayakları yere sağlam basmayan projelerin uçup gideceğini çok net bir biçimde görmeleri gerekmektedir. Bu coğrafyanın halkları adına hareket ettiğini iddia eden işbirlikçi kesimler, dış kültür bombardımanına açık olabilirler, ama Ortadoğu halkları söz konusu olunca, durum tam tersidir. Ortadoğu halklarının bellekleri sağlamdır. Kadınlara bolca kota vererek, meclisteki sayılarını arttırarak ya da birkaç kadın vakfı veya derneği kurarak demokratikleşmenin gelişmeyeceği çok açık bir gerçektir. Otuz yıllık PKK mücadelesi Kürdistan'da demokratikleşme mücadelesinden başka bir şey değildir. Yani hiçbir şey post-modern yöntemlerle gerçek sahiplerinin elinden alınamaz. Bunun için hiç kimse kendi kendine Kürt yaratacağını sanmamalıdır. Çünkü ortada oldukça politize olmuş bir halk ve Önderlik gerçeği vardır.

Ortadoğu gerçeğine bu açıdan bakarsak, Önder Apo'nun oynanan oyunları herkesten önce gördüğünü ve bozmak için harekete geçtiğini görmek gerekmektedir. Bilimsel, felsefi bakış açısıyla gerçekleştirilen stratejik değişim süreci ve doğru bir şekilde oturtulan meşru savunma anlayışı ile PKK ne dogmatizme düşmüş ne de toplumsal belleğini yitireceği bir mücadelesizliğe yatmıştır. Geçmiş yılların yetersizliklerini aşan hareketimiz, ayağa kalkan halkımızla birlikte İmralı'yla bütünleşmiş ve Önderliğimizin demokratik ekolojik, cinsiyet özgürlükçü paradigması doğrultusunda yeniden yapılanma adımlarını güçlü bir şekilde atmıştır.

Gençlerimizin yönlerini dağlara çevirdiği, halkımızın her ferdinin birer canlı bombaya dönüşerek Türkiye metropollerini cehenneme çevireceği yeni bir sürece girmiş bulunmaktayız. Kürt halkının tüm tehditleri ve şantajları aşan bir iradeyle, Önder Apo'yla kenetlenerek yürüdüğü çizgiye ulaşmış bulunmaktayız.

KKK, PKK ve HPG bu güçlerinden dolayı, Tayyip Erdoğan'ın söylemlerine eylemsizlik kararı ile cevap vererek, Türkiye'nin oynanan daha büyük oyunlara düşmemesi için ellerinden geleni yapmışlardır. PKK, Türkiye'nin AB'ye girmesi için herkesten daha çok çaba harcamıştır. Türk devleti ise bunun karşısında halkımızın demokrasi mitinglerini yasaklayarak hala güvensizlik yaşadığını, gerçeklerle yüzleşemediğini ortaya koymuştur. Gerçekleri görmek gerekmektedir. HPG isteseydi Türkiye'yi cehenneme çevirebilirdi ve Türkiye o konumuyla AB kapısına zor ulaşırdı. HPG bugün de bunu yapabilecek güçtedir.

Müzakereye başlama, söylendiği gibi Recep Tayyip Erdoğan'ın salt kendi gücüyle olmamıştır. Tayyip Erdoğan'ın ve AKP'nin başarısıymış gibi gösterilmesi şaşırtıcı bir durumdur. Bütün bunlar yanlış yaklaşımlar olarak tarihe geçmektedir.

devamı 27'de

www.arsivakurd.org

HALK SERHILDANINI REFERANDUMLA TAÇLANDIRALIM

Bilimle felsefenin iç içe ve çok güçlü kullanıldığı *"Bir Halkı Savunmak"* adlı Önderlik çalışması, *"toplumsal gerçeklikten kaçınmak zannedildiğinden daha zordur"* cümlesiyle başlar. Bu cümle toplum ile toplumsal gerçeklik ile doğru ilişkilenerek kendini var etmeye, yaratmaya çalışan birey, insan çözümünün bir halkın çözümüne, giderek insanlığın çözümüne dönüşünün derin çözümlemesini içerir. Paradigmal değişim olarak ifade edilen ve insanlığın temel sorunlarının uygarlık gerçeğinde açığa vurduğu çözümsüzlüğe, demokratik ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum paradigmasıyla bir çözüm yaratan bu güçlü eserin belki de anahtar cümlesi oluyor bu başlangıç cümlesi. Bu cümlenin taşıdığı içeriğin zorlanmasıyla ve çözümlenmesiyle ulaşılıyor yeni paradigmaya.

Yeni paradigmanın özünü; Kürt'ün yerel çözümünü evrensel çözüm düzeyinde aranması ve bu düzeyde yaratmasının bilinci ve çabası olarak ele alabiliriz. Kürt, kendi çözümünü insanlık düzeyinde yaratabileceğinin zorunlu bilinciyle, bu bilincin gerektirdiği ideolojik, politik, örgütsel, stratejik, taktik vb teorik pratik çabasına girişmiştir.

Bir yandan Önderlik gerçeğinde çözüme kavuşan Kürt'ün evrensel çözümü, diğer yandan Kürdistan üzerinde her türlü "fetih hakkını" kendine reva gören egemen devletlerin, özellikle de TC devletinin Kürt toplumsal gerçeğini (onun tarihsel bir gerçekleşmesi olarak Kürt ulusunu) inkar eden ve dayattığı inkar yaklaşımıyla Kürt'ü insanlık gerçeğinden koparan, tüketen ve yok eden dayatmaları... Bu anlamıyla ele alındığında, Kürt'ün insanlıkla buluşarak çözümünü yaratma adına kendi toplumsal gerçeğini fark etme, tanımlama anlamında ideolojik kimlik edinme çabasının odaklandığı nokta Önderlik gerçeği olduğu kadar, Kürt'ün insanlıktan koparılarak, tanımsız bırakılıp inkarla yüz yüze getirilme dayatmalarının odak noktası da Önderlik gerçeği olmaktadır. Önderlik gerçeği, Kürt'ün kendini tanımlamadaki en temel niteliği olarak ideolojik kimliğini ve bu ideolojik kimliğin somut maddi bir güce dönüştüğü siyasal bilinci ifade eder. Bu ideolojik kimlik ve siyasal bilinciyle, iradeli ve direnen bir duruşun sahibi olan Kürt halk gerçeğinin ardında Önderlik karakteriyle,Özgürlük hareketinin temel etken olduğu, pratiğin kanıtladığı tartışmasız bir gerçektir. Bu yüzden Kürt halkının belirtilen gerçeğine yönelik tahammülsüz yaklaşımlar her zaman için Özgürlük hareketine ve onun temel karakteristik özelliği olan Önderlik gerçeğine yönelmiştir. Bu anlamıyla Önderlik, özgürlük mücadelesi ve direnen halk gerçeğinin kopmaz bir buluşması söz konusudur.

Mücadele tarihimiz boyunca halkımızın özgürlük ve demokrasi taleplerine saldırıların hep Önderlik eksenli gelişmesi bunun somut ifadesi olmuştur. Çoğu zaman Önderlikle halkı birbirinden koparmanın, yine bunun için Önderlikle örgütü birbirinden koparmanın birçok ajan provakatif girişimi söz konusu olmuştur. Bu girişimler geçmişte, "Kürt sorununa evet, PKK'ye hayır", sonrasında ise "PKK' ye evet, Apo'ya hayır" biçiminde kimi formülasyonlarla da ifade edilmiş ve kendileri açısından doğru çözüm noktası olan bu girişimler, her defasında başarısızlıkla sonuçlanmıştır.

Son olarak uluslararası komployla zirveye çıkarılan ve Önderliğin esaretiyle farklı bir zeminde, çoğunlukla tecrit ve izolasyon politikaları biçiminde dışa vuran sonuçsuz, ama vazgeçilmemiş bir karşı mücadele olarak günümüzde değişik biçimler halinde sürdürülmeye çalışılmaktadır. Bu bağlamda hareketimize dayatılan son ajan provakatif girişimin başarısızlığına rağmen, bu uğursuz girişimden arta kalanları değerlendirmeye ve derlemeye çalışan TC, öncelikle ve özellikle Önderlik üzerindeki tecrit ve izolasyon politikalarını stratejik bir düzeye çıkararak, önce gerillaya, sonrasındaysa halka yönelik operasyonlarla saldırılarını Özgürlük ve demokrasi mücadelesine karşı bir imha konseptine dönüştürdü. Özgürlük ve demokrasi mücadelesine karşı stratejik bir imha konseptinin Önderlik, gerilla ve halkı hedef almasının şaşılacak bir yönü yoktur. Odağında Önderliğe yönelik tecrit ve izolasyonun olduğu bu konsepti, her zaman için halkımıza, onun özgürlük mücadelesine, demokratik kazanımlarına yönelik bir imha konsepti olarak değerlendirdik.

Derin devlet gerçeğine karşılık demokratik halk duruşu sergilenmiştir

Geride bıraktığımız yazdan itibaren tırmandırılan bu konsepte, bulunduğu zorlu mekandan ve koşullardan büyük bir direnişle karşı koymaya çalışan Önderliğin bu direnişine çok fazla cevap olmadığımız bir gerçek. Önderliğin direnişi bir yönüyle, Önderlik karşısında özeleştirisel pozisyonda olan örgütü pratiğe, halkla buluşmaya zorlayan bir direniştir. Önderliğe doğru şekilde cevap olmanın, Önderliğin temsil ettiği ideolojiyi, kitlelerin temsil ettiği siyasal güçle buluşturma olduğu, bu anlamıyla Önderlikle halkı buluşturmada rolümüzü oynamayarak cevap olmadığımız, özeleştirisi verilen ve daha da verilmek durumunda olan bir gerçektir. Önderlikle halkı buluşturması gereken örgütün, Önderliğin temsil ettiği ideolojiyi kavramada, içselleştirmede yaşadığı sorunlardan kaynaklı olarak, siyaseti temsil eden kitlelerle buluşamamasının yarattığı zorlanmalar son 6-7 yıl boyunca Önderlik üzerindeki saldırıların sürmesinde en önemli objektif neden olmuştur. Bu durumu genel olarak ideolojik yeniden yapılanmanın geçiştirilmesinin, geciktirilmesinin yol açtığı sorunlar olarak nitelemek yanlış olmaz.

Paradigmal değişimin yönlendirdiği ideolojik derinleşmenin algılanması ve pratikleştirilmesinden doğan sorunları kapsayan 6- 7 yıllık mücadele tarihi, hareketimizin en zorlu yılları olduğu gibi, halkımızın geleceği açısından da oldukça kritik bir dönemeci ifade eder. Paradigmal değişimden ve onun rotasına girmemeden kaynaklı, geçiş dönemi sorunları olarak ele alabileceğimiz bu kritik dönem sorunlarının benzerini yaşayan birçok devlet yıkılırken ve hareketimiz açısından da benzer beklentiler oldukça yoğunken, beklentilerin aksine, yaşanan zorlanmaların güce dönüştürülmesi, bu temelde bir çıkışın yaratılması elbette ki hareketin Önderliksel karakteri ve Önderliğin kendisinde yarattığı çözüm gücüyle doğrudan bağlantılıdır. Bu durumu, *"hareketin yaşadığı ağır sorunlar, başarılı çözüm için anlam gücünü bulmamı gerekli kılıyordu"* diye ifadelendiren Önder Apo, geliştirdiği son direnişle örgütü de bu anlam gücüne ulaşmaya zorladı. Gerekli anlam gücünü yaratabilmek için özellikle son bir yıl içinde belli bir hareketlenme yaşayan örgütün, Önderliğin geliştirdiği demokratik siyaset ve barış politikasını KKK sistemiyle pratikleştirme çabaları karşısında kendi cevabını yaratamayan TC devletinin politika adına dönüp dolaşıp geldiği nokta, Kürt halkını inkar, bunun için Özgürlük hareketini tasfiye ve sonuç almak için Önderliği her ikisinden koparma politikaları olmuştur. Önderliği halktan koparamayacağını anladığı yerde, bu saldırı konseptini imha düzeyinde Önderlik, gerilla ve halka yöneltmeye başlamıştır. Dün olduğu gibi bugün için de Önderliğe yönelik saldırıların, Kürt halkının muhatabı olduğu imha konsepti olduğunun bilinciyle hareket edilmek durumundadır. Son yaşanan Şemzinan gerçeği bu anlamda özellikle irdelenmeye değerdir.

Şemzinan olayı, yarından bugüne bakmasını bilen, bu anlamda tarih bilincine sahip herkesin kabul edeceği gibi, tam anlamıyla tarihi önemde bir olaydır. Öyle ki, Şemzinan gerçeği, geçmiş ile geleceğin bugünde derin gerçekleşmesidir demek yanlış olmayacaktır. Bu nedenle salt güncel gelişmeler içinde ele alınıp boğuntuya getirilecek, teknik boyutlarıyla tartışılıp mekanikleştirilecek, yine salt kitlesel bir kabarış boyutuyla ele alınıp geçici bir psikolojik tatminle yetinilemeyecek kadar derin, sebep ve sonuçlarıyla ele alınmayı gerektiriyor. Böyle ele alındığında, güçlü derslerin çıkarılacağı bir sonuç olduğu kadar, bir başlangıcı da ifade ediyor. Bunun için Şemzinan gerçeğini değerlendirirken güncel politik boyutlarıyla olduğu kadar, tarihsel ideolojik boyutlarıyla da ele alıp değerlendirmek gerekiyor.

Şemzinan'da ortaya çıkan derin devlet gerçeğidir

Her şeyden önce Şemzinan gerçeğinde açığa çıkan iki gerçeklik söz konusudur. Bunlardan biri, birçoklarının ifade ettiği gibi "devlet terörü" değil, terörist devlet gerçeği iken, diğeri de demokratik halk duruşudur. Söz konusu olan, özde yaşanan ideolojik çatışmanın dışavurumudur. İdeolojik konularda ise kavramları doğru kullanmanın oldukça büyük önemi vardır. Bu mahiyette ele alındığında, Şemzinan gerçeğini salt " devlet terörü" olarak değerlendirmek, günlük literatürün alışkanlığıyla kullanılmıyorsa, terörist devleti meşrulaştırıcı yetersiz bir ifadedir. Söz konusu olayda devlet terörü vardır, ancak özünde terörist olan devletin kendini meşrulaştırıcı, ideolojik, politik ve örgütsel araçlardan yoksun kaldığı noktada açığa vuran yüzüyle vardır. Bu öz görülmez, açığa vuran yüzle, yani devlet terörüyle yetinilirse, devletin tarihsel (pek tabii ki var oluşsal) suçu hafifletilmiş, terörist özü bir ya da birkaç olaya mahsus boyuta indirgenmiş olur. Oysa devlet özünde teröristtir. Çünkü her türlü değer ve emek gaspı üzerinden var eder kendini. Bunu yaparken her türlü ideolojik yanıltmadan tutalım da her türlü şiddet aracını ve yöntemini kullanmayı 'kutsal fetih hakkı'ndan sayar. Bu anlamıyla devlet iktidarının kaynağı savaştır. Siyaset ise bu anlamda iktidar kaynağının topluma kabul ettirilmesinin yol ve yöntemidir.

Bu ideolojik perspektiften bakınca, Kürdistan üzerinde egemenlik hakkı ileri süren devletlerin gerçeğinde, özellikle TC gerçeğinde, bu çok daha böyledir. Çünkü 1924 Anayasası'yla esas temellerine oturan TC, hem Türk toplumsal gerçeğini ret hem de Kürt halk gerçeğini inkar üzerine oturtmuştur kendisini. İnkara göre şekillenmiş olan kabuk devlettir. Kabuk devlet, meşruiyeti olmazsa da kendi içinde yasallığı olan devlettir. Ancak derin devlet meşruiyeti ile birlikte, iç yasallığı da olmayan devlettir. Derin devlet bu anlamda çıplak devlettir, devletin terörist özüdür. Ve özgürlük mücadelesiyle birlikte, inkar politikalarını tuzla buz eden Kürt halk gerçeği karşısında hiçbir gerçekliği kalmayan kabuk devletin yerine, inkarı imha noktasında ele alan derin devlet devreye girmiştir. TC devleti zor ve şiddetle ya da ideolojik yanıltmalarla yaşamsal gerçeği baskı altına almaktan ziyade, şiddete dayalı örgütsel yapıyla (devlet) yaşamsal olanın inkarına yönelmiştir. Yaşamsal olanın kendini açığa vurduğu yerde pek tabii ki geriye çıplak zor ve şiddete dayalı gerçeklik kalacaktır. Zaten Şemzinan'da açığa çıkanda bu olmuştur. Ve Kürt halkı, Şemzinan'da açığa çıkana yabancı değildir. Bundan dolayı da ortaya çıkanı, yıllardır büyük acılar pahasına karşısında mücadele edileni teknik boyutlarıyla ortaya koyarak ispatlamaya çalışmanın hiçbir anlamı yoktur.

Şemzinan'da kulağından yakalanan derin devlet ya da terörist devlet gerçeğinden öz olarak anlamamız gereken şey şudur: Bu, TC devletinin Kürt halk gerçeği karşısında ki tarihsel duruşudur. TC devleti, kabuk devletle inkarı sağlayamadığı yerde, derin devletle imhayı gerçekleştirmeye yönelmiştir. Ve inkar da, imha da özgür Kürt duruşunun ardındaki ideolojik kimliğin, siyasal bilincin temsili durumundaki Önder Apo'ya yönelik uygulamaların gerçek kapsamıyla dışa vurumudur. Çünkü 7 yıldır Önder Apo'yu imha etmeye çalışan politikalar, Şemzinan'da halka yönelik imha bombası olarak patlatılmıştır. Patlayan bomba, tecrit ve izolasyonun somut ifadesidir. Herkesin tecrit ve izolasyonla hedeflenen imhayı en derinden hissetmesidir. Bu anlamıyla özgür Kürt halk duruşuna, onun demokratik değer ve kazanımlarına dayatılan bu imha, Önderliğe dayatılan imhanın dışında değildir. Çünkü, tersi de doğru olmak üzere, Önderlik yarattığı bu halkla, bu halkın demokratik kazanımlarıyla, değerleriyle vardır.

Şemzinan ve Gever halkı militanca bir direniş sergilemiştir

Burada Şemzinan gerçeğinde açığa vuran demokratik halk duruşunu ele almak gerekiyor. Bilindiği üzere genelde Hakkari bölgesi, özelde Şemzinan, mücadele tarihimiz açısından oldukça önemli bir bölge. İnkar edilmiş, inkarı kabullenmiş Kürt'ün kafasına ilk kuruşunun sıkıldığı bölgelerden biri. Bu yönüyle özgür Kürt bilincinin ve iradesinin daha ilk günden taşırılmaya, yaratılmaya çalışıldığı bir alan. Özgürlük bilincinin ve iradesinin Kürt halkıyla en çabuk buluştuğu ve güçlü bir ulusal, siyasal bilince, iradeye kavuştuğu alanlardan biri. Gerek geçmiş mücadele döneminde, gerek Önderliğin esaretinden sonra, gerekse de 1 Haziran hamlesinden sonra mücadele bilinci ve tavrının kendini en tutarlı ve sürekliklik arz eden tarzda gösterdiği bir özelliğe de sahip.

Bu özelliklerden dolayıdır ki TC devleti, Kürt halkı üzerinde yitirdiği egemenliğini yeniden inşa etmenin pilot bölgesi olarak gördüğü bu alan üzerinde her türlü sosyal, ekonomik, siyasal politikalarla bütünlüklü bir konsepti devreye sokmuştur.

Bu konsept sonucu, ekonomik ve sosyal olarak yoksullaştırılan, yoksunlaştırılan halk üzerinde (köy yakmalar, ambargolar, zorunlu göç vs) estirdiği siyasi ve askeri terörle inkara dayalı egemenliğini inşa etmeye kalkışmıştır.

devamı 27'de

"Şemzinan gerçeği, geçmiş ile geleceğin bugünde derin gerçekleşmesidir. Bu nedenle salt güncel gelişmeler içinde ele alınıp boğuntuya getirilemez. Teknik boyutlarıyla tartışılıp mekanikleştirilemez. Yine salt kitlesel kabarış boyutuyla ele alınıp geçici bir psikolojik tatminle yetinilemeyecek kadar derin, sebep ve sonuçlarıyla ele alınmayı gerektiriyor. Böyle ele alındığında, güçlü derslerin çıkarılacağı bir sonuç olduğu kadar, bir başlangıcı da ifade ediyor."

Yeni insanı yaratmada eğitimin önemi ve doğru kadro politikası

Beritanlaşma Eğitim Devresi Açılış Konuşması

Eğitim, PKK'lileşmenin temel tarzı olarak gelişip sistem kazanan bir iş ya da bir çalışmadır. Apocu çizginin ortaya çıkıp gelişmesinde, insanlarca özümsenen ve benimsenen bir düşünce haline gelmesinde temel yöntem oluyor. Bu bakımdan PKK baştan itibaren, sınıflı cinsiyetçi toplumun insanları baştan çıkardığı etkilerden kurtarmak için kendini eğitmesi, yenilemesi ve yeniden yaratması olayı oluyor. PKK'lileşmek yeni, özgür, iradeli, özgürlük ve eşitlik ideallerine bağlı insanı yaratma işidir. Nasıl PKK'yi Kürt miladı olarak tanımlayıp değerlendiriyorsak, PKK nasıl inkar ve imha sisteminin dayattığı yok oluş karşısında özgürlük temelinde bir yeniden doğuş, bir diriliş olayı oluyorsa, özgür bireyin yaratılması açısından da bu böyledir. Yani PKK sadece bir ulusal hareket, bir halkın yeniden dirilişi değildir; ondan çok daha öte derin özelliklere sahiptir. Yeni, özgür insanı yaratma işi ulusal devrim, demokratik devrim, cins devrimi gibi devrimlerden daha derin bir kişilik devrimidir. İnsanı sınıflı, cinsiyetçi toplumun yarattığı kirden, pastan ve kötülüklerden kurtarma işidir. Bu bakımdan PKK ideolojisi insanlığın geliştirdiği büyük düşüncelerin, insanlık için kurtuluş vaat eden düşüncelerin sonuncusu, tamamlayıcısı oluyor; onların izinde, onların devamı olarak ortaya çıkıyor.

Bu temelde yeni insanı yaratmak da elbette kendini eğitme, terbiye etme; duygu, düşünce ve ruh dünyasını değiştirme işidir. Önderlik, nefis mücadelesinden söz ediyordu. Dinler de aynı mücadeleden çok söz ediyorlar. Nefsini terbiye etme; duygularını yüce, düşüncesini net, özgürlükçü ve eşitlikçi kılma, böylece zengin bir davranış gücüne ulaşma olayıdır. Bu bakımdan da insanı eğitmenin her düzeyini içeriyor. Nefis terbiyesinden duygu ve ruh yüceltmesine kadar sağlam bir bakış açısı, yaşam çizgisi ve düşüncesi oluşturmaktan zengin sanatsal bir davranış gücü kazanmaya kadar, insanın maddi ve manevi bütün varlığının yeniden yaratılmasını ifade ediyor.

Eğitim özgürleşme ve partileşmenin esasıdır

Eğitimi bütün bunları gerçekleştirme olayı olarak ele alıyoruz. PKK ve Önderliğin eğitim çizgisi böyle oluşan bir çizgidir. Bunu esas olarak bilgilenme, dünyayı tanımayla birlikte insanı tanıma, kendini bu temelde sorgulama, insanın içinde saklı olan büyük yetileri ve değerleri ortaya çıkartma temelinde yapıyor. Bu bakımdan büyük bir eleştiri özeleştiri ve sorgulama hareketi, bireyi, toplumu ve insanlığı sorgulama, bu temelde özgürlük, eşitlik, demokrasi ve adalet ilkeleri açısından yaratılan değerleri açığa çıkartıp bir senteze kavuşturarak bunları daha da derinleştirirken, çirkinlikler ve kötülüklere dahil olanları da ortaya çıkarma, bunları insandan ve toplumdan uzaklaştırma mücadelesi oluyor. İslamiyet de kötülükleri kovmaktan söz ediyor. Diğer dinlerde de var. PKK de aynı şeyi, kötülükleri mahkum edip aşma, bunu gerçekleştirecek bir mücadeleyi bireyde ve toplumda gerçekleştirme yöntemiyle yapıyor. Baştan itibaren Apocu şekillenme ve gelişmenin böyle bir çizgide olduğu bir gerçektir. Eğitim, özgürleşme ve partileşmenin esasını oluşturuyor ve denebilir ki temel harcı oluyor. Günümüze kadar da değişik yöntemlerle, farklı zaman ve mekan özelliklerine göre şekillenmiş, değişik yöntemlerle sürüp gelen bir Önderlik tarzı, Apocu tarz, yaşam felsefesi ve çalışma ahlakı olarak gerçekleşiyor.

Bu, 1970'lerde, dönemin ve mekanın özelliklerine göre, ona uygun biçimler ve yöntemlerde oldu. 1980'lerde, yine dönemin ve mekanın koşullarına göre biçim alıp içerik kazandı; program ve tarza sahip oldu. 1990'larda daha farklılıklar arz etti. Önderlik, gelişen mücadeleyi ileriye götürebilmek, biraz da yenileyebilmek için partileşmeye çok daha fazla yüklendi. Şimdi 2000'lerde aynı anlayış ve çizgi sürüyor, fakat değişen zamana ve mekana göre biçim kazanıyor.

Uluslararası komplo karşısında toparlanma, hazırlanma, yenilenme, değişme ve yeniden yapılanma sürecini en azından biçimde çok kapsamlı bir eğitim çalışması olarak ele alıp yürüttüğümüz de bir gerçektir. Bu çalışmalarda ortaya çıkan yeni gelişmelere uygun biçimde felsefi ve ideolojik bakımdan yenilenmek, yeni bir program ortaya çıkarmak, stratejik olarak gerçekleşen değişiklikler ve örgütsel yeniden yapılanma temelinde sistem kazanan KKK gerçeğini örgütleyip hayata geçirmek, bunu demokratik ilkeler temelinde örgütlenip yaşayan bir halka dönüştürmek üzere yürüttüğümüz çalışmaların sorunları çözmede ve ideolojik öncülüğünü yaratmada eğitimi yine en temel çalışma olarak ele alıyoruz. Okul sistemimizi ortaya çıkan yeni örgüt yapımıza, içinde bulunduğumuz koşullara ve yeni paradigmamızın gereklerine göre yeniden düzenleyip geliştirmeye çalışıyoruz.

Bu okul düzeni de yenilenme ve gelişme içerisinde ortaya çıkan bir düzen oluyor. İlk değildir, kendisiyle başlamıyor. 1970'lerin başından itibaren Önderliğin kendisini eğitmesi ve yenilemesiyle başlayan bu büyük eğitim hareketinin, yeni insan ve toplum yaratma mücadelesinin günümüzde ulaştığı düzey oluyor. Böyle uzun süreli ve kapsamlı bir tarihe sahiptir. Büyük değerler biriktirmiş bir mücadelenin yaratıcısı, onun parçası olan bir eğitme ve kendini yenileme çalışmasının günümüzde ulaştığı düzeyi ifade ediyor. Dolayısıyla geçmişi bilerek ve anlayarak, onun zengin derslerini çıkartıp bu yeni çalışmaya taşıyarak kendisini ilerletecek ve geliştirecektir. Bu bakımdan geçmişi sürekli anmak, irdelemek ve dersler çıkartmak gereklidir. Fakat gelişme de olmalı, yenilik ortaya çıkmalı, eskiyi aynı düzeyde bir tekrara düşürmemelidir. Bu bakımdan da bir tekrar hareketi değil, sürekli yenilenmeyi, Apocu felsefi ve ideolojik çizgide daha da derinleşerek yeni değerler ortaya çıkarmayı esas alan bir çalışmadır. Bu açıdan geliştiriciliği ve yenileyiciliği esastır.

Başlarken, böyle bir tarihsel sürece atıf yapabiliriz. İkincisi, süreç açısından temel görev itibariyle, eğitimin doğal olarak yeni paradigmanın özümsenmesi göreviyle yüklü olduğuna dikkat çekmemiz gerekir. Eğitim felsefi ve ideolojik olarak Önderliğimizin ortaya çıkardığı yeniliği ve gelişmeyi özümseme çalışması; öğrenme, benimseme, içselleştirme, böylece kendini bu felsefe ve ideolojiye göre düşünüp yaşar hale, özgür birey haline getirme olayıdır. Bu bakımdan da eğitim çalışmalarının parti hareketimizin gelişimi açısından dönem itibariyle özgünlüğü ve daha somut görevlerle yüklü olma durumu var. Önderliğin çok kapsamlı bir biçimde yaşayıp geliştirdiği ruhsal, felsefi, düşünsel yenilikler ve gelişmeleri kadroya özümsetmekle sorumludur. Bu da yeni bir durumdur, son yılların bir gerçeğidir. Tabii kapsamlı bir biçimde nelerin yenilendiği ve geliştiği yönünde Önderliğin geliştirdiği çözümlemeler var. Onları esas alarak, felsefi ve ideolojik bakımdan yeni Önderlik paradigmasını özümseme, kendimizi Önderlik çizgisine ulaştırmak için çalışma, hareketin yeni dönem eğitiminin önemli bir görevi oluyor. Hem eski olanı aşma hem de Önderlikle her zaman varolmuş olan mesafeyi kapatmak ve Önderlik düzeyine ulaşmak için çalışma işi oluyor. Böyle bir görevle yükümlüdür.

Kadro eğitimi demek PKK'lileşmek demektir

Üçüncü olarak da pratik üzerinde durmamız gerekir. 1 Haziran 2004 atılımı ile birlikte hareketimiz yeniden stratejik bir atılım içine girmiş bulunuyor. 17-18 aydır ideolojik, siyasal, örgütsel, askeri, kültürel, eğitsel her bakımdan yeni çizgi, paradigma, program, strateji ve taktiklerimiz temelinde hareketimiz aktif bir mücadele içerisindedir; adım adım bir gelişme ve büyümeyi yaşıyor. Dolayısıyla taktik sorun, en temel sorunlarımızın giderek başında geleni oluyor. Örgüt ve eylem biçimlerimizin günün görevlerine ve durumuna uygun olarak belirlenmesi, bunların Apocu tarz, üslup ve tempoyla günlük olarak pratiğe aktarılması, her kadronun asla kopamayacağı, uzak duramayacağı, vazgeçemeyeceği, kadro olmanın olmazsa olmaz koşulu olan temel bir görev durumundadır. Büyüyen, gelişen hareketin pratik mücadele görevleri de büyüyor ve çok yönlü hale geliyor; yeni sorunları ortaya çıkıyor, sorunlar ağırlaşıyor. Bu sorunları çözen, taktik görevleri ve sorumlulukları üstlenen, bunu doğru bir tarz, üslup ve tempoyla hayata geçiren militan haline gelme; böyle bir militanlaşmayla çelişen duygu, düşünce, anlayış ve tutumlarımızı açığa çıkartıp kapsamlı bir eleştiri ve özeleştiriyle aşarak, kendimizi yeniden Apocu tarzda çalışan ve başarı çizgisinde mücadele eden bir militan haline getirme görev ve sorumluluğu da bu okulumuzun üzerinde bulunuyor.

Bu temelde Önderlik paradigmasını özümserken, esas olarak onu günlük gelişmeler içerisinde nasıl pratiğe aktaracağını esas alan, kendini bir tarz sahibi kılan, Apocu tarzı ve üslubu özümseyen, Apocu tempoya ulaşan bir militan haline gelmek en temel görevdir. Bu bakımdan kendini değiştirme, yenileme, böyle bir militan duruş ve çalışmayla çelişen yanlarını aşma, kendini militanlaştırma işidir. Eğitimimizin böyle bir görevi de var.

Okul düzenlerinin geliştirilmesinde biraz değişikliği ve yenilenmeyi de yaşıyoruz. Hareket olarak, belirttiğimiz temel hususları daha etkin, yeterli ve başarılı bir biçimde nasıl hayata geçireceğimizin, hareketin ihtiyaç duyduğu militanı ve kadroyu nasıl ortaya çıkaracağımızın arayışı içerisindeyiz. Eğitim okullarımızı hem program hem de tarz bakımından, dönemin militanlığını güçlü ve başarılı bir biçimde ortaya çıkartacak düzeye ulaştırma arayışımız sürüyor. Bu konuda tartışmalarımız var. Yapılanları birer deneyim olarak kabul edip onlardan dersler çıkartarak, program ve tarz bakımından eğitim çalışmalarımızı ve okul işleyişimizi geliştirmek için çaba harcıyoruz. Bu devre, böyle bir gelişme ve yenilenmede rol oynayabilecek bir devre konumundadır. Hem bileşim, hem süreç hem de çalışmanın yenilenmesi bakımından böyle bir misyonu var. Bunun gereğini de kuşkusuz yerine getirecektir. Daha sonuç alıcı bir kadro eğitim düzeyini nasıl, hangi program ve tarzla ortaya çıkartacağımız sorusuna doğru ve yeterli cevap vermede önemli bir deneyimi ifade edecektir. Daha sonrası açısından çalışmayı daha etkili yürütür bir sistemin ortaya çıkartılmasına da yol açacaktır.

Yeniden yapılanmaya paralel olarak, bu eğitim çalışmalarını da yeniden düzenlemek gerekir. Bundan da kaynaklı olarak, geçen yıl itibariyle daha çok sorunlu, zayıflıkları olan, ama iyisi ve başarılısının nasıl olacağını da arayan bir çalışma süreci geçirdik. Şimdi bu konuda da artık bir çözüme ulaşıyoruz. Bu devre aslında neyin doğru olup olmadığını, hangi tarzın daha güçlü militan yetiştirmeye imkan verdiğini, dolayısıyla okul düzenimiz ve eğitim sistemimizin nasıl oluşturulması gerektiğini de belirleyecektir. Bu devrenin böyle bir görev ve sorumluluğu da var.

Şimdi neyin eğitimini yapacağız, ne olmak istiyoruz, burası nedir, militan kimdir, nasıl yetişir, kime kadro denir? Elbette temel sorunumuz budur. Fakat bunu yaparken, bazı karışıklıkları gidermemiz ve yanlışlıkları düzeltmemiz gerekir. Bu bakımdan parti tanımımızın doğru ele alınmasına, PKK'nin yeniden yapılanmasına yaklaşımın doğru, yeterli ve derin kılınmasına çok fazlasıyla ihtiyaç var. Kadro eğitimi demek partileşmek demek, PKK'lileşmek demektir; bireyin sağlam bir parti militanı haline gelişinin gerçekleşmesi demektir. Bu bakımdan parti eğitimi, parti terbiyesini almayı, parti bilincini edinmeyi içeriyor. Partinin Önderlik tanımına uygun olarak ele alınıp derinleştirilmesi ve pratikleştirilmesi büyük önem arz ediyor. Bu nedenle, öncelikle özgürlük ve demokrasi hareketimizin içinde PKK tanımının doğru ve yeterli yansıtılmasında yarar var. Aynı şekilde diğer alanlarda da doğru ve yeterli yansıtılmasında yarar var. Dar yaklaşım olmamalıdır. Geçen dönemde PKK'lileşmeye dar bir yaklaşım oldu. Yenilenmek, partiyi yeniden yapılandırmak, PKK'yi eskinin Önderlik çizgisiyle çelişen yönlerinden kurtararak, onu aştırtacak bir parti yaratmak için çalışmak doğru ve gereklidir. Fakat bunu hareket içinde daraltıcı, belki aşırı bir deyim olacak, ama özerkleştirici, biraz da şematik bürokratik yapıya çekici yanlar yanlıştır, hatalıdır. Buna düşmemek gerekecektir.

PKK, KKK sistemi açısından bir kapsayıcılığa sahiptir

Geçen iki yıllık süre içerisinde, yeniden yapılanan PKK'nin nasıl olması gerektiği konusunda epeyce yoğunlaşma yaşadık, tartışma yürüttük, Önderlik değerlendirmelerini inceledik, bir sistem haline geldik. Şu ortaya çıktı: PKK, demokratik konfederalizm sisteminin felsefi ve ideolojik gücü; bu sistemin ruhu, onun öncülüğü oluyor. Bir yandan KKK sisteminin doğrultusu, ideolojik ilkeleri, siyasi hedefleri, tarzı, üslubu ve temposu, diğer yandan bunlarla donanmış, halkı eğitip örgütlemeye çeken kadro gücü oluyor. PKK'yi sadece bir fikir, bir felsefe, bir tarz olarak tanımlamak yeterli değildir, gereklidir, ama yeterli değildir. PKK aynı zamanda bu fikirle, bu felsefe ve tarzla donanmış, onu her an yaşayan, bu temelde Önderlik çizgisini yaşamsallaştıran, kendi içinde kısmen örgütlenmiş ve sistem kazanmış insanlar topluluğu, militanlar ve kadrolar topluluğu oluyor. Bu nedenle bir yandan fikri, felsefeyi ve tarzı doğru kavramamız gerekiyor, Önderliğin tanımladığı derinlikte kavramaya ihtiyacımız var; diğer yandan kadroyu ve militanı bunları yaşayan ve yaşamsallaştıran düzeye getirmeye ihtiyacımız var. Yoksa kadro ayrı, çizgi ayrı diye bir şey olamaz. Sadece çizginin varlığı, çizginin kadrosunun olmaması hiçbir şeye yaramaz. O zaman çizgi pratikleşmez, toplum yaşamına dönüşmez; dolayısıyla sadece iyi niyetli, güzel hedefler içeren bir proje olarak kalır. Bu bakımdan hem yeni paradigmayı bütün yönleriyle derinliğine özümseme sorunumuz ve görevimiz var hem de bunları özümseyen ve hayata geçiren örgütlenmiş bir militan topluluk haline gelme sorumluğumuz ve görevimiz var. PKK bunların yapılmasıyla ortaya çıkacak bir gerçekleşme, bir gelişme olayıdır.

Bütün sistemin hem doğrultusunu hem de bu doğrultuda halkı örgütleyip eyleme çeken militanını PKK olarak tanımlamamız gerekir. Böyle bir bakış açımız, kavrayışımız ve kabul edişimiz olmalıdır. Bu çerçeveden baktığımızda, PKK, bir kadro topluluğu, belli bir insan topluluğunun örgütlenmiş yapısı olarak KKK sistemi içinde bir güçtür, örgütlü bir topluluktur, onun örgütlerinden bir tanesidir. Ama sistemin felsefi ve ideolojik öncülüğü, doğrultusu ve tarzı olarak baktığımızda da sistem PKK'nin içindedir. PKK bütün sistem açısından bir kapsayıcılığa sahiptir. Bu diyalektik bağı doğru anlayıp pratikleştirme

de bu durumu görüp buna karşı ideolojik mücadeleyi çok etkin, güçlü ve sonuç alıcı bir temelde geliştiremeyişimiz, aslında bir yerde başarısızlığı, sistemin üzerimizdeki etkilerini gösteriyor. Bunun öyle dinlenilecek, kabul edilecek, anlaşılacak bir yanı yoktur.

Beritan ve Kemal Pir çizgisinde bir kadro duruşuna ulaşmalıyız

Memurculuk anlamında da böyledir. Gerçekten de giderek tehlikeli bir pozisyona gitme durumumuz var. Yönetimimiz gerçekçi ve net bir kadro politikası oluşturmada henüz zayıftır. Parti yönetimi açısından da genel hareketin koordinasyonu açısından da bu söylenebilir. Oysa örgüt yaratmak, güçlü örgüt yaratmak; ölçüleri çok net, belirgin ve yüksek olan bir kadro politikası oluşturmak ve pratikleştirmekten geçer. Eğer bütün saldırılara rağmen geçmişte PKK ayakta kalmış ve gelişme sağlamışsa, onu ayakta tutan ve geliştiren en temel etken, Önderliğimizin yürüttüğü ölçülü, yüksek düzeyli ve sağlam kadro politikası, kadro çalışması olmuştur. Önderlik, bütün saldırılara karşı kadro çalışmasını yürüterek, bu çalışmayı geliştirip yaygınlaştırarak savaştı. Şimdi özeleştiri olarak da bu konudaki zayıflıkları ve hataları öne çıkarıyor. Demek ki, başarının ölçütünü bu alandaki zayıflıklar ve eksikliklerin aşılmasında görüyor, bunu bu kadar önemsiyor. Bu bakımdan kadro ölçülerini belirginleştirmede, etkili bir kadro politikasını oluşturup yürütmede zayıflıklarımız var. Bu zayıflıkları aşmamız gerekiyor.

Bu noktada ölçülerimizi netleştirmedikçe ve bu ölçüleri çok etkili bir biçimde pratikleştirmedikçe; insanları bu ölçülere çekmek ve onun dışındaki ölçüleri aştırmak için etkili bir ideolojik ve örgütsel savaşım yürütmedikçe; eğitimi bu temele oturtmadıkça, bizim partileşmeyi de genel demokratik konfederalizm hareketini de sağlam bir biçimde örgütleyip geliştirmemiz ve saldırılar karşısında ayakta tutmamız mümkün olmayacaktır. Bu bakımdan kadro ölçüleri, kadro çalışması, kadro ölçülerimizin yüksek tutulması, ideolojik ve örgütsel tutum sahibi olabilmek, bununla çelişen yanlara karşı mücadele etmek önem arz ediyor.

Oysa bu ölçüler geriletilmeye çalışılıyor. Memurculuk her yönden saldırı halindedir. Herkes kendine göre ölçüleri esas alıyor. İnsanlar sistemden kaptıkları, sistem içi yaşamdan edindikleri özellikleri çok beğeniyor, onlara bayılıyorlar. Onları değiştirmek için mücadele yürütmek gündeme geldi mi ters bakıyorlar, öfke duyuyorlar. Hem hiyerarşik devletçi sistemin özellikleriyle donanalım hem de PKK'li sayılalım diyorlar. Olur mu bu? Bu, çok ters bir dayatmadır. Önderlik bunu hırsızlık olarak tanımlıyor; *"başkaları adına donanmışlar, bizim imkanlarımızın içine gelmişler, imkanlarımızı çalıp bizim adımıza kendi ölçülerini yaşamak istiyorlar"* diyordu. Böyle olmaz, böyle sürdüremeyiz. Bu bakımdan birçok alandaki kadro sorunumuz aslından buradan ileri geliyor. Fedai çizgisine, Beritan ve Kemal Pir çizgisine ulaşan bir kadro duruşu yoktur. Böyle olmak gerekir denildiğinde arkadaşlarımız öfke duyuyorlar. Hem de kendilerini Beritan'ın, Kemal Pir'in ardılları sayanlar. "Bize imkan, fırsat ve para verilsin, biraz hizmet edeceğiz biraz da kendimizi yaşayacağız. Yeter, ömrümüzün 20 yılını, 25 yılını vermişiz, gençliğimizi vermişiz, biraz da bu hareket bizi yaşatsın" diyorlar. Bu, ideolojik çizgiden, PKK'lilikten kopmaktır. Böyle söylemenin, bu ruhu ve tutumu taşımanın Beritanlaşmakla, Kemal Pirleşmekle bir alakası yoktur, onlardan kopuş demektir.

İdeolojik mücadele söz konusu oldu mu, küçük şeyler de aslında abartılmalıdır. Çünkü ideolojik sapmanın küçüğü büyüğü olmaz. Küçük sapma da eğer düzeltilmezse büyür ve bir karşıt duruş haline dönüşebilir. Lenin bunu böyle tanımlıyor. Rus Devrimi'nin pratiğinde de var, bizde de çok fazla var. İhanet ve provokasyon olarak tanımladığımız durumu 1995'te, V. Kongre'de yargılarken, "her şey bir pastayı hediye almakla başladı" deniliyordu. Şimdi yoldaşlarımız, "para havuzumuz olsun" diyorlar. Türkiye'de yirmi yıl hapis yatmış arkadaşlarımız, "bu havuzdan bol bol alalım, harcayalım, gezelim. İyi ve güzel biraz özel yaşamımız olsun, imkanlar verilsin, öyle sürdürelim, biz de biraz hizmet ederiz" diyorlar. Peki, bunun Beritanlıkla, Kemal Pirlikle ne alakası var? Dört dörtlük reel sosyalist ölçü değil mi bu? Reel sosyalizmin bürokrat burjuva çizgisine kayma, sapma değil mi?

Biz VI. Konferans'tan beri bir şeyi yaşadık: Israrla kadroyu reel sosyalist ölçülere çekmek için çaba harcayanlar oldu. Sonradan gördük ki, bunlar örgütü dağıtmak istiyorlar, provokatördürler, tasfiyecidirler. Açık söylemiyorlar, PKK'yi dağıtma ve tasfiye etmenin en önemli yolunun ideolojisinde savrulma ve sapma ortaya çıkartmak olduğunu kavramışlar. Onun için ideolojiye karşı çıkmadan, onun pratikleşmesi olan kadronun yaşam ölçülerinde, dolayısıyla parti yaşamında savrulmalar, çizgi dışı tutumlar ve özellikler ortaya çıkartmayı esas aldılar, bu yolda direttiler. "Maaş verilsin, para verilsin, fon verilsin, fedai çizgisinde bir kadrolaşma feshedilsin. Reel sosyalizme ya da KDP'ye benzer bir partileşme, bir kadro duruşu esas alınsın" dediler. Bu anlamda bize bir reel sosyalistleşme ya da KDP'leşme dayatıldı. Provokatif tasfiyeci saldırı, hareketimizi KDP'lileştirme saldırısıydı, yani her bakımdan hiyerarşik devletçi sistemin içine çekme saldırısıydı, kadroyu da o ölçüye çekme saldırısıydı. Şimdi duruma baktığımızda, bunun etkilerinin hala yaşandığını görüyoruz.

Bunun karşısında doğru kadro duruşu nedir, PKK sosyalist anlayışı ve ölçülerinin kadro gerçeği nedir?

Biz bunu açığa çıkartan, ödünsüz bir mücadeleyi yürüten bir konumda olmadık. Birçok alanda bozulma var. Gürbüz Çapan denen bir belediye başkanı vardı. "Sağcılar yiyeceğine solcular yesin, daha iyi değil mi?" diyordu. Şimdi bu felsefe kadro yapımıza, PKK'nin içine sokulmaya çalışılıyor. "Başkaları yiyor ve yaşıyorlarsa, biraz da sen ye ve yaşa. Hep çalışmak, görev yapmak olur mu? Yaşamak da olmalı" deniliyor. Küçük büyük demeden bu şeylere gidiliyor. Örneğin aşırı bir tüketicilik var. Bu bir ideolojik sapmadır. Başkalarını eleştirecek durumda değiliz. Özeleştiri yapmamız gerekiyor. Üretimimiz yüzde beş bile değil. Hiç üretmeme, ama hep tüketme yaklaşımı açıkça görülüyor. Tüketmenin hangi biçimi olursa olsun, bu böyledir. Bu, PKK felsefesine aykırıdır. Önderlik ise kendi felsefesi olarak şunu söyledi: *"Benim için üretmek, kazanmak esastır. Bir şey yaratmak, elde etmek isterim; o gerçekleştikten sonra onu artık başkasına devreder ve yeni üretimlere koşarım."* İşte bu bize kadro felsefesini, yaşama bakışını veriyor. PKK'nin felsefesi, yaşama bakışı budur. Bunun dışında olamaz. Gürbüz Çapan'ı esas alamayız.

Geçen altı yedi yıl içerisinde PKK adına, hareketimiz adına Türkiye'de yerel yönetimlerden tutun partileşmeye kadar yapılan bütün çalışmalar benzer zihniyetle olmuştur. Şimdi gırtlağına kadar ranta bulaşmış, hırsızlık yapmış bir durum var ve biz çözemiyoruz. Aylardır uğraşılıyor, çözümlenemiyor, temizlenemiyor. Neden? Zihniyet aynıdır. Bunun Apocu zihniyetle, parti zihniyetiyle bir alakası yoktur. Başkası yiyebilir, başkası kötülük yapabilir, başkası hain, zorba, diktatör, hırsız, rantçı olabilir; eğer biz de başkasına göre olursak PKK'li olamayız. PKK başkası gibi olmama, kendisi gibi olma hareketidir. Başkasını aşan, başkası gibi olmaktan çıkan, sistemin yapılanışı olmaktan çıkan, bu temelde ayrı bir sistem yaratan, onun için ayrı bir yaşam felsefesi, yaşam ölçüleri, yaşam duruşu ve çalışma ahlakı yaratan bir harekettir. Bunu kavrayacağız. PKK'lileşeceksek, Apocu kadrolaşma içinde olacaksak, KKK sisteminin öncü kadrosu olacaksak böyle olmak zorundayız. Böyle olmayan kadro olmaz, böyle olmayanı kadroluktan atacağız. Birleştirip bütünleştireceğiz. Bazıları böyle bazıları şöyle, bazıları istediğini yapar bazıları yapmaz yaklaşımını kabul edemeyiz. Kendi içinde eşitliği ve özgürlüğü geliştiremeyen, kendi içinde adalet uygulamayan bir hareket, toplumda eşitliği ve adaleti nasıl uygulayabilir? Bu mümkün müdür? Kendi kadrosunu ve militanını böyle bir yaşam felsefesine ve duruşuna çekemeyen bir hareket, toplumu çekebilir mi? Bu, mümkün değildir.

Kadro ölçüleri ne kadar ilerde olursa toplumu o kadar ileriye taşır

Elbette önce kendi içimizi düzelteceğiz, kendimizi düzelteceğiz. Kendimizi, kendi içimizi, kadro ve örgüt yapımızı, örgütümüzün içini Apocu felsefe ve ideolojinin gereklerine uygun, onu dört dörtlük yaşayan bir konuma çekmeyi esas alacağız. Bu konuda temiz kılacağız, düzelteceğiz. Çizgi kadroda cisimleşecek, çizginin insanı kadro olarak şekillenecek. Çizgi parti yaşamında maddileşecek, cisimleşecek, yaşanılır hale gelecek ve burada bir örnek yaşam ortaya çıkacak. İşte bu da toplumu etkileyecek, toplumu çekecek, bu toplumu özgürlük, eşitlik ve demokrasi yolunda yürütecek. Topluma doğrultu vermek böyle olacak, toplumu etkileyen de bu olacak.

Önderlik, *"halk bizim ne söylediğimize değil, nasıl yaşadığımıza bakarak bizi benimsedi ve hareketimize katıldı. Bizi ölçüp tarttı, değer verdi"* dedi. Nasıl yaşadığına bakmak veya nasıl yaşamak gerektiği sorusunu sorarak yaşamak ideoloji demektir. İdeolojimizi yaşamsallaştırdığımız, sözümüzle yaşamımızı tutarlı kıldığımız ölçüde, bu bizi toplum içerisinde etkili kıldı; PKK'yi diğer hareketlerden farklı hale getirdi. Dolayısıyla birçok akım ve eğilim dağılıp tasfiye olurken, PKK sürekli gelişen, büyüyen, halk içerisinde cisimleşen bir hareket oldu. Bu bakımdan nasıl yaşamamız gerektiğini bilmek, bunun sorumluluğuyla hareket etmek büyük önem taşıyor. Önderlik partileşmeyi geliştirirken, partileşmenin temeli olarak çizgiyi geliştirirken, onun temeli olarak kadın özgürlük çizgisini geliştirirken boşuna 'nasıl yaşamalı?' sorusunu hep gündeme getirmedi, boşuna bu soruyu sormadı, boşuna bu soruya cevap oluşturmak için yıllarca ciltler dolusu görüş ortaya çıkartan tartışmalar yürütmedi. Önderlik, ideolojimizi cisimleştirip somutlaştıracak, onu gerçekten düşünce denilebilecek bir düzeye getirmek için çalıştı. Bu bakımdan çok önemlidir.

Bu memur zihniyetini kesinlikle aşmamız gerekiyor. "Biraz kendimize, biraz örgüte çalışalım" olmaz; "kendimize göre örgüte katılalım, örgütü istediğimiz gibi yorumlayıp katılalım" olmaz. Örgüt kendini nasıl tanımlamışsa, onu öyle esas alacağız. Ona bakacağız, onunla çelişen yanlarımızı aştırarak kendimizi ona ulaştırmaya çalışacağız. Bu bakımdan kadronun ölçüsü hep ilerde ve yüksek olacak; özgürlük, eşitlik ve demokrasi çizgisinde en yüksek olanı tutturacak. Ölçüleri alt düzeyde tutturamayız. "Bu kadar şey niye isteniyor, bu kadar çaba niye yürütülüyor, insanlara bu ölçüler niye dayatılıyor?" deniliyor. Peki, nasıl mücadele yürütelim? İnsanlığı, toplumu özgürlük ve demokrasi çizgisinde nasıl yürütebiliriz? Kadroyu sıfır noktaya indirirsek, toplum nereye gider? O zaman toplum sıfırın altında bilmem kaç dereceye düşer; yoz, tükenmiş, bitmiş, çürümüş bir duruma gelir. Dolayısıyla kadro ölçüleri ne kadar ilerde olursa, ideolojik düzey ve onun yaşamasallaşması ne kadar yüksek olursa, toplumu o kadar ileriye taşır. Bunu halka ve topluma taşıma ve toplumu etkileme çalışması, yani propaganda ve ajitasyon faaliyeti, eğitim, örgütleme ve eylem yürütüldükçe, toplumdan kopuş olmadıkça, bu çalışma toplumu çok güçlü bir biçimde değişime uğratır; toplumu özgürlük ve demokrasi çizgisinde geliştirir, değiştirir, yeniler ve ilerletir. Toplumu ilerletmenin yolu budur.

Reel sosyalizmin yaptığı gibi şiddetle bir devleti yıkarak bir başka devleti kurmak, toplum üzerinde zapturapt yaratmak ve kuşa çevrilmiş haliyle sosyalizmi kurduğunu söylemekle toplumda değişiklik yaratılamaz, toplum dönüşüme uğratılamaz. Toplumda değişiklik yapmak ve dönüşüm yaratmak parti öncülüğüyle sıkı sıkıya bağlıdır; parti öncülüğünün de çok ileri düzeyde olmasına, ölçü tutturmasına, özgürlük, eşitlik, demokrasi ve adalet ilkelerini en ileri düzeyde kendi içinde kadrosu şahsında ve parti yaşamında cisimleştirmesine bağlıdır. Kadro duruşu konusunda eleştireceğimiz şeyler çoktur. Çok tartışıyoruz. Sert ve keskin mücadele ortamı insan gerçeğini daha iyi açığa çıkartıyor, daha net ortaya koyuyor. Dolayısıyla ne kadar partileşme var ne kadar yok, kadro ölçüleri ne kadar tutturulmuş ne kadar tutturulmamış, hatalar ve eksiklikler ne kadar ortaya çıkıyor ne kadar çıkmıyor, bunları görmek çok daha kolay oluyor. Bunu genel hareketimize de yansıtmaya çalışıyoruz.

Mevcut durumda ideolojik ve örgütsel duruşta zayıflıklar var, hatta bunun dışında bir duruş var. İdeoloji de nedir, örgüt çizgisi de nedir deyip öyle yüzünü dönerek giden bir tutum var. Buna karşılık politik tutum var. "Zaten politik hareket olmuyor muyuz? O zaman politik tutum geliştirmeliyiz" deniliyor. Tepeden tırnağa bir ideoloji hareketi olan PKK içerisinde politik ölçülerle yaşanabileceği sanılıyor. Politik ölçüler esas alınmaya çalışılıyor. Nedir bunlar? İşte idarecilik, ahbap çavuşluktur, bireycilik, grupçuluktur, kendine göreliktir, yani her türlü eğilim ve anlayış var edilip yaşatılıyor. Bu da hareketimizin karar düzeyini çok zayıflatıyor. Öyle ki, bu temelde oluşan bir kadro ve yönetim yapısı ciddi kararlar alamıyor, büyük eylem hedeflerini önüne koyamıyor. Sadece en alt düzeyde, asgari düzeyde kararlar alabiliyor. Neden Önderliği bu kadar değerlendirme yapmaya ve kararlar almaya zorladık diye sorulursa, bunun nedeni başka şeyden değil, bu duruşumuzdan kaynaklandı.

Yine bu durum eylem gücümüzü çok azaltıyor. İnsanlar doğru bulduklarını ve benimsediklerini uyguluyorlar; doğru bulmazlarsa uygulamıyorlar, uygulamaya etkili katılmıyorlar. Herkesin kendine göre görüşü ve doğruları olunca, doğal olarak ortak karar oluşturmak mümkün olmuyor. Bu da eylem gücümüzü çok alt sınıra çekiyor. Çok zayıf kalıyoruz. Gücümüzün yüzde beşi bile harekete geçirilemiyor; ne kadro ne de halk gücünü yeterince harekete geçirebiliyoruz. Önderlik direniştedir. Bunun sonucunda şimdi yüzde yüz randımanla çalışır ve mücadele eder konumda olmamız gerektiği yerde bile, gerçekten randımanımız yüzde beşe, yüzde ona çıkmış değildir. Örgütün gücü ve imkanları boş kasnak gibi dönüyor, üretime dönüşmüyor, çalışma geliştirmiyor. Kuşkusuz bu böyle olmaz. Sorunlar bürokratik bir çizgiye çekiliyor, bürokratik örgüt yapıları geliştiriliyor. Tabii biraz yönetim kurnazlıkları da var. Sorumlulukları başkalarına yıkarak hareket etme esas alınıyor. Nasıl olsa sorumlu falandır denilerek işin içinden çıkılabiliyor. Bunlar da doğru değildir.

Ciddiyet ve disiplinin olmadığı bir yerde eğitim olmaz.

Kadro eğitimi demek tarz duruş ve ölçü kazandırmak demektir

Eğitim yalnızca bazı bilgileri edinmek değildir. Okul insanlara bilgi vermek için kurulmaz. Kitaplar yazılıyor zaten, sayısız kitap var. İnsanlar günümüzde okur yazardırlar; kitapları alıp okuyabilir, o bilgileri edinebilirler. Okul ise tarz, ciddiyet, disiplin kazandırır. Mevcut eğitim yönetimimizin ne böyle bir çizgisi ne de gücü var. Hiçbir yaptırım gücü yoktur. Karar alamıyor, sadece sözle eleştiriyor, bunlar yanlıştır diyor. Artık öbürünün insafına kalmış, uyarsa uyuyor ve uyguluyor, uymazsa kendi bildiğini yapıyor. Uymayana ilişkin herhangi bir şey yoktur. Bununla biz gelişme sağlatamayız.

Önderlik herkesi ülkeye gönderirken şunu söylüyordu: *"Önderlik tarzını gördün mü, bir şeyler anladın mı, Önderlik duruşunu ve özelliklerini kavradın mı?"* Kadronun eğitimi demek, tarz kazandırmak, duruş kazandırmak, ölçü kazandırmak demektir. Bir okul eğitimi ölçü ve tarz kazandırmıyorsa, bu okul eğitim yapmıyor demektir. O nedenle bizim okullarımız herkesin kendini daha çok konuşturduğu, kendi anlayışları daha da kemikleştirdiği bir yer olamaz.

Okullarımızın bir savaş yeri, mücadele yeri, en sert ideolojik mücadelenin yürütüldüğü yer olması gerekir. Bunlar okullarımızda yoktur, genel duruş içinde de yoktur. Arkadaşlarımız birbirlerine dokunmuyorlar. Yanında parti ölçüleri yüzde yüz ihlal ediliyor, arkadaşlarımız yönlerini dönüyorlar ya da bakıyor, gülüp geçiyorlar. Evet yoldaşlar, parti öldürülürken sineye çekiyoruz, gülüp geçiyoruz. Ama bireysel durumumuza şöyle küçük bir iğne batırıldı mı hopluyoruz; "Kişiliğim rencide ediliyor, haklarım yeniliyor," bilmem ne oluyor diyoruz. Peki, partinin kişiliği yok mu? Onun hiç hakları yok mu? O rencide edilmiyor mu, bozulmuyor mu? Böyle olur mu?

İşte bu, ideolojik mücadelesizliktir. Sınıf mücadelesi, cins mücadelesi ciddi biçimde artık bir kenara itilmiş durumdadır. Mücadele yürütülmüyor, dokunulmuyor. Bu konuda eğitici görevler, yoldaşların birbirlerine karşı sorumluluklarının gereği yerine getirilmiyor. Böyle yoldaşlık mı olur? Yanlışlarına açık kapı bırakan, yanlışlarına göz yuman, hatta gülerek geçen birisi yoldaşına kötülük yapmış olmuyor mu? Bu, "sen yanlışta devam et" demek anlamına gelmiyor mu? Böyle olur mu?

sorunumuz var, bunu gerçekleştirmeye kesinlikle ihtiyaç var. PKK'yi sistem içinde bir güç olmaktan çıkartamayız, sistemin dışına çekip özerkleştiremeyiz. Öyle yaparsak bu yanlış olur. Yine PKK'yi sistemin başka örgütlerine benzeyen sıradan bir örgütü de yapamayız. PKK sistem içinde bir güç, bir örgüttür. Ama aritmetik toplam olarak bilmem kaç örgüt toplanmış, KKK oluşmuş diyemeyiz. Bu bakımdan KKK sistemi bir aritmetik toplam değil, bir organik toplamdır; bir iç içe geçme, role ve misyona göre örgütlerin mevzilendiği bir demokratik kurum ve örgütler toplamıdır. Adı üzerinde, KKK ismi Türkçe'ye zaten 'Demokratik Örgütler Topluluğu' olarak çevriliyor. Örgütler topluluğudur, ama benzer örgütlerin aritmetik topluluğu değildir; hepsinin kendine ait rolü ve misyonunun olduğu, örgütlerin buna göre sistem kazandığı bir topluluktur. PKK'nin böyle bir sistem içerisindeki yeri hem felsefi ve ideolojik doğrultudur, bütün sistem PKK'nin içindedir hem de sistemi yürüten kadro gücüdür, örgütlü kadro topluluğudur, dolayısıyla bir kadro topluluğu olarak sistemin içinde yer alan, her yerinde varolan ve çalışan bir topluluktur.

PKK'yi sistemi kapsayacak bir güç olarak görüp tanımlamada ve ona göre sisteme yansıtmada kısmen yetersizlikler oldu. Diğer yandan, sistemin PKK'nin dışında da öncülüğü ve kadrosu olacakmış gibi bir yaklaşım oldu. Bunlar doğru değildir. Kesinlikle burada bir düzeltme yapmaya ihtiyaç var. Bu sistemin kadro topluluğuna PKK denecektir. Ne PKK onların içinde bir parça olacak ne de PKK'nin dışında bir başka kadro topluluğu bulunacaktır. Bu şu bakımdan önem taşıyor: Bu durum PKK'liliği kadrolaşmada ayrı bir yön, kendine göre özerkliği olan bir topluluk olarak görme gibi bir sonuca götürüyor. Bu yanlıştır ve düzeltilmesi gerekir. Diğer yandan PKK'nin böyle algılanması, PKK dışında da kadro olunabilecekmiş gibi bir anlayış, ölçü ve hava ortaya çıkarıyor. PKK'yi esas almaya, PKK'nin kadro ölçülerine göre kendini eğitme, donatma ve kadrolaştırmaya yaklaşımda zayıflıklar ortaya çıkıyor. Bu da yanlıştır. KKK sisteminin PKK ölçüleri dışında kesinlikle herhangi bir kadro ölçüsü; PKK'li dışında bir kadrosu olmayacaktır. Hem bu sistem içinde kadro olmak istiyorum diyenler böyle anlamalı hem de PKK kendini böyle tanımlamalıdır. PKK'yi örgütleyen ve yürüten güç bunu böyle ele almalı, buna göre çalışmaları yürütebilmelidir. Bu önemli bir husustur. Yeniden yapılanma çalışmaları açısından ya da PKK'nin yeniden yapılanması konusunda provokatif tasfiyeci çizginin yarattığı bir çarpıtmanın çok iyi kavranması, bilince çıkartılıp ona göre gerekli düzeltmelerin yapılması gerekiyor.

KONGRA GEL projesi Önderlik tarafından gündemleştirilir gündemleştirilmez, hareketimize yeni bir provokatif tasfiyeci saldırının dayatıldığını biliyoruz. Aslında 1998'den beri yürütülüp gelen stratejik değişim ve yeniden yapılanma çalışmalarının yeterince aydınlatılamaması, hem anlayış bakımından tam çözüme gidememenin hem de pratikte gerçekleşememenin yarattığı zayıflık ortamında, bu saldırı gelişti ve etkili oldu. Tasfiyeci provokatif eğilim bütün harekete şunu dayattı: "Biz topyekun değişiyoruz. İşte bakın, yaptıklarımız yetmedi. Onun için Önderlik yeniden bir örgüt yapılanmasını gündeme getirdi. O zaman demek ki yürüttüğümüz değişim ve yeniden yapılanma çalışmaları yeterli olmamıştır, bunları ele alış düzeyimiz yetersizdir. Dolayısıyla yeterli kılmalı, her bakımdan değişmeliyiz." Tabii 'her bakımdan değişmenin' başına da ideolojik değişim kondu. "Önderlik değişimi kapsamlı ve derin ele alıyor, KONGRA GEL'i gündemleştirdi, ideolojik olarak da değişiyor, değişimi esas alıyor; bu nedenle değişim yaşamalıyız" denildi. Böylece 'ideolojik değişim' adı altında bir dayatmada bulunuldu. Hareketimiz, bunun karşısında gerçek durumu çözümleyen, bu saptırmanın karşısında duran ve onu boşa çıkartan bir yaklaşım içerisinde olamadı.

Önderlik buna karşı sonradan tanım getirdi; *"ben değişmiyorum, yenileniyorum, gelişiyorum, sürekli gelişme halindeyim; benim değiştiğimi söylemek yanlıştır"* dedi. O zamana kadar provokasyonun örgüt içinde kadronun bilincinde yarattığı savrulma epeyce gelişmiş, bunun olumsuz etkisi çok derin olmuştu. Örgüt yapımız içerisinde ciddi bir düşünce kayması, savrulması ortaya çıkmıştı. Önderliğin o tanımına rağmen, bunun etkilerini hala tam aşabilmiş, yeterince giderebilmiş değiliz. Provokatif tasfiyeci eğilimin etkileri değişik alanlarda, değişik ölçülerde, değişik biçimlerde hala varlığını sürdürüyor. Çünkü bize karşı hala böyle bir dayatma var. Uluslararası komplo güçleri ya da hiyerarşik devletçi sistem yapısı, hareketimizi imha amacını gerçekleştirecek temel bir yöntem olarak içten saptırmayı ve bilinç çarpıtmasını sürekli dayatıyor. Provokasyon ve ihanet sürekli örgüt yapımızı bu temelde etkilemeye çalışıyor. Önderlik kapsamlı çözümler ortaya koymuş olmasına rağmen, bunları özümsemede ve bu temelde bir mücadele içinde olmada zayıflıklarımız var. İdeolojik ve örgütsel mücadele zayıflıkları çok ileri düzeyde yaşanıyor. İdeolojik duruş veya kavrayışta, yine örgütsel duruşta ciddi eksiklikler yaşıyoruz. Bu bakımdan provokatif tasfiyeci eğilimin etkilerinin tümden aşılmasında, örgüt yapımız ve kadro gücümüzün bunu tümden gidererek sağlam Önderlik zihniyeti, ilkeleri ve örgüt ölçüleriyle donanmış düzeye gelmesinde zayıflıklar yaşanıyor.

PKK ideolojik olarak değişmedi

Bu konuda da bir düzeltme ve yeterliliği ortaya çıkartmamız gerekir. Düzeltme şudur: İdeolojik değişim olmamalı, PKK her şeyden önce bunu böyle tanımlamalı ve bütün kadro yapısına yaymalıdır. İdeolojik değişim demek, bir ideolojiyi bırakıp başka bir ideolojiye gitmek demektir. PKK bilimsel sosyalizmin ilkelerine göre şekillenen bir harekettir. Bundan vazgeçerse başka bir ideolojiye, kapitalizme, başka bir yere gidebilir. "İdeolojik olarak değişiyoruz, değişmemiz gerekiyor" diyenler, zaten sosyalizmi bırakıp kapitalizme gittiler. Bu ölçüde ABD'nin kucağına oturma, onun saflarına koşma kendiliğinden olmadı, böyle bir anlayış sonucunda oldu. Dolayısıyla, PKK'nin ideolojisini değiştirdiğini söylemek yanlıştır. Önderlik de bunun yanlış olduğunu söyledi. Gerçekleşen nedir? Gerçekleşen yenilenmedir, gelişmedir; 20. yüzyıl koşullarında kalan, artık eskiyen, insanlığın ve toplumların yaşadığı düzeye denk düşmeyen, insanlığı özgürlük ve eşitlik çizgisinde ilerletmeyen ilkelerin ve tarzın artık terk edilmesi, bunların yerine 21. yüzyıl koşullarına, insanlığın 21. yüzyılda özgürlük ve eşitlik amacı doğrultusunda ilerleyişine denk düşen ilkelerin ve tarzın geçirilmesi, yenilerinin yaratılması ve varolanın yenilenmesi, bu bakımdan bir yenilenme ve gelişmenin yaşanmasıdır.

PKK ideolojik olarak değişmemiş, köklü bir yenilenme ve gelişme yaşanmıştır. Yeni paradigma böyle bir yenilenmeyi ve gelişmeyi ifade ediyor. Dolayısıyla PKK sosyalizmden vazgeçmedi, sosyalist ideolojiyi bırakmadı. Bilimsel demokratik sosyalizmin ilkeleri ve ölçülerini geliştirmede bir ilerleme yaşadı, bir aşama kaydetti. Reel sosyalizmin, sosyal demokrasinin ve ulusal kurtuluşçuluğun artık insanlığı özgürlük ve eşitlik çizgisinde ilerletmeyen özelliklerini bilimsel demokratik sosyalist teoriden uzaklaştırdı. Onun yerine, sosyalist teoriyi günün koşullarında insanlığın özgürlük ve eşitlik yürüyüşüne cevap verecek, insanlığı bu doğrultuda yürütecek ilkeler düzeyine, teorik düzeye ulaştırdı. Bunun böyle tanımlanması ve kavranması önemlidir. Çünkü o zaman nelerin yenilendiğini, nelerin atıldığını tespit etmemiz daha kolay olur; PKK'nin devam eden, yaşayan özü neyse, onu esas almak mümkün olur. Çünkü böyle olmazsa diğeri çok köklü bir savrulmaya, bunun yanı sıra inkarcılığa, kendini redde yol açar.

> "PKK ideolojik olarak değişmemiş, köklü bir yenilenme ve gelişme yaşanmıştır. Yeni paradigma böyle bir yenilenmeyi ve gelişmeyi ifade ediyor. Dolayısıyla PKK sosyalizmden vazgeçmedi. Bilimsel demokratik sosyalizmin ilkeleri ve ölçülerini geliştirmede bir aşama kaydetti. Sosyalist teoriyi günün koşullarında insanlığın özgürlük ve eşitlik yürüyüşüne cevap verecek, insanlığı bu doğrultuda yürütecek ilkeler düzeyine, teorik düzeye ulaştırdı."

Provokatif tasfiyeci eğilimin ideolojik değişim adı altındaki dayatması sonucunda PKK'yi bu kadar reddeden ve kötüleyen, PKK'den bu kadar kaçış durumunu ortaya çıkartan sonuçlar yaşanıyor. Bunların ideolojik değişme ya da yenilenme durumuyla kesinlikle bağlantısı var. Bizim provokatif-tasfiyeci eğilimin bütün etkilerini aşabilmemiz için, her şeyden önce Önderliğin yaşadığını, PKK'nin yeniden yapılanmasında yaşananı doğru tanımlamamız gerekiyor. Böyle olunca, geçmişten gelen ve günümüzde de geçerli olan yanların neler olduğunu doğru ve yeterli biçimde bilince çıkartıp esas almamız ve sahiplenmemiz gerekiyor. Bunlarla birlikte bir de yenilenen ve gelişen yanların neler olduğunu görüp bilince çıkararak özümsememiz, onları da hayata geçiren bir konumda olmamız gerekiyor. PKK'nin yeniden yapılanması bu esaslar üzerinde gelişiyor. Bunun da böyle bilinmesinde, buna göre davranmakta yarar var; bunun bu biçimde hızla bütün kadrolara yansıtılmasına da ihtiyaç var. Çünkü çarpıtma olmuş, bilinç savrulması yaşanmıştır.

Hala insanlar yaşananın ne olduğunu Önderliğin ifadesine göre tanımlayamıyor. Çoğu zaman provokatif tasfiyeci eğilimin anlayışı, deyimleri ve ifadeleri varlığını sürdürüyor, söyleniyor, yaşanıyor ve doğru sanılıyor. Bunu giderecek bir tanımlama tam geliştirilmemiştir. Eksiklik var ve bunu aşmamız gerekir. Bu tabii yoğun bir teorik çalışma, yine etkili bir ideolojik mücadeleyle olabilecek bir işti. Bu anlamda da ideolojik mücadelede ve teorik çalışmalarda zayıflıklarımız var. Önderliği örgüte ve halka taşırıp özümsetmede zayıf kalıyoruz. Bu temelde çizgi dışı anlayış ve tutumlarımıza, yine işbirlikçi milliyetçi eğilimlere karşı ideolojik mücadele yürütmede zayıf kalıyoruz. Bunun da böyle tanımlanması ve aşılması gereği var.

Sosyalizme ilkeli bağlılık yaşamsal önemdedir

Yeniden yapılanan PKK'nin kadro ölçüleri ve kadro yapısının nasıl olması gerektiği konusunda bazı şeyler söylemek yararlı olacak. Önderlik geçmişe ilişkin özeleştiri verdi. Kadrolaşma çalışmalarını, eğitim çalışmalarını daha özgün ele almak gerektiğini ifade etti. Kendi sisteminin bunda yetersiz kaldığını belirtti. Bunu bir özeleştiri konusu olarak tanımladı. Genel eğitimin savaşçı eğitimiyle sınırlı kaldığını, kadro eğitiminin, parti ölçülerine uygun kadro ve militan eğitiminin genel savaşçı eğitimi içerisinde kaybolduğunu ifade etti. Böylece kadro eğitim ölçülerinin geriye düştüğünü, dolayısıyla kadrolaşmanın zayıf kaldığını, parti çizgisinin doğru özümsenip pratiğe yön verir konuma getirilemediğini, bu nedenle de pratiğin istenen ve hedeflenen sonuçları vermediğini, pratikte yaşanan hatalar ve yanlışların bir kaynağının bu olduğunu, yine istenen sonuca gidememenin önemli bir nedeninin bu olduğuna işaret etti. Bu konuda dikkat etmemiz ve ders çıkartmamız gereken yanlar var. Önderliğin özeleştiri olarak ortaya koyduğu yaklaşımlardan sonuç çıkarmalıyız. Demek ki genel savaşçı eğitimi kendi içinde partileşme eğitimini, kadro eğitimini kaybettirmemelidir. Ama genel eğitimden de vazgeçmemeliyiz. Savaşçı düzeyinde, sempatizan düzeyinde yürütülen eğitimden de vazgeçmemeliyiz. İkisini birbiriyle bağ ve uyum içerisinde, her alanın kendi görev ve sorumluluklarının doğru tespit edilmesi temelinde birlikte yürütmeyi bilmek, bizim gibi bir hareketi başarıya götürecektir.

İkincisi, Önderlik, eğitim çalışmalarına ilişkin olarak, bütün çabalara rağmen kadroda köklü bir değişiklik yapamadığını, bunun biraz da paradigmaya bağlı olduğunu ifade etti. Bir kere devletçi paradigma esas alındıktan, hele hele Kürt insanı gibi binyıllarca iktidardan uzak tutulmuş bir insan topluluğuna devlet ve iktidar olmanın yolu gösterilip önü açıldıktan sonra, bundan kaynaklanan bazı temel ölçülerin giderilmesinin zor olduğunu, bütün çabalara rağmen bunu sağlayamadığını söyledi. Bu anlamda da hiyerarşik devletçi paradigmadan ve iktidar olgusundan kaynaklanan, kadro yapısında iki temel eğilim olarak ortaya çıkan çeteciliği ve memurculuğu eleştirdi. PKK'nin sosyalist ideolojisinin gereklerini yeterince özümseyip pratikleştiremeyen kadro duruşunun temel geriliğinin bu iki eğilimde çakılıp kalmak, ruh, anlayış ve davranış olarak çeteciliğin ve memurculuğun ölçülerini ve özelliklerini aşamamak olarak değerlendirdi. Dolayısıyla yeniden yapılanan PKK'nin kadrolaşmasının önüne bu iki temel eğilimin aşılmasını koydu.

Önderlik, çeteciliği ve memurculuğu aşmış bir PKK kadrosunun geçmişe göre daha fazla mümkün olduğunu belirtti. Neden? Çünkü PKK artık iktidarcı ve devletçi paradigmayı aşmıştır. Yani memurculuğu ve çeteciliği ortaya çıkartan, onu hep var eden paradigma artık aşılmıştır. Onu yok edecek, onun yerine sosyalist ölçüleri geçirtecek yeni paradigma belirlenmiştir. Buna demokratik ekolojik, cinsiyet özgürlükçü toplum paradigması diyoruz. Bu paradigma özgürlük ve eşitlik çizgisini düşüncede ve davranışta daha çok özümseyen, bu temelde hem bu çizgiyi iyi kavrayıp görevleri başarıyla yerine getiren hem de her türlü sınıflı cinsiyetçi toplum etkilerini aşarak, partinin ideolojik ölçülerine uygun bir yaşam çizgisi tutturmada, yeni paradigma insanını daha ileriye götürecek ve geliştirecek bir özelliğe sahiptir.

Önderlik, geçmişte büyük çabalar harcanmasına rağmen, insanda aşılamayan çeteci ve memurcu zihniyetin yıkılması ve aşılmasının koşullarının yeni paradigmayla ortaya çıktığını ifade etti. Bu nedenle bizim geçmişteki kadro ölçülerini çok çok aşan bir düzeyi yeniden yapılanan PKK'nin kadro ölçülerinde yaratmamız gerekiyor. Bunu yaratmanın imkanı ve koşulları vardır. Bu bakımdan da PKK'nin eskiyi aşan bir düzeye gelmesi gerekiyor.

Çetecilik daha çok mücadele ortamında, eylemsel alanda ortaya çıkan bir eğilimi, ölçüsüzlüğü, ideolojisizliği veya sosyalist ideolojiye bağlı olmayan, halka doğru yaklaşmayan anlayışlar ve tutumları ifade ediyor. Memurculuk ise daha çok ideolojik ve siyasal faaliyetler içerisinde ortaya çıkan bir eğilim olarak, özgürlük ve eşitlik çizgisinin gereklerine göre bir yaşamı, onun istediği cesaret ve fedakarlık düzeyini yakalamamayı, kendini bütünüyle çıkarsız, karşılıksız ve hesapsız bir biçimde parti çizgisine katmamayı, biraz hizmet eden biraz da partiden isteyen bir uzlaşma arayışını içeriyor. Yani reel sosyalizmin kadro yapılanmasını anlatıyor. Biraz kendini yaşatan, biraz da partiye çalışan bir kadro ölçüsü ve yaşamının esas alınmasını ifade ediyor. Bunun bürokrat burjuva bir kesim yarattığını reel sosyalizm pratiğinde gördük. Bunun bilimsel demokratik sosyalizmin özüne ve ölçülerine uygun olmadığını, bu bakımdan doğru ve yeterli bir kadro duruşuna ulaşmadığını deneyimler gösterdi. Dolayısıyla bunun da bütün yönleriyle aşılması gerekiyor. Devletçi ve iktidarcı paradigmanın ortaya çıkardığı bu iki temel, siyasal insan duruşunu gidermek, ortadan kaldırıp aşmak; onun yerine çizgiyi esas alan, özgürlük ve eşitlik ilkelerine göre halka hizmet etmeyi esas alacak temelde çalışan, mücadele eden ve kendisini herhangi bir karşılık ve çıkar beklemeksizin bütünüyle özgürlük çizgisinin, halkın ve partinin hizmetine sunan bir kadro düzeyinin yakalanması gereği var.

Bu noktada da bu eğitimler bizi geliştirmeli, yenilememeli ve yeniye götürmelidir. Yeniden yapılanan PKK'nin kadro ölçülerinin bu düzeyde bir gelişkinliği ve yeniliği var. Mevcut eğitimle böyle bir kadrolaşma ve PKK'lileşmeyi esas almalıyız. Bunlar hedeflerdir. Yeni PKK'nin doğru tanımı, anlaşılması ve yeni PKK kadrosunun ölçülerinin tanımlanması anlamında esas almamız gereken düzeyi ve özellikleri ifade ediyor. Biz bunun mücadelesini vermekle mükellefiz. Bu eğitim, bu parti okulu böyle kadrolar yetiştirmekle mükelleftir; kadroyu bu düzeyde eğitip geliştirmekten sorumludur. Bunu yaptığı ölçüde doğru ve yeterli bir eğitim yapılmış, gerçekten de parti çizgisine ve ölçülerine uygun bir çalışma yürütülüp kadrolaşma sağlanmıştır denilebilir.

Şimdi bunda eksiklikler ve zayıflıklar, çokça eleştirilmesi gereken yanlar var. Belirttiğimiz düzeyde PKK'yi doğru ve yeterli ele alan, özümseyen, benimseyen, bunun gereklerine göre çalışan bir kadro düzeyi ve ölçüsü yaratmaktan uzağız. Kısaca ifade etmeye çalıştığımız ölçüler ve özelliklerden çok uzak tutumlarımız ve duruşlarımız var. Üstelik bunlar çok doğal gibi görülüyor. Çeteciliğe açık duruşumuz var. Memurculuk ise adeta bir meziyetmiş ve doğru ölçüymüş gibi, dört taraftan harekete, kadro yapısına, partiye yöneltilen bir saldırı olarak, ideolojik olarak etkin bir biçimde her yerde sürüyor.

Sosyalizme, onun özgürlük, eşitlik, demokrasi ve adalet ilkelerine sahip çıkmakta, özümsemekte ve yaşamsallaştırmakta, net, iradeli ve kararlı duruşta zayıflık var. Sosyalizme ilkeli bağlılık, iradeli ve kararlı olmak neredeyse ahmaklık sayılıyor, ideolojik netlikten söz etmek modası geçmiş yaklaşım olarak görülüyor, dogmatizm diye damgalanarak kestirilip atılıyor. Oysa geçenlerde ABD Başkanı Bush bile, Ortadoğu'da kendilerine karşı mücadele edenleri ideolojisiz olmakla suçluyor, dolayısıyla 'ne yapacakları belli olmayanlar' diye tanımlıyor, 'bunlar her şey yapabilirler' diye itham ediyordu. Hiyerarşik devletçi sistemi ayakta tutan ve ona öncülük eden bir gücün temsilcisi bile karşıtlarını ideolojiksizlikle suçluyor ve mücadelesini bu denli ideolojiye dayandırıyorsa, bizim bir özgürlük, kurtuluş hareketi olarak ideolojik ilkelerimizi netleştirmemiz, bu ilkelere sahip çıkmamız, bu ilkeleri bütün benliğimizle savunmamız kadar doğal bir durum olamaz. Bundan uzak düşmek çok kötü bir savrulmayı ifade eder ve bizi silahsız bırakmayı içerir.

Ortadoğu'da yaşanan ve üçüncü dünya savaşı olarak tanımlanan savaşın yüzde doksanı ideolojik alanda sürüyor. Bu savaş ne ekonomik, ne siyasi ne de askeri yönü önde olan bir savaştır. Bush'un tanımı bunu gösteriyor. Demek ki, savaşın ideolojik yönü öndedir, ideolojik savaşım esastır. Şimdi bizim gibi gücünün yüzde doksan beşini ideolojik ilkelerinden, duruşundan ve ideolojik yapısından alan bir hareketin ideolojik alanda zayıflatılması, bu hareketin ideolojik ölçülerine saldırılması en büyük tehlikeyi ifade ediyor. Düşman bunu yapabilir, karşıtlarımız böyle davranabilir, zaten öyle davranıyorlar, çünkü onlar bizi tasfiye etmek, dağıtmak ve yıkmak istiyorlar, bu haklarıdır. Ama bu hareketin kadroları ve mensupları olarak, bizim

> "PKK, bir kadro topluluğunun örgütlenmiş yapısı olarak KKK sistemi içinde bir güçtür, örgütlü bir topluluktur. Ama sistemin felsefi ve ideolojik öncülüğü, doğrultusu ve tarzı olarak baktığımızda da sistem PKK'nin içindedir. PKK bütün sistem açısından bir kapsayıcılığa sahiptir. Bu diyalektik bağı doğru anlayıp pratikleştirme sorunumuz var. PKK'yi sistem içinde bir güç olmaktan çıkartamayız, sistemin dışına çekip özerkleştiremeyiz."

"Önderlik, "ben başkan falan değilim, ben eşitler arasında hizmette birinciyim" dedi. İşbölümü her zaman gereklidir. Önderlik, yönetim sistemi olarak, önümüze iş ve rol koordinasyonunu koydu. PKK tümüyle iş ve rol koordinasyonu sistemine göre oluşturulmalıdır. O nedenle partiyi bürokratik olarak geliştirmek PKK'yi geliştirmek değildir. İdeolojik olarak, tarz olarak insanları geliştirmek ve katılımcı kılmak, PKK'yi geliştirmektir, PKK'liliği derinleştirmektir."

Bu biçimde işleri yürütemeyiz. Beritanlaşma Eğitim Devrimiz hiç korkmadan ideolojik ilkeleri esas alma temelinde insanlarla en sert savaşımı yürütebilmeli; insanların ruhlarını, duygularını, davranışlarını, bilinç durumlarını gerekirse paramparça edebilmelidir. Sınıflı cinsiyetçi topluma ait olanları mahkum edip atarak, yerine yenilerini koyabilmelidir. İnsan eğitmek, insan geliştirmek böyle olur.

Eğitim bir de göreve hazırlamak demektir. Okuldan çıkan bir kadro temel bir görevi üstlenip başarıyla yerine getirmiyorsa, bunun bilincini, sorumluluğunu, kararlılığını ve netliğini yakalayamamışsa başarısızdır. Ona diploma vermemek, onu okuldan çıkarmamak gerekiyor. Önderlik her zaman *"doğru kullanamayacak insanın eline silah vermeyeceksiniz. Yoksa kendini vurur"* dedi. Dolayısıyla partiyi temsil edemeyecek, ideolojik, siyasal ve örgütsel çalışma yürütemeyecek, kitle çizgisini uygulatamayacak, halka doğru davranamayacak olana da kadro sıfatı verilmemelidir. Bu noktada, ideolojiden, örgüt çizgisi ve çizgi mücadelesinden kopuk, bunu çok yüzeysel ele alan bir duruş var. Bu eksiklik hukukla giderilmeye çalışılıyor.

Hukukla ideolojinin bağı iyi kavranmalı

Önderlik, *"hukuk mücadelesini geliştirmemiz gerekli"* dedi. Doğrudur, hukuk mücadelesini geliştirmemiz gerekir. Ama bu hukukun ne olup olmadığını doğru anlamak zorundayız. Yani her şey hukuk değildir. Öyle olmuş ki, artık ideolojik mücadele yoktur, örgütsel çizgi mücadelesi yoktur, bunların gerektirdiği eleştiri özeleştiri platformları yoktur. Ne var? Hukuk var. Bir ceza kanunu hazırlanmış, bir de yargıçlar topluluğu oluşturulmuş. Biz bunu reddedeceğiz. İki üç kişi bir araya geliyor, ceza yağdırıyor. Astığı astık kestiği kestik davranıyor; kimisinin silahını, kimisinin elbisesini alıyor. Bu hareket böyle gelişmez. Bu insanlar nasıl katılıyorlar, nasıl kazanılıyorlar, belki bazıları bunu bilmiyor olabilir, ama biz çok iyi biliyoruz. Bizim bir hukukumuz vardı, yargılama yapıyorduk. Ama bu yargılama eğitmeyi, ideolojik ve örgütsel bakımdan insanları geliştirmeyi esas alıyordu. Yoksa bu yargılama, "kafasını kes, kaldır at" çizgisinde değildi. Öyle olsaydı şimdiye hiçbirimiz var olmazdık, böyle bir örgüt var olmaz ve gelişmezdi.

Önderliğin yargı sistemi platformlar, eleştiri özeleştiri süreçleri, tartışmalar olarak gelişti. En ağır cezalar bu noktada oldu. Şimdi böyle bir konum yoktur. Hukuk olarak da ele alınan bayağı burjuva hukuku, mevcut devletler hukukudur. Sanki büyük bir marifetmiş gibi hareketimiz onunla tırpanlanmaya çalışılıyor. Kadrolara o temelde baskı geliştiriliyor. Bir kere hukukla ideolojinin bağını iyi kavrayacağız. Bizim hukukumuz gelişecekse, bu hukuk ideolojik ilkelerimizi yansıtacak. Başkalarının hukukunu esas alıp icra edemeyiz.

Hukuk ileri bir ölçü değil, geri bir ölçüdür, bir toplum ölçüsüdür, genel düzen onunla sağlanır. Bir fedai için hukuk yoktur, ideoloji vardır. Zaten fedai en ileri ilkeleri ideolojik ilke olarak kendinde yaratmış ve somutlaştırmış kişi demektir. O nedenle PKK'nin hukuku değil, ideolojisi vardır. HPG'nin de hukuku olmaz. Yargılama ideolojik ölçülerle olacak.

PKK Disiplin Kurulu da nasıl ceza verileceği yerine, insanların ideolojik olarak eğitilip, ideolojik mücadelenin nasıl geliştirileceği ile uğraşırsa daha doğru bir çizgide olur. Şimdi herkes bir marifetmiş ya da sanki bir yenilikmiş gibi ceza kanunları oluşturup, yargıçlar sistemi örgütlemeye, böylelikle sorunları çözmeye çalışıyor. İşte olmaz bir tür politik duruş da budur. Eğitim başka yerlere havale ediliyor, doğru bir çizgide geliştirilmiyor, örgüt sorunları hukuk sistemiyle çözülmeye çalışılıyor, ideolojik sistemde çözümlenmiyor. O zaman yönetimin görevi bitiyor. HPG'de komutanın görevi bitiyor. Bir sorun mu var, Disiplin Kurulu'na havale ediliyor. İnsanları artık başkaları eğitecek. Komutan oturuyor, sadece imkanları paylaştırıyor, sağa sola emir veriyor. Hiçbir işi yoktur, avaredir, ama komutandır, kadrodur. Yönetim açısından da böyledir.

Bir yığın planlama yaptık. Ama bir buçuk aydır küçük bir etkinliğimiz bile olmadı. Şimdi 'söyledim örgütü'ne dönüşmüşüz. Bu pratik karşısında bir oportünizmdir. Başka hiçbir kelimeyle eğip bükmeye gerek yoktur. Pratik karşısında mevcut kadro yapısının oportünist bir duruşu var. Herkes yukardan aşağıya söylüyor, emir veriyor. Peki, kim yapacak? Bizde "sen ağa ben ağa, bu ineği kim sağa?" diye bir halk deyişi var. Şimdi hepimiz talimat veriyoruz, hepimiz söylüyoruz. Peki, yapan kim olacak, bir de yapıcı bulalım. Daha iki ay önce katılmış, elinde zar zor silah tutan bir savaşçı mı bunları yapmakla görevli olacak, yapamazsa onu mu sorumlu tutacağız? Öyle olmaz, bu vicdansızlık olur; bu bir sapmadır, ters bir duruştur. Avare duruşun, görevleri başkalarına yıkan kadro duruşunun pratikteki sonuçları böyle ortaya çıkıyor. İşler ortada kalıyor.

Bir basınımız var, allahlıktır, bir yayın politikası yoktur. Basın konferansına madde madde çok somut yayın çizgisi oluşturduk. Ha Avrupa, de Avrupa. AB'ye girişten başka bir şey yoktur. Gözleri başka bir şey görmüyor. İnsanların bilincini saptırıyorlar. Dolayısıyla topluma "siz durun, gireceksiniz AB'ye, kurtulacaksınız" anlayışı veriliyor. HPG olarak ağustos başında somut eylem kararları aldık. Hazırlık yapalım diye planlamadan tutun pratik hazırlığa kadar birçok belirlemede bulunduk. Hiçbirisi uygulanmıyor. Ondan sonra dönülüyor, "mücadele zayıf, gelişme olmuyor" deniliyor. Biri basın iyi çalışmıyor diyor, basın "HPG iyi çalışmıyor" diyor, HPG "bu basın nasıldır, bu yönetim niye böyle davranıyor?" diye soruyor. Halk eyleme kalkmıyor, bilmem şu yanlış söz söyledi diye şikayet ediliyor. Kendi görevlerine bakacakken gözleri başkasındadır. Başkasının durumunu gerekçe yaparak kendi görev ve sorumluluklarının gereğini yerine getirmemeyi ifadelendirmeye, izaha kavuşturmaya çalışıyor. Böyle olmaz. Bunların sonucunda da durum ortadadır.

Neredeyse niye bu halk direnmiyor diye halkı sorumlu tutacağız. Herkesi mücadeleye çağıran kısa bir açıklama yapmıştık. Gazetede 'halk direnstin' diye başlık atmışlar. Öyle söylememiştik. Örgüt direnstin istiyoruz, halk zaten direniyor. Basın öyle yapmış, bir başlık atmış ki, sanki halkı sorumlu tutuyoruz. Öyle değildir. Bu oportünist bir duruştur işte. Böyle kadro duruşu olmaz, kadro ve yönetim böyle duramaz. Bunun Beritan çizgisiyle, Kemal Pir çizgisiyle bir alakası olamaz. Önderlik, Beritan ve Kemal Pir'i dönem militanlığı için örnek gösterirken işte tam da buraya parmak basmak istemişti. Herkes durabilir, PKK'li kadro durmaz. Beritan, Kemal Pir gerçeği durmaz. Yönetim ihanet edebilir, teslim olabilir, gidip KDP'nin kucağına oturabilir, ama Beritan teslim olmaz. Şimdi biz başkaları yapmıyor, ben ne yapayım dersek, bunun Beritan çizgisiyle bir alakası olabilir mi? Ama en iyimiz bunu söylüyor ve bunu söyleyince de iyi durumda olduğumuzu düşünüyoruz. Bu yanlıştır, sapmadır. Kesinlikle böyle bir sapma içerisinde olunmamalı, ona düşülmemelidir. Pratik karşısında, görevler karşısında doğru bir duruş, doğru bir görev ve hizmet anlayışı esas olmalıdır.

Kemal Pir bu örgütün resmi toplantılarına hiç katılmayan önde gelen kadrolarından birisidir, hiç resmi görev almayan kadrosudur. Hepiniz PKK MK Üyesi diyorsunuz, öyle değildir. Eğer bürokrasiye örgüt denilmeyecekse değildir. Kemal Pir Önderlikten en az talimat alan kişilerden birisidir. Ama kendi sorumluluğu var, karar düzeyi var; çizgiyi öğrenme ve sahiplenme sorumluluğu taşıyor, onun gereklerini uygulamak için sorumluluk duyuyor. Kemal Pir her yerde mücadele içinde olmuştur. Önderlik, *"yaptıkları PKK militanlığının gereklerini temsil etmek açısından yeterliydi. Çizgiyi temsil etti"* dedi. Demek ki hiçbir kadro "şu talimat gelmedi, şu karar olmadı, yönetimimiz şöyle dedi, şu böyle dedi" gibi şeylerle kendini gerekçelendiremez, avutamaz, ikna edemez. Öyle yapıldı mı, o PKK'lilikten uzaklaşmış, Önderlik çizgisinden düşmüş olur. Beritan gerçeği ortadadır. Bütün yönetimin teslim olduğu yerde, Beritan teslim olmayı reddetti, kendi kararını kendisi verdi. Önderlik, *"doğru karar, çizgiye uygun karar budur"* dedi. Komutan da yönetim de Beritan oldu, Apocu militan O oldu. Yoksa Beritan kongrelerde oy alıp seçimle gelmedi. PKK böyle bir örgüt değildir.

PKK geçmişte de böyle olmadı. Önderlik PKK'nin böyle bir örgüt haline gelmemesi, bürokratik yapı kazanmaması, reel sosyalizme dönüşmemesi için yoğun çaba harcadı. Özellikle 1980 başında dışarıdakiler, 1990 başında zindandan çıkanlar, reel sosyalist sistemin komünist partilerine benzer bir parti olalım diye Önderliğe çok dayatmada bulunuldu. Önderlik reddetti. III. Kongre'de bu tür dayatmaları hissedince, tanım getirdi, *"şehitler PKK'lidir"* dedi. Zindandan çıkanlara karşı neler söylediğini görmek için de Zindan Direniş Konferansı konuşmalarına bakılabilir. "Bize üyelik kimliği verilsin, kim PKK'lidir kim değildir belli olsun" diye yapılan dayatmalara Önderliğin verdiği cevap nedir, onu görelim.

Onun dışında Önderlik pratik görevlendirmelerde de kadrolaşmanın önünü her zaman açık tuttu. PKK içinde bir hiyerarşik yapı ortaya çıkarmadı. Yeni PKK bu konuda daha ileri düzeyde olmak durumundadır. Yani PKK hiyerarşik yapıya düşer, bir bürokratik özellik kazanır ve memurculuk içinde olursa, bu PKK, geçmişin hatalarını ve eksikliklerini aşan, kendini yenileyen, özeleştiri verip gelişen, Önderlik çizgisinde kurulmuş PKK olmaz. Nereye gider? Eskisinin daha gerisine düşer, çizgi dışına gider.

Bu nedenle birçok şeyi yeniden değerlendirmek gerekir. PKK'yi öyle yönetenler ve yönetilenler olarak ayıracak her türlü yapılanma çizgiye uygun düşmeyecektir, doğru kadro eğitimi ve sorumluluğunu geliştirmeyecektir. Bir koordinasyonu olabilir, olmalıdır. Genel koordinasyon olabilir, işleri düzenleyen bir koordinasyon olabilir. Ama her yerde bulunan PKK'liler, PKK kadroları ortak sorumluluk duymak ve katılımcı olmak durumundadırlar. Bizim sistemimiz onları katabilmeli ve sorumlu kılabilmelidir. Bu temelde PKK yapısı içerisinde eşitlik olmalıdır. Kadro içerisinde eşitlik sistemini geliştirmek, özgür birey düzeyini geliştirebilmek çok önemlidir.

Önderlik, *"ben başkan falan değilim, ben eşitler arasında hizmette birinciyim"* dedi. İşbölümü her zaman gereklidir. Önderlik, yönetim sistemi olarak, önümüze iş ve rol koordinasyonunu koydu. PKK tümüyle iş ve rol koordinasyonu sistemine göre oluşturulmalıdır. O nedenle partiyi bürokratik olarak geliştirmek PKK'yi geliştirmek değildir. İdeolojik olarak, tarz olarak insanları geliştirmek ve katılımcı kılmak, PKK'yi geliştirmektir, PKK'liliği derinleştirmektir. Hizmette birinciliği ve çalışmada sosyalist yarışı esas alan bir ruhu ve bilinci geliştirmek doğru PKK'liliktir. İnsanlar öyle kimlikle PKK'li olmaz. Kadro okula girip çıkınca da PKK'li olunmaz. Kişi ne girince PKK'li olur, ne çıkınca PKK'lilikten çıkartılabilir. Ne birisi PKK'li yapabilir ne de atabilir. Eğer birisi Önderlik felsefesini ve ideolojik ilkelerini esas alıp yaşıyor ve onları hayata geçirmek için çalışıyorsa, kim olursa olsun, nerde olursa olsun, o PKK'lidir, PKK kadrosu odur. Ama birisi buna inanmıyorsa, getirip meclis üyesi yapsanız da kendisine on tane kimlik verseniz de yine PKKli değildir. Öyle PKK'li olunmaz.

Demek ki, PKK gerçekten de bir yaşam çizgisi, yaşam felsefesi, bir insan duruşu, yaşam özellikleri ve ölçüleriyle oluşmuş bir insan yapısıdır. Önderlik bunu ,'Bir Halkı Savunmak' adlı yapıtında iyi tanımladı. Bir öncü kurmay topluluğu olarak görevlerini koydu. Tabii PKK bir zavallılar topluluğu da değildir; varlığı ile yokluğu belli olmayan, iş yapamayan, bir üretimi ve yaratıcılığı olmayan, olduğu yerde yok olan insanlar topluluğu olamaz. PKK'lilik bir öncülük, büyük bir fedakarlık, yaratıcılık hareketidir. Bir hizmet, bir mütevazılık hareketi, benzeri birçok özelliği var. Bu özellikler bizim en temel özelliklerimizdir. PKK militan özellikleri, dolayısıyla hareketimizin kadro özellikleri böyledir. Bütün profesyonel kadrolarının bu özelliklerle olması, dolayısıyla PKK çizgisinde olması bir zorunluluktur. Onun ötesinde yüz binlerce, milyonlarca yurtseveri, demokratı, çalışanı olabilir, elbette olacaktır. Ama öncü kadro, yani PKK yapısının özellikleri ve ölçüleri farklıdır. Dolayısıyla bu ölçüleri geliştirmeli ve yetkin kılmalıyız. Ölçüleri geriye çekmememiz, zayıf tutmamamız gerekir.

Okulumuzun temel doğrultusu yeni Beritanlar ve Kemaller yetiştirmektir

Bu harekete yapılabilecek en büyük kötülük, kadro ölçülerini muğlaklaştırmak ve geriye çekmektir. Harekete en büyük zarar burada verilir ve biz bu düzeyde seyrediyoruz. Eğer görev ve sorumluluklarımızın bilincine tam varmaz, tam sahiplenmez ve gereğini yerine getirmezsek, harekete en büyük zararı biz veririz, başkası zarar vermez. Hewlêr'de veya Amed'de bulunan bir taraftar karşı saldırıya geçse bile, ne kadar zarar verebilecek? Ama PKK'de olan, kadro düzeyinde olan birisi, karşı çıkma ve ters düşmeyi bir yana bırakalım, yerinde ve zamanında bir taktik görevi başarıyla yerine getirmezse, hareketin siyasal yenilgisine ve bir yılın darbe almasına yola açabilir. O bakımda kadro düzeyi önemli bir düzeydir. Kadro ölçülerinin netleştirilmesi ve yüksek tutulması, kadronun özgürlük, eşitlik ve demokrasi çizgisinde cesur, fedakar, paylaşımcı, yaratıcı, kolektif, tümüyle parti içerisinde erimiş, çalışmayı ve hizmeti esas alan, başka herhangi bir ölçüsü ve yaşamı olmayan bir düzeye çekilmesi, bunu da bir öncü, kurmay, komutan düzeyinde yerine getirebilmesi, hareketin doğru ölçü kazanması, halkın öncüye kavuşması, görev ve sorumlulukların başarıyla yerine getirilmesi, ideolojik ve siyasi çizginin ortaya koyduğu hedeflerin doğru bir görev anlayışıyla başarılmasıyla mümkün olur.

Okulumuzun temel doğrultusu böyle kadro yetiştirmektir. Bu okula katılmanın temel hedefi böyle öncü kadrolar haline gelebilmektir; gerçekten Beritanlaşabilmek ve Kemal Pirleşebilmektir. Kimse bunun gerisinde bir ölçü tutturmamalıdır. Zayıf ve zavallı duruş içinde olunmamalı, bireyci ve kendine göre davranılmamalıdır. Hem doğru ölçüleri kesinlikle esas alan, kendini beğenmeyen, kendine sevdalanmayan ve kendini değiştirmeyi esas alan bir çizgide olunmalı hem de iddialı ve iradeli olunmalıdır. Beritan'ın PKK'nin askeri çizgisine ve ARGK'nin savaş çizgisine sahip çıktığı gibi, özgürlük ve demokrasi mücadelesinin çizgisine sahip çıkmalı, gereklerini yerine getirmeli, PKK'ye sahip çıkmalı, PKK'lileşmekte büyük bir iddia sahibi olmalı ve bunun iradesini ortaya koymalıdır. Ama bu bencil, bireyci, kötürüm, her türlü düzen hastalığını taşıyan bir durumda değil, onlara karşı savaşı esas alma temelinde olmalıdır. Böyle olursa kadrolaşma gelişir. Eğitim bu temelde sürdürülürse, bu okul gerçekten de yeni paradigmanın PKK'sini yaratır, PKK'nin yeniden yapılanmasını başarıyla gerçekleştirir.

Beritanlaşma Eğitim Devresi, bu konuda çok daha ağır bir sorumlulukla yüklü, buna öncülük edebilecek ve daha sağlam bir başlangıç yaptırtabilecek bir devre olmalıdır. Böyle eğitim devreleriyle bütün kadro yeniden PKK'lileşme sürecine çekilmelidir. Okulumuzun böyle bir görevi ve sorumluluğu da vardır. Tartışmalarıyla ortaya çıkardığı ürünler ve yarattığı kadrolarla, hareketin kadro düzeyinin yeni Önderlik çizgisinde kendini yenileyip geliştirmesini sağlayabilmeli, onun motor gücü ve dinamosu olmalı, bütün kadroyu böyle bir gelişim çizgisine çekebilmelidir.

Bu konuda tercümelerimiz çok fazladır, imkanlarımız iyidir. En önemlisi de çizgi çok netleştirilmiş durumdadır. Önderlik çizgisi hem teorik olarak Önderlik tarafından çok iyi izah edilmiştir, bu konuda herhangi bir belirsizlik ve muğlaklık söz konusu değildir hem de pratik ortam ve süreç bizi bu çizgiyi özümseyip yaşamsallaştırmaya zorluyor.

Bir hamle süreci içerisindeyiz. Önderlik direniştedir. Biz meşru savunma savaşı yürütüyoruz. Halk en sert demokratik serhildan sürecine giriyor. Demokratik konfederalizmi örgütlemek, halkın bütün kesimlerini örgütlü kılıp kendi demokratik yaşamını sürdürür hale getirmek için seferberlik düzeyinde örgütsel çalışma yürütüyoruz. Bütün bunlar PKK'ye ve her PKK kadrosuna büyük görevler ve sorumluluklar yüklüyor. Dolayısıyla zamanı iyi değerlendiren, çizgiyi iyi özümseyen bir hızla, doğru Apocu militan çizgisinde kendini eğitip militanlaştırarak, en zor alanlarda görev ve sorumluluklar üstlenmek üzere bir koşuş ve yarış olmalı, böyle bir çizgi esas alınmalıdır. Bu olursa mevcut imkanlar bunu yaratmak için yeterlidir.

Böyle bir çizgi esas alınırsa, bunun yönelimi içerisinde olunursa, bu ruh ve anlayışla çalışılırsa, eğitim bu temelde yürütülür ve her türlü karşı gericiliğe karşı bir savaş olarak ele alınırsa, yeni çizgiyi iyi özümsemiş, hareketin ihtiyaç duyduğu ve halkın da aradığı kadrolar bu okuldan yetişip çıkar; mücadelenin ortaya çıkardığı görev ve sorumlulukları başarıyla yerine getiren kadro düzeyi ortaya çıkar. Yeni Kemal Pirler, yeni Beritanlar, yeni Agitler ve Zilanlar ortaya çıkar; yeni Erdallar ve Şilanlar ortaya çıkar. Yeni dönemin sayısı yüzleri bulan etkili, aktif, en önde, en ilerde savaşan insanlarının şehadet düzeyi yakalanır; onlar gibi militanlar ortaya çıkar. Hiçbir kişisel çıkar gözetmeden, donanım eksikliğine bakmadan, zayıflıklarını abartmadan, mücadelenin zorluklarını öne çıkartmadan, Önderlik çizgisini her yerde yaşamı pahasına büyük bir coşku ve heyecanla hayata geçiren öncü militanlar ortaya çıkar. Görev, sorumluluk budur.

Beritanlaşma Eğitim Devresi'nin bu temelde yürütülmesini diliyoruz. Bu temelde tüm arkadaşlarımızın bu eğitim devresine doğru katılarak, kendilerini Beritan çizgisinde derinliğine sorgulayıp, hızla yeni Beritanlar haline gelerek görev ve mücadele sahalarına gitmelerini istiyoruz, diliyoruz ve başarılı olacaklarına inanıyoruz. Bu temelde diyoruz ki;

– Yaşasın Şehitler Partisi PKK!
– Yaşasın Önder APO!

"PKK'lilik bir öncülük, büyük bir fedakarlık, yaratıcılık hareketidir. Bir hizmet, bir mütevazılık hareketi, benzeri birçok özelliği var. Bu özellikler bizim en temel özelliklerimizdir. PKK militan özellikleri, dolayısıyla hareketimizin kadro özellikleri böyledir. Bütün profesyonel kadrolarının bu özelliklerle olması, dolayısıyla PKK çizgisinde olması bir zorunluluktur. Bu ölçüleri geliştirmeli ve yetkin kılmalıyız. Ölçüleri geriye çekmememiz, zayıf tutmamamız gerekir. "

Kürt sorununun demokratik çözümü ve AB

3 Ekim'de AB ile Türkiye arasında müzakerelerin başlatılmasına karar verildi. Aslında bu beklenen bir sonuçtu. AB'nin bu müzakereleri başlatmayacağını beklemek, Avrupa'nın Türkiye yaklaşımları dikkate alındığında, politik olarak öngörüsüzlük olurdu. AB-Türkiye ilişkileri, Avrupa'nın herhangi bir ülkesiyle olan ilişki değildir. Hatta AB'ye üye olmuş birçok ülkeden daha fazla, Türkiye ile ilişkilerin düzeyi AB için önemlidir. Türkiye ile ilişkiler yeni bir olgu da değildir. Yüzlerce yıllık bir arka planı vardır. Özellikle son iki yüz yılda Avrupa'nın Ortadoğu'yla, özellikle Türkiye'yle çok yakından ilgilendiği bilinmektedir. Avrupa ülkelerinin Türkiye üzerinde yürüttükleri mücadele de diplomatlar için ders konusu olacak önemli bir siyasal süreçtir.

AB, Türkiye ile ilişkilerini çok ciddi ve hassas bir biçimde ele almaktadır. Türkiye coğrafyasının özelliği en fazla da AB'nin Türkiye'yle ilgilenmesini zorunlu hale getirmektedir. ABD'nin Türkiye'yle ilgilenmesi için bir neden varken, Avrupa için iki neden vardır. Öte yandan, Avrupa ile Türkiye ilişkileri sadece Avrupa ya da Türkiye'yi ilgilendiren bir konu değildir. Bunun ikili ilişkiden öte, siyasal bir anlamı vardır. Ortadoğu bir yönüyle dünya siyasal dengelerinin oluştuğu omurilik soğanı niteliğindedir. Bu coğrafyada uluslararası güçler arasında alttan alta bir mücadele varsa, bu ilişkinin aynı zamanda Ortadoğu'daki siyasal çekişmenin, siyasal dengelerin içinde ele alınabilecek bir özelliği de vardır. Bu dengeler içinde ele alınamazsa, Avrupa-Türkiye ilişkilerini anlamak mümkün olmadığı gibi, başlatılan müzakere sürecini de doğru anlamak mümkün olmaz.

Belirtilen çerçevede Avrupa-Türkiye ilişkiler sürecini ABD ile Avrupa'nın Türkiye üzerindeki çekişme süreci olarak da değerlendirebiliriz. Başka deyişle, Avrupa ile ilişkilenme sürecinde Türkiye, ABD-Avrupa çekişmesini bu müzakere sürecinde kendine göre değerlendirecektir. Diğer boyutu ise tüm Ortadoğu'yu ilgilendiren yanıdır. Araplar da, Farslar da Türkiye'nin AB'ye girişini yakından izlemektedirler. Onlar, Türkiye'nin AB'ye girip giremeyeceğinden çok, ABD-Avrupa çekişmesinin Türkiye üzerinde nasıl bir sonuç verebileceği ve kendilerinin bu çekişmeden nasıl etkilenecekleri konusuyla ilgilenmektedirler. Dolayısıyla Avrupa ile Türkiye arasındaki müzakere sürecinin Kürt sorununu nasıl etkileyeceği konusu, böyle bir çerçevede ele alınabilir. Çeşitli çevrelerin ifade ettiği gibi, Türkiye, AB ile müzakere sürecinde Kürt sorununu Kopenhag Kriterleri çerçevesinde çözecek gibi düşünceler, çok basittir, siyasetin abecesinden anlamayan, Türkiye'nin dünya siyasetindeki yerini ve Türkiye üzerindeki mücadeleyi anlamama yaklaşımlarıdır.

Türkiye, coğrafyasının önemini on yıllarca kullanmıştır

AB ile müzakere sürecini sadece Avrupa'nın ya da Türkiye'nin çıkarları çerçevesinde değerlendirmek çok dar kalır. Tabii ki bu ilişkilerde önemli bir eksen de Avrupa'nın ve Türkiye'nin çıkarlarıdır. Ama sadece bu çıkarların dengelenmesiyle gelişecek bir süreç olmayacaktır. Uluslararası ve bölgesel güçlerin de dengeler içinde yer aldığı bir müzakere süreci yaşanacaktır.

Türkiye'nin yüz elli yıldır devletlerarası çekişmelerden yararlanarak, dış politikasını ve iç siyasi dengelerini ayarladığını bilmekteyiz. Türkiye, coğrafyasının önemini on yıllarca kullanmıştır. Soğuk savaş döneminde stratejik değeri daha fazlaydı. Bugün iki kutuplu bir dünyadan söz edilmiyor. Bu çerçevede Türkiye'nin dünya siyasetinde yeri de değişikliğe uğramıştır. Ancak stratejik öneminin bittiğini söylemek yanılgıdır. Ya da büyük devletlerin stratejik anlamda Türkiye'ye ilgilerinin azaldığını söylemek doğru olmaz. Esas olarak azalmaktan değil de farklı biçime kavuşmasından söz etmek daha doğrudur. Soğuk savaş döneminde stratejik önemini daha fazla kullanıyordu. Bugün eski düzeyde kullanma imkanı olmasa da stratejik öneminin çok fazla azaldığından söz etmek yanlıştır. Dün, iki kutuplu sistem arasındaki çatışma nedeniyle önem arz ederken, bugün ise küresel ekonomi, sosyal, kültürel sistemin Ortadoğu ve çevresine yayılması açısından önem kazanmıştır.

Küresel egemen sistemin, hakimiyetini sağlamak için büyük hamlesini Ortadoğu'da yaptığı düşünülürse, Türkiye'nin siyasal değerinin bu çerçevede yeni bir boyut kazandığından söz edilebilir. Eskisi gibi, farklı güçler arasında çekişme konusu olma durumunda bazı azalmalar vardır. Ama küresel hakimiyet sağlama konsepti içinde önemini hala koruduğu söylenebilir. Öte yandan, küresel bir hakimiyet çabası dünyada ve Ortadoğu'da sürerken, kapitalist küresel hakimiyetin bileşenleri arasında ilişkinin yanında, belli düzeyde çelişkiler de bulunmaktadır. Bu yönü de Türkiye, ABD, Avrupa ve diğer ülkeler arasında siyasal çekişmenin konusu olmaya devam etmektedir.

Kürt sorunu, Türkiye-AB ilişkilerinden ilk defa bugün etkilenmiyor. İki yüz yıldır etkileniyor. Bu etkilenmelerin, şimdiye kadar olumlu olduğunu söylemek de doğru değildir. AB'ye giriş sürecinin başladığı 1999 yılından bugüne kadar da olumlu etkilendiğini belirtmek yanlıştır. "AB'ye giriş süreciyle otomatik olarak Kürt sorununun çözümü olumlu etkilenecektir" demek, siyasi bir yaklaşım içinde olmamaktır. Hele bu ilişkilerin tarihinin Kürt sorununu olumsuz etkilediği düşünülürse, günümüzde de olumsuz etkilenme durumunun daha ağırlık basabileceğini görmek gerekir. "AB süreciyle birlikte hemen hemen bütün olumsuz etkenler ortadan kalkacak, olumlu etkenler öne çıkacak" demek, bir nevi dünyanın bir günden diğerine çok değiştiğini söylemek gibi bir şey olur. Dünya dengeleri içinde Ortadoğu'nun yerinin ve bu coğrafya üzerinde yürütülen mücadelenin, bugünden yarına nitelik değiştirip, Kürtler lehine dönüştüğünü söylemek gibi bir safdillik olur. AB ile müzakereler sürecini böyle ele alamayız. Böyle ele almak gaflet olur.

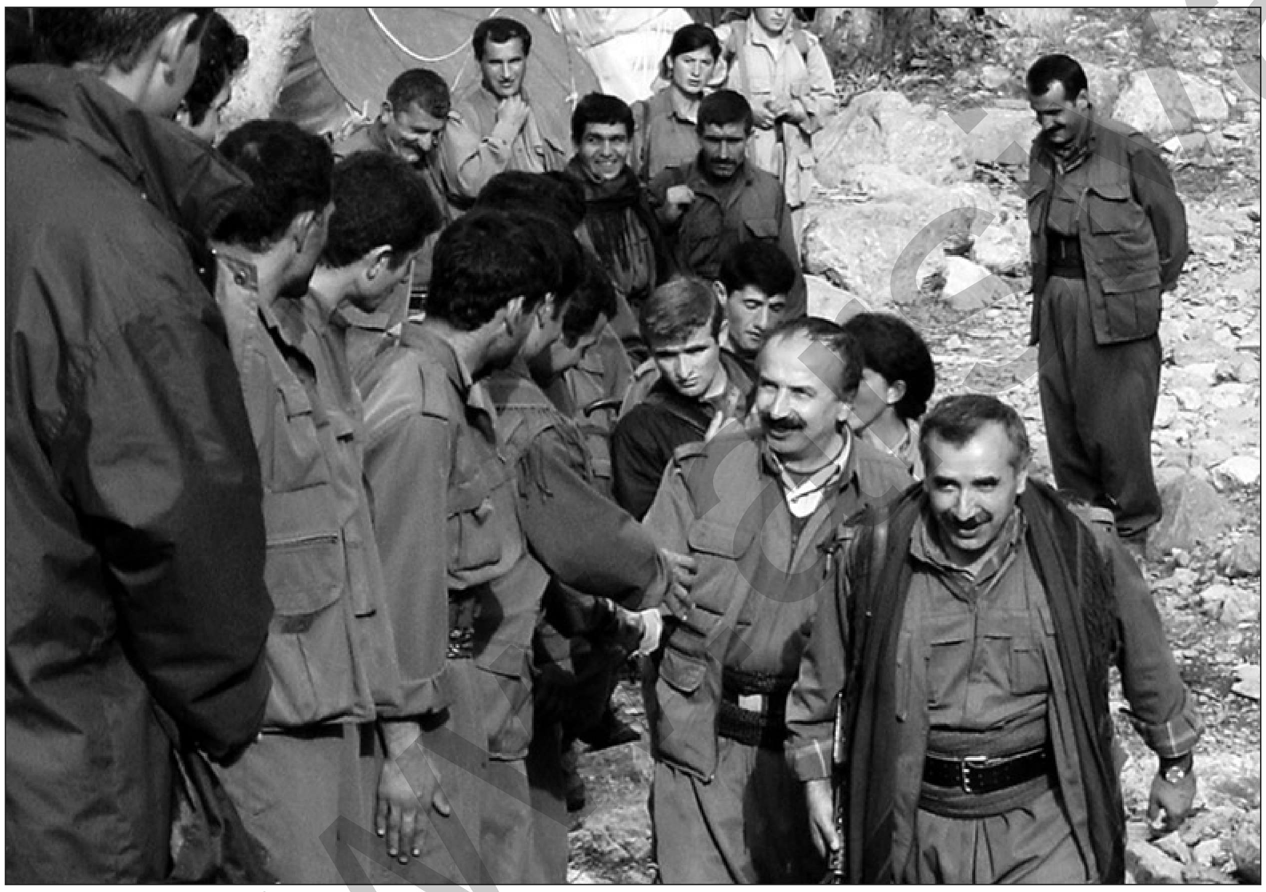
AB, Türkiye'yi belli düzeyde kendi içine alma stratejisi izlemekte, Türkiye'yle ilişkilerin daha fazla ilerletilmesini istemektedir. Bu konuda tüm Avrupa ülkeleri hemfikirdir. Türkiye'yi ancak yanlarına çekerek kendi politikaları doğrultusunda değerlendirebileceklerini düşünmektedirler. Bu nedenle de 50-60 yıldır Türkiye'yi yanlarında tutma ve çok yönlü etkileme politikası izlemektedirler. Türkiye'nin kendilerinden uzak kalmasını isteyen Avrupa politikacılarının sayısı parmakla sayılacak kadar azdır. Türkiye'nin kendilerinden uzaklaşmaması için, her türlü ekonomik, sosyal, kültürel politikayı Türkiye üzerinde yürütmektedirler.

Yine Ortadoğu, Avrupa'nın önemli düzeyde ilgi alanındadır. Son iki yüz yıldır en fazla ilgilendiği coğrafya da burasıdır. Eğer Kürt sorununun yüzyıldır siyasal, ekonomik çıkarlara kurban edildiğini söylüyorsak, bunu sadece Avrupa'nın kötü niyetiyle de açıklamak mümkün değildir. Avrupa, kapitalist bir dünyadadır, çıkarları nasıl gerektirirse bu yönlü politika izler. Belki Avrupa, kendi içinde geliştirdiği demokrasinin gereği olarak benimsediği ilkeler temelinde, dünyanın birçok yerinde bu ilkelere uygun ahlaki bir politika izleme eğilimi göstermektedir. Ancak sıra Ortadoğu'ya geldiğinde, bu tür ilkeler tümden bir kenara bırakılmaktadır. Çıkarların soğuk yüzü ortaya çıkmaktadır. Kürt sorununun çıkarlara kurban edilmesi de Ortadoğu'nun bu özelliğinden ileri gelmektedir.

Özgürlük ve demokrasi mücadele ile kazanılır

Avrupa, yüzyıldır neden Kürt sorununda bir çözümü dayatmaktan çok, Türkiye'nin inkar ve imha politikasına destek vermiştir? Bunun, Kürt düşmanlığı sonucu ortaya çıkmadığını biliyoruz. Avrupa'nın Kürt halkının dilinin, kimliğinin inkarından ya da bu halkın özgürce yaşayıp yaşamasından zarar görme durumu söz konusu değildir. Hatta benimsediği ilkeler çerçevesinde Kürt halkının özgürlük içinde yaşaması ilkelerine daha yakındır. Ama Ortadoğu, Türkiye-AB ilişkileri söz konusu olduğunda, hem stratejik hem de ekonomik, sosyal, kültürel çıkarlar anlamında bugüne kadar Türkiye'nin hassasiyetlerini dikkate almış, ama Kürt halkının çok haklı hassasiyetlerini göz ardı etmiştir. Durum böyleyken, "Avrupa'yla müzakereler gelişir, Türkiye AB'ye girerse Kürt sorunu demokratik yoldan çözülür" demek, aslında halkta varolan bilinci de çarpıtıp özgürlüğünün kendi mücadelesiyle gerçekleşecek bir olgu değil de siyasal ilişkiler ve anlaşmalarla olacağı zihniyetini vermek olur ki, Kürt halkı açısından bu düşünüş tarzı kadar tehlikeli bir şey olamaz. Önderliğimiz ve Kürt özgürlük hareketi on yıllarca Kürt halkına *"özgürlüğünüzü, demokrasiyi ancak mücadeleyle kazanabilirsiniz,"* dedi. Bu bilinci önemli düzeyde geliştirdi. Bu bilinci Avrupalıların ya da Türkiye'deki AB yanlılarının hoşuna gitmek için çarpıtmak, Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesine verilebilecek en büyük zararlardan biri olacaktır.

Tabii ki Avrupa'nın sınırlı da olsa, yetersiz de görsek, Avrupa halkının mücadelesiyle ortaya çıkmış belli demokratik değerleri vardır. Kendi içinde, sınırlı da olsa bir demokratik sistem uygulamaktadır. Daha doğrusu, halkın ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel alanda belli bir düzeyde haklarının gözetilmesi söz konusudur. Bunun tamamen halkın çıkarlarını gözeten, halkı esas alan bir demokrasi olmadığını belirtmek gerekiyor. Eğer demokrasi halkın rejimiyse, bu yönüyle yetersiz bir demokrasiden söz edebiliriz. Halkın çıkarlarıyla sömürü düzenden faydalanan güçlerin çıkarı sömürücü güçlerin lehine de olsa, belli bir dengeye kavuşturulmuştur. Kapitalist üretim ve düşünce biçiminin getirdiği çıkarlarla zedelenmiş bir sistem olarak değerlendirmek doğrudur. Böyle olunca da tüm konularda –bu na Kürt sorunu ve Türkiye-AB ilişkileri dahil– çıkarlarını esas alan bir yaklaşım göstereceğini söylemek gerekir.

"Kürt sorununun yüzyıldır siyasal, ekonomik çıkarlara kurban edildiğini söylüyorsak, bunu sadece Avrupa'nın kötü niyetiyle de açıklamak mümkün değildir. Avrupa, kapitalist bir dünyadadır, çıkarları nasıl gerektirirse bu yönlü politika izler. Belki Avrupa geliştirdiği demokrasinin gereği, benimsediği ilkeler temelinde dünyanın birçok yerinde bunlara uygun ahlaki bir politika izleme eğilimi göstermektedir. Sıra Ortadoğu'ya geldiğinde ise bu tür ilkeler tümden bir kenara bırakılmaktadır. "

20. yüzyılın başındaki Lozan Anlaşması süreci, Kürt halkı tarafında gözönüne getirilmesi gereken bir olgudur. 20. yüzyılın koşullarıyla 21. yüzyıl koşullarının farklı olduğunu; siyaset yapma tarzının da o günün koşullarından farklı hale geldiğini söylemek doğrudur. Ama bu durum, kapitalist sistemin hakim olduğu dünyada, ülkelerarası ilişkilerin çıkarlara göre değil, demokrasi ve özgürlük ilkelerine göre oluştuğunu söylememizi getirmez. Bunu söyleyecek verilere sahip değiliz.

Dolayısıyla Türkiye-AB müzakerelerinin, 20. yüzyıldaki Lozan Anlaşması'na dayalı Ortadoğu sisteminin yıkıldığı, yeni bir sistemin kuruluş sürecine girdiği bir ortamda yürütüleceğini bilmeliyiz. AB-Türkiye, ABD-Türkiye, ABD-Avrupa-Ortadoğu ilişkileri, tüm bu güçlerin Kürtlerle ilişkileri yeniden kurulacaktır. Türkiye eski dengelerin yıkıldığını görerek bir politika izlemektedir. Bunun sonucu, AB ile müzakere sürecinde, Kürt-Türk ilişkilerini yeni bir biçimde Avrupa ve dünyaya kabul ettirmek istemektedir. AB ile müzakere sürecinde Kürt sorununun pazarlık konusu haline gelmesi bununla ilgilidir. Türkiye, siyasal konumunu kullanarak, yine küresel hakimiyetin Ortadoğu'da gelişmesine kendini eklemleyerek, Kürtler üzerindeki hakimiyetinin yeni bir biçimde kabul edilmesini istemektedir. ABD'nin de belirli değişikliklere uğratılmış, ama özü değişmemiş bu hakimiyet sistemini kabul etmesini istemektedir.

Kürt sorunu pazarlık konusu yapılamaz

Kürtler önemli değişiklikler yaşamıştır. Türkiye bu koşullarda bazı sınırlı adımlar atarak, ama her attığı adım için de Kürt sorunu konusunda büyük ödünler alarak, Kürtler üzerindeki yeni hakimiyetini müzakere sürecinde Avrupa'ya kabul ettirmeye çalışacaktır. Bilindiği gibi televizyonda haftada bir saatlik Kürtçe yayın başlattı. Kurslar açılabilir dedi. Televizyon yayınları ilerde biraz daha artırılabilir. Kürtçenin öğretilmesi konusunda, gelen baskılar karşısında yeni yöntemler bulabilir. Bu konuda da sınırlı bazı adımlar atabilir. Ama esas olarak da Kürt halkı üzerindeki siyasal, sosyal, kültürel hakimiyetini elden bırakmayacak, Kürtlerin siyasal, sosyal, kültürel etkinliğinin artmasını engelleyecek, belli düzeyde adımlar atsa da esas olarak kontrolünü devam ettireceği Türk-Kürt ilişkilerini AB'ye kabul ettirmek isteyecektir. Bunu, yeni bir Lozan'ı Avrupa'ya kabul ettirmek biçiminde değerlendirmek de mümkündür.

Hareketimiz, 1999 yılında AB'ye girişe karşı olmadığını açıkladı. Bunu da doğru anlamak gerekir. Bununla Kürt sorununda yüzyıldır görülen uluslararası alandaki tecridi aşmak, Kürt sorununu Avrupa gündemine taşımak, bunu yaparken de mücadelesini geliştirerek bu uluslararasılaşmayı kendi lehine değerlendirmeyi düşünmüştür. Yoksa, Türkiye AB'ye girerse, Kürt sorunu demokratik yoldan çözülür gibi kestirme bir yaklaşımla böyle bir politika izlememiştir. Kürt sorununun uluslararası boyutu olduğu düşünülerek, AB ile müzakereler sürecini, özgürlük mücadelesini bu alana taşımanın bir aracı olarak görmüştür. Ortaya koyduğumuz politika böyle bir yaklaşımla ele alınırsa, müzakere sürecinde doğru bir Kürt özgürlük ve demokrasi çizgisi izlenebilir.

Doğru bir Kürt özgürlük, demokrasi politikası izlenir ve mücadele yükseltilirse, Türkiye'nin öngördüğü biçimde restore, rötuş edilmiş yeni bir Lozan Antlaşması ve Kürtler üzerindeki yeni bir hakimiyet konumu-

nun ortaya çıkması engellenmiş olur. Yoksa "AB'de şu ilkeler var, Avrupa'nın diğer ülkelerinde şunlar uygulanıyor, AB müktesebatı şunları gerektiriyor, Türkiye mutlaka bunları yerine getirecektir" biçiminde ele alınırsa, kendimizi yeni bir Lozan'a mahkum etmekten başka bir durumla karşılaşmayız.

3 Ekim öncesi de sonrası da görülmüştür ki AB ağırlıklı olarak Türkiye'nin hassasiyetlerini dikkate almaktadır. Kürt sorununda anadilde bazı gelişmeler olsun, basın yayında yumuşatmalar olsun, kültür üzerinde baskılar gevşetilsin biçiminde belirli tespitler yapılsa da şu ana kadar oluşan belgelerin esası, Kürt sorununun eşitlik, özgürlük ve adalete dayanan bir çerçevede ele alınmadığını ortaya koymaktadır. Esas olarak da Türkiye'yi yanlarında tutmak açısından çok sınırlı ve Türkiye'yi rahatsız etmeyen isteklerini gündemleştirdiklerini görmekteyiz. AB, teorik olarak çok söz ettiği ilkelerine göre hareket etmiş, Türkiye'yi yanında tutma politikası nedeniyle Kürt sorununu pazarlık konusu haline getirmemiş olsaydı, Türkiye'ye açıkça, 'anadilde eğitimi gerçekleştir, Kürt kimliğini anayasal, yasal güvenceye kavuştur, Kürt kültürünün önündeki bütün engelleri kaldır, nasıl ki Türk kültürü, Türk dili ve eğitimi konusunda her türlü imkanı seferber ediyorsan bu imkanlarını eşit biçimde Kürt dili ve kültürü için de seferber et' der ve bunu dayatırdı. Yine 'Kürt kimliğiyle siyaset yapma önündeki tüm engelleri kaldır' derdi. Ne var ki bu makul talepleri bile dillendirmediğini görmekteyiz. On yıllarca üstü örtülmüş, inkar ve asimilasyona terk edilmiş Kürt halkı üzerinde, yine üstü örtülü, açık dillendirmeyen bir politika izlenmektedir.

Tabii bazı talepleri de var, Türkiye'nin inkarcı politikalarıyla çelişen taleplerdir bunlar. Zaten Avrupa sınırlı bazı şeyler söylemezse, tümden kendini inkar, teşhir etmiş olur. Bu durumda Kürt halkı üzerinde herhangi bir politika yapma imkanı da bulamaz. AB, Kürt halkının da ağzına bir parmak bal çalarak bu süreci ilerletmek istemektedir. Tabii ki bu politikanın bizler ve halkımız tarafından kabul edilmesi söz konusu olamaz.

Yaşanan süreç, açıkça şunu göstermiştir: AB'ye giriş süreci kendiliğinden Kürt sorununda demokratik çözümü ortaya çıkarmayacaktır. Hatta, AB'ye girişle birlikte Kürt sorunu demokratik yoldan çözülür biçimindeki bir yaklaşımla hareket etmek, tamamen Kürt halkının aleyhine bir durumla sonuçlanır. Kürt halkının, Kürt halkı adına siyaset yapanların bu bilinçle donanması, bu bilince sahip olması, AB sürecinin Kürtler lehine sonuçlanabilecek bir durumu ortaya çıkarması açısından çok önemlidir.

Kürt sorununun inkarcı ve imhacı politikaya tabi tutulmasının birinci derecede sorumlusu Avrupa'dır. "Avrupa, Türkiye kadar Kürt halkının üzerindeki inkar ve asimilasyondan sorumludur" biçiminde bir değerlendirme yapmak, bunu bütün platformlarda dile getirmek, Avrupa'yı bu konuda sıkıştırmak, sorumluluklarını hatırlatmak gerekir. Yoksa, ezilmiş Kürt psikolojisiyle, Avrupa karşısında kendini küçük gören bir yaklaşımla, Avrupa'ya yaranmak, ne kadar makul olduğunu göstermek adına Kürt halkının özgürlüğünden, demokrasisinden taviz veren söylemler içine girmek, kabul edilemez. Bazı Kürt kesimlerinde böyle bir eğilim vardır. Bu eğilimin mutlaka mahkum edilmesi, doğru bir özgürlük ve demokrasi politikasının dayatılması gerekmektedir.

Kürdistan'da, Türkiye'de gelişen kapitalizmle birlikte, bu kapitalist gelişmeden payını alan, burjuvalaşan belirli kesimler vardır. Bunlar AB ile müzakere sürecinde Kürt halkının değil de Avrupa'nın istediği kadar atacağı adımları kabul ederek, Türkiye içinde entegre olmayı hedefleyen bir anlayış içindedirler. Türkiye'nin bu Kür Avrupacı eğilimleri, Kürt halkının özgürlük mücadelesini bastırmada ve tasfiye etmede kullanmak istediğini de çeşitli biçimlerde görüyoruz. Bu tür çevreler neredeyse Türkiye'deki Avrupa işbirlikçilerinin ya da Avrupa'daki bazı kesimlerin sözcülüğünü yapmaktadırlar. Bu doğrultuda Kürt özgürlük hareketinin etkisizleştirilmesini içten içe isteyen bir ruh halini yaşamaktadırlar. Sınıf çıkarları, Türkiye'deki siyasal ve ekonomik çevrelerle ilişkileri nedeniyle Kürt halkının hassasiyetlerinden çok, Türkiye'nin hassasiyetlerini gözetmektedirler. Türkiye'nin hassasiyetleri meşruymuş gibi, 'bu kadar olur, aşırı olmayalım, fazla istekte bulunmayalım, Kürt sorunu zamanla çözülür' gibi bir oyalama politikasını, Kürt halkına ve siyasetine dayatmak istemektedirler.

Bilindiği gibi bu tür düşünceler, Avrupalılar ve Türkiye'deki bazı AB çevrelerinin isteklerinin paralellik taşımaktadır. Kürt halkı bu kadar özgürlük ve demokrasi mücadelesini, Avrupa'nın ve Türkiye'deki Avrupa işbirlikçilerinin hoşuna gitmek için vermedi. Esas olması gereken Türkiye'nin hassasiyetleri değil, Kürt halkının hassasiyetleridir. Kürt halkının talepleri haklı ve meşrudur. Dolayısıyla Kürt halkının bu haklı taleplerini sıkılgan ve utangaç bir biçimde değil de açık dile getirmek ve bu doğrultuda mücadele etmek, AB ile yürütülen müzakerelerin Kürtlerin lehine sonuçlanmasını sağlar.

Müzakere sürecinin Kürtler için nasıl sonuçlanacağını, Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesinin düzeyi belirleyecektir. Avrupalıların niyetleri ya da kendi içinde uyguladığı ilkeler, sonucu tayin etmeyecektir.

AB'nin Kürtler üzerine politika izlediği kesindir. Özellikle Kuzey Kürdistan üzerindeki politikasını etkin kılarak, ABD'nin Güney Kürdistan ve Kürtler üzerindeki hakimiyetini dengelemek istemektedir. Çünkü Kuzey Kürdistan hem nüfus olarak, hem coğrafik olarak Güney Kürdistan'dan fazladır, hem de diğer parçaları etkileme özelliği daha fazladır. Bu açıdan, Kürtler üzerinde etkili olmak için, Türkiye'den bazı açılımlar yapmasını istemektedir. Ancak bugüne kadar görüldüğü gibi, bu konuda çok kararlı olmadığı ortaya çıkmıştır. Türkiye'nin daha çok ABD'ye kaymasını engellemeye çalışan bir politika izlemektedir. ABD de benzer biçimde Kürt sorununda Türkiye'yi fazla sıkıştırmayarak, BOP'un bir parçası haline getirmek istemektedir. ABD, esas olarak Türkiye'ye Güney Kürdistan'daki federasyonu kabul ettirip, Güney Kürdistan'la ilişkilenmesini sağlayarak, Türkiye ve Güney Kürtleri ekseninde Ortadoğu'da daha etkin hale gelmeyi hedeflemektedir. Avrupa da Kürt sorunu konusunda Türkiye'yi çok sıkıştırırsam ABD'ye kayar düşüncesiyle, zaman zaman Kürt sorunu konusunda Türkiye'ye dayattığı noktalarda çok oportünist bir yaklaşım içine girmektedir. Bunları değerlendirirken, önemli olan, Avrupa kötüdür demek değil, bu soğuk siyasal gerçeği bilerek, Kürt sorunu çözümünde asıl gücün, asıl platformun Kürt halkının mücadelesi olduğunu görebilmektir. Ancak mücadeleyle müzakere süreci Kürt halkının lehine çevrilebilir. Mücadele verilmeden bir şey kazanılmaz, çok şey kaybedilir.

Avrupa Türkiye'nin istemlerini yerine getirme eğilimi içindedir

Türkiye'nin AB'ye giriş süreciyle birlikte, "ülkemde ortaya çıkan terörizm konusunda bana destek vereceksiniz" biçiminde bir dayatmayı bundan sonra daha fazla geliştireceği açıktır. Eğer Kürt halkı mücadelesini yükseltmezse, AB, Türkiye'yi yanında tutmak için Türkiye'nin isteklerini yerine getirme eğilimi içine girecektir. Nitekim son ilerleme raporunda, Kürdistan'daki olaylardan hareketimizi sorumlu olarak göstermesi, bu durumun sonucudur. Kürt halkının inkar ve imha edilmesi siyasetine ortak olan Avrupa, Kürt halkının dili hala yasakken, belirli gevşemeler olsa bile, esas olarak baskı altındayken, kimliği reddedilirken, buna karşı mücadele verenleri değil de bu mücadeleyi bastıranları haklı gören bir tutum içine girmesi, çok tehlikeli bir gelişmedir. Kürt halkının buna tavır koyması gerekir. Avrupa bu düzeyde çirkin bir politika izlemektedir. Bir taraftan Kürtler için şu adımlar atılsın derken, esas olarak da kaşıkla verdiğini kepçeyle alır gibi, bu defa da Özgürlük hareketinin bastırılması konusunda Türkiye'nin istediği tutumlara girmektedir. Eğer duyarlı olunmazsa, Türkiye AB'ye giriş sürecinde yakın zamana kadar müzakerelerin başlaması açısından sınırlı bazı adımları attı, belirli yumuşak tutumlar gösterdi belki, ancak AB'ye giriş müzakerelerine başlanmasından sonra "benim terörü bastırma hakkım vardır" diyerek, bundan sonra daha sert politikalar izlemeye yönelebilir. Müzakereye başlama öncesindeki sınırlı yumuşamadan Kürt halkı da belirli düzeyde yararlanma imkanı bulabilirdi. Günümüzde ise mücadele geliştirilmezse, AB müzakere süreci hareketimizin tasfiye edilmesinin çerçevesi haline getirilebilir.

AB sürecinde tartışılan konulardan biri de IRA'nın silah bırakmasıdır. Bazı çevreler, AB ortamında silahlı eylem yapan örgütlere izin verilmez, IRA'da olduğu gibi Kürt özgürlük hareketi de silahları bırakmak zorunda kalır, biçiminde değerlendirmeler yapmaktadır. Bu değerlendirme, elmaları ve armutları aynı görmeye benzer. IRA'ya silah bıraktırıldı, Kürt özgürlük hareketi de silah bırakmak zorundadır gibi bir yaklaşım, art niyetlidir ve bilinçlice gündeme getirilmektedir. Hareketimizin yıllardır ısrarla Kürt sorununu demokratik yoldan çözelim politikası izlediği bilinmektedir. Ne var ki Türkiye, inkarcı sistemini ısrarla sürdürmekte ve şiddet araçlarını her biçimiyle Kürt halkına dayatmaktadır. Kürt halkının doğal demokratik haklarını kabul edecek herhangi bir tutum içine girmemiştir. Altı yıldır silah bırakılmasına ve bu konuda kararlılığımızı ortaya koymamıza rağmen, Türkiye, Kürt özgürlük hareketini muhatap almak bir yana, Kürt sorununda ciddi bir adım da atmamıştır.

IRA silahlı eylemleri sürdürürken bile İngiltere ile IRA arasında ilişkiler kurulmuştur. Siyasal bir çözüm için tartışma süreci başlamıştır. İngiltere, Sinn Fein'i IRA'nın yasal siyasi temsilcisi gibi görerek, onunla görüşmelerini sürdürmüştür. Sinn Fein üzerinden İrlanda'yla pazarlığı yürütmüştür. Şimdi bu sürecin Kürdistan'daki gelişmelerle uzaktan yakından bir benzerliği yoktur. Biz bugün de *"bu işleri silahla çözüme kavuşturmayalım, silahların bırakıldığı demokratik bir çözüm ortaya çıkartalım"* diyoruz ve bunda ısrarlıyız. Buna cevap vermeyen, hiçbir adım atmayan biz değil, Türkiye'dir. Biz, iyi niyetimizi göstermek için altı yıldır yalnız silahları susturmadık, barış grupları göndererek bu konudaki niyetimizi ortaya koymaya çalıştık. Bunlar ortadayken, IRA'nın durumuyla Kürt özgürlük hareketinin durumunu benzeştirmek, Türkiye'nin inkarcı politikasına onay vermek, Türkiye'nin politikasını haklı görmek olur ki, bunu, halkımızın da hareketimizin de kabul etmesi söz konusu olamaz.

Biz Avrupa'ya defalarca seslendik; *"bu sorunun demokratik yoldan çözümü için aracı olun, Kürt halkının temel demokratik haklarının kabul edilmesi ve Kürdistan'da özgür yaşamın oluşması temelinde sorunun çözümünde rolünüzü oynayın"* dedik, ama Avrupa, oportünist yaklaşımlarla, çok sınırlı bazı talepleri dile getirmenin ötesinde herhangi bir şey yapmamıştır.

Sorunları, özgün koşulları görmezlikten gelerek benzeştirmeyle ne bir değerlendirme yapılabilir ne de doğru bir politika izlenebilir. Bazı çevreler, "IRA böyle yaptı" veya "IRA'ya şöyle yaptırıldı, sizin de teslim olmaktan başka çareniz yok, silahların tümden devre dışı kalması gerekir, silahlı direniş çağ dışılıktır" gibi, Türkiye'nin inkar ve imha siyasetine güç veren değerlendirmelerde bulunmaktadır. Bu tür söylemlerin daha çok da Kürt sorununda inkarcılığı ısrarla sürdüren Türkiye'nin sözde liberal yazarları ve basını tarafından dile getirildiğini görmekteyiz. Bunlar şunu söylemektedirler: Dünya yıkılsa, Türkiye, Apo ve PKK' yi muhatap almaz! Bu söylemlerden de anlaşılıyor ki sorun, silahlı direnişin varlığı değil, inkarcı zihniyetten vazgeçmemedir. Türkiye inkarcı zihniyetinden vazgeçse, her zaman söylediğimiz gibi ilk önce anlaşacağı kurum Önderliktir. İlişkileneceği hareket PKK'dir. Bugün bu ilişkiler kurulmuyorsa, bunun sorumlusu, makul yaklaşımlara rağmen inkarcılığı sürdüren Türkiye'dir.

Silahlı bastırmaya icazet veren Avrupa'dır

AB de hala Kürt sorununda köklü çözümü arayan bir politika içinde değildir. Bugün Kürt halk önderi üzerinde tecrit ve baskı, hareketin üzerinde bir tasfiye konsepti var. Tüm bu olanların sorumlularından

> **"Biz 'silahların bırakıldığı demokratik bir çözüm ortaya çıkartalım' diyoruz ve bunda ısrarlıyız. Buna cevap vermeyen, hiçbir adım atmayan biz değil, Türkiye'dir. Biz altı yıldır yalnız silahları susturmadık, barış grupları göndererek niyetimizi ortaya koymaya çalıştık. Bunlar ortadayken, IRA'nın durumuyla Kürt özgürlük hareketinin durumunu benzeştirmek, Türkiye'nin inkarcı politikasına onay vermek olur. Bunu halkımızın da hareketimizin de kabul etmesi söz konusu olamaz."**

biri de Avrupa'dır. Önderliğimiz, AB'nin yasaları çiğnenerek kaçırıldı. Önderliğimiz için Avrupa hukuku uygulanmadı. Bu durum şu anlama geliyor: Kürt halkı için de Avrupa hukuku uygulanamaz. Sıra Kürt sorununa geldiğinde, ilkeler ve hukuk değil, çıkarlar konuşur. Bugün, Avrupa'nın tüm ülkeleri farklılıklara rağmen, bu yönlü politikalar izlemektedir. Kürt halkının inkarını açıkça sürdüren; 30 milyona yakın Kürt'ün kimliğini, dilini, kültürünü yok sayan bir Türkiye'yi müzakere sürecine katarken, daha çok Türkiye üzerinde etkinliğini sağlamak için Kürtlerin temel demokratik haklarını görmezden gelen bir Avrupa'nın, "IRA silah bıraktı, Kürtler de silahlı direniş yapmamalıdır" demesi, ne siyasi ahlaka ne de normal bir insani duruşa sığdırılabilir. Kaldı ki, İngiltere'nin IRA'yla ilişkilerinde İrlandalıların kimliğini reddetmesi yoktur. Hatta İskoçya ve Galler'de olduğu gibi, İrlanda'nın da siyasal alanda birçok hakları vardır. Şu anda bizim hareketimizin öngördüğü birçok hak İrlanda'da tanınmıştır. Bunlar yok sayılarak, "İrlanda silah bıraktı, sana da bıraktırırız" demek, inkar ve imha siyasetine ortak olmaktan başka bir anlama gelmez. Kürt halkı bu dayatmalara karşı direnir.

Silahlı bastırmaya icazet veren, Avrupa'nın kendisidir. Silahsız çözüm arayışı içinde olan ise Kürt halkıdır. Bu çıplak gerçekler ortadayken, Avrupa tarafından yapılması gereken, Türkiye'ye, "Kürt sorununu demokratik yollardan çöz" demektir. Galler, İskoçya, İrlanda hangi siyasal haklara sahipse, bunu istemelidir. Ciddi adımlar atıldıktan sonra, Kürtler silahlı direnişe devam etselerdi, o zaman silahlı direnişin devamı eleştirilebilir ve bırakılması istenilebilirdi.

Sonuç olarak, milyonlarca nüfusa sahip olup da hiçbir demokratik hakka sahip olmayan bir halk gerçeği ortadadır. AB gerçekten demokratik değerler birliğiyse ya da başka yerlerde savunduğunu Kuzey Kürdistan için de savunacaksa, yapması gerekenler açıktır. Kürt özgürlük hareketiyle diyalogun başlatılması, Kürt sorununun demokratik çözümü açısından ciddi adımların atılması gerekir. Yoksa, Kürt sorunu çözülmeden, AB müzakere sürecinin Türkiye'nin üyeliğe alınmasıyla sonuçlanması, ancak yeni bir Lozan olarak değerlendirebilir.

AB Türkiye'yi yanında tutmak için böyle bir süreci başlatmıştır. Türkiye de böyle bir süreci Kürt halkı üzerindeki imha ve inkar siyasetini kabul ettirip, Özgürlük hareketini tasfiye etmek için AB'yle müzakereleri başlatma kararlılığı içinde olmuştur. Aslında iki taraf da tam üyeliğin gerçekleşeceği bir politika değil, kendi amaçlarına ulaşmayı sağlayacak özel bir ilişki hedeflemektedir. Her ne kadar iki taraf da amaç Türkiye'nin kesin üyeliği dese de şu an ki mevcut politik yaklaşımları her iki tarafın da böyle bir niyet içinde olmadığını ortaya koymaktadır. Kürt halkı ise onların bu niyetlerini bilerek, AB sürecinde belli demokratik söylemlere angaje olan Türkiye'yi ve Avrupa'yı mücadelesiyle zorlayıp, kendi taleplerini kabul ettirme politikası izleyecektir.

POPÜLER KÜLTÜR EGEMEN SİSTEMİN HALKIN BEYNİNİ UYUŞTURMA VE FETHETME ARACIDIR

"Kendine ihanet ettirilmemiş tek Kürt kalmamıştır ya da Kürdistan'da tam birey yoktur, kendisine ait birey yoktur; egemen sistem, bölgesel güçler, Kürt ağaları ve beyleri tarafından yüreği, beyni işgal edilmiştir, böyle bir birey ve toplum gerçeği vardır,' tespitinden yola çıkarak oluşturulmak istenen hareketin bireylerinde de özgürlüğe, demokrasiye, mücadeleye kilitlenmiş bir kişilik şekillenmesi ve her gün üretildiği bir yaşam biçimi, duruşu ortaya çıkarmayı hedeflemiştir."

Edebiyat ve sanat çalışmalarını çok yakından ilgilendiren, günümüzde egemen sınıfların toplumu yönetme araçlarının en önemlilerinden biri olarak kullandıkları popüler kültür, üzerinde yoğunlaşılması ve çözümlenmesi gereken önemli bir konudur. Daha çok televizyon dizileri ve müzikte ifadesini bulan popüler kültür ürünlerini çözümlemeye tabi tutmak, hem toplumlar için hem de mücadele eden bizim gibi hareketler için çok yaşamsal hale gelmiştir. Bizim günlük kültürel faaliyetlerle, çalışmalarla onun ideolojisiyle, teorisiyle, tarzıyla, üslubuyla ilgilenen bir pozisyonumuz yok. Ama popüler kültürün, onun çeşitli versiyonlarının, yine arabesk kültürün örgütümüzü, mücadelemizi, halkın duyarlılıklarını ve yaşam biçimini çok olumsuz etkilediğini yakından görüyoruz, hissediyoruz. Bu konunun özellikle kültür, edebiyat, sanatla ilgilenen arkadaşlar tarafından yakından takip edilmesi ve buna karşı mücadelenin geliştirilmesi acil bir çalışma konusu haline gelmiştir.

Popüler kültürü anlamamak, bunun toplumdaki etkilerini görmemek, buna karşı bir duruş sahibi olmamak, halk için, halkın özgürlüğü ve demokrasisi için kültürel faaliyet yapan kurumlarımız ve arkadaşlarımız açısından çok büyük bir zaafiyettir. Hatta kültürün toplumsal ve psikolojik işlevinin doğru anlaşılmamasıdır. Kültürün gücünün yaşamdaki sonuçlarının yeterince görülmemesidir. Bu bakımdan bizim kültür çalışmalarımız, kültür karşısındaki duruşumuz ciddi eksiklikler taşımaktadır.

Egemen sistemlerin dayattığı kültür anlayışının bizde de etkili olduğunu söyleyebiliriz. Roj TV'de, katıldığı bir programda Agıre Jiyan gurubundan bir sanatçı "biz de popüler ve arabesk müzik dinliyoruz, dışlamamak lazım" biçiminde değerlendirmeler yapmıştı. Hem de halkın özgürlük ve demokrasi mücadelesine güç vermek isteyen bir televizyonda. Özgürlüğü elinden alınmış, kimliği yok sayılan, dolayısıyla mutlaka kimlik ve özgürlük mücadelesi vermesi gereken bir halkın televizyonunda arabesk ve popüler kültürü meşrulaştıran düşünceler ortaya konulması çok ciddi bir durumdur.

Bir Arap televizyonunda, İlkay Akkaya'nın kültür -kendi ürünleri- üzerine yaptığı değerlendirmeyle o arkadaşın değerlendirmesini, bizlerin popüler ve arabesk müzik konusuna yaklaşımını görünce, İlkay Akkaya'nın kültüre verdiği anlamın, değerin özgürlükçü Kürt sanatçısı olduğunu söyleyenlerden katbekat yüksek olduğu düşündük. Kültürün halkın duygularının, beğenilerinin yükseltilmesinde ne işlevi olduğunu çok güzel ifade eden bir değerlendirmeyi dinlemek hepimiz açısından dikkate alınması gereken bir tutumdur.

En fazla da bizim gibi kendisi olmak için mücadele vermesi gereken bir halk gerçekliği ortadayken, ister uluslararası düzeyde, ister bölgesel düzeyde, isterse Kürt ağaları tarafından olsun, yüreği ve beyni yüzyıllarca işgal edilmiş bir halk açısından kültürel tercihlerin önemi yaşamsal bir konum arz ederken, bu konuda ortaya çıkan duyarsızlıkları anlamak mümkün değildir. Tüm dünyayı değiştirmek isteyen bir hareketin içindeki kadro ve çalışanlarında bile görülen kültürel tercihlerin söylemde belirtilen amaçlara, hedeflere çok ters düştüğüne tanık oluyoruz. Ortaya konan amaçla dinlediği müzik, izlediği film çok çelişik bir durum arz ediyor. Bu durum özgürlüğün sembolü olan bir harekette yaşanıyorsa, ciddi bir tehlike var demektir. Örgüt içinde ve özgürlüğün sanatını yaptığını iddia edenlerin durumu böyleyse, halkımız içinde ve dışımızdaki çeşitli çevrelerde bu kültürün etkisi nasıldır tahmin etmek mümkündür.

Çok genellemeci kültür anlayışı yanlıştır

Kültür bir halkın, bir toplumun belirli zaman ve mekanda çeşitli araçlarla ortaya çıkardığı bir yaşam tarzı, yaşamı yeniden üretme aracıdır. Toplumları esas olarak yeniden üreten veya yaratan kültürden başka bir şey değildir. Sınıfların, hiyerarşik devletçi düzenin ortaya çıkmadığı dönemde kültür tüm toplumun kültürüydü. Daha sonra, hiyerarşik devletçi erkek egemenlikli sistemle birlikte doğal olarak kültürel farklılaşmalar ortaya çıktı. Bir taraftan hiyerarşik devletçi sistem ve onu yeniden üreten kültür, diğer taraftan Önderliğin belirttiği gibi, onun yanında ve onunla mücadele eden komünal demokratik yaşam kültürü. Tabii egemen sistemin içinde de çeşitli yaşam biçimi farklılıkları, kültür farklılıkları var. Yine farklı etnisitelerin, farklı zaman ve mekanda ortaya çıkardıkları farklı kültürler var. Ama özünde iki kategoride tanımlanacak bir kültür duruşu var. Birisi halkların, toplumların kültür duruşu, onların varlıklarını yeniden devam ettirmesini, yeniden kendilerini üretmelerini sağlayan bir kültür ve yaşam tarzı; ikincisi egemen sistemi meşrulaştıran, egemen sistemin yeniden ve yeniden üretilmesini sağlayan bir kültür var.

Şu açıktır; herhangi bir toplum, topluluk, hareket, ideoloji, düşünce biçiminin kendini yeniden üretmesi ve kökleştirmesi için kendine ait bir kültürü olması, yaratması ve bunu her gün yeniden yeniden üreterek geleceğe taşıması gerekir. Böyle olursa kendisi olan, kendisine ait olan bir sosyal kişilik, kimlik –kültürel bir kimlik– ortaya çıkıyor. Dolayısıyla kültür olgusunu sıradan ele alamayız. Toplumların varlık koşulu olarak ele almak durumundayız. Tabii ki egemenlerin kültürüyle, halk kültürü arasında sürekli bir gerilim, çatışma olmuştur. Çelişkinin yanında belirli düzeyde etkilenmeler de ortaya çıkmıştır. Ama tarihte şöyle bir şey söz konusu değildir, olmamıştır; belirli toplumlarda bir tek kültür yoktur. Bu çok genellemeci kültür anlayışı yanlıştır. Genellemeci bir kültür anlayışı egemenlerin halk üzerindeki egemenliğini meşrulaştıran bir niyet veya nitelik taşır.

Dolayısıyla kültürel çalışma içerisinde olanların, her zaman hedeflediği amaçlar, yaşam biçimi, dayandığı toplumsal kesimin kültürel özellikleriyle, bunun dışında farklı bir kültürel şekillenişin varlığı ve buna karşı bir mücadelenin her zaman söz konusu olacağını görmesi gerekir. Hatta mücadelenin en fazla da bu alanda olduğunu bilmeliyiz. Bu alanda kazanan kazanıyor, kaybeden kaybediyor. Esas olarak kazananı, kaybedeni silahlar belirlemiyor, siyaset de belirlemiyor. Eğer silahlar ve siyaset bu hakimiyetini, etkinliğini bir kültürel başarıya, hakimiyete götürüyorsa o zaman kazanıyor. Yoksa tarihte birçok defa görüldüğü gibi, yenenlerin yenildiği de ortaya çıkıyor. Askeri ve siyasi olarak güçlü olan örgütlü gidiyor bir toplumu yeniyor, ama kültürel olarak zayıf olduğu için yendiği toplumun kültürü tarafından eritiliyor, başarısızlığa uğratılıyor. Kültürün böyle bir belirleyici karakteri var.

Hareketimiz ilk ortaya çıktığında şunu söyledi: Kendine ihanet ettirilmemiş tek Kürt kalmamıştır. Kürt kültürü, kültürel değerleri vardı. Ama bu değerlerin düzeyi, kültürün temel işlevi ve yaratımı olan kabul ve ret ölçüleri, uluslararası güçlerin, bölgesel güçlerin, yine Kürt egemenlerinin kültür saldırısı karşısında ayakta kalamamış, giderek kendisi olmaktan çıkmış, teslimiyetçi bir ruh halini ve yaşam biçimini yaşar bir duruma ulaşmıştı. Kürt halkının 20. yüzyılda içine sokulduğu durum böyleydi. Bu nedenle hareketimiz çıkışından itibaren sadece bir askeri ve siyasal hareket olmayı önüne hedef olarak koymadı. Esas olarak toplumun değer yargılarını, ölçülerini, dolayısıyla kültürünü değiştirmeyi hedefleyen, olumlu kültürel özelliklerinin üzerine daha güçlü yeni özellikler katarak toplumda bir kültür devrimini amaçladı. Öz güven, irade kazanan, yeni ölçüler, değer yargıları, ret ve kabul ölçüleri kazanan, yeni, demokratik ve özgürlükçü yaşam biçimini üreten bir kültür devrimi gerçekleştirmeyi önüne koydu.

Halk ne konuşulduğuna değil nasıl yaşandığına bakar

PKK herhangi bir komünist parti ya da ulusal kurtuluş mücadelesi veren hareket gibi olmadı ve kendini öyle tanımlamadı. Bugün sık sık yeni paradigmadan söz ediyoruz ve bu yeni paradigmanın anlamını da egemen sınıfların, sistemlerin mezhebi olmama olarak tanımlıyoruz. Yeni paradigmaya girişi de egemen sistemlerin mezhebi olmaktan çıkma duruşunu ortaya koyma olarak değerlendiriyoruz.

O dönemde hareketimiz *'kendine ihanet ettirilmemiş tek Kürt kalmamıştır'* ya da *'Kürdistan'da tam birey, kendisine ait birey yoktur. Egemen sistem, bölgesel güçler, Kürt ağaları ve beyleri tarafından yüreği, beyni işgal edilmiş birey ve toplum gerçeği vardır'* tespitinden yola çıkarak, oluşturulmak istenen hareketin bireylerinde de özgürlüğe, demokrasiye, mücadeleye kilitlenmiş bir kişilik şekillenmesi, kişilik şekillenmesinin her gün üretildiği bir yaşam biçimi, yaşam duruşu ortaya çıkarmayı hedeflemiştir. Bu nedenle Apocu hareketin ilk çıkışından itibaren nasıl yaşanılacak, nasıl konuşulacak, nasıl oturulacak, nasıl kalkılacak, halkla nasıl ilişkilenilecek, nasıl üslup kullanılacak konusunda kendisini disipline etmeye çalışması ya da Başkan Apo'nun deyimiyle *"kadronun her şeyine karışılması, günlük yaşamını düzenleyecek biçimde bütün yaşam duruşuna müdahale edilmesi,"* bu gerçeklikle ilgilidir. Halkın ne söylenildiğine değil de nasıl yaşandığına baktığının belirtilmesi de bu gerçeklikle ilgilidir.

Emperyalist, sömürgeci ya da Kürt ağalarının, beylerinin kültüründen kurtularak tamamen halk, özgürlük için yaşayan, kimliği, varlığı yok sayılan bir halkı ayağa kaldırmak için özgürlüğe, demokrasiye, mücadeleye kilitlenmiş bir kadro, militan gerçeği yaratmak hedeflenmiştir. Böyle bir militanlar topluluğunun örgütünün tabii ki kendi kültürü olacaktır. Nitekim Apocu hareket herkesin farklılığını fark ettiği bir yaşam biçimi, dolayısıyla kültürü yaratmıştır.

Bugün egemen sistemlerin mezhebi olmaktan çıkma olarak ifade ettiğimiz yeni paradigmanın özünü oluşturan sistemlerin dışına çıkma, onların denetiminde çıkma olarak iddia ettiğimiz hedefi gerçekleştirmek için, Apocular dağa çıkışından itibaren egemen sistemin ağır etkisini yaşayan toplumdan ve diğer örgütlerden farklı bir yaşam biçimini kendi önlerine koymuşlardır. Bunun da halk tarafından çok benimsendiği, çekici olduğu ortaya çıkan sonuçlarla kanıtlanmıştır. Nitekim halkımızın Avrupa'da, Türkiye'de, Kürdistan'da eski kadroları arıyoruz demesi bu gerçeklikle ilgilidir. Halkın ideolojiyi, stratejiyi bilmesiyle ilgili değildir. Kadronun duruşu ve bakışı da dahil, özgürlüğe kilitlenmiş, kendisi için değil de özgürlük ihtiyacı olan Kürdistan ve halk için yaşamını ortaya koymuş militanları karşısında görmüş olmasındandır. Bu yönüyle hareket olarak kendimizi tanımlarken ya da kadrolar olarak kendimizi anlarken bizim bir de kültür yaratma diye bir sorunumuz var, kendi kültürümüzü oluşturma diye sorumluluğumuz vardır. Kendimizden başlayarak, halkta yeni bir kültür şekillendirmesi oluşturma sorunumuz var.

Herkes değişimi kendinden başlatmalıdır

Zalime boyun eğmeme, haksızlığı, köleci yaşamı kabul etmeme, halk ve insanlık üzerinde köleci egemenlik dururken bireysel yaşamı kabul etmeme bu hareketin temel kültürel özellikleriydi. Kürdistan'ı, Kürt halkını değiştirme iddiasındaysak, başta kendimizi değişime uğratmalıyız. Kürt toplumunun yaşamsal düzeyde kendisini değiştirme dönüştürme, yenilenmeye ihtiyacı vardı.

Kürt halkı ret kabul ölçülerinin muğlaklaşması nedeniyle her türlü yaşamı kabul ediyordu. Hareketimiz şunu söyledi: Her türlü yaşam, yaşam olarak kabul edilemez! Böyle binyıl yaşamaktansa –teslimiyetçi ve geri ölçülerle ömrü bitirmek yerine– doğru bir kültürle, doğru bir yaşam tarzıyla bir gün yaşamayı tercih etme, bu hareketin yaşam felsefesi olmuştur ve bu felsefesini halka taşımaya yönelmiştir. Bu hareketi biz böyle tanıdık, böyle gördük, halk da böyle tanıdı, böyle gördü. Bugün ortaya çıkan bütün değerler böyle yaratıldı. Nitekim halkımızın yaşam biçimi değişti, kültürü değişti. Botan'da da değişti, Amed'de de değişti, gerillamızın girdiği her yerde halkın yaşam biçimi değişti. Hatta halk kendi yaşam biçimini değiştirme zorunluluğunu gördü. Apocu hareketle tanışmayla birlikte, belki çok içselleştirmemiş, ama gördüğü bu yeni yaşam biçimine kendini uydurmayı önüne koymuştur. Üslubundan ilişkilerine kadar farklı bir duruş içine girmeye başlamıştır.

Apocuların girdiği bir köyde artık erkekler kadınlara istediği gibi bağırıp çağırma hakkını kendilerinde görmemişlerdir. Çünkü Apocular gidip geliyor, ilişkileniyor. Apocularla ilişkilendikten sora böyle bir şey yapmanın kendileri açısından ayıp olacağını düşünmüşlerdir. Böylece birçok konuda eski kültür, alışkanlıklarını, sohbetlerini değiştirmeye çalışmıştır. Eskisi gibi çok basit, günlük sohbetler yerine daha farklı sohbetleri gelişmiştir. Ülkeyle, halkla, halkın yaşamıyla; düşmanla ilişkiyle, ağalarla, beylerle ilişkilerle ilgili; kadının erkekle, annenin, babanın çocuklarla ilişkileriyle ilgili farklı sohbetler günlük yaşamın konusu haline gelmiştir. Dolayısıyla kendi kültürümüzü ürettik.

Kendi kültürümüzü üretmemiz bize zayıflık kazandırmadı, güç verdi. Bu kültür nedeniyle ilk başlarda sayısı çok az olmasına rağmen kendisini güçlü, moralli his-

"Bizim mücadelemizle halkın duygularında, düşüncelerinde büyük değişim oldu. Bir kültür devrimi yaşandı. Bütün devrimlerin alt yapısında bir aydınlanma, kültür devrimi, edebiyat ve sanat alanında gelişim varken, Apocu hareketin çıkışında bu temel çok zayıf olduğu için, Özgürlük hareketinin ortaya çıkması olayına Apo icadıdır, denilmiştir. Çünkü büyük bir özgürlük mücadelesi için kültürel, duygu temelini PKK ve Apo icat etti. Yaşam biçimi haline getirilecek çok şey bu mücadele tarafından üretilmiştir."

sediyordu. Örgütselliğin yarattığı ortam, ilişkiler, yaşama biçimi kendilerine güç veriyordu. Sadece ideolojik düşünmeleri, strateji ve taktiğe inanmaları değil, örgüt içinde oluşan yoldaşlık ilişkileri, üslup, tarz, halkla ilişkiler, duygular ve bunların oluşturduğu atmosfer bütün arkadaşlara moral veriyordu ve arkadaşlar da birbirlerine güven duyuyorlardı, birbirlerini fazlasıyla seviyorlardı. Çünkü ilişkilerin içine emperyalist sistemin, bölgesel güçlerin veya Kürt ağalarının, beylerinin yaşadığı bireysel ilişkiler, çıkar ilişkileri, iki yüzlülük vb yerine tamamen özgürlüğe, kendi olumlu değerlerini yaşamaya dayalı, kötülükleri reddeden iyilikleri ise yaşamın her anının parçası haline getiren bir yaşam tarzı ortaya çıkarılmıştı. Bugüne kadar bu örgüt nasıl ayakta kaldı denilirse, bunun önemli nedenlerinden biri de budur.

Sanat biçim kazandırma olayıdır

Mücadele içinde birçok olumsuzluk, yanlışlık, eksiklik olmuştur, ama hareketin oluşturduğu kültür, bu olumsuzlukların çok ağır sonuçlar ortaya çıkarmasının önüne geçmiştir. Bu, kültürlerin gücüyle ilgilidir. Bir Yunan filozofunun *"kültürlerin gücü yasaların gücünden fazladır. Eninde sonunda yasalar değil, kültür galebe çalacaktır"* söylemi, bizim örgüt tarihimizde de kanıtlanmış bir gerçektir. Bu tarihi yaşayan arkadaşlar bu gerçeğin tanığıdırlar.

Halk gerçeğimiz açısından da bu gerçeklik kanıtlanmıştır. Halkımızın uzun tarihe dayanan bir kültürü vardır. Bu kültürün çok pozitif, değerli olmasının nedeni de esas olarak komünal demokratik değerlerin üretildiği neolitik toplumun yaşandığı coğrafyada üretilmiş olmasıdır. Neolitik dönemde üretilen komünal demokratik değerler bastırılsa da, ezilse de çeşitli biçimlerde varlığını sürdürerek bugünlere gelebilmiştir. Tabii ki bu, Kürt halkı açısından çok değerli bir hazinedir. Bazılarının yeraltı ve yerüstü zenginlikleri olabilir. Kürtlerin ise en büyük zenginliği böyle bir kültürün bu coğrafyada üretilmesi, birçok özelliğini kaybetmiş olsa da varlığını sürdürerek bugüne kadar taşınmasıdır. Bu kültür dolayısıyla bu halk büyük bir saldırı altında yok oluşa doğru gidiyordu. Bizim mücadelemizle halkın duygularında, düşüncelerinde büyük değişim oldu. Bir kültür devrimi yaşandı.

Bütün devrimlerin alt yapısında bir aydınlanma, kültür devrimi, edebiyat ve sanat alanında gelişim varken, Apocu hareketin çıkışında bu temel çok zayıf olduğu için, Özgürlük hareketinin ortaya çıkması olayına Apo icadıdır, denilmiştir. Bu tespit doğrudur. Çünkü büyük bir özgürlük mücadelesi, savaşı için kültürel temel yoktu, duygu temeli yoktu. Bunu PKK ve Apo icat etti. Bu, şöyle bir gerçeği de ifade ediyor: Kültür çalışmaları, kültürel değerler açısından kültür malzemesi olacak, yaşam biçimi haline getirilecek çok şey bu mücadele tarafından üretilmiştir. Hiçbir devrimde bulunamayacak düzeyde biçim kazandırılacak değer yargıları, ölçüler bu hareket tarafından ortaya çıkarılmıştır.

Sanat esas olarak biçim kazandırma olaydır. Bir toplumun belirli zaman ve mekanda çeşitli üretim araçlarıyla ortaya çıkardığı yaşam biçimini kalıcılaştıracak düzeyde estetik, sanatsal yaratımla duygulara, yüreklere hitap eden bir biçim kazandırma işidir. Kültürcülerin görevleri de budur. Bütün saldırılara, baskılara rağmen halkımız mücadele yürütebiliyorsa, bu, mücadele içinde direniş kültürünün ortaya çıkması sonucudur. Yeni ölçüler, duygular, refleksler, tepkiler, sevinçler, üzüntünün yeni algılanışı ortaya çıkarıldığı için, halkımız bu mücadeleyi sürdürme gücü göstermektedir.

Mücadelemizin ortaya çıkmasıyla birlikte tabii ki örgüt içinde de, halk içinde de bir kültür çatışması ortaya çıkmıştır. Eskiyi yaşamak isteyenler, emperyalist, sömürgeci kültürü ya da Kürt ağalarından, beylerinden gelen teslimiyetçi kültürü örgüt, toplum içine yeniden taşımak istemişlerdir. Böylelikle örgütümüzün mücadele azmi kırılmak, örgüte moral veren, kadronun kendisini güçlü hissetmesini sağlayan kültürel ortamdan ve ilişkiler sistematiğinden çıkarılıp yeniden egemenliği, teslimiyeti kabul edecek bir yaşam biçimi dayatılmak istenmiştir. Özgürlüğe, demokrasiye kilitlenen değil, kimliği, ülkesi yok sayılan halka karşı sorumluluk duyma değil, bencil, günübirlik yaşayan, ütopyası, hedefi olmayan bireyler yığınına getirilmek amaçlanmıştır. Bunların yaşanması için örgüt içinde dünden bugüne büyük bir kültürel mücadele verilmiştir.

Bu kültürel mücadelenin en temel araçlarından biri, kişilik ve toplum çözümlemeleridir. Bunun yapılmasındaki amaç, kişinin şekillendiği toplumu ve tarihi çözümlemeye tabi tutarak, geri olanı, geri kültürel değerleri, ilişkileri, duyguları atıp, hareketin ürettiği yeni yaşam, ilişki biçimini ve kültürel değerleri örgüt bireyine yedirmektir. Bunun mücadelesi kişilik dönüşümü olarak değerlendirilmiştir. Bu mücadele çok önemlidir, bu yapılmadan örgütün ayakta kalamayacağı bilindiği için örgüt içi ideolojik mücadelenin bu biçimi süreklileştirilmiştir. Önderliğimiz özellikle 12 Eylül'den sonra gelen gençler, kişilikler için *'bunları sistem kendine benzetmiş, 12 Eylül'ün yaşam tarzı, kültürü, düşünüş biçimini almışlar, ülkeden de, halktan da, kendi gerçekliklerinden kopmuşlar, bunların yeniden örgüt ortamında üretilmesi, kendileri haline getirilmesi ihtiyacı vardır'* demesi, örgüt içindeki bu kültür mücadelesinin, kültür çatışmasının ifadesidir.

Dışımızdaki kültürle örgütün yaratmak istediği kültürel değerler arasında çatışma sürekli olmuştur. Zaten yeni kültür bir çatışma içinde ortaya çıkabilir. Eski kültürün geri yanlarıyla, yanlış değer yargılarıyla, yaşam ilişkileriyle, biçimleriyle çatışmayan yeni bir kültür ortaya çıkaramaz. Bu bakımdan hareketimiz içinde feodal kültüre, 12 Eylül kültürüne, bireyci bencil kültüre; Avrupa'dan gelmişse, Avrupa'nın yedirdiği kültüre karşı bir mücadele sürekli sürdürülmüştür. Bu kültür mücadelesi belki farklı biçimlerde ifade edilmiştir. Eleştiri özeleştiri platformlarında kişilik çözümlemeleri, kişilik dönüşümü, yanlışlara karşı örgüt içi mücadele vb adlar altında sürmüştür. Ama önemli bölümü, esas olarak kültür çatışmasıdır. Tüm bunlar farklı kültürlere karşı kendini koruma mücadelesidir. Ya da eskiyi aşıp yeniyi inşa etme mücadelesidir.

Halkımız açısından da bu mücadele geçerlidir. Önceleri halkımız değer yargıları, ölçülerin geriliği temelinde çağların dışına itilmişti. Sadece varlığını sürdürecek kadar, yani kimliğinin farklılığını, özgünlüğünü sürdürecek kadar bir nefes alıp veriyordu. Esas olarak ölüme yatırılmıştı. Bizim mücadelemizle birlikte Kürt halkı kendini tanıma, kendine ait olma, kendisi gibi yaşama duygusuna ulaştığı gibi, kendini yeniden keşfetme sürecinde hareketimizin yarattığı yeni değerlerle kendisini bezemeye çalıştı. Zaten bu süreçte gerçekleşen 12 Eylül darbesi de sadece bir askeri, siyasi darbe değildi. Gelişen demokratik taleplere, mücadele kültürüne karşı bir darbe, seferberlikti. Bu seferberliğin en önemli boyutu da kültürel alanda görüldü.

1938'de, Dersim isyanının yenilmesinin ardından kültürel değişiklikler temelinde Dersim'i Tuncelileştirdi. Kürt'ün ayağa kalkarak yeni bir özgürlük hareketi, kültürel hamle ortaya çıkardığını, Kürt'ün artık olaylara, olgulara eski bakışının değiştiğini, özgürlük ve demokrasi için gerekli bir bakış, yaşam biçimi ortaya çıkardığını görünce, 1938'de Dersim'de kültürel saldırıyla yarattığı gerçekliği 12 Eylül darbesiyle bütün Kürdistan'da yaratmayı hedefledi. Kürt halkının özgürlük mücadelesinin önünü keserek inkarcı sömürgeci kültürel zeminini güçlendirmek, kültürel yayılmasını gerçekleştirmek istedi. Bu politika Kürdistan'ın her alanında halen devam etmektedir. Bir zamanlar Özal *"her tarafta televizyonu yaygınlaştırırsak, her tarafa kendi kültürümüzü götürürsek, Kürt sorununu daha kolay çözeriz,"* değerlendirmesi yapıyordu. Bu yönüyle halk ve örgüt olarak her zaman kültürel saldırıyla karşı karşıya olduk. Tabii ki bu saldırılar örgüt içinde farklı, halk içinde farklı biçimde yürütüldü.

Bu saldırıların günümüzdeki popüler kültür, arabesk kültür konusuyla bağını kurmak, kültür saldırısının nelere yol açtığını, hangi etkileri ortaya çıkardığını görmek açısından önemlidir. Anlaşılmıştır ki bize karşı yürütülen saldırılar içinde etkili olanı askeri ve siyasal saldırılar değil, hatta çeşitli biçimlerde ortaya konulan ideolojik saldırılar da değil, esas olarak rafine ideoloji diyebileceğimiz kültürel saldırılardır. Yakın dönemde dış destekli tasfiyeciliğin çok yönlü saldırısıyla karşılaştık. Herkesin şahit olduğu gibi, tasfiyecilik esas olarak örgüt kültürümüzü, terbiyemizi, ilişkilerimizi yerle bir etmek istiyordu.

Örgüt kültürü, alışkanlıkları, kişilik şekillenmesi yerle bir edilmeden, sadece ideolojik, siyasi bir saldırıyla bu hareket etkisizleştirilemezdi. Bunu tasfiyecilik iyi gördü. Şimdiye kadar ortaya çıkan tasfiyecilikler içinde bizi en fazla tanıyan son ortaya çıkan tasfiyecilikti. Nitekim örgüt yönetimimiz, tasfiyeciliği açıkça teşhir ettiği ilk bildiride, bu tasfiyeciliği bütün tasfiyeciliklerin toplamı olarak değerlendirmişti. Bu toplam demek, aynı zamanda bize karşı yürütülen saldırıda tasfiyeciliğin daha hazırlıklı olduğu, bütün zayıf yanlarımızın tespit edilerek nereden vurulacağımızın bilinmesi anlamına da geliyordu. Bu bakımdan örgütümüzün içine egemenlikçi, mülkiyetçi, sömürücü genlerle yoğrulmuş bir kültür değişimi ve dönüşümü dayatılıp, hareketimizin yarattığı bütün olumlu kültürel değerler bir tarafa itilerek, tekrar eskiye dönüş amaçlandı.

Popüler kültürde sistem karşıtı duruş yoktur

Önderliğin esaretinden sonra da anı yaşayalım biçiminde halkımızı, kadromuzu, insanımızı amaçtan, özgürlük ve demokrasi hedefinden koparan bir yaşam biçimi, kültürü dayatılmak istenmişti, buna götüren sözde felsefeler ortaya çıkarılmıştı. Hatta postmodern kapitalizmin dayattığı bu kültür, meşrulaştırılmak için hiç alakası olamayan geçmiş tarihin şairlerine ve filozoflarına bile dayandırılmak istenmişti. Bir bayağılık, kültürsüzlük ya da sonradan görme, bir şeyler duymanın getirdiği söylemle, bilinçle örgüt ortamımıza bu tür şeyler dayatılmak istenmişti. 30 yıllık mücadeleyle Kürt'ü, Kürt insanını günübirlik ve anı yaşamaktan kurtarma konusunda önemli mesafeler alan hareketimiz bunları etkisizleştirdi.

Yakın zamandaki provokatif tasfiyeciliğin siyasal, örgütsel dayatmaları yenilgiye uğratıldı. Ancak tasfiyeciliğin yarattığı sarsıntı; değerler, kavramlar karmaşası ortamında; farklı kültürel alışkanlıkların, duyguların örgüt ortamına sızdığı görülmüştür. Eskiden de vardı, ancak son zamanlarda dışarıdan dayatılan, ideolojimiz ve amacımızla ters olan kültürel ürünlere ilginin arttığını görüyoruz. Televizyonda popüler filmler denilen diziler yaygın izleniyor. Popüler kültür dediğimiz müzik dinleniyor. Özgürlük hareketinin, demokrasi mücadelesinin en fazla yoğunlaştığı alanlarda izlenilmesi, dinlenilmesi şehitlerimizin kemiklerini sızlatacak, Önderliğimizi öfkelendirecek şeylerdir. Özgürlüğün ve demokrasinin en fazla yaşanması, yabancı, egemenlikçi, bireyci kültürlere karşı en fazla mücadele edilmesi gereken PKK'nin yeniden inşa okulunda bile çok bayağı diziler izlenebiliyor ya da popüler müzik dinlenebiliyor. PKK'nin yeniden inşa okulunda bunlar görülebiliyorsa, diğer alanlarda durumun ne olduğunu anlamak kehanet gerektirmez. Anlaşılıyor ki örgüt ortamında amaca çok ters, amaçtan koparan, bireyleri çürüten, yüreklerini, beyinlerini halk için değil de egemenlerin hizmetine sokan kültürden etkilenme oldukça vardır. Bu irdelenmesi ve önüne geçilmesi gereken çok ciddi bir olgudur. Tabii ki halk, dünya için büyük bir tehlikedir. Örgüt için ise daha büyük bir tehlikedir.

Sistemlerin mezhebi olmayacağını idia eden geçmişteki bütün hareketlerin (dinlerin, özgürlük hareketlerinin, ulusal kurtuluş ve sosyalist hareketlerin) sistemlerin mezhebi olduğunu söyleyen ve bu kaderi kırarak, egemenlerin sadece siyasal ve askeri denetimine değil, onların duygu, düşünce denetimine girmeyen bir hareket olacağız, böyle bir dünya kuracağız diyen bir hareketiz. Böyle bir iddiada olunduğu zaman, bu popüler kültür etkileri daha trajik bir konu olmaktadır.

Popüler kültür (müzik olsun, diziler olsun) esas olarak da egemen sistemin yeniden üretilmesini sağlayan toplumsal atmosferi ortaya çıkarmak için üretiliyor. Yoksa geçmişte kullanıldığı gibi halka ait olan, halkın olan kültür değildir. Geçmişte popüler kültür böyle tanımlanırdı. Kökü people kelimesinden gelir. Popüler kültür şimdi egemen sınıflarca anlam kaymasına uğratılmıştır. Günümüzde daha çok geniş kitlelerin benimsediği kültür anlamında kullanılıyor.

Tabii geniş kitlelerin tükettiği kültür denilirken de halkların kendi tarihinden, yaşamından üretilen kültür kastedilmiyor. Egemen sistem, onun müzik, medya vb sektörleri tarafından egemenlerin duygu ve düşünce hakimiyetini, sosyal yaşam düzeyini hakim kılmak isteyen sektörler tarafından üretilen kültürü ifade ediyor. Halkın, halka ait olan değil, geniş toplumsal kesimlerin tükettiği kült anlamında kullanılıyor. Burada büyük bir aldatmaca, hipnotize etme var. 'Halk benimsediyse halk için iyidir,' demek doğru değildir. Böyle çok formel bakmak, sadece sonuçlarla ilgilenmektir. Halbuki bu popüler kültürün bir de üretim mekanizması ve içinden geçtiği süreçler var. Egemen sistemin planlamasından, ürünün pazara sürülmesine kadar geçen bir süreç var. Bu da sistemin ayakta kalmasını sağlayan duyguları yeniden üreten sektörler, tekeller ve ortaya çıkacak üründen kar sağlayan diğer bireyler ve kurumların oynadığı rollerdir. Onlar planlıyor, cilalıyor ve pazarlıyor. Tümü de bu egemenlikçi hiyerarşik sömürücü sistemden beslenen ve bu yaşam biçiminin parçası olan bireyler ve kurumlardır. Yoksa halkın isteği öyleydi de üretildi demek bir saptırma ve yanılgıdır. Medyayla, ajitasyon propagandayla, ideolojik saldırıyla, her türlü araçla halka zorla benimsettirilen bir kültürdür. İçinde zor vardır, ama askeri zor ya da başka türlü fiziki bir zor değildir.

Halkı, halk güçlerini her türlü kültürel üretimden alıkoyma, halkın gerçek kültürü yaratma imkanlarını sınırlama, bütün kültür araçlarını (televizyonu, radyoyu, sinemayı, her türlü kurumları) tekellerine alarak, bu tekeller vasıtasıyla dayatılan, yani zorla halka benimsetilen kültür oluyor. Esası da sistemi yeniden üretmeye dayalıdır. Bu ürünlerde kimi sistem eleştirileri de vardır. Onlar bile sistemi yeniden üretmeyle ilgilidir. Sisteme yönelik eleştirileri yumuşatmaya ve kabul edilir kılmaya yöneliktir. Özü itibariyle yeniden sistemi yaşatmak için yapılan diziler, müziklerdir. Bu, çok tehlikeli bir durumdur. Hatta halkları en fazla zorlayan, kendi çıkarları için düşünmeyi dumura uğratan, özgürlük ve demokrasi mücadelelerini gerileten bu popüler kültürdür.

Egemen sistemler, kendi yaşam biçimlerini, istedikleri toplum duruşunu geniş kitlelere, kesimlere yayıp, onları etkileyerek sistem karşısındaki direnişlerini kırıyor, azaltıyor, yumuşatıyor ya da onların muhalefetlerini, onların duygularını sistem içi haline getiriyor. Popüler kültürün, dizilerinin, müziğinin rolü budur. Bu rol kesindir ve çok etkilidir. Popüler kültürde sistem karşıtı duruş yoktur. Sisteme dokunurken, olumsuzluklarını sınırlı biçimde ortaya koyarken bile sistemi meşrulaştırıyor. Halkı sisteme karşı bir duruşa, mücadeleye yönlendiren biçim ve içerikte değildir.

2000'de Deli Yürek dizisi vardı. Orada sözüm ona bazı eleştiriler vardı. Ancak sistemi en fazla benimseten, kişileri, bireyleri sistemlere ekleyen, sistemlerin adamı haline getiren bu diziydi. Diğer dizilerden daha tehlikeli bir biçimde sisteme bağlayan bir dizi olarak rolünü oynadı. Bu dizinin bizim arkadaşlar tarafından izlenmesi, sistemin kültür politikası ve düşündüğü yaşam biçimiyle ilgili bilincimizin geriliğiyle bağlantılıdır. Bu gerilik halka ait olanla halka ait olmayanı, halkın özgürlük ve demokrasisine hizmet edenle sisteme hizmet edeni ayırt etme gücümüzün yetersizliğini ifade etmektedir. Bu, değer yargılarımızın, beğeni ölçülerimizin bizde refleks, algılama düzeyinde çok fazla içselleşmemesiyle ilgilidir. Bu da kültürel çalışmaların zayıflığı, yetersizliğiyle ya da istenen ürünleri ortaya çıkaramamanın sonucudur. Özgürlük savaşçılarının, militanlarının bu kadar sistemin etkisinde olmaları çok acı bir durumdur.

Sistem tüketimi yaygınlaştırmadan yaşayamaz

Somut yaşandığı için üzerinde durmak gerekir. Önderliğin bir kadın özgürlük çizgisi, anlayışı var. Bu konuda ölçüler net konulmuş. Kadının özgür ve iradeli duruşu etrafında yaratmak istediği dünya var. Bu temelde de hareket içinde kadına verdiği bir rol var. Duruşuyla egemen sistemden, erkekten kopartan bir rol verilmiştir. Kadın için, tüm egemenlikli duygulardan, genlerden arınması gereken bir doğrultu verilmiştir. Ama içimizde, "ben seni sevdim, sen beni sev, senin için dünyayı bilmem ne yaparım" pratikleri ortaya çıkıyor. Biraz karikatürize ederek söylüyoruz. Bu tür şeyler neden ortaya çıkıyor? Popüler kültürün, dizilerin dayatmasıdır. Onların etkisinden kalınarak içine girilen bir yönelimdir. Toplumda da böyle olmaktadır. O müziklerdeki, dizilerdeki gibi düşüneceksin, yaşayacaksın, böyle bir kız, şöyle bir erkek bulacaksın, eğer bu dünyada yaşayacaksan, bu dünyanın insanı olacaksan bunları yapacak-

"Egemen sistemler, kendi yaşam biçimlerini, geniş kitlelere yayıp, onları etkileyerek sistem karşısındaki direnişlerini kırıyor, yumuşatıyor ya da onların muhalefetlerini, duygularını sistem içi haline getiriyor. Popüler kültürün, dizilerinin, müziğinin rolü budur. Bu rol çok etkilidir. Popüler kültürde sistem karşıtı duruş yoktur. Sisteme dokunurken, olumsuzluklarını sınırlı biçimde ortaya koyarken bile sistemi meşrulaştırıyor. Halkı sisteme karşı bir duruşa, mücadeleye yönlendiren biçim ve içerikte değildir."

sın, bunlarsız olursan popüler kültürün hakim olduğu bir dünyada yer bulamazsın, ayrıksı olursun dayatması yapılmaktadır. Amiyane deyimle bir manitan olacak, bilmem neyin olacak. Şöyle yaşayacaksın, ilişkileneceksin. Dizi kültürüyle popüler müzikle bunlar veriliyor.

Popüler kültürün esası egemen sistemin topluma, bireylere nasıl yaşayacaksın, ne yiyeceksin, ne içeceksin, nasıl ilişkileneceksin, duyguların ne olacak, hatta sözlerin, üslubun nasıl olacak konusunu bireye ve topluma yedirmeyle ilgilidir. O kadar etkilidir ki içimize kadar yansıyor. Önderlik çizgisini, hareketin özgür kadın duruşunu, özgürlük militanı olmanın gereklerini esas alacağına, egemen sistemin, popüler kültürün verdiği ilişki biçimleri, duygular, yaklaşımlar içimizde tahrik ediliyor, kışkırtılıyor.

Geçen gün bir not yakalamışlar. Yazanın dünyası da, ölçüleri de geri. Dizilerde mi dinlemiş, bir popüler müzikten mi kapmış "sana mavi gözlerle bakıyorum" gibisinden şeyler çiziktirmiş. Önderliğin özgür kadın duruşundan ve çözümlemelerinden habersiz ya da bunu reddeden biçimde popüler kültürün bayağılaştırdığı duygular, ilişki biçimi, üslup, söylemin etkisine girmiş. İçimizde gelişen bu ilişki biçimlerinin bu popüler kültürün etkisinden bağımsız olduğunu düşünmemek gerekir. Aksine etkisiyle ilgilidir. İzliyor filmi, dinliyor müziği o da kendine pratikleştiriyor. Popüler kültür, "şöyle yaşayacaksın, şöyle içeceksin, şöyle oturacaksın, kalkacaksın, şöyle ilişkilerin olacak," diyor, özgürlük ve demokrasi çizgisinden uzak olanlar da bilinçaltında bende bunun eksikliği var diye düşünüp, kendinde o eksikliği gidermeye çalışıyor. Örgüt içindeki bireyciliğin, bencilliğin gelişiminin bu kültürel etkiyle yakından bağı var.

Popüler kültür sistemden kopuk değildir. ABD'nin ürettiği, şimdi ise dünyaya yayılan bir kültür biçimidir.

Popüler kültür ezenle ezileni ortaklaştırıyor

Bugünkü kapitalist sistem kendini nasıl üretecek? Kuşkusuz her konuda yoğun tüketimle üretecektir. Tüketimi çok yaygınlaştırmadan bu sistem kendini yaşatamaz. Feodal toplumun şehirlere, kasabalara girme ihtiyacı yoktu. Feodal toplum bir yerde beyi, prensi, işbirlikçi yapar, ondan vergi ve asker alırdı. Kapitalist toplumun ise kendini yeniden üretmek için şehirlere, kasabalara kadar hakim olması, metasını köylere kadar yaygınlaştırması gerekiyordu. Başka türlü kendisini yeniden üretemezdi. Şimdi ultra kapitalizm, postmodern kapitalizm, globalleşen kapitalizm ya da ne dersek diyelim, klasik kapitalizmden daha ileri biçimde kendini yeniden ve yeniden üretebilmesi için, sadece köyü etkisi altına alması değil, bireylerin beyinlerini ve yüreğini tüm hücrelerine kadar etkisi altına alması gerekiyor. Yoksa kendini yeniden üretme imkanı bulamaz. Bunun için geçmişten çok farklı olarak son 20-30 yıldır ABD'den başlayarak Avrupa'da, bütün dünyada sistem globalleşerek her tarafa hakim olmak, gerektiğinde askeri güçle kendini hakim kılmak istiyorsa, bundan daha fazla bütün duyguları kendi denetimine alarak, kendini yeniden üretmek istiyor. Popüler kültür de, diziler, müzikler de bu kendini yeniden üretmenin, hakim kılmanın aracıdır. Duygulara ve bireyin bütün hücrelerine hakim olunarak, tüketim kültürünü bu düzeyde derinleştirerek, sistemin ekonomik sosyal ve kültürel üretiminin yaşaması için uygun birey ve toplum gerçeği ortaya çıkarılmaktadır.

Eski kültürlerde çok net bir ayrım görünüyordu. Bir egemen sınıf kültürü vardı. Padişahlar, şahlar, aristokratlar, beyler vardı, onların yaşam biçimi vardı. Bir de bunun yanında çok net halk yaşamı vardı. Komünal demokratik değerlerden kaynağını alan, zalimlere isyan eden, haksızlıklara karşı çıkan bir kültür dünyası vardı. Bütün destanlarda, şiirlerde, müziklerde zalime, haksıza karşı mücadele eden, ona boyun eğmeyen, halkı zalimlere karşı kışkırtan ve hep belli bir direnişi, halkın özlemlerini içeren bir tema hakimdi. Halk ozanının müziğinde, destanında bunlar güçlü biçimde vardır. Geçmiş zamanlarda halk kültürü ya da popüler kültür dediğimiz kültür böyleydi. Eksiğiyle, yetersizliğiyle, karşı sistemi çözememe zafiyetiyle birlikte böyle bir popüler kültür vardı ve halk onu dinliyor, onunla yaşıyor, duygularını yeniliyor, tazeliyordu. Ahlakını ve yaşam duruşunu bu temelde oluşturuyordu. Özcesi geniş halk kesimlerinin etkilendiği ve bizzat halk içinden çıkanların ürettiği bu popüler kültür, böyle bir içerik ve biçimi taşıyordu. Yani sisteme karşıtlığı duygu ve düşüncede ifade eden bir özü içeriyordu. Diğer yandan sistemin kendi kültürü de vardı. Ancak bu kültür daha çok saray çevresinde ya da yerellerde sistemin işbirlikçisi olanların yaşadığı bir kültürdü. Geniş halk kesimlerinin benimsemediği marjinal bir nitelikten öteye gidemiyordu.

Şimdi anlam kaymasına uğratılan popüler kültür böyle midir? Müziğiyle, dizisiyle halkın kültürüyle egemenlerin kültür dünyasını ayrıştırma bu kültürün işlevinde söz konusu mudur? Var mı böyle bir ayrıştırma, böyle bir netleştirme? Aksine, halkın özgürlük, demokrasi duygularını ve egemen sisteme karşı mücadele duruşunu muğlaklaştıran, yumuşatan bir araç konumundadır. Onun için bütün mücadeleleri sistem sınırları içine, sistem yasallığı ve meşruluğu içine çekmede, bu popüler kültürlerin etkisi fazlasıyla vardır. Biz Türkiye'de yasal partiyi ve diğer kurumlarımızı eleştiriyoruz. Kadrolarımız, kurumlarımız mücadeleyi giderek tamamen sistem içi haline getiren, sistemle çatışmayı göze almayan, sistemle yaşayan, sistemi rahatsız etmeyen duruşlar göstermektedir. Bu, dünyada hakim tüm sistemlerin ve bu sistemin farklı bileşenlerinin hepsinin hedeflediği, popüler kültürdeki muğlaklığın halka yedirilmesidir. Sistemin dışına çıkmayan mücadele tarzının halka benimsetilmesidir. Bugün dünyanın birçok yerinde popüler kültürle bu hedefe önemli düzeyde ulaşılmıştır. Bugün Türkiye ve Kürdistan'da da bu kültür ve duruş hakim kılınmak istenmektedir.

Popüler kültür kolektif yaşamı reddediyor

Popüler kültürün en önemli özelliği, ezenle ezileni ortaklaştırmasıdır. Aynı müziği ve dizileri izleterek halka sistemin bir parçası olduğu ve bu rolü oynaması gerektiği zihniyeti verilmektedir. Futbol maçlarını, değerlendirmeleri izliyoruz. Futbol seyircisini sosyolojik olarak nasıl tanımlıyorlar: Reel Madrid'i zengini de yoksulu da tutuyor, duygular ortaktır, futbolu o kadar çekici hale getirenin, fakirin zenginle stada girdiğinde kendini eşit görmesidir, deniliyor. Orada ayrım kalkıyor. Popüler kültürün etkisinin anlaşılması için bu örneği veriyoruz. Popüler kültür, çeşitli toplumsal kesimlere yaygınlaştırılarak, refleks ve duygu farklılığı ortadan kaldırılıyor. Günümüzde egemen sistem tarafından yerel kültürlere önem verildiği ve canlandırıldığı söyleniyor. Bu doğru değildir ve büyük bir kandırmacadır. Farklı kültürlere değer vermekten çok farklı kültürlerin mezar kazıcılığının yapıldığı açıktır. Popüler kültür en fazla da dünyada kültürel farklılıkları yerle bir eden, kültürel farklılıkları ortadan kaldıran, herkese tek rengi ve yaşam biçimini dayatan tek tipleştirme makinesidir. Bu da egemen sınıfın istediği tipte bir birey ve toplum projesi doğrultusunda işlenmektedir. Bugün popüler kültür Türk'e de, Kürt'e de aynı şeyleri dayatıyor. Hepiniz bunu dinleyecek, bunu izleyeceksiniz bu hepinize aittir diyor. Dolayısıyla kültürel farklılıkları gerçekten anlayan, değerlendiren bir fenomen değildir. Halkların ortak değerlerini ifade eden bir özelliği de yoktur. Aksine sosyal düzeyi ve etnisitesi ne olursa olsun şunu, bunu izleyeceksin dayatması yapılarak, olumlu anlamda farklı olması gereken renkler ve duygular da yerle bir ediliyor.

"Zenginler de ağlar" diye bir Brezilya dizisi vardı. Yayınlandığı sırada, Çukurova'da, Ege de ya da başka bir yerde, Kürt mahalleleri dahil sokaklarda insan kalmıyordu. Herkes o diziyi izlemeye gidiyordu. Dizide tek cümleyle zenginlerin de ağlayabileceği esas tema olarak işleniyordu. Çocuğunu küçükken kaybeden zengin, yıllar sonra çocuğuyla buluşuyor. O sahnede zengin de ağlıyor. Dizinin esası bu tema üzerinde kurulmuş. Kürtlerin kimliği, ülkeleri yok sayılıyor, hiçbir özgürlük ve demokratik yaşam alanı yok, her gün faili meçhul cinayetler var, dünya başlarına yıkılıyor, ona ağlamıyorlar, onun acısını çekmiyorlar, ama bir dizide zenginlerin istisnai olarak karşılaşabileceği bir olaya ağlıyorlar. Bu tabii ki duygu, bilinç çarpıtılmasıdır, köreltilmesidir. Popüler kültürün, müziğin, dizilerin böyle bir rolü var.

Şimdi nerdeyse halkın yaşadığı bu trajikomik duruma kadrolarımız düşmüştür. Dizilerin bu kadar izlendiği bir örgüt mücadele edemez, mücadele çizgisi ve azmi kaybeder. Özgürlük ve demokrasi tutkusu çarpıklaşır ve sapmaya uğrar. Yeni yaşam arayışlarına, yeni duygulara doğru sürüklenir. Bugün sürüklenmez, yarın sürüklenir ve o yaşama koşar. Çünkü bu kültürden etkilenen insana böyle bir mücadele anlamsız gelir. Yeni anlamlar, yaşamlar popüler kültürle bilinçli bilinçsiz yüreğine yedirilmiştir. Bu nedenle popüler kültüre ve arabeske karşı mücadeleden söz ediyoruz. Bunu tüm örgütün ve kadroların kendi sorunları haline getirmeleri gerektiğini vurguluyoruz. En başta da kültür sanat faaliyetleriyle ilgilenen arkadaşlarımız bu mücadelenin öncülüğünü yapmaktan sorumludurlar.

Önderliğimiz önümüze bir hedef koydu. Komünal demokratik değerlerin canlandırılması ve yeniden gelişmiş biçimde üretilmesini istedi. Bizim kültürümüzün özünün hem örgüt içinde, hem toplumda komünal demokratik temelde olması ideolojimizin yaşam felsefemizin ve hedeflediğimiz yaşam projesinin gereğidir. KKK, ancak neolitik dönemin komünal, demokratik değerlerinin yeni değerlerle bezenip canlandırılmasıyla yaşam bulabilir. Bizim duruşumuzun, beğeni ve özgürlük ölçülerimizin bu esasta olması gerekiyor. Ne var ki komünal demokratik değerlere dayalı bir kültür değil de, ne kadar bencilleşeceksin, bireycileşeceksin biçimindeki değer yargıları popüler kültür tarafından, başka kültür biçimleri tarafından üzerimize yığılmaya çalışılıyor.

Popüler kültür kolektif yaşam anlayışı vermiyor. Geçmiş tarihten bugüne gelen halka ait popüler kültür ise ortak değerleri veriyordu. Komünal demokratik yaşama ait bir kültürdü. Şimdi geniş kesimler tarafından tüketilen popüler kültür ise komünal demokratik değerleri, insanlığın yarattığı güzel ölçü ve ilişki biçimlerini yok ederek; bireylere tek tek sen şöyle yaşayacaksın, hatta yanındakinin boğazına sarılacaksın yaşayacaksın, çevrene şöyle yapıp, köşeyi dönüp yaşayacaksın anlayışını öğütlemektedir. Tabii ki biz bu tür kültürel değerleri reddedeceğiz. Örgüt ve kadro olarak buna karşı bir duruşumuz olacaktır.

1970'lerde solcusu da, sağcısı da, dincisi de, sosyal demokratı da, herkes toplumcuydu. Genel anlamda toplumculuk olumsuz bir şey değildir. Aksine insan olmanın varolma biçimidir. Tüm insanı değerlerin oluştuğu formattır. Tabii ki çarpıtılmış ve düzeltilmesi gereken toplumcuk anlayışları da vardır. Eskiden birisi "bana ne, ben kendimi yaşarım, bana ne komşumdan, çevremden" deseydi, onun yüzüne tükürürlerdi, bu kişi toplum içine giremezdi. Şimdi ise özgürlük için yaşayan, halkı ve toplum için düşünen, fedakarlık yapan insanlara "bu geçmişten kalmış, geri kalmış" denilebiliyor. Bu sonuç, Özal'ın kapitalizmin gelişmesi için planlı biçimde gerçekleştirdiği bireyci kültürün gelişmesiyle ortaya çıkmıştır. Özal'ın 1979'da başbakanlık müsteşarı olması, daha sonra 12 Eylül'le ekonomik sosyal politikaları belirleyen pozisyona gelmesiyle birlikte "köşeyi dönme" kültürü geliştirildi. Zaten Demirel eskiden 1961 Anayasası için "bu elbise bize boldur" diyordu. 1961 Anayasası'nda varolan kısmi örgütlenme özgürlüğü için bu ifadeyi kullanıyordu. Özal bu söylemin gereklerini yerine getirdi. "Türkiye'de kapitalizmi geliştirmek istiyoruz, ama kültürü toplumcu. Yani hala eskinin komünal değerleri yaşıyor, Kapitalizmin ihtiyacı olan toplumsal ve bireysel şekillenme gelişmemiş" düşüncesiyle, Özal'ın akıl hocalığında, 12 Eylül bütün örgütleri dağıttı ve bireyci kültürün önünü sonuna kadar aştı. Herkesi bencil birey haline getirmek için bütün toplumu örgütsüz bıraktı.

Popüler kültüre karşı mücadele içinde olmalıyız

Kapitalizm için toplumcu kültür gerekmiyordu. Toplumcu değerlerin yerle bir edilmesi gerekiyordu. 12 Eylül ile birlikte Türkiye'de kapitalizm kültürel zemin kazandı. Özal iyi işler yaptı diyenler var. Yaptığı iş budur. Belki burjuvazinin pragmatizmi ve kapitalizmin ihtiyacı temelinde belirli bir liberalleşme ortaya çıkmıştır. Ancak esas olarak yaptığı iş; halk, ülke için demokrasiyi, özgürlüğü geliştirmek, komünal demokratik yaşam içinde bireylerin güç olmasını sağlamak değil, toplumu parçalayıp bireycileştirerek, kapitalist sistemi yaşatan ve o sisteme karşı koymayan örgütlülükleri dağıtılmış bir toplum yaratmak olmuştur. Popüler kültür Türkiye'de bunun üzerinde yükselmiştir.

1980'den önce de popüler kültür belirli düzeyde vardı, ama zayıftı. Bu dönemden önce izlenen ve dinlenen kültür ürünleri, ağırlıklı olarak bugün popüler kültür dediğimiz ürünler değildi. Çok geniş kitle tarafından benimsenen ozanlar, Mahsuni, Cem Karaca ve bunlar gibi toplumdaki sorunları işleyen sanatçılardı. O dönemin popüler sanatçıları ve kültürü bunlardı. Eğer popülerlikte esas alınan toplumda genelleşmiş sorunlar ve duygularsa, bugün tüm toplumun ortak yaşadığı sorunlar ve duygular yoksulluktur, işsizliktir, kendini ifade edememedir, baskının ve ekonomik sosyal sorunların trajik biçimde genelleşmesidir. Bunlar toplumu ilgilendiren popüler sorunlar olmuyor, birilerinin Laila da, Reyna'da eğlence yapması, hangi markada ne giymesi, gençlerin hangi arabayı kullanması yükselen değerler, gençlerin, kadınların ortak hedefleri oluyor. Bunun sadece Türkiye'de etkisi yok, Kürdistan'da da bu değerler yayılmaya ya da popüler kültür aracılığıyla verilmeye çalışılıyor.

Eski sol kesimler yenilgiye uğrayıp dağıldığı zaman, yozlaşan sisteme en fazla eklemlenen kesimler oldu. İslamcı kesimler doğru veya yanlış sisteme karşı bir direniş içindeler. Popüler kültürden etkilenmemeye çalışıyorlar. Ya da genel sistemin kabul ettirmek istediği düşünceden kaçmaya çalışıyorlar. Ama yenilen sol, sistemin yedeği haline geliyor. Son zamanlarda islamcı popçular ve popüler diziler televizyonlarda sıkça görülmeye başlandı. İslamcı kesimlerde de giderek

"Popüler kültür dünyada kültürel farklılıkları yerle bir eden, ortadan kaldıran herkese tek rengi ve yaşam biçimini dayatan bir tek tipleştirme makinesidir. Bu da egemen sınıfın istediği tipte bir birey ve toplum projesi doğrultusunda işlenmektedir. Dolayısıyla kültürel farklılıkları gerçekten anlayan, değerlendiren bir fenomen değildir. Halkların ortak değerlerini ifade eden bir özelliği de yoktur. Dayatmalarla farklı olması gereken renkleri ve duyguları da yerle bir etmektedir."

"Kürdistan'da da popüler kültürün saldırısı sonucu ortaya çıkan tehlikeli eğilimler geliştirilmek isteniyor. Kürdistan'da islami kültürün ve toplumcu anlayışının etkili olduğu biliniyor. Ancak esas olarak da bizim gibi toplumun geri, feodal yanlarını yıkan, yeniyi yaratmak isteyen kesimleri üzerine popüler kültür temelinde bir saldırı yürütülüyor. Eskiye dayanarak bir direniş yürütmek değil de yeniyi şekillendirerek direnmek istiyoruz. Yeniyi şekillendirerek sisteme alternatif bir kültür ve yaşam biçimi olmak istiyoruz."

geniş kesimlerin tüketimi anlamında popüler kültür denen ve sistemin ılımlı islamı veya Erdoğan gibi kapitalist sistemle bütünleşmiş islamın, yeşil sermayenin kendine göre yaratmak istediği kültür yaygınlaşmaktadır. Kapitalizme entegre olan islami kesim, eski değerleri de biraz taşıyarak, ama esas olarak da yeni sistemin benimsetmeği değerleri tüketen bir kitle yaratarak kendini yeni biçimde tanımlamanın ve yeniden üretmenin kültürel ve sosyal zeminini oluşturmaktadır.

Kürdistan'da da popüler kültürün saldırısı sonucu ortaya çıkan tehlikeli eğilimler geliştirilmek isteniyor. Kürdistan'da islami kültürün ve toplumcu anlayışın etkili olduğu biliniyor. Ancak esas olarak da bizim gibi toplumun geri, feodal yanlarını yıkan, yeniyi yaratmak isteyen kesimler üzerine popüler kültür temelinde bir saldırı yürütülüyor. Eskiye dayanarak bir direniş yürütmek değil de yeniyi şekillendirerek direnmek istiyoruz. Yeniyi şekillendirerek sisteme alternatif bir kültür ve yaşam biçimi olmak istiyoruz. Bu süreçte işte bunu sabote etmek için özellikle Kürdistan'da, hatta bizim örgüt içine kadar yayılan, yayılmak isteyen bir popüler kültür var.

Popüler kültürün örgüt içinde belli düzeyde etkili olmasının, arabesk duruş ve yaşam arayışlarının bulunmasının örgüt içinde ne anlama geldiğini bilmek gerekir. Çünkü örgüt ve halk açısından anlamı tehlikeli ve ürkütücüdür. Sanki 30 yıllık mücadelemiz hiçbir değer üretmemiş, güçlü duygular yaratmamış, büyük duygular ortaya çıkarmamış, Önderliğimiz özgürlük çizgisiyle toplumun önüne yeni yaşam projeler sunmamış, yeni ilişki biçimleri ortaya koymamış, halk açısından, örgüt açısından ulusal demokratik değer ortaya çıkarmamış gibi, kalkıp bu müzikleri dinlemek, bu dizileri izlemek açık söylemek gerekirse şehitlere hakarettir. 30 yıllık mücadeleye ve Önderliğe hakarettir. Sizler bize bir şey vermediniz, sizin yarattığınız değerler beni doyurmuyor, tatmin etmiyor, duygularımı karşılamıyor; ben ancak bunları dinlediğimde ve izlediğimde bir şeyler alıyorum, doyuyorum demektir ki, bu gerçekten halkımız açısından da onur kırıcı bir şeydir. En iyimser söylemle kendi değerlerinin farkında olmamaktır. Bizim kadrolarımız açısında da, bizler açısından da çok büyük bir ayıp. Bundan daha kötü bir şey olamaz. İnkarcı sömürgeci güçlerin ve egemen sistemin hareketimizin yarattığı değerleri inkar etmenin ve yok saymanın örgüt içindeki izdüşümü haline gelmektir. Bu durumun mutlaka örgüt içinde de, toplum içinde de aşılması gerekiyor.

Popüler dizilere ve müziklere karşı duruş gösterme yetersizdir. Kültür çalışanlarımız başta olmak üzere tüm kadrolarımız bir yerde popüler dizi mi izleniyor, popüler müzik mi dinleniyor hemen müdahale etmesi, ideolojik ve örgütsel izah getirmemiz gereklidir. Her şeyden önce de değerlere ve şehitlerimize saygının gereği bu tür etkileri kendimizden başlatarak çevreden uzaklaştırmak, özgürlükçü demokratik komünal değerleri yaşam duruşumuzda ortaya koyma sorumluluğunu ve duruşunu göstermemiz gerekmektedir.

Roj TV'nin programında arabesk de dinlenebilirmiş, yani o kadar yadırgamamak lazım düşüncesinin dile getirilmesi, aşınmanın ne düzeye geldiğinin kanıtıdır. Bu tür söylem ve duruşlar, sistemi anlamamaktır ya da sistemin kişiliğini hareketimiz içine taşımaktır. Halk dinliyorsa iyidir, söylemi yanlıştır. Niçin mücadele veriyoruz? Halk bu sistemi de kabul ediyordu, halk bu sisteme de uyuyordu, biz buna doğru mu diyecektik. Bizim görevimiz halkın duygularını, ölçülerini değiştirmek değil mi? Biz bir nevi zorla Kürdistan halkına özgürlük ve demokrasiyi dayatmadık mı? Bu, bizim gerçeğimiz değil mi?

Popüler kültür beyinleri ve yürekleri işgal ediyor

Bir yanlış ve yanılgıda şudur. Eskiden kültürel etkinlikler dar bir kesim tarafından izleniyordu, şimdi geniş kitlelere gidiyor denilerek popüler kültür ve dizilere olumlu mu bakacağız? Doğru, geniş kesimlere ulaşıyor, ama nasıl ve neler ulaşıyor? Ne için gidiyor? Götürmesinin amacı ne? Bunları sorgulamak gerekir. Sadece gidiyor, herkes izliyor bak ne güzel diyerek bir yönüne bakmak, dinleme özgürlüğü ortaya çıktı demek bir çarpıtmadır. Bunu bir özgürlük ve demokrasi olarak ele almak özgürlük anlayışını da, demokrasi anlayışını da sistem mantığı içinde çarpıtmaktır. Belirttiğimiz gibi kapitalist sistemin sadece şehre girmek, köye girmekten öteye yüreklere girme, beyinlere girme ve bütün hücreleri fethetme amacı vardır. Çünkü başka türlü mevcut ekonomik ve sosyal sistemi üretemez. Bu nedenle bütün beyinleri ve yürekleri işgal ediyor. Bütün yürekleri, beyinleri bana açacaksın diyor. Bana açılmayan hiçbir yürek ve beyin kalmayacak. Ne demek Kuzey Afrika'dan bilmem Çin'e kadar yürekler, beyinler benim sistemime kapalı olacak? İslam dünyası ve tüm Ortadoğu coğrafyası benim sistemime kapalı olmaktan çıkıp tüm yürekler, beyinler benim denetimime girecek, sadece Bağdat'ı, Şam'ı, Tahran'ı, Kabil'i, Beyrut'u, Amman'ı, İstanbul'u ve Diyarbakır'ı bana açmayacaksınız, insanları da açacaksınız, yüreğine, beynine ve tüm hücrelerine hükmetmem gerekiyor demektedir. Popüler kültürün Amerika'dan başlayarak tüm dünyaya yayılmasının altındaki temel dürtü ve gerçek budur.

Şehitlerimize, halkımıza saygılıysak, bizim de mücadele değerlerimiz var diyorsak, popüler ve arabesk kültüre karşı kendi kültürel değerlerimizi ve komünal, demokratik yaşam anlayışımızı hakim kılma mücadelesini ısrarlı bir biçimde vermeliyiz. Her gün yeni paradigmadan söz ediyoruz. Yeni paradigmanın kültürü nedir? Neye dayandırılacak? Tabii ki kültürel alanda da egemen sistemin mezhebi olmayacak ve komünal demokratik değerlere dayanacaktır. Bütün bireyselliklere, bütün bencilliklere yönelerek, komünal demokratik değerleri esas alarak, halkı güç yapacak bir kültürel atmosfer yaratacaktır. Arabesk ve popüler müzik dinlenebilir demek, halkı güç yapacak çizgiden uzak durmak ve sistemin mezhebi olmayı kabul etmek anlamına gelir. Bu tür kültürle yan yana yaşayanların mücadelede gözü olmaz. Biz özgürlüğü, demokrasiyi isteyen bir halk yaratmak istiyoruz. Biz, halka ancak mücadele gücü veren kültürel değerleri taşıyabiliriz. Ama bazılarının böyle bir derdi ve ilkesel yaklaşımı yoktur. Biraz da böyle kültürlerle yaşayalım demekle olmaz. Özgürlüğe ve demokrasiye kilitlenmiş, mücadele eden ve mevcut yaşamı kabul etmeyen bir halk yaratmak istiyoruz. Ölçüleri bu çerçevede koyacağız. Yaşamımızda da bunlara bağlı olacağız.

Televizyonda bir müzik programı yapan bayan arkadaş boynuna her türlü takıyı takmış, bir yurtsever de "sen bunları niye takıyorsun, takmasan daha iyi olur" demiş. O da "sen Avrupa'da şalvarla mı geziyorsun" demiş. Bu spikeri televizyonda izleyen genç erkek ve bayan ölçü alacaktır. Dolayısıyla o tür programlar yapanın, gençliği ve halkımızı özgürlüğüne ve demokrasisine sahiplenir hale getirecek düzeyde bir duruş göstermesi, bir ilişki dünyası ve ütopya sunması gerekir. Yoksa Türkiye'deki televizyonları taklit eder gibi, benzer programlar yapmak, bu programlardaki tarzın biraz daha ölçülü versiyonunu sunmak bir marifet değildir.

Yeni bir televizyon kanalı yayına geçti. Şimdi bu müzik kanalının nasıl bir politikası olacak? Bu kanal popüler kültüre, bu tür eğilimlere karşı bir duruş gösterip halk kültürünü, halkın değerlerini, ulusal demokratik değerleri işleyen bir kültür kanalı mı olacak, yoksa sistemin popüler kültürünü yansıtan egemenlerin benimsetmek istediği düşünce ve duyguları mı yayacak? Gördüğümüz kadarıyla bu konuda bir öykünme ve taklitlikçilik var. Giderek bizim kültür, basın politikamızda taklitçi bir yan gelişiyor. Bunda ilerilik yok, gerilik var. Yani geri ölçüleri benimseme var. Biz büyük bir özgürlük ve demokrasi mücadelesiyle toplumu ayağa kaldırdık. Bununla gurur duymuyor muyuz? Diyarbakır halkı, Trabzon halkı gibi değildir. Ölçüleri var, değer yargıları var, özgürlük ve demokrasi için mücadele ediyor. İlişkilerinin içeriği ve boyutu farklı, kadının dünyası farklı. Şimdi Diyarbakır halkının ölçüleriyle, izlediğiyle, duygularıyla Trabzon'daki halkın duyguları aynı mı olacak? Eğer izlediği dizi, dinlediği müzik aynı olursa, o zaman yaşam biçimi de aynı olur. Tabii ki halkımızın dinlediği müzik de izlediği film de farklı olmalıdır.

"Popüler kültür ABD'de, Avrupa'da hakim olmuş, Türkiye'de hakim olmuş, başka çaresi yok, biz de buna ayak uydurmalıyız" demek sisteme teslim olalım demektir. Biz, bir halkın sisteme karşı tepkisini ortaya çıkararak, özgür ve demokratik yaşam biçimini geliştirmek, sisteme alternatif yaşam biçimi ortaya çıkarmak ve ona teslim olmamak için varız diyoruz. Dolayısıyla başta örgüt içinde olmak üzere, özgürlük ve demokrasi iddiamızın gereği olan alternatif yaşam ve ilişki tarzımızı bütünlüklü olarak geliştirme sorunumuz vardır.

Sistem olmak isteyen her hareket kendi kültürünü üretir

Önderliğin yeni paradigmayı ortaya koyması, komünal demokratik yaşamdan söz etmesi esas olarak da bir kültürün benimsenmesi ve pratikleşmesi anlamına gelmektedir. Bir sistem olmak isteyen her hareket, her düşünce kendi kültürünü üretir. Eğer komünal demokratik değerler bugüne kadar geldiyse, bunun nedeni kendi kültürünü bugüne kadar taşımasıyla bağlantılıdır. Türkiye'deki sistem, ABD'nin sistemi kendisini kültürüyle yaşatıyor. Her gün kültür değerlerini yeniden üreterek yaşıyor. Popüler kültür de bunun en önemli aracıdır. Popüler kültürü en geniş kitlelere kendisini yaymak için kullanıyor, bunun için müzikte, sinemada büyük bir sektör kurmuş. ABD'nin en büyük sektörlerinden biri müzik sektörüdür. Müzik sektörünün çoğu da popüler kültürü üretmeye endekslidir. Belki diğer farklı kültürler de vardır, olumlu diyebileceğimiz diğer müzik biçimleri de vardır. Ama esası popüler kültürü üretmeye dayalıdır. Bu kültürü bütün dünyaya yayıyor. Çünkü sistem için gereklidir. Sistem silahla, tankla, topla kendini uzun süre yaşatamaz. Esas egemenlik bu konuda kurulmaktadır. Bu gerçeklik dikkate alındığında bizim kültürün işlevi konusundaki bilincimizde ve farklı kültürlere karşı mücadele bilincinde zayıflık oluşmuştur.

Popüler kültür tüm toplumsal kültürleri bir potada eritmeyi hedefliyor. Zengini, fakiri, kölesi, işçisi, emekçisi herkes bu kültürü tüketiyor. Bizim görevimiz, bu muğlaklığı, bu muğlaklaştırmayı ortadan kaldırmaktır. Dar bir sınıf yaklaşımımız yok, ama bir halkçı duruşumuz, halka ait bir duruşumuz olacaktır.

Popüler kültür ve arabeskin etkileri her yerde olduğu gibi HPG'de de var. Tam bir vurdum duymazlığa dönüşmüş, kimse de müdahale etmiyor. Sanki bunları da dinlemek ve izlemek özgürlük oluyor. Böyle özgürlük olmaz. Popüler kültürün ve arabeskin böyle olduğunu bilmek ayrı, dinlemek ayrı. Şimdi bir hastalık gibi, bir beğeni düzeyi olarak içimize kadar girmiş. Her yerde bu tür kanalları izleyenlerle karşılaşıyoruz. Bunun halklara karşı egemen sistemin bir savaş biçimi olduğu anlaşılmıyor. Bu duyarsızlık, egemen sistemin ve inkarcı sömürgeci rejimin savaş biçimine bir teslimiyettir.

Bizler popüler olana boyun eğemeyiz. Zaten devrimcilik, başkalarının kabul ettiklerini kabul etmemektir. Başkalarının kabul ettiğini kabul etmiş olsaydık, bu hareket başlamazdı. Herkes farklı şeyler kabul ediyordu, bu hareket kabul etmedi. Bu nedenle toplumun delisi oldu. Toplumun, Türk solunun, Kürt siyasi çevrelerinin ve sistemin kabul ettirdiğini kabul etmediği için deli gözüyle bakıldı. Sistemin akıllısı bu tür müzikleri dinleyen, dizileri izleyen, onun gibi düşünen, onun gibi yaşayandır. Eğer onun gibi yaşamıyorsan marjinalsin, aykırısın, kelaynaksın. Halbuki toplumsal düzeyde özgürlük ve demokrasi ölçülerinde bakıldığında popüler kültür dayatanların kelaynak olması lazım. Çünkü onlar toplumun az, egemen kesimidir. Toplumun çoğunluğunun ekonomik, sosyal, kültürel ihtiyaçlarının genel bir yaşam biçimi haline gelmesi gerekir. Ama kültürle ters yüz ederek kendi yaşam biçimini kabul ettirmeye çalışıyor. Şimdi buna bizlerin dur demesi gerekir. Kadrolarımız içinde bu dizileri izlemeyi, popüler müzik ve umutsuzluğun, yakınmanın dili olan arabeskin kesinlikle bırakılması gerekiyor. Bu duruş her yöneticinin ve her savaşçının sorumluluğudur. Bu tür şeylere müdahale edilmelidir.

Önderlik, *"ben herkesin her şeyine müdahale ettim"* demektedir. Son savunmalarında bunu tekrar vurgulamaktadır. *"Aşklarına da, sevgilerine de, düzenden getirdikleri her şeye müdahale ettim, her türlü anlayışa müdahale ettim"* diyor. Doğrudur, Önderlik militanların her şeyine karışmıştır. Bu tarz yanlış değildir. Yeni kurulan sistemler kendisini ancak böyle şekillendirir. Dinler de kendi toplum projelerini öyle şekillendirmişlerdir. Açın Tevrat'ı, İncil'i, Kuran'ı "şöyle yaşayacaksın, şöyle oturacaksın, şöyle ilişkileneceksin" temelinde oluşturulmuş bir yaşam biçimini öngörmektedir. Tabii ki kendi sistemlerini kuracaklarsa ölçülerini farklılaştıracaklardır. Öyle ki sembollerin farklılığı bile önemlidir. Örneğin, aleviler tavşan yememeyi bir sembol ve kimlik haline getirmişlerdir. Onu bile mücadele ettiği yaşam projesi karşısında kendisini tanımlamak için koymuş. O gün bu ölçüleri dinsel biçimde ifade etmişlerdir. Her sistem eğer başka bir sistemle farklılaşmak, ayrışmak istiyorsa, kendi ölçülerini, değer yargılarını ve sembollerini ortaya koymalıdır. Yoksa o sistem kazanamaz, yenilir. Onun için biz kendi kültürümüzü yararak bugüne kadar ayakta kaldık ve kimse bizi yenemedi.

Kültürel direniş en derinleşmiş mevzidir

Kürt halkına yeni değer yargıları ve ölçüler verdiğimiz için halkımız ayağa kalktı. Kürt halkı ağasından koptu. Şimdi hangi ağa gelip o Kürtlerin üzerinde etkili olabilir? Olmaya çalışanlar çıkabilir, ama zordur. Artık eski Kürt erkeğinin egemenliğini Kürt kadınının üzerine kurabilir misiniz? Kuramazsınız. Bunlar kendiliğinden olmadı. Eski yaşam biçimi ve ilişkilerini reddedip yeni ölçüleri koyma ve pratikleştirmeyle gerçekleşti. Kürt erkeği nasıl bu hale geldi? Bir erkek eşini mi dövmüş, bizimkiler gidip erkeğin yakasına yapışıyordu. Yani halkın da her şeyine karıştık. Bu açıdan karışma olgusu, özgürlük alanına müdahale etme değildir.

Özgürlük mücadelesi de kendi ölçülerini koyarak oluyor, bunun için mücadele ederek gelişiyor. Kabul ve ret ölçüleri olmadan iyi şeyler gelişebilir mi? Gelişemez. Popüler kültür de ret kabul ölçüleri veriyor. Ama nasıl? Özgürlük ve demokrasi için mücadele verenler, bu yönlü çaba harcayanlar olumlanmıyor. Aksine bu tür işlerle uğraşmayan, bireysel arayış ve tutkularıyla uğraşanlar olumlanıyor. Popüler kültür "şöyle yaşarsan, şöyle ilişkilenirsen, şöyle elbise giyersen, şöyle yaparsan toplumda yerin olur" diyor. Gençliğe, kadına bu tür ölçüler sunuluyor. Bunlar bize de yansıyor. Örneğin örgütümüz içinde gelirlerimiz üç kat azaldığı halde, giderlerimiz üç kat artmıştır. Bunların da dışarıdan dayatılan kültür baskısı ve yaşam biçimlerinin ektisiyle ortaya çıktığını söyleyebiliriz. Burada da, Avrupa'da da, Türkiye'de de böyle bir eğilim gelişmiştir. Halkı için kendinden bir şeyler veren değil de bir şeyleri tüketmeye gözünü diken bir eğilim söz konusudur. Sistemin dayattığı yaşam biçimleri bazı yerlerde neredeyse meşru ve kabul edilebilir hale getirilmiştir. Öyle ki artık hareketin, Önderliğin ortaya koyduğu ölçüler geri görülüyor. Ferhat bir karar alıp bu tür yaşam biçimini örgütün içine sokmaya çalıştığında, Önderlik, *"onlar çağdaş yaşamcı ben ise geri mi oluyorum"* diyerek ileri ya da geri olmanın ne anlama geldiğini bize hatırlatıyordu.

Popüler kültürle ve sistemin çeşitli yollarla yaygınlaştırmak istediği yaşam anlayışlarına karşı bir duyarsızlığın birkaç yıldır geliştiğini biliyoruz. Başka ideolojilerin ve sistemlerin dayattığı kültürel değerlere ilgi duyuyor, kendi örgüt kültürümüzü, değer yargılarımızı ise geri görüyoruz. Bu hareketin yarattığı kadın özgürlük hareketi ütopya ya da olmaz görülüyor. Bu durum başlı başına bir kültür mücadelesinin gerekli olduğunu ortaya koymaktadır. Bu alanda doğru yürüyemezsek, doğru kazanamazsak, diğer alanlarda kazanamayız. Sonunda bizi dönüştürürler. En iyi hallerimizle gideriz Kürt ağalarının hizmetine gireriz. Bu bakımdan bu kültür mücadelesi, Önderliğin deyimiyle cihad-ı ekberdir. Her şey kültürdür. Bütün mücadele kültür alanında sürüyor. Orada kaybediliyor, orada kazanılıyor. Bu alanda büyük bir mücadelemiz, ölçülerimiz olmazsa, yeni paradigmanın kültürü ortaya çıkarılamaz. Koma Komalên Kurdistan sistemi kurulamaz. Ancak kendi kültürünü hakim kılarsa sistemini hakim kılabilir. Bunu da müziğimizle, tiyatromuzla yapacağız. Yoksa teslimiyete mahkum oluruz. Direniş, kültürel alanda varsa anlamlı olur. Kültürel direniş en derinleşmiş mevzidir. Diğer mevziler derinleşen mevziler değiller. Kendi kültürel direniş mevzilerimizi derinleştirmezsek, başka bir kültürel dünyaya eklemlenmekten kurtulamayız.

"Kültür mücadelesi, Önderliğin deyimiyle cihad-ı ekberdir. Her şey kültürdür. Bütün mücadele kültür alanında sürüyor. Orada kaybediliyor, orada kazanılıyor. Bu alanda büyük bir mücadelemiz, ölçülerimiz olmazsa, yeni paradigmanın kültürü ortaya çıkarılamaz. Koma Komalên Kurdistan sistemi kurulamaz. Ancak kendi kültürünü hakim kılarsa sistemini hakim kılabilir. Bunu da müziğimizle, tiyatromuzla yapacağız. Yoksa teslimiyete mahkum oluruz. Direniş, kültürel alanda varsa anlamlı olur. Kültürel direniş en derinleşmiş mevzidir."

www.serxwebun.org

Toplumsal cinsiyetçilik ve iktidar ilişkileri

Toplumsal cinsiyet kavramı, literatürümüze en hızlı giren kavramlardan bir tanesi. Son üç yıldır gerek kadın erkek üzerine yapılan çözümlemelerde, gerekse de yeni paradigmanın ekoloji ve demokrasiyle birlikte üçlü ayağını oluşturması açısından bu kavramın yerli yerince kullanılması önemlidir. Ne yazık ki, demokrasi ve ekoloji üzerine yapılan değerlendirmelerin çeyreği bile toplumsal cinsiyet üzerine yapılmamaktadır. Bu kavramın sadece kadın özgürlük hareketini ilgilendirdiği gibi yanılgılı bir algılamanın olması da gereken ilginin gösterilmemesinin bir başka göstergesidir.

Toplumsal cinsiyet kavramının çıkışı

Toplumsal cinsiyet, ilk olarak 1970'lerde, ikinci dalga feministlerce üretilen bir kavramdır.

Feministlere ve kadın hakları için mücadele yürüten tüm kadın aktivistlere göre insanların çoğu, kadınlar da dahil olmak üzere, cinsiyetçiliği anlamıyor veya anlıyorsa bile, bunu bir sorun olarak görmüyor. Kadınların verdiği mücadeleyi, sırf erkeklerle birebir eşit olmanın peşinde koşmak şeklinde oldukça basite indirgiyorlar. Bunu yaparken de erkekleri hedef tahtasına koyan, onları direkt düşman tanımlamasıyla değerlendiren bir mücadele olarak değerlendiriyorlar. Tabii bunda, kadın hareketinin çıkışı itibariyle tepkisel bir hareket olmasının da payı var.

Kadın hareketinin gelişmesi ile ataerkilliğe hizmet edenlerin, cinsiyetçi duygu ve düşünceleri savunanların salt erkekler olmadığı, kadınların da erkekler kadar cinsiyetçi olabileceği anlaşıldıkça, kadın hareketi içerisinde erkek karşıtı duruş, daha ideolojik bir perspektifle, ataerkillik karşıtı bir tutuma dönüştü. Bu vb nedenlerle, 1970'li yılların hareketli, sürekli eylem halinde olan feministleri ya da dünya kadın hareketini oluşturan aktivistlerin bir kısmı, feminist literatür oluşturmak amacıyla daha çok akademik çalışmalara yöneldiler. *"Bir eylem çizgisi varsa, bunun öncelikle derin ideolojik çözümlemelere ihtiyacı vardır"* düşüncesinden hareketle, üniversitelerde kadın araştırmaları yapmaya, neredeyse hemen her üniversitede bir kadın araştırma merkezi, kadın kürsüsü oluşturmaya başladılar. Bir yandan feminist ya da kadın kurtuluş ideolojisi literatürü yaratılmaya çalışılırken, öte yandan da tüm çabalar toplumsal cinsiyet adaletinin yaratılmasına odaklandı. Çünkü toplumsal cinsiyetin kendisi ya da varlığını sürdürmesi, iki cins arasındaki adaletsizlikle doğrudan bağlantılıydı. Zaten bu adaletsizliğe kimin uğradığını açıklamaya gerek yok.

Toplumsal cinsiyet ne demek?

Toplumsal cinsiyet kavramı üzerinde durmadan önce, cinsiyet kelimesi üzerinde durmak gerekiyor. Cinsiyet kelimesi sosyolojik olarak ya da kavramsal bir kategori olarak kullanılmaktadır ve ona çok özgün bir anlam verilmiştir. Cinsiyet, *"kadın ve erkeğin sosyo-kültürel açıdan tanımlanmasını, toplumların kadın ve erkeği birbirinden ayırt etme biçimini ve onlara verdiği toplumsal rolleri ifade etmektedir."* Toplumsal cinsiyet ile cinsiyet arasındaki ayrım ise; kadınların, erkeklerin hegemonyası altındaki ikincil konumunu, kadınların anatomilerine dayandıran genel eğilimle baş etmek amacıyla oluşturuldu. Çünkü yüzyıllar boyunca ataerkil olan tüm toplumlarda, kadınlara ve erkeklere biçilen farklı özelliklerin, roller ve statülerin biyolojik olarak (yani cinsiyet ile) belirlendiğine, bunların doğal, dolayısıyla da değiştirilemez olduğuna inanıldı. Yani erkekler bedenlerinden dolayı üstündü, hakeza kadınlar da bedenlerinden dolayı ikincil konumdaydı. 21. yüzyılı yaşarken bile Adem-Havva söylencesinin bu kadar etkin olması tam da bu nedenledir. Bir dönemlerin yaşamın kaynağı sayılan kadınlarının, sırf adet gördükleri için "kirlenmiş" ve çeşitli görevleri yapamaz sayılması, "kadınlık görevlerinin" doğurdukları çocukların ve bulundukları hanenin "yani erkeğin evinin" bakımı ve dahil oldukları evin erkeğinin (babası, abisi, eşi ve tüm aşiretinin) namusuyla sınırlandırılması, sınıflı toplumlar tarihi boyunca oluşan tüm ideolojilerin de bu uydurmacalar üzerinden vücut bulması, kadınların ikincil konumlarının toplumdaki tüm bireylerin hücrelerine kadar sirayet etmesine yol açmıştır.

Kısaca toplumsal cinsiyet için belli bir kültürün, biyolojik cinsiyet farklılıklarına atfettiği anlamlar bütünü (buna isteyen istediğini yükler) denilebilir. Böylece toplumsal cinsiyet, kadınlar ve erkekler olarak sadece nasıl yaşayıp kendimizi nasıl anlamlandırdığımız değil, bununla birlikte hayatımızın tüm yönlerini şekillendiren simgesel bir sistemi, merkezi bir kültürel örgütlenme biçimini de ifade etmektedir. Bu simgesel sistem, karşıtlıklar üzerine kurulmuştur. Tüm insani vasıflar ikiye ayrılmıştır. Birbirini dışladığı varsayılan bu zıt ikililerde, akıl bedenin karşıtıdır; kültür doğanın, düşünce duygunun, mantık sezginin, nesnellik öznelliğin, saldırganlık pasifliğin, yüzleşme uzlaşmanın, soyutlama ayrıntılandırmanın, kamusal özelin, politik kişiselin vb. Daha da uzayıp giden bu örneklerin hepsinde de 'zıtlar'ın ilk terimi erkeğe, ikincisi kadına yüklenir. Toplumun birincileri üstün gördüğü ise malum. Erkeğin kadından üstünlüğü, kadının ise her koşul altında ikinciliği doğal olarak kabul edilince, toplumda varolan adaletsizliğe ve toplumsal cinsiyet rollerindeki eşitsizliğe işaret etmenin de anlamı kalmıyor denilse de kadın mücadelesinin özünü bu nokta oluşturuyor. Yani toplumsal cinsiyet adaletinin yaratılması.

Böylece toplumsal cinsiyet kavramı, cinsiyeti bir şey, ama toplumsal cinsiyeti çok daha başka bir şey olarak ifade etmemizi mümkün kılar.

Tüm bireyler erkek ya da kadın olarak hayata gözlerini açar. Tüm bireylerin cinsiyeti sadece ve sadece cinsel organlarına bakılarak adlandırılabilir. Buna karşın her toplum, halk ya da kültür kızlara ve oğlanlara farklı roller ve nitelikler yükler. Bu yüklemeden sonra toplumun istediği kadınlar ve erkekler haline geliriz. Doğduğumuz andan itibaren hepimiz bize biçilen bu rollere göre yetiştiriliriz. Kimi küçük farklar olsa da hepimizin yetiştirilme şartları hemen hemen aynıdır. İşte kadın erkek, hepimize, sosyal, kültürel algı ve davranışların "paket halinde yüklenmesi" olayı, 'toplumsal cinsiyetin öğretilmesi ve benimsetilmesi'dir. Nasıl ki bir bilgisayarı ondan beklediğimiz niteliklere göre formatlıyorsak, kadınlar ve erkekler olarak bizler de bizden beklenen rollere, davranış modellerine ve sorumluluklara göre formatlanıyoruz. Böylece biyolojik olan cinsiyetimizden farklı olarak kadınlar ve erkekler olarak toplumsal cinsiyet kimliklerimiz psikolojik ve sosyolojik olarak, yani tarihsel ve kültürel olarak belirlenmiş oluyor.

Belirleyen normlar: Yukarıda toplumsal cinsiyetin birer paket halinde yüklendiği vurgusu vardı. Kendi içinde kimi farklılıklar olsa da hemen her toplum kadınlar ve erkekler için yaşamlarının ve geleceklerinin hemen her durumunu belirleyen farklı normlar tayin eder. Bunlar arasında en görünür olanlar ise şunlardır:

Giyim: Her halkın, hatta bir ülke içerisinde her yörenin kendine has giyim tarzı vardır. İnsanların giyim tarzları, varolan yaygın kanıya göre sadece toplumsal statülerini, dini inançlarını ya da mesleklerini değil, aynı zamanda insanların hareket yeteneğini, özgürlük ve saygınlık duygusunu etkileyebilir ve etkilemektedir. Hele kadın ve erkek arasındaki giyim tarzındaki farklılık, onların statüleriyle birebir bağlantılıdır.

En basitinden, saçlarının telinden ayak parmaklarına kadar kapattıkları bir kıyafet, kadınları "günahkar ve günaha davet eden vücutlarını" kontrol altına almanın, yani kadınları kendi kıyafetleriyle hapsetmenin yöntemi olarak uygulanmaktadır. Böyle birisi, bir erkek karşısında kendisini ne kadar önemli ve saygın görebilir ki? Tabii bir de bunun tam tersi, kapitalistlerce geliştirilen moda endüstrisi de baştan aşağı giyinik kadını soymaya çalışarak, kapatılarak metalaştırılan kadını açarak cinsel obje haline getirerek aynı sonuca tersten ulaşmaktadır.

Nitelikler: Doğduğumuz andan itibaren kadınların ve erkeklerin kulaklarına fısıldananları ya da elimizi uzattığımız, adımımızı attığımız her şey karşısında bizlere söylenenleri şöyle bir hatırlarsak eğer, nasıl şekillendiğimiz kendiliğinden ortaya çıkar. Biz kadınlar, çok gülmememiz (dikkat çekeriz, oysa evlendiğimiz andan itibaren sadece eşimizin dikkatinin üzerimizde olması gerekir), çok bağırmamamız (bu da dişli olduğumuzu, kolay kontrol altına alınamayacağımızı, dolayısıyla 'evde kalmamızı' getirir), okuyup meslek sahibi olsak dahi ev işlerinde hamarat olmamız (her koşul altında ev işinin sadece kadınlarca yapılması gerektiği), yumuşak, nezaketli, ilgili, itaatkar gibi niteliklere sahip olmamız gerektiği üzerinde eğitiliriz. Erkekler ise hangi koşullar altında olursa olsun kadınları koruyup kollamaları (çünkü kadınlar tek başlarına kendilerini koruyacak cesaret, güç, sorumluluk ve birikime sahip değildir) dolayısıyla güçlü, özgüvenli, cesur olmaları üzerinden eğitilirler.

Roller ve sorumluluklar: Nerede bulunursa bulunsunlar, erkekler bulundukları ortamda hep birincil olmak üzere koşullandırılırlar. Evde hanenin reisi (medeni kanunun değişmesi hiçbir şey ifade etmiyor. Nasıl ki Kürt sorununda devlet, yasaları değiştirip mevcut yasalarını AB müktesebatına uyumlu hale getirdiğini söylese de pratikte hala kimi yerlerde klasik sömürge uygulamalarını bile aratır uygulamalarını sürdürüyorsa, aynı durumu erkek de ev içinde kadına karşı uygulamakta), ekmeği kazanan (eşlerin ikisinin de çalışması bu gerçeği değiştirmiyor. Çoğu durumda erkek eşinin maaşını bile kendisi çekebiliyor ya da herhangi bir krizde veya işten çıkarmada 'erkek evi geçindiriyor' mantığından hareketle yalnız başına yaşayıp bir evin sorumluluğunu yüklenseler bile öncelikle kadınlar işten çıkarılıyor,) mülkiyetin sahibi ve yöneticisi (ortak aldıkları evin tapularının erkeklerin üzerine yapılması tam da bu sebeptendir,) siyasette, dinde, iş ve meslek hayatında aktif yer alanlar olarak kabul edilir. Öte yandan biz kadınlardan ise çocuk doğurup yetiştirmemiz, hasta ve yaşlılara bakmamız, tüm ev işini yapmamız vs beklenir ve bu doğrultuda eğitiliriz.

Bu durum ise biz kadınların okurken bile kendimize ilişkin meslek ve kariyer seçimlerimizi, eğitim durumumuzu ya da eğitim eksikliğimizi belirliyor. Siyasette yer alsak bile, siyasetin mutfağı sayılabilecek işler ya da kimi zaman vitrini oluşturan kimi işler biz kadınlara, söz ve karar mekanizmaları ise erkeklere ayrılıyor. Kadın ve erkek olarak aynı politik deneyim ve geçmişe sahip olunduğunda dahi, kadınlar için nitelik tartışması yapılabiliyor. Çünkü savunulan siyasal bilinç, toplumsal bilincin cinsiyetçiliğini aşamıyor.

Toplumsal cinsiyette ailenin rolü

Toplumsal cinsiyet, en çok ailede yüklenir. Kadın ve erkek, aile ve toplum içinde toplumsallaşır ya da toplumsal cinsiyete uygun düşünce ve davranışlar benimsetilir. Toplum, kadın ve erkekleri eril ve dişil varlıklara dönüştürür. Yeni doğan çocuk, içinde doğduğu toplumun bir parçası olarak nasıl davranması gerektiğini öğrenir. Buna "toplumsallaşma" denir. 'Çocuklara toplumsal cinsiyet rollerinin öğretildiği özgün toplumsallaştırma süreci ise toplumsal cinsiyetin benimsetilmesi ya da toplumsal cinsiyet fikri olarak aşılanması'dır.

Kadın kuramcılara göre toplumsallaşma ya da toplumsal cinsiyetin öğretilmesi şu dört aşama üzerinden gerçekleşir:

Manipülasyon, yönlendirme, sözel tanılar ve etkinlik teşhiri.

Mekanlardaki cinsiyetçilik: Kadınlar ve erkekler olarak yüklendiğimiz cinsiyetçi kalıpların dışında, kullandığımız mekanların da cinsiyeti vardır. Örneğin günlük yaşamda kullandığımız eşyaların hemen hepsi erkekler baz alınarak tasarlanmıştır. Koltuklar, masalar, sandalyeler erkeklerin boylarına göre düzenlenmiştir. Yine mutfak denince nasıl ki akla hemen kadınlar geliyorsa, futbol denince de erkeklerin gelmesi, ev içinde bile stratejik noktadaki koltuğun erkeklere ayrılması vb tam da bunun ispatıdır.

Dilimizdeki cinsiyetçilik: Ataerkilliğin, dolayısıyla cinsiyetçiliğin yayıldığı en büyük güç dildir. Kimin kullandığı, hangi ağızdan çıktığı önemsizdir. Çünkü dil ataerkildir. Toplumsal cinsiyetin yaygınlaşmasındaki en önemli etkendir ve yine tam da bu nedenle eşitsizlikçidir. Örneğin hemen her toplumda kadını aşağılayan, geri ya da cinsel obje olarak gören küfürler, "atasözleri", deyimler vb vardır. Bir de çok masum olarak kullanılan standart tanımlar vardır: İnsanoğlu, adam kavramları gibi. Tarih boyunca yapılan ya da hemen şu anda yapılan/yapılacak olan ortak işleri anlatırken hemen bu iki kavram kullanılır. Ama hepimiz de biliriz ki, kadın ve erkek için ortak kullanıldığı, her ikisini birden temsil ettiği söylenen bu kavramların kökeni incelendiğinde hiç de öyle masum olmadığı, sadece ve sadece erkeği işaret ettiği anlaşılacaktır. Adam'ın 'Adem'den türediğini, insanoğlunun da hakeza 'Adem'in oğullarını işaret ettiğini hepimiz biliyoruz. Peki burada kadın nerede?

Toplumsal cinsiyet ilişkileri

Kadınlar ve erkekler olarak toplumsal cinsiyet temelinde kodlandığımıza göre, bizlerin arasındaki ilişkiler de normal kadın erkek ilişkileri ya da sosyalleşmenin gereği olarak kurulması gereken ilişkiler olamaz. Bizlerin arasındaki ilişkiler olsa olsa toplumsal cinsiyet ilişkileri olacaktır. Feminist kuramcılar toplumsal cinsiyet ilişkilerini şu şekilde tanımlamaktadır: "Toplumsal cinsiyet ilişkileri kavramı; kadınlarla erkekler arasındaki işbölümü, roller ve kaynakları da içeren ve onlara farklı yetenekler, arzular, kişilik özellikleri, davranış düzenleri vb atfeden bir dizi uygulamalar, fikirler, betimlemeler ile ortaya çıkan, kadınlar ve erkekler arasındaki güç ilişkilerini ifade eder. Toplumsal cinsiyet ilişkileri, sınıf, kast ve ırk gibi toplumsal hiyerarşinin diğer yapılarıyla etkileşim içinde bulunan bu uygulamalar ve ideolojiler tarafından hem yaratılır hem de bunların yaratılmasına yardımcı olur."

Toplumsal cinsiyet gibi toplumsal cinsiyet ilişkileri de her toplumda aynı değildir ve tarihsel olarak değişken olabilir. Yani dinamiktir ve zaman içinde değişebilir. Ama hangi koşullarda, hangi zamanda ve nerede yaşanırsa yaşansın bu ilişkiler adil değildir. Çünkü kadının ikinciliğinin olduğu bir ilişkide adaletten söz edilemez. Bunun için de toplumsal cinsiyete göre şekillenen kadın ve erkek arasında, asla uyumlu bir ilişki olamaz. Karşılıklı empatiye, saygı ve sevgiye, ötekinin özgürlüğüne dayalı bir ilişki yoksa, kişiler, kendilerine öğretileni ilişkilerinde uygulamanın yanı sıra bir de birbirlerine politika yapıyorlardır. Burada "politika" kavramı, ilişkilerdeki güç oyunlarını, karşılıklı söylenmeyen sözleri (yani yalanları) vb ifade etmektedir.

Toplumsal cinsiyet, sadece kadınlarla erkekler arasındaki ilişkileri değil, her iki cinsin kendi hemcinsleriyle olan ilişkilerini de belir-

ler. Gelinle kaynana ilişkileri bunun en basit ifadesidir. Bu durumda kaynana gücünü yaşından ya da deneyiminden değil, damadın annesi olmasından almaktadır.

Cinsiyetçi işbölümü

Yavaş yavaş bilim ve teknolojik alandaki kimi değişikliklerle birlikte işbölümünde değişiklikler olsa da yine de toplumların çoğunda erkekler ve kadınların yapması gerekenler kişisel eğitim, birikim, beceri ve ütopyaların dışında, tamamen erkek ve kadın olmalarına göre belirlenir. Buna göre toplumsal cinsiyete dayalı işbölümü; kadınların ve erkeklerin neleri nasıl yapması gerektiği hakkında toplumda varolan düşüncelere dayanarak, kadınlara ve erkeklere yüklenen farklı rolleri, sorumlulukları ve görevleri ifade eder. Erkekler ve kadınlar, yalnızca kendi toplumsal cinsiyetlerine uygun olduğu varsayılan becerileri öğrenip bu konularda uzmanlaşır, böylece iki cinste farklı beceri ve yetenekler yaratılmış olur. Bu işbölümü, aynı zamanda hiyerarşilerin ve eşitsizliklerin de kaynağıdır. Erkeklerin yaptığı işler daha değerli görülürken, emekleri de aynı değerlendirilmez.

Kültürel aidiyet ya da etnisite ilişkisi

Nasıl ki yaşam biçimimiz ve düşün dünyamız belli bir kültüre aidiyetimizi gösteriyorsa, toplumsal cinsiyet bölünmeleri de etnik sınırlar çizerek ve etnik farklılığı yeniden yeniden üreterek, etnisitenin inşasının kimi dönemlerinde merkezi örgütleyici bir rol oynar. Burada, "kültürün taşıyıcısı kadına" birincil rol düşer. Geleneklerin dışına çıkan kadının neden o kadar dışlandığı ya da toplum tarafından uygunsuz görüldüğünün yanıtı burada yatar. "Uygun" kadın davranışı, genellikle topluluğa ait olanla olmayan arasındaki farkı gösterir. Ayrıca kadınlara toplumun kültürünün taşıyıcısı sıfatı yüklenmiştir. Kadınlar, gerek kendi yaşamlarıyla, gerekse de doğurup büyüttükleri çocuklarıyla kültürü gelecek nesillere taşırırlar ki bu nedenle de denetim altında olmaları gerekmektedir. Zaten işleyen döngü de bunu sağlar.

Cinsiyetçiliğe karşı mücadele

Erkek ya da kadın, hepimiz doğduğumuz andan itibaren, içinde bulunduğumuz toplum tarafından cinsiyetçi düşünce ve eylemi kabul etmek üzere sosyalleştiriliyoruz. Bunun bir sonucu olarak, kadınlar da en az erkekler kadar cinsiyetçi olabilirler. Ama bu hiçbir şekilde erkek egemenliğini meşrulaştırmaz ve haklılaştırmaz. Olsa olsa ataerkilliğin gücünü ve etkisini, bunun karşısında mücadelemizin haklılığını gösterir.

Toplumsal cinsiyete karşı mücadele yürütülecekse, bu her şeyden önce toplumsal cinsiyete karşı ortak bir duyarlılığın geliştirilmesini gerektirir. Çünkü kadınların ikincil konumu görünürde erkeklere üstünlük kazandırsa da son tahlilde tüm hiyerarşilerin, milliyetçiliğin, militarizmin kaynağı, kadınların ikincil konumunun topluma, özellikle de kadının kendisine benimsetilmesi üzerinden gerçekleşir. Bu durumda tek kaybeden kadın değil, zenginlik ve otoriteyi elinde tutan bir avuç azınlık dışında tüm toplumdur. Dolayısıyla toplumsal cinsiyete karşı mücadele, kadın ve erkeğin birlikte vermesi gereken ortak mücadele olmaktadır. Bu da toplumsal cinsiyete karşı erkeklerin de en az kadınlar kadar duyarlı olmasını gerektirir. Örneğin toplumsal cinsiyete karşı duyarlılık, örgütlerde ve karar alma süreçlerinde kadınların eşit katılımını gerektirir. Ama bu da tek başına yetmez. Uygulama ve kültürde de zihniyet dönüşümünü, hakeza mevcut örgütlerin hiyerarşik, erkek merkezli yapılanmalarını değiştirmelerini gerektirir. Adaletsiz toplumsal cinsiyet ilişkilerindeki en büyük ve gerçek değişim, erkeklerin duygu ve davranışlarındaki somut değişimlerle, yine birbirlerini bu yönlü pozitif etkilemeyle gerçekleşebilir. Örneğin bir erkeğin şiddeti sadece kadınların sorunu değil, erkeklerin de sorunu olabilmelidir.

Kadının kölelik lugatı

"Eğer bütün insanlar doğuştan özgürse, nasıl oluyor da bütün kadınlar doğuştan günahkar, köle doğuyor. Kadınlar, erkeklerin tutarsız bilinmeyen, keyfi iradelerine tabi olduklarına göre, bu kölelik durumu değil de nedir?" İnsan hakları kavramına bu sözleri ile karşı çıkıyor, 1700 yılında Mary Astell.

İnsanlar köle, serf, işçi, zenci vb toplumsal kategoriler için dışlanmışlardır. Fakat erkek oldukları için asla dışlanmamışlardır. Kadın olmanın suçlu, günahlı, eksikli bir varlık olarak tanımlandığı, ataerkil cinsiyet kalıplarının hakim olduğu bir toplumda yaşadığımız için dışlanıyoruz. Bu toplumda kadın, erkeğin ötekisi olarak kurgulanmış ve bağımsız öznelliği inkar edilmiştir. Zayıf cins, bir inanç olarak paylaştırılarak toplumun içine akıtılmıştır. Kadınlık ve erkeklik olarak varlık bulan toplumsal rol şablonları, doğuştan eril normlarca belirlenmiştir. Elbise renklerimizden tutalım da oyuncaklarımıza, arkadaşlarımıza, davranışlarımıza ve kullanacağımız dile kadar yaşamımızın tüm ayrıntıları eril şablonlara göredir. *"Muazzam cinsiyetçi bir toplum yaratılmıştır. Gerçek kabalık şuradadır ki, erkeğin tek taraflı kadın tecavüzü bir kahramanlık gibi görülürken, erkek bundan son derece keyif ve gurur alırken, kadın taşlanarak öldürülmekten geneleve kapatılmaya, toplum için bir daha çıkmamaya kadar her türlü acımasızlıkla karşı karşıyadır.*

Erkek, cinsel organıyla gururlanırken, kadın için cinsiyet organları bir utanç kaynağıdır. Kadın olmanın kendisi bir utanç kaynağıdır." Bu utanç kaynağını ifade eden toplumsal cinsiyetle, kadınlar ve erkekler arasındaki farklılıkların toplumsal düzlemde kurulmuş yönlerine dikkat çekilir. Adı, dini, ahlakı, kültürü, bir bütünen yaşamı önceden çizilmiş verili bir kimliktir. Hizmet, itaat, katlanma, işkenceli yaşam, ayıp, günah, acı, intihar vb yaşam emaresi olmayan bir kölelik lugatıdır kadınınki... Hakimiyet, hak, üstünlük, tecavüz, gurur, şiddet vb sahte güçle yaşamı yok eden kavramların toplamıdır erkeğin lugatı...

Tanrı erkektir, tarih insanoğlu ile başlar. (hiç insan kızı dendiğini duydunuz mu?) İnsan olmak adam olmaktır. Yaşamak, sevmek adam gibi olandır. Aslandır, koçtur, evin tek varisidir, gurur kaynağıdır erkek. Kız çocuk ise kız olmasına rağmen, kız oğlan olarak çağrılır, çünkü başat olan oğlandır. Yanlışlık sonucu, erkeğin olmak için dünyaya gelmiştir. Şeytan tüyü vardır, hatta şeytandır. *"Bir kız çocuğu doğduğunda, onurumuzu lekeleyebileceği riskini düşünüp ağlarız. Bir erkek çocuk doğduğunda ise bizi korumak için dünyaya geldiğini sayarak kutlamalar yaparız."* **(Neval El Saddavi)**

Pembe giysili, beyaz gelinlikli, mutfak önlüklü çökmüş omuzlar, aklanmış saçlarla örülü, yaşam kareleri ile bezenmiş bir hayat. Ehlileşen kafesteki serçe ve her şeyi yutan aslan kraldır cinsiyetçilik. İşte böyle belirlenmiş kadınların hayat çizgisi.

> "Utanç kaynağını ifade eden toplumsal cinsiyetle kadınlar ve erkekler arasındaki farklılıkların toplumsal düzlemde kurulmuş yönlerine dikkat çekilir. Adı, dini, ahlakı kültürü, bir bütünen yaşamı önceden çizilmiş verili bir kimliktir. Hizmet, itaat, katlanma, işkenceli yaşam, ayıp, günah, acı, intihar vb yaşam emaresi olmayan bir kölelik lugatıdır kadınınki... Hakimiyet hak, üstünlük, tecavüz, gurur, şiddet vb sahte güçle yaşamı yokeden kavramların toplamıdır erkeğin lugatı..."

Erkeğin tam hakimiyet tutkusu

Peki, neden bu statüler bu kadar derindir? Kimlikler, tarihsel ve toplumsal olarak kurgulanmış olup, daima bir iktidar güç ilişkileri ağı içinde biçimlenir. İktidarın doğası kölelik ister. Eğer iktidar sistemi erkeğin elindeyse, sadece insan türünün bir kısmı değil, bir cinsin tümü bu iktidara göre şekillenmelidir. Kadının etrafında örülen iktidar ilişkileri üzerinden topluma egemen olunmuştur. İktidarcı hiyerarşik sistemin rahmi ailedir, aile içinde de kadın üzerinde kurulan tahakkümdür, mülkiyetçiliktir. Bu iktidar eksenli çekirdeğin yörüngesinde devletçi, tahakkümcü ideolojiler ve cinsiyetçi toplumlar doğmuştur. Böylelikle her şey başlangıcın özü ile karşıtlaştırılmıştır. Kadının bekaretine müdahalenin üzerinden, doğanın ve toplumun dişil karakteri değiştirilmiş, tecavüze açık hale getirilmiştir.

Bir zorunsallık olmayan, büyük zorbalık ve aldatmalarla yürütülen bu gidişat, bu sapma, bu monalitiklik tarihin tüm hücrelerine damgasını vurarak vücut bulmuştur. Mitoloji, din, felsefe, bilim gibi düşünce sistemlerini oluşturan ideolojik kimlikler cinsiyetçidir, yasak elmadır. Dolayısıyla bu yasak meyveyi yeme hazzı sadece erkeğe aittir. Dünyayı düzenleme biçimi ve iktidar ilişkilerinin kurgulanmasına hizmet eden bir araç olan bilgi, erkeğin tekelindedir. Onun içindir ki bilim kadınlarının isimlerinin altına da bilim adamları yazılır. Kadınlar, bilgi üretim süreçlerinden dışlanmış ve dünyayı tanımlama, anlamlandırma olanağından yoksun bırakılmışlardır. Bilimin yerleşik normlarına ve yöntemlerine, yaklaşımlarına ciddi eleştiriler getirdikleri zaman da yakılmış, giyotinlerden geçirilmişlerdir. Yasağa isyan, İnanna'yı Musakkaddim'lere, Magdelena'yı fahişeliğe, Virginia Wolf'u intihara mahkum etmiştir. Siyasetle uğraşmak isteyen Olimpia De Gouges'in idam gerekçesini yasalar şöyle izah eder: *"Devlet adamı olmak istedi ve yasa onu cinsine yakışan erdemleri unuttuğundan dolayı cezalandırır."* Madame De Roland ise bir anne idi, ama doğanın üstüne çıkmak isterken, onu feda etmiş, bilgiç olma arzusu, cinsinin erdemlerini unutmasına yol açmıştır.

Tarihin örgüsü içerisinde bu unutulmaz örnekleri daha da çoğaltabiliriz. Çünkü bu tek yanlı devinim halen canlılığını korumaktadır. Yaşamın dinamiğini oluşturan tüm alanlar, erkek simalıdır, kadın ise cisimleştirilmiş bir varlıktır.

İktidar tekliğe dayalıdır

İktidar gücünü paylaşmaz. Kapsamında açılan her gedik, onun için kan kaybıdır. O yüzden sahipler yaratarak sahip olmaya çalışır. Kadınlar ve halkların sırtından göğe yükseltilerek kutsanan ataerkil iktidar, sadece sistemsel boyutuyla kalmayıp, toplumun aklına, ruhuna, ahlakına, vicdanına kadar karışıp toplumu "karılaştırarak" otoritesini kurar. Diğer tüm kölelikler kadın köleliğine bağlı olarak geliştirilerek, dalga dalga toplumun dokularına yerleştirilmiştir. Lanetin kutsandığı çift maskeli bir saltanattır bu. Bu dünya onun tarlasıdır, istediği gibi biçer.

Bu vicdansız sistemin tüm argümanları erkeksidir ve analitiktir, kendi dışındakine nefes aldırmaz. Karşıtlarını da aynılaştırarak mezhebine dönüştüren bir karakterdedir. Farklılığa ve doğaliteye tahammülü yoktur. Hakim olma ve üstünlük kurma duygusundan kaynaklı güç olana, güzel olana karşı komplekslidir. Bu kadar hırçın ve duygusuz oluşu zavallılığından ve iktidarı parsellemesindendir. Özcesi toplumsal cinsiyetçilik kadınlar ve erkekler arasındaki iktidar ilişkilerine göre belirlenmiştir.

Kadın köleliğinin bu kadar derin, eski ve içselleştirilmiş olması, üzerinde kurulan iktidar ağları ile bağlantılıdır. Köleliğin derinliğini ve gönüllülüğünü burada aramak gerekir.

Bizim gibi sosyalitesini tamamlamamış, geleneksel değer yargılarının, zihniyet kalıplarının ağır etkisinde olan toplumlar içinde bu ayrım daha belirgindir. Efendi olamamışın tüm iktidar kapsamı, efendiliği, çingene paşalığı kadın üzerinedir. Kadın şahsında toplum, en dip noktaya düşürülerek lanetlenmiştir. "Bizim gerçeğimizde toplumsal dokular, krizin en yoğun yaşandığı alanlardır. Kadın olmanın tüm erdemleri tersine çevrilmiştir. Gurur duyulabilecek, paylaşılabilecek nesi varsa ahlaki yasanın tahakkümü altındadır. Dinsel geleneğin kendisi olmaktan çıkardığı, erkeğin en değerli mülkü haline getirdiği kadın için tek etkinlik, erkeğin isteklerine mutlak uyumdur.

Bir devlet için imparator ne ise genelde erkek ve özel olarak koca, kadın için odur. Kadınla ortak karar, uzlaşma erkekliğin lugatında ayıp kaçar. Kocasına en çok ve hiç ilke tanımayan bağlılık, en yüce erdem olarak savunabilecek konumdan uzaktır. Siyasi, ekonomik ve sosyal dokularca o denli zayıf kılınmış ve dışlanmıştır ki, kendini kölece bağlayabilecek bir erkeği bile dört gözle arar. Yalnız, ölümden beter kılınmıştır. Hemcinsleri de kendisi gibi olduğu için kendilerini anlayabilecek, gerçekten insanca yaşam için umut verebilecek birileri yok gibidir. Bu kültürel kuşatılmışlık gerçeği, kadını sürekli teslimiyete zorlar. Ne kadar dirense de intiharı düşünmedikçe kırılması kesindir.

Kadınlık gerçekten en zor zanaattır. Bekarlık süreci aç kurtlar sofrasında bir meze gibi geçerken, analık süreci çok sayıda doğumun bitmez acıları ile geçer. Her çocuk büyütmek, gerçek bir işkenceye dönüşür. Ayrıca çocuğu için hiçbir umut vaat etmeyen bir dünya hayallerini kurar. Acılar üzerine acılar eklenir. Bizim gerçeğimizde kadının toplumsal statüsü, en zalim uygulamaların başında gelir."

Önderliğimiz, Özgürlük hareketinin mücadelesini, başından bugüne kadar toplumsal cinsiyetçiliğe karşı yürütmüştür. Geleneğin gücünü tanıyarak toplumsal tabuları çözümlemiş, kadın ve erkeğin geriliklerini çözümleyerek kimlik kazandırmış, tabulara böyle meydan okumuştur. Dağ gibi görünen erkekliğin ne kadar cüce olduğunu ispatlamış, köleliği içselleştirerek kaderine razı ettirilen, özgücünden yoksun bırakılmış kadını öz enerjisine, kimliğine kavuşturmuştur. Kadına önce tüm bilmelerin temeli olan kendini bilmeyi öğretmiştir, çünkü kendini bilmek başkalarını bilmenin ve yorumlayabilmenin koşuludur. Başkalarını bilmek ve yorumlayabilmek de kendini bilmenin koşuludur. Önderliğimiz, kadını anlama serüveninin içine sokarak bizi bize tanıttı. Var oluşun anlamsızlığına karşı tepkimizi geliştirdi.

> "Kadının etrafında örülen iktidar ilişkileri üzerinden topluma egemen olunmuştur. İktidarcı hiyerarşik sistemin rahmi ailedir, aile içinde de kadın üzerinde kurulan tahakkümdür mülkiyetçiliktir. Bu iktidar eksenli çekirdeğin yörüngesinde devletçi tahakkümcü ideolojiler ve cinsiyetçi toplumlar doğmuştur. Böylelikle her şey başlangıcın özü ile karşıtlaştırılmıştır. Kadının bekaretine müdahalenin üzerinden, doğanın ve toplumun dişil karakteri değiştirilmiş, tecavüze açık hale getirilmiştir."

Jin Jiyan'ın kaynağıdır

Kadına bedenini, aklını, sezgiselliğini, kısacası kendini sevdirerek jin'ın Jiyan'ın kaynağı olduğunu öğretti. Günahlar ve ayıplarla dolu lugatı özgürlüğün lugatına dönüştürdü. Binyıllardır ataerkil mezara gömülen tanrıça kültünü ve direnişini açığa çıkardı. *"Kendi doğumundan önce olanları bilmeyen, sürekli çocuk kalmaya mecburdur"* gerçeğinden hareketle, kadına bellek kazandırarak hafızasını canlandırdı.

Onun için de Virginia Wolf'un da belirttiği gibi, *"kadınların kendi seslerini bulabilmeleri ve sesin duyulmasını sağlayabilmeleri açısından, kendine ait bir oda kadar kendine ait bir tarihe sahip olmaları gerekir."* Bu koşuldan hareketle, Önderliğimiz de kadını kendi öznelliği ve özgünlüğüyle buluşturdu.

Kadının belleğini oluşturma faaliyeti şüphesiz onun yazısız tarihinden kopuk değildir. Halkların, komünal değerlerini koruyarak yürüttükleri mücadelelerinin içinde kadın yüzlü değerler de vardır, isimsiz kalemsiz olsa da...

Tarih, meçhul askerin kahramanlığının yazılmadığını söyler, fakat meçhul askerin yanında savaşan asi ve direnişçi kadınlardan hiç bahsetmez. Çünkü tarihi yazma işlevi, erkeklerin tekelinde oldu ve onlar da hep erkeklerin yaptıklarını ve yaşadıklarını kayda değer, tarihsel öneme sahip bularak, kadınların değerlerini marjinalleştirdi. Bu eril kaleme rağmen İştarlar, Lilitler, Magdelenalar, Leyla Kasımlar, Rosa Luxemburglar ve diğerleri tarih yaratmışlardır ve onların erdemlerine erdem katan en soylu ardılları Zilanlar, Beritanlar, Semalar...

Gerçek bir kadın özgürlüğü, üzerinde koca, baba, aşık, kardeş, dost vb köleleştirici duygu ve iradelerin kaldırılmasıyla mümkündür. Kadına yönelik erkek egemen dünyasının ürettiği tüm düşünce, din, bilim ve sanat kalıplarını çok sıkı bir eleştiriden geçirmeden, özgür kadın kimliği çıkarılamaz. Kadın önce kendisinin olmalı ki, mal olmaktan çıksın. Bu kadar anlamsızlaşmış, zalimleşmiş çirkin bir yaşamın hükmüne karşı durmak, yaşamın her alanında alternatifini geliştirerek iradeleşmekle mümkündür.

Kadın tarihini eleştiri süzgecinden geçirerek, başta erkek egemen iktidarcı zihniyete karşı kadının özgürlükçü doğasal zihniyetini yetkin kılıp, öncelikle ideolojik anlamda kazanmayı iyi bilmek, tam sağlamak gerekir. İçerilmiş köleliği aşmak için, öncelikle ideolojik alanda teslimiyeti, düşünce ve duyguları yenmek gerekir. Politik alanda da kazanmayı bilmeden hiçbir kazanım kalıcı olamaz. Bu alanda kazanmak, kadının devletleşmesi hareketi değildir. Devletçi ve hiyerarşik yapılarla mücadele, devlet odaklı olmayan demokratik cins özgürlüğünün ve ekolojik toplumu hedef alan siyasal oluşumları yaratmak demektir. Yine sosyal alanda özgürlük açısından en önemli sorun, aile ve evlilik gerçeğidir.

Kadın için kurtuluş gibi gelen bu kurumlar, mevcut toplum zihniyetiyle bir kafesten diğerine geçmekten başka anlam içermez. Bu köleleştiren kurumları radikal bir sorgulamadan geçirilerek, demokratik özgür cins eşitliğini hedefleyen ortak yaşam esasları sağlanmalıdır.

Kadın sisteme bağlanmadı

Kadın bu sistemin bütün kahrını çekmiştir, fakat hiçbir zaman bu sisteme gönülden bağlanmamıştır. Asiliğini, doğadan aldığı aklını ve yüreğini saklamasını bilmiştir. Kadın yaşam manifestosunu oluşturmak için nasıl yaşamalı ve nasıl savaşmalı sorularına cevap vermelidir. O yüzden, feminist mücadelenin de sisteme eklemlenen mezhepleşen boyutlarını aşarak, bilinç yükseltme çabalarını ve mücadelesini arttırmalıdır.

Bugün, kadın vücutlu bir sistemin yaratımına her zamankinden daha yakındır. Bu vicdansız çağın analitik zekasına, ahlaksız ahlakına, nihilist felsefesine duyguyu, etiği ve doğa felsefesini katacak olan en temel dinamiktir kadın. Bunun için de ataletimizden soyunup, kaybettiğimiz doğamızın ruhunu, canlılığını ve birlikteliğini yakalamamız gerekir.

Bir ağaç gibi tek ve hürcesine, özgür, iradeli bir orman gibi kardeşçesine komünal yaşamak en temel iddiamız olmalıdır. Bu dünyanın her zamankinden daha fazla anacıl düşünen, kendi sistemini yaratan ve dünyayı değiştiren kadınlara ihtiyacı vardır.

"Hiçbir günah kadının ki kadar büyük değildir diyorlar, ama kadınlar adam öldürmezler, kentleri yakıp yıkmazlar, halkı ezmezler, toprakları yağmalamazlar, kundakçılık yapmazlar, sahte sözleşmeler düzenlemezler. Kadınlar şefkatli, nazik, yardımsever, alçak gönüllü, sağduyulu varlıklardır." **Christine Pizan**

www.serxwebun.org

UMUT ZAFER KADAR DEĞERLİDİR

DEMOKRATİK KONFEDERALİZM ÖNDERİ ABDULLAH ÖCALAN DEĞERLENDİRİYOR

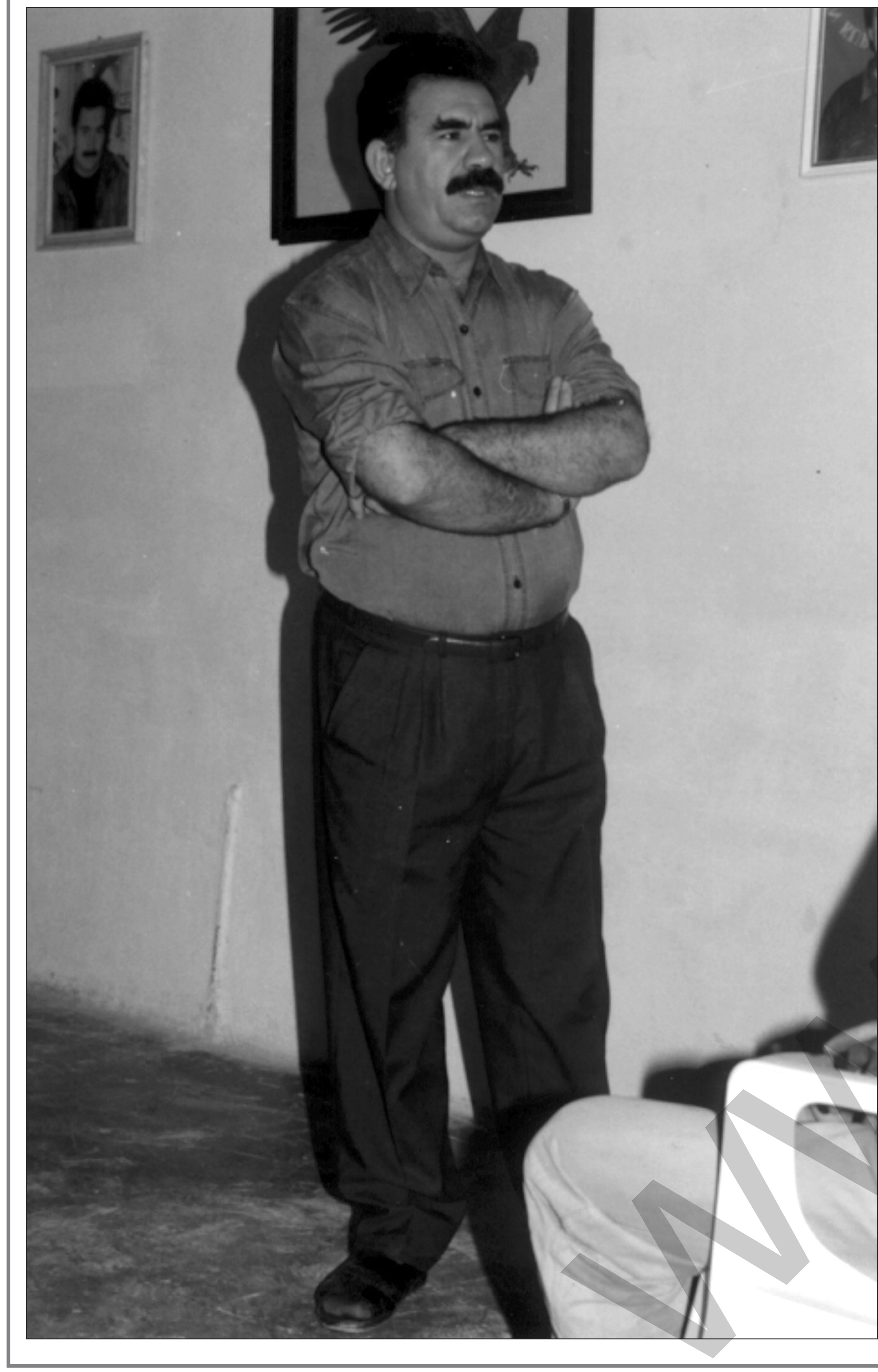
Kendiniz nasıl kabul ediyorsunuz şaşıyorum. Bana büyük saygısızlık gibi geliyor. Değerlere verilen zarar, en başta kendi kişiliğinize karşı gösterdiğiniz, durumu hiç kurtarmayacak yaklaşımlar, dolayısıyla saygısızlık, nasıl kişiliğinizde bu kadar kabul görüyor? Öfkelenmemek elde değil.Israrla vurguladığımız bir mücadele gerçekliği var. PKK olayında –özellikle kendi gerçekliğimde– bunun anlaşılması gerekir. Varsa gücünüz; gerçek bir savaşçı olmak istiyorsanız, bunu özünüze mümkünse yansıtmanız, özümsetmeniz lazım. Başka sizi ne yapacağız? Başka tür hiçbir işe yaramazsınız. Durumlar çok acı olur. PKK'nin savaşçılığının çok özlü bazı yanları vardır. Onlar anlaşılmadan yaşamınız boşa gider. Bunu bazıları çok yüklenerek, çok rica ederek belki anlatmak, egemen kılmak isterler. Biz böyle yapmayacağız.

Açık söyleyeyim, benim bir kavga gerekçem var. Yaşamın temel gerçeklerinden bu kadar kopmuş, başarısızlığı çok açık olan kişilik, affedilmez kişiliktir. Ne kadar ağlasanız da, ne kadar yalvarsanız da, ne kadar teslim olsanız da bu hiçbir şey kurtarmaz. Ama siz bunda ısrarlısınız. Burada insanın özüne ilişkin bir aykırılık var. Ya insan olmayı kabul edeceğiz ya da insan olmaktan çıkacağız. Nasıl çıkacaksınız? Katliamla mı olur? Asimilasyonu tamamen yaşayarak mı? Bu, gerçeklikten uzaklaşmadır, ki onu da beceremiyorsunuz. Öyle bir düşman ki, katliam gibi bir cezayı, fiziki katliamı bize layık görmüyor. Şunu demeye getiriyor; "bunlar katledilemeyecek kadar zayıflar."

İlk çağlarda kölelerin veya köleleşmeden önce aşiretlerin, ilkel klanların bir kavgası vardı. Başarılı olan diğerini mutlaka yok ederdi. İnsanlar başka türü kabul etmezlerdi. Yani klan ya toptan yok olmayı kabul eder ya yaşamazdı. Tarih bunu açıkça söyler. Kölelik daha sonra geliştirildi. Alıştırıla alıştırıla, o lanetli insan gerçekliği ortaya çıkartıldı. Aslında başlangıçta insanlar yok olmayı kabul ediyorlar, ama köleleşmeyi kabul etmiyorlardı. Muazzam bir çabayla –işkenceyle, kandırmacalarla, ideolojiyle ve şiddetle– kölelik kurumu ortaya çıktı. Ama çok iyi bilmeniz gerekir ki, ilk insanlar, klanlar bile bunu kabul etmezlerdi. İnsanlığa aykırı bir kurumdur köleleşme. Yok olma bir çözümdü, ama köleleşmeye bir çözüm gözüyle bakılmazdı.

Düşmanın şu anda dayattığı bir gerçeklik vardır. Mesela bir Ermeni'ye, bir Rum'a açık katliamı dayattı. Neden? Çünkü onların belli bir toplumsal gelişmişliği vardı ve bundan aşağısına da düşmezlerdi. Bu yüzden katliam dayatıldı. Kısmen kalanlar da hızla asimile oldu. Asimile de bir çözümdür, ama tamamen diğer topluma, ulusal forma beceriyle katılırlar. Fakat biz ikisini de başaramadık. Ne açık katliamla ortadan kalktık ne de asimilasyonla kendimizi tam dönüştürdük. Orta yerde kaldık, kaldınız. Kürt sorunu özünde budur.

Bu yüzden katliam gerekli görülmüyor. Çünkü direnmesizdir. Dolayısıyla "kalsın" deniliyor. İkincisi, kötü bir asimilasyon politikası uygulanıyor. Ne asimile edileceklerin bu yeteneği var ne de asimile edenler tümüyle kendisine benzeştirme gereği duyuyor. Bu da çok acıklı bir durum. Temelde sorun böyle olduğundan, sizin kendinizi bir kez daha görmeniz lazım.

En büyük savaş nefs savaşıdır

Özgürlük savaşı içine giriyorsunuz. Bu çok zor bir iştir ve her şeyden önce ilke savaşını gerektirir. Neydi bu ilke savaşı? İnsan olmakta ısrar. Köleysek bile ondan kurtulmanın gereğine inanma. İyi bir özgürlük savaşçılığı ilkesi. Uzun sürebilir, ama özgürlük ilkesine inanacaksın. İnanır gibi olma değil, müthiş inanacaksın ve savaşacaksın. Eskiden de bir ilke vardı. Neydi o? Düşmanın üstünlüğüne inanma, asimilasyonist ilkeye inanma, hızla kendimizi hakim ulus yapısına benzetmek isterdik. Bu da bir ilkeydi. Çoğunuzun gelişim gösterdiği bir ilke. Biz şimdi bu ilkeye karşıyız. Buna karşı savaş var. Peki bunların yerine ne koyacaksın? Özüne, kimliğine anlam verme, ulusallık ilkesi, toplumsallık ilkesi, özgürlük ilkesi ve bundan çıkan daha birçok ilke. Örgütlülük ilkesi, savaş ilkesi ve bunlardan da çıkan tarz, tempo yani taktik ilkeler. Bunların hepsine anlam vermeniz, inanmanız lazım. Ayrıyeten çabanızın da kesinlikle tutarlı yerli yerinde olması gerek.

Açık ki, bizim mücadele gerçekliğimize kendinizi bu temelde katmıyorsunuz. Hele son zamanlarda aşınma işi son haddine vardı. Çok ciddi bir yozlaşma yaşanıyor. Ne düzenden ne bizim savaş gerçekliğimizden... İkisiyle de alay edercesine. İşte bu yozlaşmanın adıdır. Hangi cesaretle bu yozlaşmayı yaşıyorsunuz, onu da söyleyeyim: Cehalet, ilkellik, gaflet, inançsızlık, saygısızlık gibi nedenler sizi bu affedilmez, yüceltmez, başarmaz durumda tutuyor.

Kölelerin eskiden bir ilkesi daha vardı. Başaramadıklarında dinleri geliştirdiler. Tanrı kavramı kölelerde başka, egemenlerde başka ifadesini buldu. Egemenler dinin tanrısıyla kendilerini birleştirdiler. Yani güç veren yönüyle. Köleler ise onun hayaliyle, onun aldatıcı, afyonlaştırıcı etkisine kendilerini verdiler. Birileri kendini allahın gölgesi yerine koyarken, diğeri allahın zavallı kulu. Bilemedikleri, gücünü anlamadıkları tanrının sefil kulları olarak kendilerini gördüler, değerlendirdiler. Ve bu tehlikeliydi. Bizim toplumsal gerçekliğimizde bu yaşanıyordu. Tanrısızlaşmak dedim, kaybettiğimiz tanrıyı, yani ilkemizi bulmak. Siz ise ne yapıyorsunuz? Onun kulluğunu bir kez daha yaşatmak... Şimdi de Önderlik kavramını böyle çarpıklaştırıyorsunuz. "Sığınıyoruz, Önderlikten güç almak istiyoruz." İlkçağ tanrıları dahil, hiçbir önderlikten, tanrıdan böyle güç alınamaz aslında. Kendi kendini büyük bir yanıltma var. Hiçbir tanrıya sizin sığındığınız gibi sığınılamaz, af dilenemez, bağışlanma, aynı zamanda güçlenme de olmaz.

Bana göre son yıllarda yaptığınız en önemli bir ilke hatası da, böyle bir yücelik ilkesine köylü gibi kendinizi katmanız. "İnanıyoruz," o kadar. Peki nasıl inanıyorsun? Gereklerini ne kadar yerine getiriyorsun? Bu, hiç umurunuzda değil. Ha köylünün hiç de gerek-lerini anlamadığı islamın tanrısına veya diğer bir dinin tanrısına inancı, ona kulluğu, ha sizin PKK Önderliğine inancınız, kulluğunuz. İkisi de aynı. Ya afyonlaştırıcı bir etkiye sahip veya ciddiye almamaya. Yozlaşmanın diğer bir nedeni de budur. Eğer size bir şey verirse, hayatınızdan biraz memnun olursanız, yüceltirsiniz. Yok, işler bozuk giderse küfredersiniz. "Allahına, bilmem neyine ne" dersiniz. Aynı Önderlik gerçeğine olduğu gibi. Bunlar yanlış ve hiçbir kurtarıcı etkisi olamaz. Özgürlük mücadelesi boşuna ortaya konulmamıştır. Demin söyledim, birçok ilke peşpeşe birbirine bağlı, bunları siz mevcut kişilik yaklaşımlarınızla anlamsızlaştıramazsınız.

En büyük savaş; iç savaş, nefs savaşıdır denilir. Bu nedir? Bu, 'özgürlük ilkeme inanacağım, kölelik ilkesini yerle bir edeceğim. Gerekirse her gün, günde beş defa ibadete durarak namaza, niyaza, oruca kalkarak bunu sağlayacağım'dır. Boşuna mı islamiyet bugüne geldi. İlkelerine nasıl bir amelle cevap verdiğini göz önüne getirirsek, bizim için daha fazla yapılması gerekenler var. O döneme göre özgürlük ilkesi böyle hayata geçerdi, şimdi daha güncelleştirildi. Bu büyük yozlaşmayı aşmanız lazım. İlkeye gelmeyen onun ne bilincine, ne inancına, ne tarzına, ne temposuna, ne örgütüne, ne savaşımına gelmeyen bu kendini kandırmış kişiliği yıkmanız lazım. Başka hiçbir şey sizi ne ıslah eder ne de affeder. Bizden ısrarla bir beklentiniz var: Bu yozlaşmayla sizi idare etmek ve çok derin olan köleliğinize önderlik etmek... Bu, çok değişik bir şey oluyor. Ama cesaret bile edilmesi çok tehlikelidir.

Yüreğiniz bunu nasıl kabul ediyor anlayamıyorum. Hatta yüreğinizin kabul ettiği şeye bakıyorum, basit yaşam alışkanlıkları sizin olsun. Ne olursa olsun adında bir felsefeniz var. Bu, bir kader değil. Yaşama karşı bu kadar yitik yaklaşmak bir kişinin kendine yapabileceği en büyük kötülüktür. İstiyorsunuz ki mücadelesizlik temelinde birbirimize yaklaşalım veya "bu kadar ettik yeter." Bu, her şeyi bitirir, durdurur. Nereden bakılırsa bakılsın bu yozlaşmış gerçeğinize çıkış bulamazsınız veya onay göremezsiniz.

Yozlaşma yozlaşmadır, aşılması lazım.

Yüce özgürlük ilkesini ondan kaynaklanan her tür yücelikler savaşımını, kölelik tarzıyla barıştırarak –tekrar burası yozlaşmadır– bize dayatamazsınız. Bu noktada çok ağlıyorsunuz. Benim nazarımda ağlamak güçsüzlük gösterileridir, başarısızlıktır.

Bana göre bir bebek bile bu kadar olamaz. Eğer gerçek bir insanlık idealiniz, iddianız ve bu duruma ihtiyacınız olmasaydı, ben size hiçbir şey söylemezdim. Ama buna ekmek sudan daha fazla ihtiyacınız var. Bakın, biraz insani ve saygıdeğer yaşamı içinizde istemeyen yoktur. Size küfretmek çok yazıktır, yerinde olmayan bir tokat atmak, ama kendinizi neredeyse bu noktaya getiriyorsunuz. Hayatın tokadını yiyorsunuz durmadan. Vurmadan sürekli yiyorsunuz ve vuruluyorsunuz. Bu, umrunuzda bile değil. Yüreğiniz, beyniniz her gün vuruluyor. Şamaroğlanına dönmüşsünüz, ama farkında değilsiniz. Bu yüzden de yetenekleriniz, çabalarınız sonuç vermiyor.

Neden büyük komutanlarımız yok? Neden büyük örgütleyicilerimiz, yön verenlerimiz yok? Haliniz ortada. Eğer PKK gerçekliğinin büyüklüğü ile kendi gerçeğinizi karşılaştırırsanız büyük fark olduğunu göreceksiniz. Bu iş hediyelerle, bilmem korkutmalarla olmaz. İçinizde büyük bir öfke kaynağı, isyan dalgası, bir patlama sürekli olmak zorunda. Birileri istediği için değil, mutlak siz istediğiniz için bu savaş olmalı. "Bu savaşı ben istiyorum, başarana kadar istiyorum" demek sizin hem hakkınız hem temel görevinizdir. Önderliğin hatırı için, PKK emrettiği için olmaz. PKK, son tahlilde *"ben savaşmak istiyorum"* diyenin gerçekliğidir.

Böyleyseniz katılın, değilseniz uzaklaşın. Hiç anlamadık falan da demeyin. Çok açık söylüyorum, eğer bu konuda tutarlıysanız, geriye kalan, büyük isyancıların, büyük mücadelecilerin birlikteliğidir. Büyük mücadele de kesinlikle insanı büyük yaratmaya götürür. Benim gözümde gerçekliğiniz bunlara ulaşmaktan uzak. Fazlasıyla kendinizi örtbas eden, kendinizi görmezlikten gelen bir gerçekliğiniz var. Ve suçu da hayrı da, iyiliği de, kötülüğü de hep başkasında görüyorsunuz. Bu kölelik tarzıdır. Özgürlük ilkesini kendisine uygulatmayan tarzdır. Başkasının değerinde senin ne işin var? Hakkın olmayanda niye gözün var?

Halklar ve toplumlar adına boşuna çile çekilmez

Bir gücün var; ya bir despot gibi yaklaşırsın ele geçirmek istersin ya da bir dilenci gibi yalvarırsın. İkisi de yanlıştır. Parti gücünü eline geçirdin diye yersiz tek bir kelime bile söyleyemezsin. Ayrıyeten yalvaracak halde de olamazsın. Bunlar bizim yaşam ilkelerimizle çelişiyor. Doğru bizim için esastır diyorsanız, bunun için çalışın. Eskiden bir küçük tekkeye kapanır, kırk yıl çile çekerlerdi. Bırakalım kırk yıl çileyi bir tarafa, bir devre boyunca bile kendi özünüze karşı bir çile savaşı verin, buna da razıyız. Ama hiç buna da gerek duymuyorsunuz. Ondan sonra da "gel keyfim gel" diyorsunuz. Bu, mümkün mü?

Hiç şüphesiz biz partiyi fazla geliştiremedik veya çok geliştirmek istedik de, sizlerin dayattığı gerçeklik karşısında –bütün maharetimize rağmen– istediğimiz sonuçları henüz tam elde edemedik. Yetmezlikleriniz düşmanın bilinçli savaşından daha büyük tehlikeler yaratıyor. Bu anlamda da Kürt sorununu dünya paylaşmak istemiyor. Neden? Hatta kendi önderleri neden düşmandan daha tehlikeli birbirlerine yöneliyorlar? Çünkü Kürt sorumluluğunu kaldırmak çok zordur. Dolayısıyla sizin sorumluğunuzu kaldırmak çok güçtür. Neden "iki Kürt bir araya gelmez" derler? "Hepsi kavgacıdır, hepsi birbirlerini hiçleştiricidir" denilir. İşte bu, sorumluluğunuzun ne kadar zor olduğunu gösterir.

Şimdi siz de biraz çile çekiyorsunuz, ama o kadar canınız sıkılıyor ki... Halbuki sıkılma yerine çok heyecanlı ve zevkle bunu özünüze kabul ettirmeliydiniz. Çünkü günümüzde çile çekmek –somut ifadesini PKK'de buluyor– bütün çirkinliklere karşı durmak demektir. Manevi haz, manevi yücelik demektir. Manevi yüceliğin geliştiği yerde maddi güçlenme de gelişir. Siz buna karşı sıkılıyorsunuz. İşte bu münafıklıktır, yozlaşmadır. Manevi gücünüzü geliştirmemek, bunu maddi güce dönüştürmemek; diğer bir deyişle, ideolojik ve siyasi yoğunlaşmayı, dolayısıyla pratiği geliştirmemek... Çoğunuzun mücadele gerçekliğinden bunlar belli oluyor. Hatta bunun yerine "daraldık, tıkandık, öfkelendik, kızdık" demek, işte bu anlamda yüceleşme basamaklarından sırt üstü yere düşmek demektir. Yozlaşmak, düşkünlük demektir.

Kendinizi böyle aldatmaya devam ederseniz, karşılığını da böyle bulursunuz. Yüceleşme sadece pirlere, evliyalara özgü bir iş değil. Şu anda bunun en amansız, hatta bilimsel temeli olan ifadesi de PKK'de gerçekleşmekte, gelişmektedir. Bu gereklidir. Çünkü bu toplumu biz başka türlü yüceltemeyiz, ayak altından kaldıramayız.

Diğer bir husus da, siz düzenin düşürtücü etkisiyle, bizim yüceltici etkimiz altında fena sıkışmışsınız. Eski dönemde buna "münafıklık" denirdi. Veya "iki arada bir derede", "kilise ile cami arasında bocalama" denirdi. Biz buna, düzenle PKK yaşam tarzı arasında bir bocalama diyelim. İş artık bu noktaya geldi. Bütün dinlerin tüm yüceliklerinin ilkesi, bilimin bütün doğru dedikleri PKK olayında sentezini kurdu. Karşısına da düzeni aldı. PKK'nin insanı yücelten kurum olduğu ne kadar anlam bulduysa, düzenin de o kadar düşürdüğü anlamını bulmuştur. Şimdi ortayol veya uzlaşma yolu kalmadı. Sıkça vurguladık bunu; ortayol iki gölgenin birleştiği yoldur veya iki kişinin, iki ilişkinin veya iki ilkenin, iki tarzın bir kişide vücut bulmasıdır. Yani ayrışırsa bir hiçtir. Şimdi ortayol hiçleşiyor. Neden? Çünkü yücelikler bir tarafa, düzen bir tarafa ve düşkünlükler bir tarafa, buna karşıt olanlar bir tarafa doğru yöneliyor. Eskiden aldanma olurdu. Kendi kendini hem ondan, hem bundan sayman mümkün olurdu. Ama şimdi mümkün değil. Sizin yaşadığınız sıkıntı bundandır. "Düzen etkileri" diyorsunuz. Adını doğru koyun. "PKK etkileri" diyorsunuz, onun da adını doğru koyun. Birini tercih edin.

Eğer bu doğruysa, sizin artık yaşam gerçekliğinizde bir döneme son vermeniz gerekiyor. Ben çok net konuşuyorum. Nedir o dönem? Hepiniz nerenizden bakarsak bakalım adeta haykırıyorsunuz. "İşte ben zavallıyım, ben çaresizim, hep dıştan yardım istiyorum" Bunu kesinlikle doğru bulamayız. Evet destek gerekli, pir gerekli, evliya gerekli, önder gerekli, ama öğrenci de öğrenci olmasını bilmeli. Mümin de mümin olmasını bilmeli, savaşçı da savaşçı olmasını bilmelidir, bunlar birbirleriyle sıkı sıkıya bağlantılıdır. Bu temelde artık bu savaşı düzenin adına veriyorsanız sonuçlarına katlanın. Parti adına veriyorsanız gereklerini yerine getirin. Biraz yiğitlik yapmak istemiyor musunuz? Hatta hayatınızı ortaya koyma kararı da vermişsiniz. O zaman onun gereklerine ulaşalım.

Siz gerçekten çok basit gerekçelerle –ki incir çekirdiğini bile doldurmaz– kötü alışkanlıkları, putları esas alma, avare bomboş pamuk ipliğine bağlı bir yaşam istiyorsunuz. Unutmayın ki bu, insanın kendisine yapabileceği en büyük kötülüktür. Bunu bir de özgürlük adına yapıyorsunuz. Kimse size bir günde arifler mertebesine çıkın demiyor. Kolay değil. Önderlik gerçeğini bir günde yakalayın da demiyorum. Benim bile buna hakkım yok. Benim kendime uyguladığım, vaziyeti kurtarmak. Yani biraz hayırlı yaşayabilmek kadar güç sarfetmek... Sahtekar değilim, boşa yaşamıyorum, iyi, güzel, doğru işler peşindeyim, dürüstüm. Gücümü de sonuna kadar kullanıyorum. Yaptığım bu. Çünkü kendi kendime "başka türlü yaşanmaz" diyorum. En başta kendi nefsime karşı bunu uygulamalıyım. Şimdi ben bu duruma geldikten sonra bir halkı, sizleri kandırabilirim. Bir dikta, bir despotizm, bir egemen sınıf tarzını uygulamakta zorluk çekmem, ama benim kendi iç savaşımım, bana bunu kabul ettirmez. Hatta iğreniyorum anı anına. Acaba diyorum, bunların üzerinde haksız mı tasarrufta bulunuyorum? Veya bunlara dayanarak mı kendimi yaşatıyorum?

"Özgürlük savaşı içine giriyorsunuz. Bu çok zor bir iştir ve her şeyden önce ilke savaşını gerektirir. Neydi bu ilke savaşı? İnsan olmakta ısrar. Köleysek bile ondan kurtulmanın gereğine inanma. İyi bir özgürlük savaşçılığı ilkesi. Uzun sürebilir, ama özgürlük ilkesine inanacaksın. Örgütlülük ilkesi, savaş ilkesi ve bunlardan da çıkan tarz,tempo yani taktik ilkeler. Bunların hepsine anlam vermeniz, inanmanız, çabanızın da kesinlikle tutarlı yerli yerinde olması lazım."

"Ya ucuzundan bir ölüm ya kötüsünden bir yaşam. Felsefe bu olamaz. Yapabileceğiniz en doğru şey önce bu anlamda yaşamaya, saygıya gelmek. Daha sonra onun önündeki engelleri görmek ve daha da gücünüz varsa engellere savaş açmak. İşte yiğitlik budur. Bunu yapanlar yaşamın önce saygısını sonra kendisini kazanır. Bu olursa ülke olur, toplumun kuruluşu olur, güç olur. Bunun için yiğitlik, direnç, kararlılık, savaşta yenilmez noktaları yakalamak gerekiyor."

Yoldaşlar topluğu kurtarıcılar topluluğudur

Başkalarının emeği üzerine ucuz yaşamak beni iğrendirir. Başarısız olmak da. Ne kişiliğim, ne gururum bunu kaldırmaz. Ben başarmalıyım. Benim çabam hem bana hem de herkese yetmelidir. İşte benim hayat ilkem budur.

Ama şimdi bir de size bakıyorum; ne kendi çabanıza saygılısınız ne de gururu orada görüyorsunuz. Başkalarının başarısı üzerine –şehitlerin kanı başta olmak üzere– PKK'nin şerefini paylaşacağınızı sanıyorsunuz. Halbuki bu yanlış. Bir emeğiniz, dolayısıyla başarınız olursa bu hakkı kendinizde görmelisiniz. Vicdanınız tersini kabul etmemeli, kaldırmamalı. PKK'ye gerçekten değer veriyorsanız, ona katkınızın başarı temelinde sergilenmesi lazımdır. Binlerce şehidi var ve bunların bir mirası var. Halkın milyonlarcasının desteği var, maddi manevi katkıları var. Şimdi birileri kalkıp da "Önderlik adına ben de bu kadarına el koyuyorum," derse, bu en tehlikeli hırsızlık olur. Haddini bilmeden bu değerleri çarçur ederek, bu konuda büyük bir yozlaşma yaşanıyor. Katabileceksen bu değerlerin sorumluluğunu üstlen. Yiğitlik, dürüst katılım budur.

Şimdi bir hastalık haline gelmiş, "yönetici ol, dilediğin gibi yaşa." Bu sınıflı toplumun önderlik tarzının özüdür. Israrla bizde de böyle bir egemenlik, sömürü tarzına yönelmek isteyenler belki de ezici çoğunlukta. İşte burada sosyalizm durur. Ki, bizde sömürülecek öyle fazla bir şey de yok. Birbirlerine girerler. Nasıl ki halkımız bir tavuk için, bir köpek için birbirine giriyorsa, siz de zorbela bir araya getirilmiş bazı değerler için birbirinize girersiniz. Nitekim bugün olan da budur. Bu da en kötü kaybetme tarzımız oluyor.

Halen bu temel gerçeklere göre kendini gözden geçirmeyenlere şaşıyorum. Aynı zamanda çok sefil buluyorum. Saygısı bile gelişmemiş daha. Elini bıraksan çirkinlikte yarışacak. Kendini hiç çaba harcamadan birçok şeyin sahibi olarak görecek. Sözü söylüyor, ne söylediğinin farkında değil. Gerçekle, eylemle bağı yok. Dilediğiniz gibi konuşabiliyorsunuz. Ne cesaretle? Düşüncesiz kalıyorsunuz, bunu da rahatlıkla karşılıyorsunuz. Bunların hepsi çok kötü.

Ayrıyeten bizim çok ciddi bir güzel olma sorunumuz var. Yani yürürken, savaşırken, konuşurken, her tür yaşam göstergelerinde müthiş bir çirkinliği yaşadığınızı göz ardı edemezsiniz. İlk sözcüğü sağlam bir araya getiremiyorsunuz. İlham kaynağı olamıyorsunuz fazla. İnsanları heyecanlandıramıyorsunuz, insanları sıkıyorsunuz, zorluyorsunuz. Bu, umurunuzda bile değil. Kesinlikle böyle olmaz.

Siyaset incelikler sanatıdır derler, askerlik, savaş sanatı bütün sanatların anasıdır. Askerler neden çok güçlü? En yüksek sanatı icra ettikleri için. İnceliği kadar çabası da çok keskin olmak zorunda. Bunu sağlayanlar, tarihte iz bırakan kişiliklerdir. Şimdi sizin tarzınıza bakalım, müthiş kaba. Açık söyleyelim, bazı görüntülerinize, fotoğraflarınıza bakıyorum, bütün askeri ve siyasi gerçekliğimize terstir diyorum. Bu sanatın inceliğine ve keskin çabasına aykırı. Bunu nasıl kabul ediyorsunuz?

Sizin bu sanata hiç mi saygınız yok?

Askeri sanat, siyaset çok önemli. Neden bu kadar basit ele alıyorsunuz? Öğrenme gereği duymadığınız gibi, icra ederken yaptığınız hatalar yüzde doksan dokuzdur. Doğrular ise, yüzde bir ya var ya yoktur. Bu da sizin için normal. İşte burada terbiyeniz yok, burada ilkeniz yok, burada berbatsınız. Bakıyorum neden peki incelemiyorlar, eğitilmiyorlar? Ondan da kaçıyorsunuz. Sanki hiç ihtiyacınız yokmuş gibi. O zaman sizi ne yapalım? Bir başka deyişle "biz bela olmaya geldik." Git belanı başka yerde ara. Ama sizi hiçbir yer de kabul etmez.

Ya ucuzundan bir ölüm ya kötüsünden bir yaşam. Felsefe bu olamaz. Yapabileceğiniz en doğru şey önce bu anlamda yaşamaya, saygıya gelmek. Daha sonra onun önündeki engelleri görmek, daha da gücünüz varsa engellere savaş açmak. İşte yiğitlik budur. Bunu yapanlar yaşamın önce saygısını sonra kendisini kazanır. Bu çok az mı önemli? Hayır. Bu her şey. Bu olursa ülke olur, bu olursa toplumun kuruluşu olur, güç olur, yani diğer bir deyişle, para olur, ev bark olur, yani şu olur bu olur. Bunun için yiğitlik, direnç, kararlılık, savaşta yenilmez noktaları yakalamak gerekiyor.

Büyük tartışma yapalım diyorum. Hatta beni de sıkıştıracak tartışmalar yapalım. Ben buna hazırım. Beni sürükleyecek, hatta sarsacak ne varsa ortaya koyun. Bu iyi bir sonuca götürebilir. Ama anlar gibi yapıp anlamamak, –sözde güç olmaya gelmişsiniz– bela olmak, sözde çok istiyorsunuz, ama hiçbir sonuç çıkarmamak. Kesinlikle bu duruma düşmemek gerekiyor. Benim büyük yaklaşımımı neden zorlamaya cesaret edesiniz? Büyük yaklaşmaya, büyük yaklaşmayla cevap vermek lazım.

Çok ciddi sorunlarımız var, kabul. Bu hazırlıkları bunları çözmek için yapıyoruz. Beyninizi, yüreğinizi ardına kadar niye açmıyorsunuz? Sizi basit bir piyon gibi değerlendirebilir miyim? Yok. Benim tarzımda yoldaşlar topluluğu kurtarıcılar topluluğudur. Hatta benden fazla başarması gerekenler topluluğudur. Oldum olası ben kendimi başarılı olanların sözcüsü olarak değerlendirdim. Bu rolü daha çok kendime biçtim. Yani siz, daha önde ve daha yaman yürüyeceksiniz. Bunlar kanun, daha doğrusu benimle buluşmanızın kesin gerekleridir. Elde edemezseniz, boş gelmiş boş gidersiniz. Ve ömrünüz de boşa gider.

Ben çokça söylediğiniz gibi, on beş yaş delikanlısından daha heyecanlı ve coşkuluyum. Tabii bunu kendi paşa keyfim için değil, büyük ilkelerim için sergiliyorum. Bu diriliği büyük değerler için gösteriyorum. Bu çok gerekli, benden daha çok sizin için gerekli. Savaşın içinden gelen sizsiniz. Bütün yaşamınızı savaşa adamışsınız. Büyük tartışma, anlama, biçim kazanma, bu işin bütün inceliklerine ulaşma sizin için daha fazla gerekli. Çünkü siz benden daha fazla mücadele içindesiniz. Benim öyle pratiğe fazla bulaşma durumum da yok. Ama siz her gün insanlarla iç içesiniz, birçok gücün sorumluluğunu yapıyorsunuz veya kenarınızda yüzlercesi var. Hal hareketinizin bunları zafere, güzelliğe, başarıya ulaştırması lazım. Düzeltmeyi, dönüştürmeyi, sürüklemeyi böyle yapanınız var mı? Yapmıyorsanız bu sanatın içine nasıl adım attınız ve benim yanıma nasıl gelebiliyorsunuz?

Başarısız insan kabul edilemez insandır

Zorlu yaşam, bizde yaşamı kazanmanın tek yoludur. Bu kolaycılık denen yaşam en kötü sonuca götürenidir. Ben yine kendimi sizlere ciltler dolusu anlatabilirim. Ama birkaç kelime de olsa, benim için yaşam bu kadar silik, bu kadar anlamsız ve büyüklüklerden yoksundu ki, hemen hiçbir şey yoktu. Ne maneviyatı, ne düşüncesi, ne yapabileceği doğru bir iş. Ve yıllarca bu tablo beni uğraştırdı. Yıllarca düşündüm bir büyüklüğe nasıl yol almak gerekir diye. Basit yaşamdan, biraz yücelmiş yaşama geçiş yapmak, bütün çabalar bunun içindir. Halen de daha gelişmiş yaşam planları, tasarıları geliştiriyorum. Ve bütün örgüt ayarlamalarım bunun anlam bulması içindir. Sizin de bu imkanlarınız var, bu imkanlar verilmiş. Görmüyorsunuz, değerlendirmiyorsunuz.

Suç kendinizde. Maalesef halkımızın mı diyelim, düzenin mi diyelim veya düşmanın ezdiği, bitirdiği halkımızın gerçeğinden o kadar etkilenmişsiniz ki, basit yaşam gerçeğinden o kadar etkilenmişsiniz ki basit yaşam alışkanlıkları sizin için kuvvet kaynağı olmuş. Birkaç doğru olmayan, yerinde olmayan söz söyleme, pratik adı altında boş işle uğraşma, sizin için doğru yaşam kaynağıdır. Bundan nasıl sıkılmıyorsunuz? Ve kendinizle savaş geliştirmiyorsunuz? Ben müthiş geliştirdim. Kendimle savaşırken, çevremle savaşma bende destansıdır. Bugün de bu savaşımımı bizim halkın sınırlarını çok aşan yerlere kadar götürdük. Düşünün, kendinizle savaşmaya cesaret edemiyorsunuz. Senin kendinle savaşacak birçok yerin var heval. Gör kendini, savaş. Çünkü zayıfsın, zavallısın, yapamıyorsun, başaramıyorsun, bu çok açık. Ben şimdi siz ne yapayım? Bazen diyorum halkımızdan istifa edeyim. İnsanlıktan istifa diye imza atayım.

Tüm bunlar, yaşadığınız gerçeklik yüzünden oluyor. Yoksa ben insanlığa müthiş tutkuyla bağlıyım, halka da en büyük ilgiyi gösteriyorum. Ama bu işte gelişmeme, kendi kendini geliştirmeme, değiştirip dönüştürmeme, bu kadar öfkelendiriyor beni. Benim nazarımda başarısız insan, kabul edilemez insandır. Peki siz yaşamı ne zannediyorsunuz? Bu kadar saygısızlıktan etkilenmeyecek misiniz? Halen utanıyorum, bir güne başlangıç yapmak için, hele bir yere gidip –ki herkes beni tanrı görür– insanların karşılarına çıkmakta zorlanıyorum. Ama siz, her tarafınızı ölü gibi koku sarmış, yine de bana “hele bak, ne güzel canlı ve kokulu birisiyim” diyorsunuz. Hangi cesaretle? Ben kendimi size hiç böyle sunuyor muyum? Düşünün; benim ağır sorunlarım var ve aslında çoktan çürütülmeliydim, yok olmalıydım. Ama beni bu duruma getirmek isteyenlere karşı verdiğim bu çok büyük ve zorlu savaşımla diri, canlı ve sonuna kadar heyecanlandıran ve başarıya inandıran bir tarza, kişiliğe ulaştım. Kim gelirse gelsin, düşmanıma bile kendini böyle hissettiriyorum. Bu da benim kendime saygımdır.

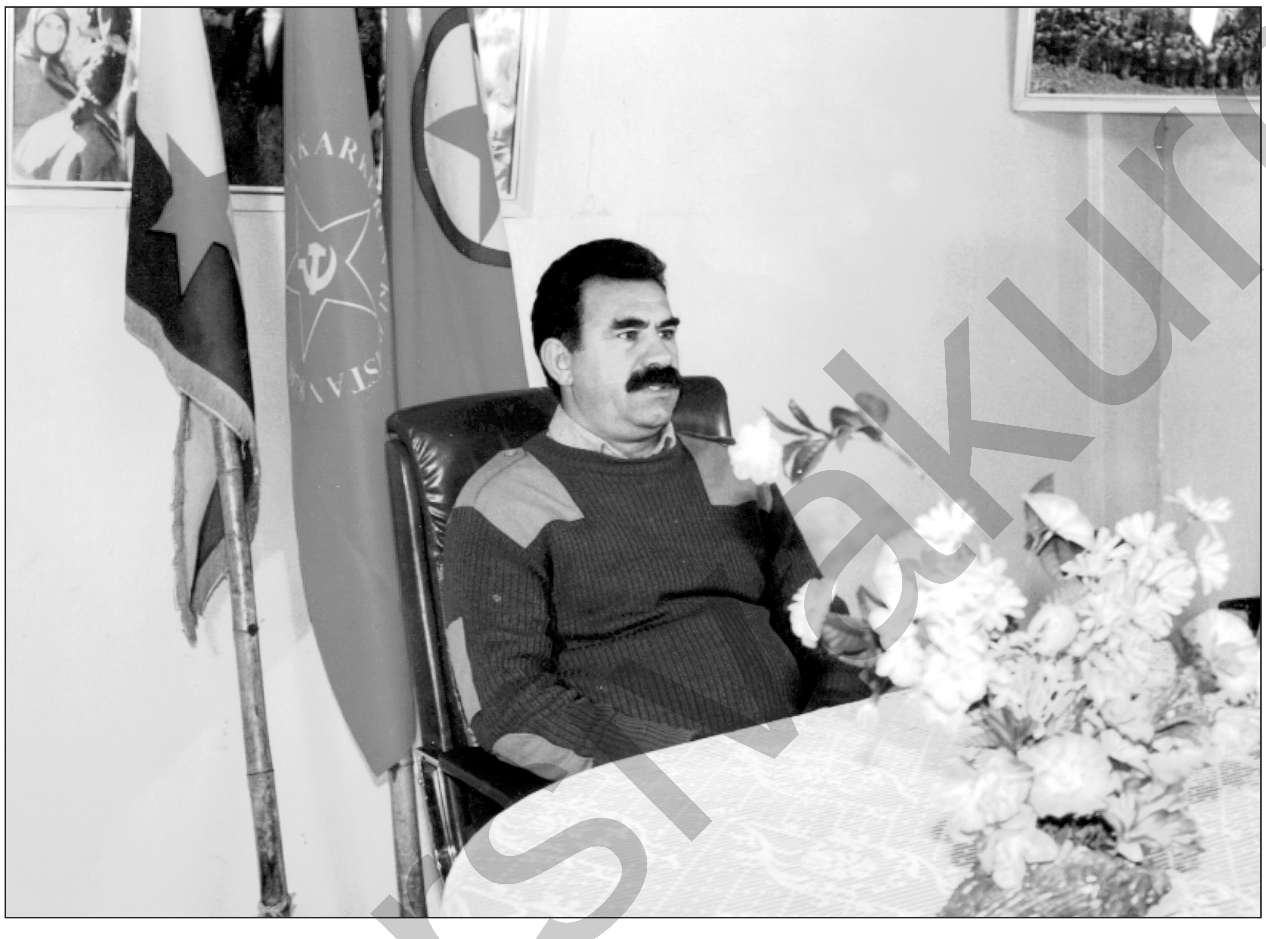
Halen hatırlıyorum: Bir çocukken bile köylü cemaatini görünce inanılmaz bir çeviklikle ve beş yüz metre mi, bin metre mi uzaktan nasıl geçeceğimi tayin etmeye çalışıyordum. Kimse beni görmeden sıyrılsam diyordum. Zaten adım çıkmış, bana yine “filanın oğlu” diyecekler. Aman görünmeyeyim... Ve öyle yapıyordum. Halen bu duygum vardır. Şimdi size bakıyorum, her tarafınızdan çirkinlik, ayıp akıyor, alaya alınıyorsunuz, yine de böyle habire gözümüzün içine baka baka kendinizi batırıyorsunuz. İnsaf yani, bu yanlış. Neyinizi göstereceksiniz? En çok tuhafıma giden bir şey de budur. Tam da benim özelliklerimin tersi olan bir durum.

İnsanlar karşısına ancak başarı ve güzellikle çıkılır. Şimdi diyeceksiniz “bunun için destek, yardım.” Ben bunu kendi çocukluğumdan bildiğim için size örnek veriyorum. Benim kadar bu halkı, insanlarını anlayan zor bulunur. Bunu anladığım için size bu destekleri, yardımları veriyorum İşte PKK’yi kurdum. Onun parasını, silahını, binbir türlü işlerini geliştirdik. Ama anlamadınız ki. Halen de anladığınızı sanmıyorum. Tüm bunlar kendiliğinden olur mu sandınız? Kendiliğinden bu ülkede yaprak bile kıpırdamaz. Düşmanınızı tanıyın ve ona göre biraz akıllılık edinin. Yoksa bütün bunlar sizi yanlışa götürüyor.

Bize geliyorsunuz, ama karşınızdaki kimdir, nasıl yaşamış biliyor musunuz? Ana noktalarda ben kendimi size anlatıyorum. Bizim çok değerli arkadaşlarımız, şehitlerimiz de vardır. Ki, onlar zaten bu temelde geldiler. Ve bu temelde benden daha yaman çıktılar, ama onları bu duruma getiren de kesinlikle bu özelliklerdir. Başka türlü de zaten ortaya insanlık, kahramanlık çıkmaz. Yaptığımız az bile. Her zaman söylediğim gibi, bir ustası olaydı da ben izinden yürüseydim. Ama çıkmadı. Görüyorsunuz, her şey bizim başımıza yıkılıyor. Ne kadar elden, çaptan da düşse, böyle bir halk gerçekliğine sahip çıkmak lazım. Size sahip çıkmak gerekir. Budur yaptığımız. Sahip çıkma da işte bu mücadele tarzımızdır. Bunun dışında hiçbir tarz bizi birbirimize karşı saygılı kılamaz, hele sevgili hiç kılamaz. Bunlar da çok önemlidir.

Demek ki, bu kısa anlatımdan bile çıkaracağınız bazı önemli sonuçlar var. Nedir bunlar? Geldiğiniz yerlerdeki, alanlardaki yaşam tarzının, sefaletinin af edilmezliği, kabul edilmezliğidir. Buraya geldiniz, bunu tamamen aşarak ve bir daha asla ne kendinize, ne yoldaşlar topluluğuna ne de özgürlük mücadelemize bulaştırmayacaksınız. Hiçbir şey yapamazsanız bile kendi başınıza sağlam kalacaksınız. Kutsal bir savaşçı, en azından etrafına kötülük saçmayandır. Kimse sizin hakkınızda olumsuz konuşmasın. İşte böyle olursanız da biz buna; iyi yaşıyor, fazla zararlı değil deriz. Ve bu da bizim için değerlidir. Ben tekrar söylüyorum: Bizim için değil, mutlak buna ihtiyacınız olduğu için böyle olacaksınız.

“Hiç olmazsa, anlama temelinde kendinizi dinleyebilecek hale getirin. Yalancı olmayacak kadar temel gerçeklere bağlayın. Başkaları için fazla başarılı olamıyorsanız, kendiniz için başarılı olun. Başkalarına fazla dönüşüm, yönetim gücü olamıyorsanız kendiniz için bu gücü teşkil edin. Bunlar da çok değerli. Bu yaştan sonra kendimize böyle basit yaklaşamayız. Sizin de bir değeriniz var. Çünkü kendinizi adamış insanlarsınız. Özde veya tam gereklerine göre olmasa da, ana hatlarıyla böylesiniz. Onun için sizi değerli görmek gerekir.”

En büyük direnme ayakta durabilmedir

Bir diğer Önderlik özelliği de şuydu: kendini bile kolay kabul etmez. Ben saygıyı nasıl buldum? Değil sizin gibi yaşamak, bütün bu çabalarıma rağmen halen bazı şeyleri af edemiyorum. Neden? Çünkü bana göre her şey çoktan başarılmalıydı. Bir halkın veya ana babaların sizin gibi oğulları olacağına, bu halk hiç olmasın daha iyidir derim. Ve ben bunu anama da söyledim. Bana karşı büyüklük filan tasladığında, konuşma dedim; sen büyük suçlusun. Bir daha da konuşturtmadım. Çünkü çok zayıfsınız, çok çirkinsiniz, çok başarısızsınız. Bunu ben icat etmiyorum, bu bir gerçek. Hiç kimse de “vay biz bu kadar mıyız?” demesin. Her şey ortada.

Düşünün, dünyada bizim yaşadığımız statüyü yaşayan bir ilkel klan topluluğu bile yoktur. Kendinizi nasıl savunacaksınız? Diyeceksiniz ki “bizi çıldırtmışlar, delirtmişler.” Şimdi doğru, ben bunun tanımını başlangıçta yaptım. Çağımızın en acımasız gerçekliğine uğratılmışsınız. Bu doğru, ama bundan çıkartılacak sonuç, bu zavallılık mıdır? “Anlamayız, doğrusunu yapamayız, yaşamdan hiç umudumuz yok, bozarız ancak.” İşte böyle iddiasız, ilkesi ve çabası yerli yerinde olmayan, umudu çoktan kırık dökük, savaşa da fazla inanmıyor, dolayısıyla onun ordusu da o kadar gelişkin değil. Asgari işi bile yapamıyor. O zaman siz kendinizi ne yapacaksınız? Ne diye bu yaşamı kabul ediyorsunuz? Çirkin ve başarısız. İşte her şey ortada. Şimdi bu sorun değil de ne sorundur? Kendini değil de başkasını mı suçlayacaksın, bunu kader mi belleyeceksin? Kendine bundan başka yapabileceğin kötülük var mı? “Ne yapayım, tanrım bana bunu layık gördü, kaderim böyleymiş.” Bütün bunlar köleciliğe en aşağılık bir öykünme, bir kılıf arama değil midir?

Bu temelde anlayabilmeliyiz. Hiç olmazsa, anlama temelinde kendinizi dinleyebilecek hale getirin. Yalancı olmayacak kadar temel gerçeklere bağlayın. Başkaları, bazıları için fazla başarılı olamıyorsanız, kendiniz için başarılı olun. Başkalarına fazla dönüşüm, yönetim gücü olamıyorsanız kendiniz için bu gücü teşkil edin. Bunlar da bizim için çok değerli. “Yok, ben kendimle uğraşamıyorum” diyorsanız, oturun kendinize öyle bir tokat patlatın ki, nereden gelmiş belli olmasın. Artık biz bunu uygulamaya alalım da demiyorum. Böyle uygulama da olmaz, içimizde böylelerinin olmaması gerekiyor, hatta anadan doğmaması gerekir. Aranızda böyle çokları dolaşıyor, ben bunlara serseri diyorum. Bilmem uygulamaya alacağız, bilmem işte eleştiriyoruz, hayır, böyle basit eleştiri olmaz. Biz bu yaştan sonra kendimize böyle basit yaklaşamayız. Şimdi sizin de bir değeriniz var. Çünkü bana göre kendinizi adamış insanlarsınız. Benim PKK için öngördüğüm bazı ilkeler var, ona adanmış gibisiniz. Özde veya tam gereklerine göre olmasa da, ana hatlarıyla böylesiniz. Onun için sizi değerli görmek gerekir. Ve sizin de, bunun ne anlama geldiğini giderek anlamanız gerekir. Burada basitliğe oynayamayız, adam olmaza oynayamayız, biz çare olamayız, biz çözümlenemeyize oynayamayız. Tam tersi olur burada. Çözülmedik, cevap olamadık, dolayısıyla karar ve uygulama gücü haline gelemedik değil, hiçbir şey yok diyeceğiz. Bu seviyeye ulaşmayı okulumuzun en temel hedefi olarak belleyeceksiniz. Bunun tartışması filan da olmaz. Gereklerine sonuna kadar anlam verilerek ve çaba gösterilerek yerine getirilir.

Görüyorsunuz ki gelen tüm yoldaşlar, dostlar için biz öyle değiliz, sorumluyuz. Aradıklarına cevap olmaya çalışıyoruz. Hepinize verecek kadar gücümüzün olduğuna inanıyoruz. Düşünce gücünden tutalım, bana göre çok basit olan maddi güçlendirme yollarını da açık tutuyoruz. Ve size ortamı bırakıyoruz. Öğrenebilmek için, sonuna kadar çabalayın. Kusur, eksiklik neredeyse, çözümsüzlük neredeyse aşın, zaferi yakalayan tarzı düşüncede ve örgütsel anlamda neredeyse yakalayın. O zaman ben en rahat şekilde yanı başınızda olurum.

Keşke ciddi bir soru soran olsaydı. “Ben şu soruyu sana soracağım, sen doğru cevabı bana ver, gerisini bana bırak” diyebilecek adam arıyoruz. Böyle gelişlere bayılırım, değer veririm. Ama anlar gibi gözüküp de anlamamak, soru sorup da hiç cevabını aramamak gibi küstahlıklara da esef ederim. İnanınki bu halk için bundan daha değerli çalışma olamaz. Bir kuru ekmek, soğan, hele ayran oldu mu gerisi “fazladır” deyin. Ki, ben de kendimi öyle endekslemişim. Artık bundan sonrası anlatımdır, çözme işidir ve ilkelerimize göre büyük çabayla yürüyüştür. Zaten bu ekmeği de, bilmem estetiği de size getirecektir. Bunun dışında hiç kimse kazanç sağlayacağını beklemesin. Bunun için sabır gerekir, göstereceğiz. Ben on sekiz yılımı, bu daracık yerde geçirdim. Neden? Çünkü bu çalışma böyle gerektiriyor. Aslında benim kadar aceleci yoktur, herkes benim için “civa gibi” derdi. Nereye gitsem, iki dakika bile duramazdım. Bilirsiniz civa hiçbir yerde durmaz. Ama buna rağmen kendimi nasıl bağlamışım? Çünkü ülke ve onun başarısı emrediyor; sabırsa sabır, çabaysa çaba. Dediğim gibi, benim kadar sıkılan kişi yoktur. Ama bir olanağı ortaya çıkarmak için de her kapıyı denedim. Çünkü çok gerekli.

Ben umudu gerçekleşmiş zaferden daha değerli görüyorum

En kötü ölüm veya ölümsüzlük, bu kötü ölüm tarzıyla savaşmaktan geçer. Ve bu da herhalde yaşamın ta kendisidir. Bunun heyecanı, azmiyle dolu yaşamaktan daha değerli ne olabilir? Kaldı ki çok somuttur ve bu bize günlük olarak da kazandırıyor. Karış karış ülkeyi kazandırıyor, görkemli özgür yaşamı kazandırıyor. Başka kim “işte sorun şöyledir, böyledir” diyebilir? Kim, “başka tür çaba şurası, burası içinde gereklidir” diyebilir? Hayır, her şeyin en gereklisi, böyle bir yaşam kazancı için çaba göstermektir.

Benim tarzımı anlamak istiyorsanız, bunun böylesine bir yaşamı ele geçiriş olduğunu bileceksiniz. Bu işte yapılması gereken en hayırlı duruş, başlangıç ve yürüyüştür. Eğer başlangıç doğru yapılırsa ve güçlü bir yürüyüş ortaya çıkarılırsa sonuç kendiliğinden gelir. Bu aşamadan sonra ölüm mü gelir, zafer mi gelir hiç önemli değil. Önemli olan başlangıcın sağlam yapılmasıdır. İlk adımın umudu ne kadar değerliyse, son adımı yani kesinleşmiş zaferi de o kadar değerlidir. Dolayısıyla hiç kimse şunu söylemesin, “zafer olmadığı için umudum kesildi.” Hayır. “Umudun kendisi zafer kadar değerlidir.”

PKK’nin gerçekliği, bu değil midir? Benim gerçekliğim, bu değil midir? Hatta ben umudu, gerçekleşmiş zaferden daha değerli görüyorum. Umut benim için daha heyecan verici, daha sürükleyici. Zafer yakalandıktan sonra ben duruyorum. Yaşamayı da fazla anlamlı bulmuyorum.

Bütün bunlar doğruysa ve biraz “anladık” diyorsanız, o zaman saflarımızı adeta istila eden ve oldukça da alet olduğunuz her türlü yozlaşmaya, ilke ve pratik düşüşe bir daha fırsat veremezsiniz. Bunun karşılığı, bu temelde bir partileşme, ordulaşma olacaktır. Onun her türlü eylemliliği ve savaşı olacaktır. Bunun adı da başarıdır. Bu temelde bizi anlamak, bunun için buluşmaktan, tartışmaktan başka türlü bir ifadeyi bulamazsınız. Sanıyorum yaptığımız çok zor bir yükü size bindirmek değil. Zaten yaşamın en ağır yükünü çekiyorsunuz. Amaç, burada bu yükü biraz hafifletmek ve burada bunu yapıyoruz. Niye sıkılıyorsunuz? Sabır dediğim gibi, “altın değerindedir.”

Düşünce ve ruh savaşımı da zordur. Ama o da çok değerli olduğu için, gerekeni yapacaksınız. Çünkü değerli her şey sizi buna zorluyor. Bunun öyle yaşı başı da olmaz, beşikten mezara kadardır. Ben de bir mücadeleciyim. Benden fazla bir şey beklemeyin. Kendi nefs savaşımımı, kendi düşmanıma karşı savaşımımı, ayakta kalma savaşımımı kendim için sürdürmek istiyorum. Ama size de fazlasıyla verdiğimi inkar edemezsiniz. Yoldaşlıkta payıma düşeni sınırsız yapmışım. Daha ne isteyebilirsiniz? İsteyebileceğiniz yararlanmaktır. Bundan daha değerli olan ne vardır? Buna karşı saygısızlık olur mu? Buna karşı anlayışsızlık olur mu? Ben yüceliğimi, bu anlayışa ve saygıya ne kadar bağlarsam, siz de bir türlü gelişemeyişinizi, bu anlayışsızlığa ve saygısızlığa bağlayabilirsiniz.

O halde söz gücümüzü, eylem gücümüze, çabalarımızı da sözümüzün düzeyine ulaştıralım. Hatalar eksiklikler yine olacaktır. Ama bundan sonraki yürüyüşümüzü artık düşmanın da, dostun da iliklerine kadar hissettiği, tabii başarının bizim için de artık neredeyse kesinleştiği bir güce; sözü buna göre, eylemi de buna göre hazırlamaktan öteye bir sorunumuz dolayısıyla, bir çözümümüz olamaz. Okulumuz, bundan çok sınırlı da olsa nasibini almış her kadromuz, gerektiğinde tek başına bunun başarısına kendisini yatırmaktan alıkoyamaz. Bizim PKK’ye inancımız her zaman bu temeldeydi. Ve bu inanç bizi bugün bu noktaya getirdi. Bu durumu yakalamış bir parti olarak, biz başaramazsak herhalde insanlık tarihinde, yarı yolda kendisini en kötü yatırmış olanların hareketi olarak değerlendiriliriz.

Öyle olmamak için, en inanılmazdan çıkıp buraya kadar gelmeyi başaran, beceren bir hareketin militanları olarak, bundan sonrasının hem dayanılmaz büyük heyecanı, hem de onun başarı ve imkan olanaklarını büyük bir tutkuyla, ustalıkla değerlendirerek, geriye kalan yarısının da başarısını biz kesinleştirelim, siz kesinleştirmelisiniz.

9 Eylül 1996

DTP demokratik sosyalist esaslara dayalı bir partileşmedir

DTP'nin algılanmasının tam oturmadığı gözlemleniyor. DTP nitelik olarak nasıl bir partidir? Bu soruya yerinde ve doyurucu bir cevap verilmelidir. Sağ mı, sol mu? Sosyal demokrat mı, liberal mi, dar, merkezi, ideolojik bir partileşme mi? DTP'nin bunların hiçbiri olmadığı açık. DTP, adından da anlaşılacağı gibi 'demokratik toplumcu' bir partidir. Yani bu kavramlar rasgele adlandırılmamıştır. "Demokratik" kavramı önce gelir, içeriği zaten anlaşılırdır. "Toplumcu" kavramı ise sosyolojik bir kavramdır. Ve sosyal bilimlerin ele alınışına göre içeriği doldurulabilir. Toplum tanımlamasının, merkezi sınıf ve bunun etrafında merkezi siyaset eksenli dar bir tanımlamayı ve çıkar dengesini, ister proleterya adı altında merkez sol sınıf, isterse de sanayi ve ticaret zenginleri anlamında merkez sağ sınıfları çok çok aştığı, demokratik ve ekolojik dengeye dayalı toplumsallaşma tanımlarının geniş bir çerçevede daha derinlikli oturduğu biliniyor. Toplum diyalektiği daha iyi oturuyor. Toplumsallaşma kavramı sınıfları aşarak, ama onu da içererek tanımlanıyor. Eğer geçmişteki gibi sosyalizm, insanlık ve toplumla eş değer görülecekse, sosyalizm bilinci de yeni sosyal bilimlere göre yerli yerine oturuyor demektir. Bu bakışla, DTP'deki toplumcu kavramını yeni sosyalizm olarak okumak yerinde olacaktır. O halde DTP, demokratik sosyalist bir partileşmedir. Burada sosyalizmin demokratik niteliğine öncelik verildiği bellidir. İsimlendirme o amaçla yapılmıştır.

Algılama yanlışlıkları bu noktadan itibaren yapılmaktadır. Toplumcu demokrasi özünü taşıyan yeni sosyalizm bilinci yeterince anlaşılmamaktadır. Bazıları nedense sosyalizm deyince hep reel sosyalizmi, onun totalleştirici üretim biçimlerini, merkezi otoriter örgütlenmelerini akıllarına getirmektedir. Halbuki sosyalizmin demokratik ve ekolojik bilince dayalı olanı, kar amacı gütmeyen bir verimliliğe dayalı, kolektif, bireysel ve grup üretimlerini iç içe deneyebilen, yine demokratik ve ekolojik örgütlenme biçimleri olan uygulamaları da vardır. Ve birçok yerde devrededir. Özellikle kapitalizmin muhafazakar, liberal ve sosyal demokrat uygulamaları ömrünü doldurunca, insanlık ya yeni küreselleşme politikaları ya da yeni toplumcu politikalar ikilemi ile karşı karşıya kaldı. Demokratik sosyalizm bu noktada önemli bir seçenek olarak politik yaşama da girdi. Kapitalist siyasetin bir türevi haline gelmek istemeyenler, demokratik sosyalist siyaseti ciddi bir seçenek olarak ele aldılar.

İsimlendirme ister açık yapılsın isterse yapılmasın, insanlığın sorunlarına ciddi çözümler üretmek isteyen bir siyaset, programına demokrasiyi, ekolojik dengenin korunmasını, toplumsal cinsiyet sorunlarını, sınıflar sorunu yerleştirmek zorundadır. Bu sorunlar ise ne yeni liberal siyasal yaklaşımlarla ne de toptancı, dar ideolojik sağ ve sol siyasal yaklaşımlarla çözülebilir.

DTP'ye bakıştaki bir yetersizlik de partinin program ve işleyişini sosyal demokrasi sınırında gören yaklaşımlardır. Bu yaklaşım, DTP'yi kapitalizm sınırları içerisinde iyileştirici bir güç olarak görmektedir. Sistem, tarih, felsefik bakış açısı ve siyaset bilimi bakış açısı zayıflığı taşır. Çok yaygın olan bu yaklaşımın aşılması, demokratik siyaset bilinci ve örgütlenmesi kadar, felsefe, siyaset bilimi ve yeni sosyolojiye yaklaşımda devrim niteliğinde bir donanım ve düzeltme gerektirmektedir. DTP'yi sosyal demokrasiye yakınlaştıran her uygulama kaybettirir. Çünkü sosyal demokrasinin kendisi aşılıyor.

DTP'yi geniş bir cephe; rasgele bir araya gelmiş bileşenler ittifakı, renksiz bir siyaset olarak görme yaklaşımı yanlıştır. Partinin demokratik sosyalist niteliği iyi anlaşılmadığı için, bu niteliğin sınıflara, toplumun tümüne uygulanmasındaki yenilikler de iyi anlaşılmamaktadır. Örneğin demokratik sosyalizmin bilinci ile sınıflar nasıl bir araya getirilir, toplumsal çıkar gruplarına yaklaşım nasıldır, düşüncesinden ziyade sınıflar, çıkar grupları nerede rasgele bir araya gelirse demokratik ittifak olur düşüncesi hakimdir. Halbuki partinin niteliği nettir. Ama bakış açısının genişliğinden dolayı tüm toplumu kapsamaktadır.

DTP siyaseti toplumcu cephe siyasetidir

Demokratik ve ekolojik toplum dengesini bozan antidemokratik, oligarşik vb uygulama sahipleri dışındaki tüm toplumsal kesimleri kapsayıcılığı içinde görür. Ötekileştirmelere karşıdır. Ekolojik toplumu demokratik toplum kadar önemser. Sınıfsal eşitlik arayışı kadar, cinsiyet özgürlükçü ve eşitlikçi arayışı da hakimdir. Farklılıkların korunarak demokratik birliğinden yanadır. Buna derin demokrasi diyebiliriz. Sosyalizmin demokrasisi ancak derin ve gerçek demokrasi olabilir. DTP siyaseti bazılarının zannettiği gibi renksizlik siyaseti değil, çok renklilik siyasetidir. Yine DTP siyaseti cephe siyaseti değil, toplumcu cephe siyasetidir. Çünkü toplumun kendisi zaten doğal bir cephe niteliğindedir.

Kısacası, toplumcu sınıflarda bir cephe anlayışı, farklılıkları bir araya getirme anlayışı olabileceği unutulmamalıdır. Bu, taktiksel bir yaklaşım da değildir. Toplumun oluşma ve yaşama diyalektiğinden gelir. Bu cephe mantığını geçmişteki gibi proletaryanın veya emekçi sınıfların etrafında ve onların çıkarı ekseninde oluşturulan cephelere benzetmemek gerekir. Zaten bu algılama ve uygulama da kısmen projeyi dar bırakan yanlış bir anlayış olacaktır. Yeni sosyalizm, bir sınıfın sosyalizmi değildir. Sınıflaşmayı ve hiyerarşiyi körükleyen dar bir sınıf ve dar bir toplum kesiminin dışında tüm toplumun sosyalizmidir. Tüm kadınların, tüm gençliğin, tüm ezilenlerin, daha fazla eşitlik, daha fazla demokrasi, daha fazla özgürlük isteyen herkesin sosyalizmidir. Sosyalizmin bu bilincine dayalı bölgesel ve küresel birliktelikleri yeni olduğu için, uygulamaları da ağırlıkta geçmiş cephe mantığı ile anlaşılmakta ve uygulanmaktadır. İşte DTP pratiği başarılı uygulanırsa bu yanlışı düzeltmekte önemli bir adım olacaktır. Paradigmasal niteliğine oturmamış bir siyaset ya liberalizmin ya da sosyal demokrasinin uygulamalarını cılızda olsa takip etmekten kurtulamayacaktır. Günübirlik politika yapacaktır. Kararlı bir duruş gösteremeyecektir.

Yukarıda belirttiğimiz anlayışlar önemli oranda DTP kuruluş sürecine yansımıştır. Önümüzdeki belli bir sürede yansıması beklenebilir. DTP'nin kuruluşunu geciktiren faktörlerden biri de bu algılayış yetersizliği olmaktadır. Köklü anlayışlar ve örgütlenmeleri hemen oturmaz bu da bir gerçekliktir. O nedenle ara dönemler, geçiş uygulamaları yaşanabilir. DTP'nin bu ilk dönemini kısmen böyle kabul etmek gerekir. Anlayış derinleştirmesine devam etmek kadar, pratik siyasetinde gittikçe geliştirici olmak, ama tüm bunların yanı sıra belli bir sabır göstermek gerektiği de açıktır. DTP konusundaki bir çelişki de budur. Hem büyük misyonlar biçiliyor hem de bizzat işin içindekiler tarafından gerekli sabır gösterilemiyor. Hem yeni bir paradigma ve uygulama olduğu belirtiliyor hem de algılanışına ilişkin ciddi bir eğitim çabası görülmüyor. Fakat şu da bir gerçeklik; DTP kuruluşu ile birlikte siyasal bakış açısını daha derli toplu yansıtmak zorunda kalacaktır. Dağınık ve uzatmalı siyasete giriş hakkını fazla kullanma lüksüne sahip değildir.

Partinin demokratik toplumcu niteliğini belirleyecek en önemli yanlardan biri de kadın ve gençliğin katılımı olacaktır. Kürt toplumunda ve Türkiye'de demokratik bilinç oluşmuştur. Ama bu bilincin, devrim niteliğinde yaygınlaşarak toplumsal ete kemiğe bürünmesi eksiktir. DTP'deki kadın ve gençlik, Türkiye'deki bu kesimlerin toplumsal yaşama aktif katılımını sağlayacak örgütlülükler üzerinde durabilmelidir. Sivil toplum alanından kültür alanına, siyaset bilimi alanından ekonomik alanlara kadar birçok örgütlülükle bu kesimlerin sorunları bizzat kendi katılımlarıyla giderilmeye çalışılmalıdır.

Geçmişte üstte kalan bir tarz vardı. Kol tarzı örgütleniliyor, adeta "biz söyleriz birileri yapar" veya "söyleriz sorunlar giderilmiş olur" yaklaşımı aşılamıyordu. Kadın ve gençlik rengini kaybedebiliyor ve merkeze benzeşiyordu. Siyaset yapanlar da ağırlıkta orta yaşı aşmış erkekler olunca, haliyle bürokratik merkezi bir yapılanma neredeyse genelleşiyordu. Ortalık 'başkan'dan geçilmiyordu. İl, ilçe, belde teşkilatına kadar herkesin bir başkanı vardı. Kötü bir şekilde, devlet ve yetkilileri kopya ediliyordu. Yine kötü bir şekilde Ankara merkezlilik devletten kopya ediliyor, tüm merkezler Ankara'da yığılıyordu. Kürt siyasetinde bile Serhat uzak bir bölge sayılıyordu. Bu yapılanmanın etkisi ile kadın ve gençlik de merkez kollar, merkez üyelikler oluşturmuş ve Ankara ağırlıklı siyaset yürütmekteydi. Halbuki sıfat olarak bile merkezi tanımı, kadın ve gençliğe yakışmıyordu. Ankara'da oturup Kürdistan'ı ziyaret yeri olarak ele almak ise çoktan aşılması gereken bir yaklaşımdı. Köylere ve mahallelere kadar teşkilatlanma yaygınlaştırılmalıydı ki, Kürdistan yeniden inşa edilebilsin.

Hedef özgür ve eşit bir toplum yapılanmasıdır

DTP sürecinde başta kadın ve gençlikte olmak üzere tüm yapılanmada bunlar aşılmalıdır. Kadın ve gençliğin çalışmalara gelmesi beklenilmemeli, çalışanlar bu kesimlere gidebilmeliler. Kol ve merkez yapılanma aşılmalı, örgütlülük ve çalışmada herkesi katabilecek, karar sahibi kılabilecek örgütlülük ve pratiklere yönelinmelidir. Bir gün bu devletin başına geçip iktidarı kullanarak toplumu yönetmeyi hedeflemediğimize, bugünden itibaren toplumsal yaşamı daha eşit ve daha özgür örüp yaşamayı hedeflediğimize göre, her şey toplumsal örgütlülüğün daha sağlıklı oluşturulması ve öz yönetimi için olmalıdır. Başarı kriteri nerede sorun varsa, onu yerinde çözmeye göre belirlenmelidir.

Diğer bir husus ise bu unvanlar ne kadar azaltılırsa o kadar iyidir. Toplumun yetkici, tersinden kul köle duygularını tatmin etmek için dağıtılan unvan kandırmacalığına son vermek gerekir. Çalışanları çok katagorilere ayrıştırmamak da önemlidir. Merkez üye, normal üye vb olamaz. Çalışan yaptığı işe göre uygun bir isim alabilir. Ayrıca görev ne olursa olsun yaşamda eşitlik sağlanmalı, bürokratik ayrıcalıklara girmemeye dikkat edilebilmelidir.

DTP kurucular kurulu çeşitli bileşenlerden oluştu. Geçmiş dönemde siyaset yapan arkadaşlar olduğu gibi, bir dönem cezaevinde kalıp çıktıktan sonra siyasal çalışmalara geçen arkadaşlar da var. Yine çok farklı eğilimlerin bir aradalığı da oldu. Bu çeşitlilik önemlidir ve tabana da yansıması olacaktır. Fakat dikkat edilmesi gereken bazı hususlar vardır. Birincisi, bileşimin nitelik ve niceliğinden önce, yeni partileşmenin mantığı iyi anlaşılmalı ve o öne çıkarılmalıdır. Bireyler kendini projeye göre konumlandırmalıdır. İkinci husus, geçmişte cezaevinden çıkıp profesyonel siyaset yapmak isteyen bazı arkadaşların uyum sorunu olsa da bir kısım arkadaşın da bu arkadaşlarla kutuplaşıp birbiriyle çalışamaz duruma gelmesinin tekrar edilmemesidir. Kaldı ki tüm arkadaşlar artık toplumsal siyasal yaşam çalışanıdır. Cezaevinden çıkan diye bir kimlik olamayacağı gibi, uzun süredir de farklı pratiklerin içerisindedirler. Dolayısıyla artık değerlendirme ölçüsü başarı veya başarısızlık olmalı, bu ölçü herkes için geçerli olmalıdır. Önyargılı yaklaşımlar aşılmalıdır. Herkes daha rahat bir katılımı tercih etmeli, karşılıklı konumlanma, grup kurma vb yaklaşımlara kesinlikle girilmemelidir.

Unutulmamalıdır ki hareket bile bu alandaki sorunlara yaklaşım konusunda kendi özeleştirisini vermiş ve bu sürecin kapandığını ilan etmiştir. Bu nedenle bu alanda çıkacak eksikliklerin geçmişten çok daha farklı anlaşılacağı, yani herkesin kendisinin yarattığı bireysel sorunlar olacağı ortadadır. Bu noktada önemli olan kadro ve çalışanların dayandıkları mücadele dönemi değil, siyaset yapma alışkanlıklarının aşılmaması olmaktadır. Cezaevinden de çıkılsa, başka bir partide de çalışılmış olsa veya ilk kez profesyonel siyasete geçiş de yapılmış olsa, önemli olan bu durum değil, DTP mantığına ve pratikleşmesine göre çalışıp çalışmamaktır.

Güç ilkelerin sağlamlığı ve pratikleştirilmesindedir

DTP proje mantığı gereği tüm kesimleri içerebilecek bir içeriktedir. Yeni olması, anlayış ve uygulama yetersizlikleri kapsamını etkiledi. Pek çok kesim ile ilişki geliştirilemedi. Sadece bir kanaldan genişleme denemesinde bulunuldu, fakat farklı çevre ve kesimlere açılım yapılamadı. Fakat partileşme pratiğinde bu çabanın sürdürülmesi gerekecektir. Başta birçok kişi ve kesim projeye sıcak baktığını açıklamıştı. Bunlarla görüşülmüş müdür, görüşülmüşse hangi sonuçlara varılmıştır? Proje yeni kesimlere götürülse katılacakların sayısı da artacaktır. Geçmişte bizimle hareket etmiş demokrasi bloku güçlerine bile hala gidememiş olmak ve çalışmaya katmamış olmak eksikliktir. Ayrıca Türkiye gerçeğinde şu ortaya çıkmaktadır: İlkelerinizi sağlam koyup pratikleştirmediğiniz sürece, siyasal ve toplumsal alanda güç biriktiremiyorsunuz. Özellikle Kürdistan sorunlarını da çözmeye niyetli bir partileşmeyseniz bu hayli hayli geçerli oluyor. Bu da anlaşılır bir durumdur. Çünkü üzerinde baskı ve bastırma çok oluyor.

Böylesine ciddi demokratikleşme sorunlarını çözmeyi hedef edinmiş partilerin inandırıcılıkları pratiklerine kalıyor. Sağlam kurulup işleyen partilerin etrafındaki birikme anlamlı olabilir. Ama bazen de farklı hesaplarla bu tür partileşmelerin etrafında birikilmek istenilmektedir. Burada esas amaç, Kürt toplumunun potansiyelini kendi çıkarı doğrultusunda yönlendirme isteğidir. İster birey isterse de kesimlerden kaynaklı böyle dar çıkarcı birlik yaklaşımlarına da dikkat etmek gerekecektir. Doğru katılımlara ise her zaman açık olmak gerekir. Birçok aydın ile görüşmeler yapılabilir.

Açılımdaki önemli bir gelişme de Türkiye'nin sorunları konusunda sağlıklı çözümler üretmeye bağlı olacaktır. Türkiye partisi olma ne sözle ne de bir iki bireyle olabilir. Ancak Türkiye'nin sorunlarını çözme ile Türkiyelileşilebilir. Türkiye'de yaşayan herkesin sorunlarına yönelik ciddi bir pratikleşme büyük bir inanç geliştirecektir. Bu anlamda DTP'nin, Türkiye'nin demokrasi mücadelesinde derin demokrasi anlayışına denk mücadeleci bir pratik hattı da olmalıdır.

DTP'de kişilere bağlı siyaset, yine mevkicilik aşılmalıdır. Hala kimin başa geçeceği, hangi kişinin kimle nasıl hareket edeceği, hangi il yönetiminin kimlerden oluşacağı çok tartışılıyorsa, bu klasik siyaset yapma biçiminin aşılmamasından kaynaklanıyor. Bireyler ve nitelikleri önemlidir. Tabii ki çalışmaya çok şey katar. Fakat bireye dayalı çalışma ve örgütlenme dar bir kalıba sıkıştırılmışsa, her zaman antidemokrasi getirir. DTP bu gerçekliği aşabilmelidir. Toplum, politik tercihleri hakkında karar ve uygulama sahibi yapılmalıdır. Özgür Yurttaş Meclisleri (ÖYM) bu anlamda önemli rol oynayacaklar. DTP, ÖYM üzerinde şekillenecektir. İktidar odaklı olmaktan kurtulup, toplum odaklı siyaset üretmenin yegane şartı da budur. Yeni hazırlanan DTP tüzüğünde ÖYM'lerin karar gücü olarak görülmemesi danışma ve tavsiye organı olarak görülmesi düşünülmüştür. Bu bir eksikliktir. Mahalle meclisleri oluşmamış ve DTP de yeni oluşan bir parti olabilir, ama halk örgütlülüğü arttıkça, demokratik karar alma organlarının tabana doğru paylaşılarak genişletilmesi en doğrusu olacaktır.

Özgür Yurttaş Meclisleri, ağırlıklı bir siyasal parti çalışması, en geniş üyeliğe ulaşma anlamına geldiği gibi, aslında üyelik sıfatını da aşan geniş bir potansiyele ulaşmak anlamına da gelecektir. Bu nedenle DTP, Özgür Yurttaş Meclisi oluşturma çalışmalarına dar yaklaşamaz. Teşkilatlanmasının bir parçası olarak görmelidir. Fakat burada içine düşülmemesi gereken bir hata, reel sosyalizmde olduğu gibi halk meclisleşmesini klasik bir kol yapısı olarak ele almamak olacaktır. ÖYM'lerin özerk veya bağımsızlığı göz ardı edilmemelidir. Doğru siyaset yapıldığı oranda halk örgütlülüğü tabanın olabilir. Yanlış yapılırsa, halk klasik siyasetten farklılaşan yanlarını örgütlülüğüne dayalı olarak ortaya koyacaktır.

Türkiye de ciddi bir siyasetsizlik görülüyor. Yine siyasette cesaretsizlik görülüyor. Birçok reform yapıldığı söylenmesine rağmen ya pratikeştirilmedi ya da geriye çark ettirildi. En tehlikelisi de toplumsal kesimler sürecin dışında tutulmak isteniyor, Kürtlerin üzerine yine şiddetle gidiliyor, çatışmalar 1999 öncesine döndü. Hatta bazı yorumculara göre düşük yoğunluktan orta yoğunluklu çatışmaya doğru gitme tehlikesi var. DTP bu konularda ne söyleyecek? Bunlar önemli sorular ve her gün oluşacak cevaba göre partileşme kimlik kazanacak. Türkiye'de demokrasinin ciddi bir mücadele istediği açık. Bu konuda ya devlet partisi olmayı tercih eder, iktidara getirilme sırasını bekler ya da sistemin tüm baskılarını göğüsleyerek çözümcü ve açılımcı politikalar üretir.

Türkiye'nin geldiği kritik aşamada, gerçekten derin demokrasi reformlarını yapabilecek, Kürt toplumuyla barışacak, AB sürecini tüm toplumun yararına götürebilecek bir hükümete ihtiyaç var. Bu hükümetin devlet partilerinden oluşması, baştan kaybetmesi anlamına gelecektir. DTP gibi toplumcu partilerin siyaset alanına girmesi, hatta hükümeti paylaşması hayati önemdedir. Bunun olabilmesi için de devletin demokrasiye duyarlılığı kadar yeni partileşme adımlarının da cesaretli olması gerekecektir. Genelde silik bir siyaset, çatışan güçler arasında klasik arabulucu üslupları aşılamıyor. Ülkenin ekonomik, işsizlik, inanç sorunları, toplumsal çatışmaları vb konularında toplum ikna edilemiyor. DTP, kuruluşunun verdiği canlılık ile aktif siyaset yapabilmelidir.

Pasif bir uygulayan değil, temel toplumsal kesimlerin sözcüsü konumuyla hareket edebilmelidir. İsteyen ve bekleyen değil, istediği için mücadele edebilen bir konuma geçebilmelidir. Başka bir ifade ile önümüzdeki günler DTP'nin kendi rengi ile siyaset yapma ve eyleme geçme günleri olacak ve duruşunu herkesin gözlemleyip yorumlayabileceği kadar ortaya çıkaracaktır. Demokratik siyasete, yerelleşmeye, demokratik ekolojik topluma, cinsiyetçiliğe, inanç gruplarına, Kürt toplumuna, işsizlere, adalet isteyenlere nefes aldırma dönemidir. Bunu yapan partiler kazanacaktır.

www.arsivakurd.org

RÖNESANS VE DOĞULU KAYNAKLARI ÜZERİNE -I-

Özgürlük arayışı insanlık için temel bir özlem ve istem olarak tarih boyunca var olagelmiştir. Bu yönlü arayışlar öncelikle zihni/düşünsel planda ifadeye kavuşup somutluk kazanmıştır. Her yeni zihni açılım ve yeni buluşlar ise toplumun içinde bulunduğu yaşam ve ilişki düzeyiyle, bu alanda yaşanan tıkanıklıklara, engelleyici etkenlere çözüm bulma hedefiyle açığa çıkmıştır. Bu anlamda, belirtmek gerekir ki, zihniyet değişimlerinde toplumsal ihtiyaçlar önemli yer tutmaktadır. Toplumsal yaşama etki eden inanç, kültür, bilim teknik düzeyle ilgili olduğu kadar, bu faktörleri de denetleyen iktidar, devlet ve sınıfsal çıkarlarla da ilgili olabilmektedir. Dolayısıyla, zihniyet değişimleri incelenirken, bu faktörler ve olay, olguları bağlantıları derinliğine irdelenmek durumundadır. Elbette aradaki bağ düz çizgisel bir karakter taşımamaktadır. Ve hiyerarşik emir düzeni gibi, birebir kesinlikli bağlar ve "mutlak gelişim," "mutlak ilerleme" yönlü yorumlara gitmek yanıltıcı olabilir. Tüm bunların gözetilmesi temelinde belirtilen hususların bağlantılarını, karşılıklı etkileşimlerini irdelemek, yeni zihni açılım ve aydınlanma süreçlerinin daha nesnel olarak anlaşılmasında kolaylık sağlayabilecektir.

Bu yaklaşım temelinde Rönesans gerçekliğini irdelemek, güncelde yaşanan paradigmasal tıkanmaya dönük çözüm arayışlarını daha iyi anlama açısından yararlı olabilir. Rönesans irdelenirken dikkat edilmesi gereken bir husus, Rönesans'ın iç ve dış kaynaklarının gerçekçi temelde ortaya konmasıdır. Çünkü 18. yüzyıl Avrupası'nda revaçta olan ulusçuluk akımı içinde öne çıkan benmerkezci tarih akımı/yorumu, bu hususta öyle bir izah getirmektedir ki, sanki Rönesans öncesi hiçbir gelişim yokmuş, yaprak dahi kımıldayamıyormuş ve dolayısıyla Rönesans her şeyin başlatıcısı ve geliştiricisiymiş, Avrupa uygarlığının insanlığa bahşettiği bir kazanımmış gibi benimsenmesini istemektedir. Tartışmasız olarak, bu büyük bir çarpıtmadır. İdeolojik yönlendirme, manipüle etmedir. Düşünsel gelişim diyalektiği bilimsel olarak ele alındığında rahatlıkla görüleceği gibi, her yeni zihni açılım bir öncekinin hem eleştirisi hem de esinlenmesi biçiminde ete, kemiğe bürünmektedir. Dolayısıyla Rönesans öncesi varolan düşünsel kaynakları göz ardı etmeden, bunları gözetip inceleyerek ele almak daha gerçekçi olacaktır.

Dikkat edilmesi gereken bir diğer husus ise kültürel, sanatsal, düşünsel ve sosyal gelişim gibi hususlarla bilimsel gelişim aynılaştırılması yanılgısıdır. Bu alanların karşılıklı ilişki ve etkileşimleri olsa da her birinin kendine has ayırt edici, belirleyici ölçüleri bulunmaktadır. Buna rağmen, yapılan çeşitli incelemelerde bu ayrımın kalktığı görülebilmektedir. Açık ki Rönesans'ın doğru anlaşılması açısından bu ayrım ve ilişkilendirme iyi gözetilebilmelidir.

Bu hususların yanı sıra, zihinsel açılımların kendisini ifadeye kavuşturma biçimleri, ortaya çıkan yeni zihniyetin şekillendiği zaman ve mekan ile bağının da görülebilmesi önem taşımaktadır. Çünkü yeni zihinsel filizleniş bu zamansal mekansal gerçeklerle bağlantılı olarak kimi zaman bir mezhep, kimi zaman iktidar kurumları bünyesinde bulunan okul ya da dernek gibi zeminlerde belirebilmektedir. Yine, muhalif akım veya sosyal hareketler şahsında vücut bulabilmektedir.

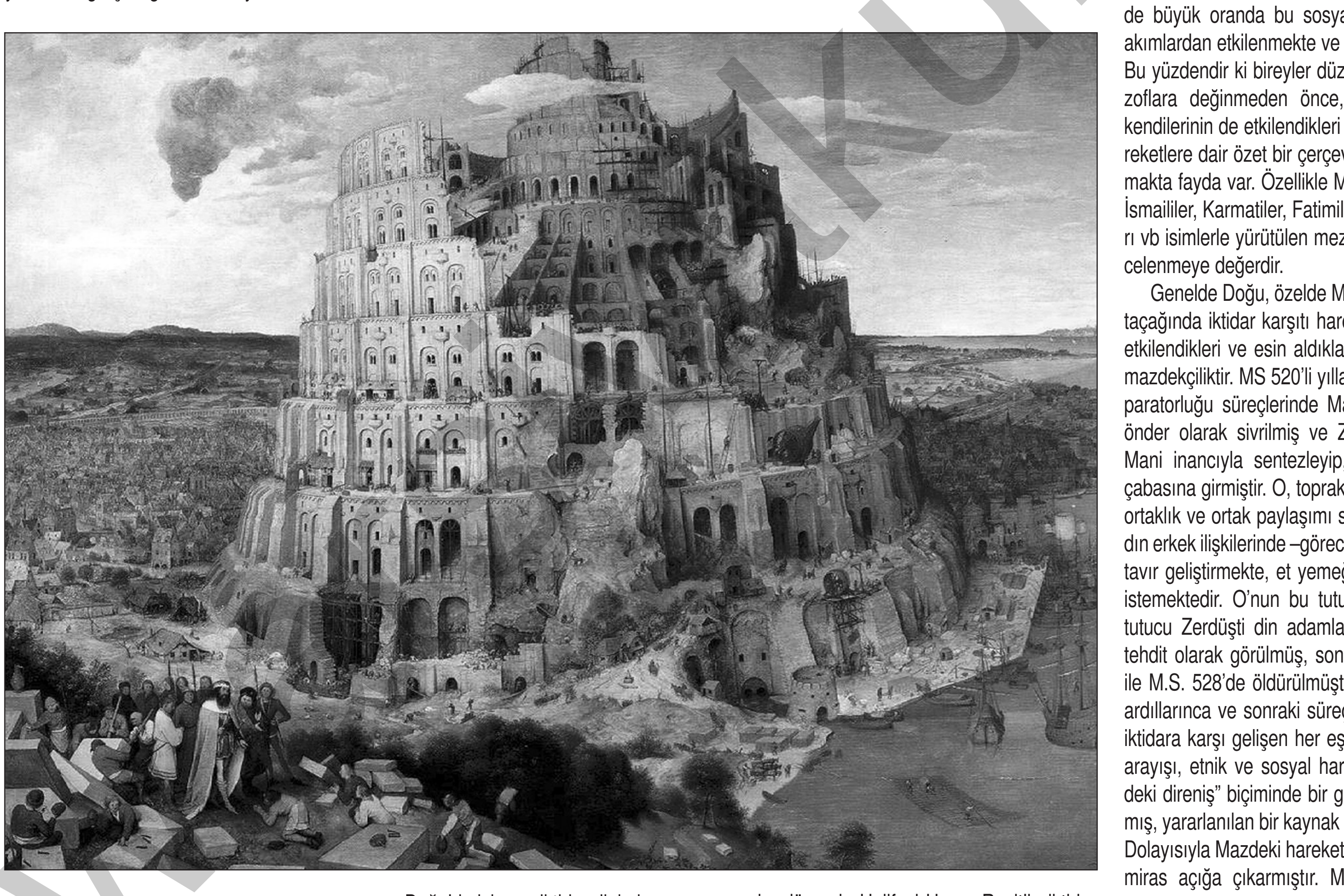
Rönesans nedir? Rönesans'a kaynaklık eden iç dış kaynaklar nelerdir? Doğu felsefesi ile Rönesans arasındaki ilişki ve çelişkiler nelerdir ve nasıl oluşmuştur? Hümanizm, Rönesans, aydınlanma, akıl çağı süreçleri arasındaki bağlantı nasıl ele alınabilir? Güncel boyutuyla Avrupa'da ifade bulan Batı zihniyeti ne durumdadır ve tıkanma noktaları nelerdir?

Rönesans

Çokça ifade edilen tanımı ile Rönesans, yeniden doğuş demektir. Ortaçağ karanlığında (Katolik kilisede) ifade bulan, kilise skolastisizminin bilimi reddeden, yasaklayan ve tek bilgi kaynağı olarak İncil'i gösteren ağır, yasakçı ortamında, düşüncenin en eski kaynaklarıyla; Grek ve Doğu felsefesiyle yeniden buluşma temelinde yaşanan bir yeniden doğuştur. Uyuyan insan aklının yeniden uyanışı, gözlerini açıp dünyaya, kendi gerçekliğine akılla, yürekle daha bütünlüklü ve özgür bakabilmesi anlamında bir yeniden doğuş oluyor.

Rönesans, kavram olarak ilk defa 19. yüzyılda, Fransız tarihçi Michelet tarafından tanımlanmış ve kullanılmıştır. Yazar, "Fransa Tarihi" adlı eserinde (Cilt 7) *"La Rönaissance"* kavramıyla, o sürecin gelişmelerini simgelemiştir. 19. yüzyıl koşullarında yapılan bu kavramlaştırma da o çağın Avrupa uluslarının düşünsel, kültürel köken arama kaygıları kadar büyük etki yapmıştır. Bu kavramla simgeleştirilmek istenen bakış açısının içeriği de Rönesans eksenli gelişmeleri tümden Avrupa uluslarına mal edebilmektedir. Oysa Rönesans'ın ilk çekirdeği olarak kabul gören İtalyan hümanizması akımının geliştiricileri, kendi dönemlerinde yapmış oldukları çalışmalarını bu içerikte ele almamakta ve böyle yorumlamamaktadırlar. Zaten onların kavramlaştırmaları da farklı olmuştur. Onlar, çalışmalarını; "Studia Hümenitatis" (insani incelemeler/çalışmalar) biçiminde nitelendirmişlerdir. Dolayısıyla kavramlaştırma ve bu kavram altında şekillendirilmiş yorum ve bakış açıları da önemli yanılgıları ve yönlendirmeyi içermektedir. Bu yüzden, Rönesans olgusunu gerçeğin etik değerlerine bağlı kalarak ve bilim ışığında yeniden ifadeye kavuşturmak önemli bir gerekliliktir.

Son yıllarda, özellikle Avrupa benmerkezci tarih anlayışının çarpıtılmış, hatalı etkilerinin giderek aşılmasıyla beraber, yeni ifadenin de ipuçları önemli oranda oluşmuştu demek mümkün. Artık Rönesans öncesi zihni canlılığın hangi mekanda oluştuğu ve nasıl Rönesans'a zemin teşkil ettiği daha nesnel olarak ele alınabilmektedir. Bu anlamda ulaşılmış bulunan ve bir anlamda üzerinde fiili bir konsensüs sağlanan görüş şöyledir: 8-12. yüzyıllar arasındaki 400 yıllık zaman kesitinde zihni ve bireysel çalışma ve gelişmeler Doğu'da boy vermiştir.

Doğu zihniyet yapısında ortaçağda yaşanan gelişmeler dinsel formlu olmuştur. Egemen iktidara ve onların zihni yapılarına karşıtlık temelinde gelişen ve antitez diye niteleyebileceğimiz yeni zihni açılım ve arayışlar, iktidar karşıtı etnik hareketlerde ve yoksul halkların komünal değerlerle donanmış direnişi biçiminde ete, kemiğe bürünmüştür. İktidar içi muhalif akımların gelişimi de büyük oranda bu sosyal hareketler ve akımlardan etkilenmekte ve esin almaktadır.

Doğu'da islamın iktidar dini olması esas itibari ile Emeviler döneminde belirginleşmiştir. İçte ve dışta düşünsel ve bilimsel sorgulama, yine araştırma inceleme çalışmalarının önü alınmıştır. Tüm doğrular Kuran'da vardan hareketle, farklı kaynağa ihtiyaç yok denmiş ve bu yönlü tüm yol yöntemlere gerek olmadığı söylenmiştir. Böylesi tutucu bir dogmatik zihniyet başat hale getirilmiş, gerek Arap topluluklarında gerekse İslam İmparatorluğu'nun egemenliği altında bulunan coğrafyalarda varolan birçok eski inançsal ve düşünsel kaynak toplanıp imha edilmiştir. Bilinen korkunç katliamların yanı sıra, bir de böylesi kültür tahripkarlığı, kıyımı yapılmıştır. Ancak MS 780'lere gelindiğinde, islam iktidarının Abbasi Halifeliği döneminde, eski dönemlerin tutuculuğundan oldukça uzaklaşılarak farklı gelişmeler açığa çıkabilmiştir. Bu yıllarda İran coğrafyası, Mısır ve Suriye gibi yerler islam iktidarının egemenliğine dahil edilmiştir. Bu alanlardaki eski felsefi ve bilimsel eserler –Doğulu ve Antik Yunan döneminin düşünürlerine ait olan– islami düşünce dünyasında parlak bir sürecin başlamasına olanak sunmuştur. Hem bu eserler hem de bunları temel alarak çalışan düşünürler yeni zihinsel açılımın öncüleri olarak öne çıkmışlardır. Tüm bu parlak gelişim sürecinin merkezi kenti ise İran'da bulunan Cundi Şapur'dur.

Cundi Şapur'da, özellikle Hıristiyan Nasturi din adamları aracılığı ile gerek eski Doğu ve gerekse eski Yunan'a ait eserler Arapça'ya çevrilmeye başlanmıştır. Nasturi rahipler yoğun düşünsel ve bilimsel araştırmalar yapmakta, kendi özgün katkıları ile yeni sentez kuramlar oluşturmaya çalışmaktadırlar. Zamanla bu çalışmalar Cundi Şapur'un islam dünyasının bilim ve kültür merkezi haline gelmesini sağlayacaktır. Çalışmaların böyle parlak bir seyir izlemesinde, dönemin Halifesi Harun Reşit'in iktidar döneminin (786-809) teşvik edici, olumlu yaklaşımının da payı büyük olmuştur.

Bu biçimde başlayan parlak sürecin ilk öne çıkan düşünürü ve bilim insanı Ebu Musa Cabir İbn Hayyam'dır. (790'larda yaşadı) Ünlü eseri "Cabir/Geber" ile "kimyanın babası" olarak kabul görmüştür. Ve O'nun kuramı 17. yüzyıla dek ağırlığını koruyabilmiştir. Yine özellikle 9. ve 10. yüzyıllar içerisinde astronomi, simya, tıp, matematik üzerine de önemli çalışmalar yapılmıştır. Bu süreçte antik felsefe ile uğraşan islam filozofları devreye girmiştir. Böylece Doğu bilimleri ve Yunan metafiziği derinliğini incelenebilmiştir. Bu yönlü yapılan çalışmalar islama uyarlanmaya ve özgün hale getirilmeye çalışılmıştır. Dönemin islam filozofları kendilerini "peygamberin sadık çocukları" diye tanımlamışlardır. Tümünün yaklaşımlarının ana çerçevesi; islam saraylarında görülen aşırı lüks yaşama karşıtlık, toplumsal sorunların çözümünde akıl yolunu esas almak. Dini tümden ortadan kaldırmak değil de daha çok dar görüş ve dogmatik öğelerden arındırmaya çalışmak... Bu gibi hususlar için felsefe ile dini kaynaştırmaya çalışmışlardır. Yaklaşık olarak 1000-1050 yılları arasında yürütülmüş bir çabadır bu.

"Avrupa benmerkezci tarih anlayışının çarpıtılmış, hatalı etkilerinin giderek aşılmasıyla beraber, yeni ifadenin de ipuçları önemli oranda oluşmuştu. Artık Rönesans öncesi zihni canlılığın hangi mekanda oluştuğu ve nasıl Rönesans'a zemin teşkil ettiği daha nesnel ele alınabilmektedir. Bu anlamda üzerinde fiili bir konsensüs sağlanan görüş şudur: 8-12. yüzyıllar arasındaki 400 yıllık zaman kesitinde zihni ve bireysel çalışma ve gelişmeler Doğu'da boy vermiştir."

Ortaçağda Doğu zihniyet yapısında yaşanan gelişmeler dinsel formludur

Doğu zihniyet yapısında ortaçağda yaşanan gelişmeler büyük oranda dinsel formlu olmuştur. Egemen iktidara ve devlete, onların zihni yapılarına karşıtlık temelinde gelişen ve antitez diye niteleyebileceğimiz yeni zihni açılım ve arayışlar, iktidar karşıtı olan etnik ve sosyal hareketlerde ve yoksul halkların komünal değerlerle donanmış direniş ve isyanları biçiminde ete, kemiğe bürünmüştür. İktidar içi muhalif akımların gelişimi de büyük oranda bu sosyal hareketler ve akımlardan etkilenmekte ve esin almaktadır. Bu yüzdendir ki bireyler düzeyinde kimi filozoflara değinmeden önce, bu filozofların kendilerinin de etkilendikleri akımlara ve hareketlere dair özet bir çerçeve aktarımı yapmakta fayda var. Özellikle Mazdek hareketi, İsmaililer, Karmatiler, Fatimiler, Ali yandaşları vb isimlerle yürütülen mezhepleşmeler incelenmeye değerdir.

Genelde Doğu, özelde Mezopotamya ortaçağında iktidar karşıtı hareketlerin en çok etkilendikleri ve esin aldıkları kaynak akım, mazdekçiliktir. MS 520'li yıllarda, Sasani İmparatorluğu süreçlerinde Mazdek isimli biri önder olarak sivrilmiş ve Zerdüşt inancını Mani inancıyla sentezleyip, reforme etme çabasına girmiştir. O, toprakta ve mülkiyette ortaklık ve ortak paylaşımı savunmakta, kadın erkek ilişkilerinde –görece– eşitliğe yakın tavır geliştirmekte, et yemeğini yasaklamak istemektedir. O'nun bu tutumları, dönemin tutucu Zerdüşti din adamlarınca büyük bir tehdit olarak görülmüş, sonuçta bir komplo ile M.S. 528'de öldürülmüştür. Fakat O'nun ardıllarınca ve sonraki süreçlerde, çürümüş iktidara karşı gelişen her eşitlik ve özgürlük arayışı, etnik ve sosyal hareketlerce "Mazdeki direniş" biçiminde bir gelenek halini almış, yararlanılan bir kaynak halinde gelmiştir. Dolayısıyla Mazdeki hareket böylesi bir zihni miras açığa çıkarmıştır. Mazdek'in ölümü sonrasında, Mazdeki ayaklanma ve isyanları takriben yüzyıl sürmüştür. Mazdek'in eşi Hürrem Bin Kade, eşine yapılan komplo sonrası İran'ın Rey kentine göçmüştür. Orada kısa zamanda örgütlenme çalışmasına başlamış ve insanları eşinin inancına çağırmıştır. Onu izleyen insanların oluşturduğu hareket ise Mazdeki zihniyete dayalı Hürremizm/Hürremiler adıyla anılmıştır. Onların ardından, aynı geleneğe dayalı olarak 830'lu yıllarda Babekiler (liderleri Babek'in adıyla anılmışlardır) devreye girmiş ve varlıklarını sürdürmüşlerdir. Benzer birçok kollara ayrılan bu gelenek üzerinden ortakçı, eşitlikçi ve özgürlükçü zihniyeti savunan birçok hareket mücadelelerine devam etmiş ve zihni çalışmalarını sürdürmüşlerdir.

Doğu zihniyet dünyasında önemli bir gelenek de Ali yandaşlığıdır. Hz. Muhammed'in ölümü sonrasında iktidarı ele geçiren Emevi Hanedanlığı, içeride Arap toplulukları, dışarıda tüm bölge halkları üzerinde islami kılıf altında mutlak itaati ve boyun eğmeyi dayatmıştır. Her türlü katliam, zor ve baskıcı şiddetin kullanıldığı bu yayılmacı egemenlik karşısında, halklar arasında farklı direniş biçimleri sürekli varolmuştur. Kimi topluluklar yüzyıllarca boyun eğmeyip direnmiş (Arap Hariciler,

Kürt Ezidiler vd), kimileri ise bu dayatmalar karşısında zorlanmış ve "kabul etsek de Ali'nin ve Muhammed'in, ilk ümmetin temsil ettiği islami biçimi kabul ederiz" diyerek, islamın ilk çıkışındaki ilerici özü ile kendilerinin eski kabile inançlarını sentezleyerek özgün bir mezhepsel yoruma ulaşmışlardır. Bu, Ali yandaşlığı adı ile belirginlik kazanmıştır. Bu temelde İran coğrafyasında yaşayan topluluklar, eski Zerdüşti doktriner inancı ile Ali'nin temsil ettiği islami yorumu harmanlayıp şialık inancını oluşturmuşlardır. Yoksul Arap toplulukları, eski kabile inançları ile Ali yorumunu, düşüncelerini sentezleyip şiilik inancını açığa çıkarmışlardır. Kürtler, Zerdüştlük ile Ali yandaşlığını sentezlemiş ve kızılbaş aleviliğini (Aliciliğini) inanç olarak benimsemişlerdir. Çok sonraları Anadolu'ya gelen yoksul Türkmen toplulukları da eski inançlarıyla Ali yandaşlığını kaynaştırıp, alevilik yorumuna sahip çıkmışlardır. Bu anlamda Ali yandaşlığı-Alevilik-Alicilik, esas olarak egemen islamın Emevilik şahsındaki saldırganlığına, katliamcılığına karşı, yoksul Arap kabilelerinin ve bağımlı kılınmak istenen bölge topluluklarının kendilerini korudukları ideolojik zırh ve kimlik olmuş, yeni ve özgün zihni yaratım halini almıştır. Emeviler şahsında özünden boşaltılarak dogmalara boğulmuş ve tutucu kılınmış islama karşı, ilk ümmetin temsil ettiği islami öz ve halkların komünal değerlerinin ortaklaşa sentezlenmesi ile somutlaşan eşitlikçi, özgürlükçü bir zihni yaratım geliştirilmiştir. Bu gelenek üzerinden birçok farklı mezhepsel doğuş ve yorumlar gelişmiş, sonuçta önemli açılımlara esin teşkil edebilmiştir.

Şiilik'teki on iki imam inancı içinden çıkan İsmaili hareket, diğer bir önemli akım olmuştur. M.S. 765'de Caferü's Sadık –ki 6. imam olarak kabul edilir– öldüğünde, yerine oğlu İsmail geçer. O da genç yaşta ölünce, bu geleneğin takipçileri kendilerini ismaililer diye tanımlamış ve on iki imamcılardan koparmış, daha özgün yorumlara gitmişlerdir.

Genel hatlarıyla ismaililer eylemci yönleriyle bilinir ve tanınırlar. Oysa en az bu yönleri kadar bilimle de uğraşmışlardır. Yoğunca araştırma inceleme yapmışlardır. İsmaili gelenekte bilim klasik ve kesinleştirilmiş doğrularla ele alınmamaktadır. Kendilerine göre özgün ölçüler temelinde esnek bir inceleme tarzına sahiptirler. Zerdüşti mitolojiler ile yeni Eflatuncu/Platoncu düşünceleri sentezlemişlerdir. Bu zihniyetle 'yeni kurtuluş tarihi'ni kurmayı tasarlamışlardır. Böylesi bir ütopyaları vardır.

İsmaili gelenek içinden birçok akım çıkmıştır. Bunlardan en çok dikkat çekeni 10. yüzyılda Basra'da kurulan ve "İhvanü's Sefa" adı ile –Arınmış Kardeşler– bilinen Batıni, gizli bir örgüttür. (Batini, Kuran'ın içsel anlamı, buna inananlar ise "Batin" olarak nitelenir.) Bunlar matematik, astronomi vb bilimlerle uğraşmış ve önemli çalışmalar yapmışlardır. En önemli eserleri "Resail" (Risale) adlı felsefe ansiklopedileridir. Bu ansiklopediler İspanya'ya dek yaygın bir coğrafik güzergahda dolaşmış, buralarda birçok filozofa esin teşkil etmiştir. En belirgin özellikleri ise mistisizm ile bilimin kaynaştırılması olmuştur. Arınmış Kardeşler (İhvanü's Sefa)'de "Hiyerarşik Gök Seması" bulunmaktadır. Buna göre ilk katta Hz. Muhammed ve sonra Hz. Ali, sonra "7 İmam", dünyaya en yakın katta ise Fatima –Hz. Muhammed'in kızı ve Hz. Ali'nin eşi– bulunmaktadır. İsmaili geleneğe dayanan ve bu gök şemasında yer verilen Fatima'ya inanç temelinde bir hareket olarak ifade bulan akıma fatimiler/fatimilik denmiştir. Bu hareket, Fatima'yı islamın anası olarak görmüştür.

Fatimiler 909'da Kuzey Afrika'da –Tunus'da– belli düzeyde etkinlik kurmuş, sonraları da iktidarlarını Mısır'da tesis etmişlerdir. En özgün yanları, Abbasilere, onların şahsında –artık egemen devlet ideolojisi halini almış olan– sunniliğe karşı kurumsal bir reddediş içinde olmalarıdır. Yaklaşık olarak 1170'li yıllara dek bölgede etkin olmuşlardır. Daha sonraları –Mısır iktidarı döneminde– fatimilere katılacak olan bir diğer ismaili gelenekten gelme hareket ise Karmatiler'dir.

Liderleri Hamdan Karmak'tan esinli olarak "Karmatiler" diye anılan bu akım, MS 878'de büyük bir ayaklanma başlatmış ve öncülük etmiştir. Bölge genelinde Abbasi karşıtı tüm yoksul kabileler ve halkların desteğini almış, yoğun katılımlara kucak açmışlardır. Karmatiler 900'lü yıllarda, özellikle Suriye'de etkin olmuşlardır. Yoğun olarak Mazdeki etkiler taşımışlardır. Zihni planda dindeki tüm yasak ve hükümlerin kaldırılmasını savunmuşlardır. Şii imam öğretisine yakın olmuşlardır. Simgeci, akılcı ve imgelemecidirler. Devletleşmiş sunni inanca karşı durmuşlardır. Bu yüzden yoğun baskılara maruz kalmış ve bu duruma karşı da sürekli bir direniş sergilemişlerdir. Karmatiler içerisinde bir kol Kuzey Afrika'da, Ahsa bölgesinde, ayrı ve özgün bir iktidarlaşmayı yaşamıştır. Fakat fatimilerin Mısır iktidarları süreçlerinde fatimilere katılmışlardır. Tüm bu şii akımların etkinlikleri dolayısıyla 10. yüzyıla "şii yüzyılı" denmiştir.

Abbasi iktidarı saraylarında muhalif çıkışlar ve farklı eğilimler daima görülmüştür. Bunlardan en çok öne çıkan akım, mutezile akımıdır. Mutezileciler aklı –rasyonaliteyi– esas almışlardır. Kuran'ın dogmatik algılanmasına karşı çıkıp, akılcı yorumlar getirmeye çalışmışlardır. Siyasal görüşleri katıdır. Genel yaklaşımlarında saraydaki lüks yaşama karşı olmuş ve adaleti tanrı özü olarak kabul etmişlerdir. Akla aykırı şeylere tavır almışlardır, *"insan kendi kaderinin yaratıcısıdır"* demişlerdir. Halife Harun Reşid, kendi döneminde mutezilecilere destek vermiştir. Buna rağmen genelde sunni islam dünyasından destek bulamamış ve yeterince çözümleyici etki yaratamamışlardır.

Doğu'da zihni açılımlara kaynaklık eden filozoflar

İslam saraylarında öne çıkan bir diğer akım sufist/sufizm akımıdır. 8. ve 9. yüzyılda, islam içinde mistik karakterde gelişmiş bir akımdır. Temel olarak, kendini anlama çabası olarak ifadelenebilir. Sufistlere göre *"kendini bilen tanrısını bilir."* Böylelikle hakikatin arayışı daha rahat yapılabilecektir. Onlar inançlarında fanatik bağlılığa yer vermemişlerdir. Kitaplara yakın olup, küçümseyici yaklaşımdan uzak durmuşlardır. Sufistler arasında da saray zenginliğine karşıtlık esas alınır. Ve onlar da ilk ümmetin sadeliğine dönüşten yanadırlar. Bu yönleriyle şiilik ve mutezileciler ile benzeşmektedirler. Sufi adı Arapça 'sof'dan gelir. Anlamı giysi, keten giysi demektir. Peygamber döneminde bu giysiler giyilmektedir. Bunu giyen ve ifade etmeye çalıştığımız zihni anlayışta olanlara, savunuculara ise sufist/sufi ya da sofistler denmiştir. En çok tanınan sufist tarikat 13. yüzyıldaki mevlevilerdir.

Özetle aktarmaya çalıştığımız siyasi, sosyal, düşünsel özellikteki hareket ve akımlar 8. ve 12. yüzyıl arasında yaşanan islam bilimi ve felsefesine katkı yapan filozofların esin kaynağı olmuş, bu temeller üzerinden –kimi filozoflar bizzat içinde yer alıp– önemli zihni açılımlar geliştirebilmişlerdir.

Önemli bir filozof olarak El Kindi öne çıkmıştır. (850-870) O, akılcı yöntemi Kuran'a uygulayan ilk düşünür olmuştur. Mutezile akımına yakın, Aristo'ya ise uzaktır. Genelde fen bilimleri ve matematik ile ilgili olmuştur. Her olayda bir nedensellik bulunduğunu, ilk neden olarak değişmeyen mükemmel varlığı görmüş, göstermişlerdir. Dinselliği sistematik metafizik ile uzlaştırmaya çalışmıştır. Bu dönem daha radikal bir düşünce ile ortaya çıkan diğer bir filozof El Razi'dir. (930'da ölmüştür.) O, islam dünyasında sistem dışı sayılan düşünürlerdendir. El Razi, maddenin tamamen 'ruhsal bir tanrı'dan oluşamayacağını savunmuştur.

"800'lü yılların başından başlayan ve 1000'li yılların sonlarına dek süren zihinsel canlılık, tıpkı Doğu iktidar yapılarının, özelde Abbasi İmparatorluğu'nun gerilme sürecine girmesi gibi gerilemiştir. Genelde felsefeye karşı muhalefet başlatılmıştır. Dış saldırı ve ekonomik sorunlardan kaynaklı nedenler gerilemeyi körüklemiştir. Sorunlara çözüm olabilmek ve sistemsel paradigma değişimine perspektif oluşturabilmek için gerekli çözümler üretilmemiştir filozoflarca."

Diğer yandan, yaşanan ağır toplumsal sorunlara dönük olarak, ancak akıl ve felsefe ile insanların kurtuluşunun sağlanabileceğini belirtmiştir. El Razi İran'ın Rey kentindendir. Kendisi aynı zamanda hekimdir. Tıp ile yakından ilgilidir. Esas olarak bilimsel düşünce ile tanrı kavramının uyuşmazlığını savunan ve bunu açıkça dillendiren özelliğiyle tanınmıştır. Tek tanrıcı değildir. Kızamık ve çiçek hastalığını da o keşfetmiş, atardamarı bulmuştur. Latince çeviriler yapmıştır. Ortaçağ Avrupası'nda yirmi dört ciltlik tıp ansiklopedisi derlemiştir. (Yapıtın adı 'Havi'dir) Sokrat'tan etkilenmiştir. Bir diğer İranlı düşünür El Biruni'dir. (973-1048) Kendisi eleştirel filozof olarak sivrilmiştir. Felsefe, matematik, astronomi ve coğrafya ile ilgili araştırmalar yapmış ve ürünler çıkarmıştır. O, *"her şeyi allah bilir"* sözünü ve bu yönlü tüm dogmatik algılamalara cesurca karşı koyan ender kişilerdendir. Diğer yandan Bağdatlı bir sufi olan El Cüneyt, islamda ilk ümmet sadeliğini yeniden yakalamanın bilimsel arayışı içindedir. El Hazen (965-1039) ise esasta fizik, yanı sıra tıp, astronomi ve matematik üzerinde çalışmış ve arayış içinde olmuştur. O'nun fizik çalışmaları Batılı iki filozof olan Bacon ve Kepler'e esin kaynağı olmuştur.

980'de ölen El Farabi ise otantik felsefenin kurucusu olarak sivrilmiştir. O, adeta 'Rönesans inası'dır. Felsefeci olduğu kadar hekim, müzisyen ve mistiktir de. Batılılarca "evrensel zeka", "birinci usta-magister primus" olarak adlandırılan Aristo'dan sonra "ikinci usta-magistur secundes" olarak adlandırılmıştır. Felsefesi islam dini ve insan aklı arasında uyum yaratma girişimi olmaktadır bir anlamda. Bu anlamda felsefi akılcılığa uzaktır. Tanrı merkezli bir felsefi anlayışa sahiptir. Yine de eğitimsiz kitleler üzerinde durmuş, toplumsal sorunları çözme ile uğraşmış, bu uğraşında akılcı ilkelerle hareket etmeyi önermiştir herkese. Bu boyutta da olsa, tanrıyı tartışmaktan uzak kalmamıştır. Bu yönüyle Batıniliğe yakın özelliklere sahiptir.

Mistik inancın ilk şehidi kabul edilen Hallac-ı Mansur ise *"ben hakikatim/en el hak"* sözü ile öne çıkmıştır. Hallac, El Cüneyt'in öğrencisidir. O, hocasının öğütlerini dinlememiş, Bağdat'ta, genelde Irak'ın tümünde dolaşıp, sistemin çürümüşlüğünü, halifeliğin yıkılması ve yeni bir düzenin kurulması gerektiğini anlatarak örgütlenme ve propaganda faaliyeti yürütmüştür. Etkileyici, cesur ve eylemcidir. Bu yönleri ile egemen iktidar güçleri nazarında tehdit olarak görülmüştür daima. Sonuçta, egemen sınıflara özgü türlü entrikalarla katledilmiştir. Orta Asyalı bir şii olan İbn-i Sina (980-1037), Persli bir filozof ve hekim olarak, Doğu felsefesinde adeta doruktur. O, ismaililerden etkilenmiştir. Tıp anlamında 'Al Sifa'nın (Canon Medicinae) yazarı olarak, menencit, ateşli felç gibi hastalıkların tanımlarını yapmış, eseri Latince'ye çevrilerek Avrupa'da yayınlanmış ve o dönemin tıp fakültelerinde başlıca öğreti olarak 17. yüzyıla dek ağırlığını koruyabilmiştir. Fizik ve matematikle de uğraşmıştır. Ancak, asıl hekimliğiyle öne çıkmıştır. Bir dönem Irak'ta hüküm süren Büveyh Hanedanlığı'na da vezirlik yapmıştır. Tanrıyı akıl yoluyla tanımanın daha olası olduğunu ve değişen islama felsefeyi uyarlamanın gerekliliğini belirterek, bunun için çalışmıştır.

Bunların yanı sıra tarih alanında "İslamın Heredotu" olarak adlandırılan ve "Tarh-i Ca'feri/Taber Tarihi" adlı yapıtıyla öne çıkan Muhammed Taberi (838-923), fizikte ve matematikte "geometrik eğriler" üzerine eseriyle bilinen El Hazen (965-1039) tezleriyle, maddeciliğe yakın olan duruşu ile öne çıkmışlardır. Özellikle İbn-i Sina dönemiyle başlayan yıllar, Abbasilerin gerileme süreçlerine denk düşmektedir. Cebir'de Harezmi ve El Battini, astronomide İbn-i Yunus bu dönemin diğer filozoflarıdır.

Böylesi parlak zihni üretim ve canlılık süreçleri sonrasında Doğu'da düşünsel açıdan karanlık bir süreç başlamıştır. 800'lü yılların başından başlayan ve 1000'li yılların sonlarına dek bir biçimde süren bu zihinsel canlılık, tıpkı Doğu iktidar yapılarının, özelde Abbasi İmparatorluğu'nun çöküş ve gerilme sürecine girmesi gibi gerilemiştir. Bu yılların Abbasi İmparatorluğu'nda "doğu eyaletleri" olarak geçen bölgelerde, genel olarak merkezi iktidar ile anlaşmazlık içinde olunup, 'bilimin dine aykırılığı'nı dile getirerek huzursuzluk yaratmaktadır. Genelde felsefeye karşı muhalefet başlatılmıştır. Böylesine çalkantılı bir süreçte dış saldırı ve ekonomik sorunlardan kaynaklı nedenlerle birleşip, gerilemeyi körüklemiştir. Tüm bu kargaşa ve sorunlara çözüm olabilmek ve yeni zihni açılımlar sağlamak, sistems—el paradigma değişimine perspektif oluşturabilmek için gerekli çözümler üretilmemiştir filozoflarca.

Elbette bu çözümsüzlüğün nedenleri çoktur ve apayrı bir inceleme konusudur. Örneğin, bilimsel çalışmalara yeterince önem verilmemiş, eldeki çalışmalara kurumsal ve yöntemsel süreklilik ve belirginlik kazandırılamamıştır. Dolayısıyla bilim insanı yetiştirmek için gerekli olanakların –yöntemsel, kurumsal– yokluğu, nadir olarak yetişenlerin de daha çok kişisel çaba ve azimleriyle öne çıkıyor olmaları, bilimsel çalışmaların önüne sürekli dogmaların ve bağnazlıkların çıkarılması, özellikle egemen sınıflarca iktidarsal kaygı ve korkular temelinde bu tür bilimsel çalışmaların tehdit olarak algılanması ve katı cezalandırma yöntemlerine başvurmaları en belirgin engelleyici faktörler olarak ifade edilebilir.

Bahsedilen bu sürecin sonlarına doğru medreseler devreye sokulmuşsa da artık geç kalınmıştır, dolayısıyla etkili olmamıştır. Sonuçta düşünce alanında durağanlaşma ve gerileme başat hale gelmiştir. Bu durağanlık siyasal yapılarda da kendisini göstermiştir. Sosyoekonomik açmazlar büyüyerek devam etmiştir. 1190'lara gelindiğinde, yaşanan ağır toplumsal, siyasal ve bilimsel sorunlara çözüm amaçlı yoğun tartışmalar başlamış ve öne çıkmıştır. Çok yönlü bir sorgulama devreye girmiştir. Artan nüfusun beslenmesi bile tam olarak sağlanamamaktadır. Ya reform gerçekleştirilerek çıkmaz, çözümsüzlük aşılacaktır ya da restorasyona başvurularak çıkış yapılmaya çalışılacaktır. Ya yenilenerek değişime yatılacaktır ya da despotizmin ve tutuculuğun girdabında gömülünecektir. Ne yazık ki sonuçta restorasyon olmuş, iç dış isyanlar ve muhalefet artmış, kaos ve karmaşa gelişmiştir. Bunlara karşı egemen iktidarın tedbirleri sertleşmiş ve despotizme yönelim gelişmiştir. Sonuç, çözümsüzlük sarmalının büyümesi olmuştur. Bu tablo zihni yapıyı da etkilemiştir. Böylece islamda felsefe dönemi kapanmıştır. Gazali (1058-1111) bu kapanışın sembolü gibidir. O, sunnidir ve ismaili şiiliğe karşı durmuştur. Tanrının akıl ile kanıtlanamayacağını, tüm doğruların zaten islamda (Kuran'da) bulunduğunu, dolayısıyla felsefeye gerek olmadığını savunmuştur. Böylece O, tüm çalışmalarını "felsefeyi öldürme" üzerine oturtmuştur.

Doğu'nun ve Doğu felsefesinin parlak döneminin zihni mirası bu kez İspanya'da ve –özgün yollarla taşındığı– İtalyan liman kentlerinde yeniden yeşerecektir. Bu iki kanal üzerinden Batı'ya taşınıp Avrupa Rönesansı'na kaynaklık edecektir.

devam edecek ...

Cumhuriyetin 82. yıl gerçeği ve demokratik mücadele görevlerimiz

"TC devleti ordunun kurduğu bir devlettir. Bütün devletler ordularca kuruluyor da, Türkiye Cumhuriyeti devletinin kuruluşu çok daha fazla ordunun eseridir. Ordu her zaman yönetimdedir, en öndedir ve bu nedenle de devletin ne kadar cumhuriyet olup olmadığı hep tartışmalı olan bir durum arz etmiştir. Fakat 2005 Newrozu'ndan bu yana mevcut genelkurmayın siyasi yönetimde daha fazla öne çıkma çabası içerisinde olduğu açıkça görülüyor."

Devlet erkanı cumhuriyetin ilanının 82. yıldönümünü şatafatlı gösterilerle kutlamaya çalıştı. Bu yıldönümü kutlamalarında göze çarpan temel hususlar nelerdi? Bir kere bir gün öncesinden genelkurmayın *"ısrarla gücümüzü sınamaya çalışan çevreler bundan vazgeçsinler"* biçimindeki sert uyarısı geldi. Uyarı kimleri hedefledi? Sahipleri herhalde bunu değerlendirmişlerdir. Fakat biz öncelikle medyanın tutumunu gördük. Televizyon kanalları büyük ölçüde bu uyarıyı birinci haber yaptılar; Genelkurmay Başkanı'nın uyarısını Cumhurbaşkanı'nın Cumhuriyet Bayramı kutlamasını içeren mesajından da önce verdiler. Kutlamalar sırasında da en çok öne çıkan, her taraftaki askeri birliklerdi. Sanki cumhurun bayramı değil de ordunun bayramı gibiydi. Yine Genelkurmay Başkanı'nın en önde görünen tutumu, bu konuda yapılmış planlama, ısrarlı çabası da gözden kaçmayan bir durumdu. Cumhurbaşkanı sağ yanına genelkurmay başkanını soluna da karısını alarak törenleri izledi. Yardımcısı olan Meclis Başkanı daha uzağa düşmüştü. Yine cumhuriyet hükümetinin koordinesi olan başbakan benzer biçimde daha uzakta kalmıştı. Ardından da cumhurbaşkanını arabanın önüne bindirmiş olarak genelkurmay başkanının bayram kıtasını açık araba üzerinde kutladığı gösteri geldi.

Bugünün gazeteleri, *"devletin en üstü buz gibiyidi"* diye manşet attılar. Bir havanın soğukluğunu, bir de devlet yönetiminin en üst kademesinin birbirine karşı soğukluğunu bu 82. yıldönümü kutlamalarının ne önemli olayı olarak öne çıkarıyorlar. Yöneticilerin birbirlerinin yüzüne bile bakmadıklarını yazıyorlar. Böyle bir cumhuriyet gerçeğiyle, böyle bir devlet yönetim yapısıyla yüz yüzeyiz. Çok ağır sorunlar altında zorlanan ve çözüm bulamayan toplumun üzerinde despotik bir yapı oluşturmuş olan devletin en üstünde yer alanların mevcut duruşu ve tutumu bu çerçevededir. Bunun ne kadar bir yönetim olduğu, mevcut yönetimin nasıl bir durum arz ettiği, böyle bir yönetim yapısına nasıl cumhuriyet denileceği bu görüntülerin ardından bizce daha çok tartışılması gereken hususlar olmalıdır. Çünkü cumhuriyetten çok bir militarizm, ordu gösterisi, genelkurmay yönetimi her fırsatta pratiğe yansıyor. Genelkurmay esas yönetim olarak da hükmünü icra ediyor.

Osmanlı ailesinin yerine genelkurmayı ailesi geçmiştir

Kuşkusuz bu gerçeklik cumhuriyetin kuruluş yapısında var. Biliyoruz, TC devleti ordunun kurduğu bir devlettir. Bütün devletler ordularca kuruluyor da, Türkiye Cumhuriyeti devletinin kuruluşu çok daha fazla ordunun eseridir. Ordu her zaman yönetimdedir, en öndedir ve bu nedenle de devletin ne kadar cumhuriyet olup olmadığı hep tartışmalı olan bir durum arz etmiştir. Fakat son dönemlerde, özellikle 2005 Newrozu'ndan bu yana mevcut genelkurmayın siyasi yönetimde çok daha fazla öne çıkma çabası içerisinde olduğu da açıkça görülüyor. Genelkurmay, önce Mersin'de bayrak provokasyonu denilen bir olayla şoven milliyetçiliği tırmandırma startı verdi. Ardından ağustos başında *"teröre karşı topyekun mücadele gerekir"* diyerek, devlet siyasetini toplum önünde belirlemeye çalıştı. Topyekun savaş ilanında bulundu. Bunu benimsemeyen, farklı görüşte olan, "siyasal demokratik çözümler gereklidir" diye düşünüp bunu dillendiren çevrelere karşı çok sert ve suçlayıcı açıklamalar yaptı. Genelkurmay sözcüleri değişik devlet kurumlarını ve toplumsal çevreyi içine alan bir yığın toplantılar, brifingler düzenlediler. Medyayı, iş çevrelerini, siyasi kurumları, sivil toplum örgütlerini, benzeri tüm kurumları kendilerinin belirlediği topyekun savaş konseptine katmaya çalıştılar. Genelkurmay bunu 23 Ağustos tarihli Milli Güvenlik Kurulu Toplantısı'nda da 'postmodern askeri darbe' denen bir yaklaşımla hükümeti uyararak, hükümete muhtıra vererek devlet yönetiminin yeni politikası haline getirdi.

O dönemde de açıkça iktidarın genelkurmayın elinde olduğu, hükümetin düşüncelerinin devlet yönetiminin politikalarını belirlemediği herkesçe çok somut ve açıkça görülmüştür. Şimdi bu durum cumhuriyetin ilanının 82. yıldönümü kutlamalarında daha somut ve açık hale geldi. Genelkurmay, yönetimin kendisinde olduğunu her fırsatta herkese hissettirmeye çalıştı. Cumhurbaşkanını kendi üniformalarının üzerinde giydirilmiş bir maske gibi toplum karşısında tutmayı, buna dayalı bir yönetimi sürdürmeyi esas aldıkları açıkça görüldü.

Şimdi bu durum elbette en çok üzerinde durulması ve tartışılması gereken bir husus oluyor. Böyle bir yönetim ne kadar cumhuriyettir? Eğer cumhuriyet seçilenlerin yönetimiyse, mevcut yönetim görüntüsünde seçilenlerin yöneten değil de bir makyaj gibi durdukları, yönetimin ise esasında memur statüsünde olan askeri bürokrasinin elinde olduğu çok somuttur. Askeri cumhuriyet diye bir deyim var; eğer bu deyim siyasi literatürde gerçekten kabul görebiliyorsa, belki öyle tanımlanabilir. Türkiye'de hakim olan devletin karakteri, cumhuriyet olarak tanımlanan devlet yapısının esasları çok iyi anlaşılması gereken bir husus oluyor. Bunun ne kadar cumhuriyet olduğu, nasıl bir cumhuriyet olduğu tartışma götürür.

Bu yönetimin Osmanlı'dan farkı nedir diye sormak gerekir. Fark şurada görülüyor: Osmanlı ailesinin yerine genelkurmayı ailesi geçmiştir. Bir de ölünceye ya da tahtan indirilerek öldürülünceye kadar iktidarda kalan padişahların yerine, süresi yasayla dört yıl olarak belirlenmiş genelkurmay başkanlarının geçtiği bir sistem konmuştur. Yani iktidara çıkmak ve inmek bir sisteme bağlanmış, belli bir süreyle sınırlandırılmıştır. Karşımızda özü böyle olan bir devlet, yönetim sistemi mevcuttur. Bu öyle bir sistemdir ki, hem karşıtı olan siyasi islami akıma muhtaçtır, ona ihtiyaç duyuyor, kendisini hükümete getiriyor, hem de kendisi için baş tehlikelerden birisi olarak görüp ona karşı mücadele ediyor. Mevcut devlet içerisinde böyle bir mücadele gerçeği de var. AKP hükümetiyle mevcut ordu yönetiminden oluşan devletin –diğer bir deyişle cumhuriyetin– böyle bir karakteri çok somuttur.

TC devleti Kürtlerin inkarı ve imhası üzerinde şekillenmiştir

Bu neden böyledir? Bunu yaşadığı ağır sorunlar ve çelişkilerle izah etmek gerekir. Devlet o kadar zorlanıyor ki, o kadar zayıf duruma düşmüş ki, kendine en çok karşıt gördüğü bir güce dayanmak zorunda kalıyor; islami siyasete dayanmak, onu iktidara taşımak zorunda kalıyor. Diğer yandan onunla çok derin bir çelişki ve çatışmayı yaşıyor. Herhalde genelkurmay başkanının cumhuriyet mesajındaki sert uyarısının birinci hedefi bu hükümet oluyordu. Zaten böyle olduğu davranışlarda da gözüktü. Basında açıkça yer almıştı. Böyle bir durum karşısında mevcut hükümet ne olacak? Geçmişten beri bu, devlet içerisinde bir çelişki ve çatışma durumunu arz ediyor. Biliniyor, Menderes yönetiminde islami akım yine cumhuriyetin hükümeti olarak uzun bir süre iktidara çekildi. Arkasından bir dönem Özal yönetim oldu. Kısa süreli Erbakan'ın da hükümete taşındığı dönemler yaşandı. Devletin ihtiyacı ve halkın istemi doğrultusunda iktidara gelen bu güçler, devlet içi çatışmada siyaset dışına itildiler. Menderes ve Özal tasfiye edildi; Erbakan ise istifa etmek zorunda kaldı. Tıpkı 23 Ağustos tarihli MGK Toplantısı'na benzer bir toplantının 28 Şubat 1997'de yapılmasının ardından, Erbakan hükümeti istifa etmek, çekilmek zorunda kaldı.

Şimdi Tayyip Erdoğan hükümeti ne yapacak? Acaba Menderes ve Özal gibi mi olacak? Yoksa Erbakan gibi mi davranacak? Ya da bunlardan çıkartılan derslerle tümden bu çizgiden uzaklaşıp Demirelleşecek mi? Bunu önümüzdeki yakın süreç gösterecek. Henüz bu durum netleşmiş, somutlaşmış değildir. Fakat hükümetin önünde böyle bir soru işaretinin durduğu bir gerçektir. Karşımızda iç çelişkileri böyle olan, ama birbirine de muhtaç bulunan, özellikle Kürt halkına ve Kürdistan özgürlük mücadelesine karşı birbirleriyle ittifak yapmak zorunda kalmış olan bir yönetim gerçeği var. Bu yönetim Özgürlük hareketimize ve halkımıza karşı topyekun savaş konsepti denen bir saldırı konseptini yürütüyor. Kendi içinde bu kadar çelişkili olmasına rağmen, bir arada bulunmalarının temel nedeni de bu oluyor. Kürdistan özgürlük hareketine ve Kürt halkına karşı mücadele etme ihtiyacı bunu yaratıyor. Bu ihtiyaç, I. Dünya Savaşı ardından oluşturulan, Kürdistan'ı parçalayıp yok sayan inkar ve imha sisteminin bir gereği olarak ortaya çıkıyor. Bu sistemin 9 Ekim 1998'den beri uluslararası komplo düzeyinde bir topyekun saldırı olarak pratikleşen döneminin planlı, imha amacını öngören bir parçası oluyor. İnkar ve imha sistemi üzerinde kurulmuş olan devlet yönetimi, bunu topyekun savaş konseptiyle Kürt halkına ve Özgürlük hareketine karşı yürütmek ihtiyacını duyduğu için de böyle birbirine en karşıt olan, birbirlerinin yüzlerine bile bakmayan insanlardan oluşan bir yönetimle icra ediliyor. Böyle bir yönetimin varlığına ihtiyaç duyuyor ve bu yönetim devleti sözde en güçlü kılarak, Kürdistan özgürlük hareketine, Kürt halkına ve demokrasi güçlerine karşı topyekun savaş konsepti çerçevesinde bir saldırı yürütüyor.

Türkiye siyaseti bütünüyle Kürt sorununa kilitlendi

Bu konsept nerden ortaya çıktı? İfade ettik. Bu ittifak esasen Kürdistan üzerindeki inkar ve imha sistemine dayanıyor; yakın dönemde bu sistemin siyasal icra edilişi olan uluslararası komplonun günümüzdeki uygulanması oluyor. Güncel planda da uluslararası komplo çerçevesinde Özgürlük hareketimize karşı yürütülen çürütme politikasının hareketimizin 1 Haziran 2004'te geliştirdiği stratejik atılım tarafından boşa çıkartılması, başarısız kılınması ve etkisizleştirmesinin ardından gelişiyor. 1 Haziran Atılımı'nın uluslararası komplo çerçevesinde hareketimize dayatılan çürütme, zamana yayma, eritme, tüketme ve böylece bitirme politikasını bir yıllık bir pratikleşme süreci içerisinde boşa çıkartıp başarısız kılması, 2005 yazından, ağustos başından itibaren Türkiye devlet yönetimini yeni bir siyaset çizmek zorunda bıraktı. Türkiye siyasetini bütünüyle Kürt sorununa, Kürdistan'da gelişen özgürlük ve demokrasi mücadelesine kilitledi. Türkiye gündemini tümüyle bu mücadelenin gelişimi belirler hale geldi. Bu temelde çürütme politikası iflas etti, başarısız kaldı ve işlenmez kılındı. Türkiye yönetiminin izlediği siyaset ile artık Kürdistan özgürlük ve demokrasi hareketinin gelişiminin engellenemeyeceği ortaya çıktı. Bu nedenle yeni bir siyaset gereği bu temelde arayış ortaya çıktı.

Bu konuda öncelikle toplumun değişik kesimlerinin tartışma yürüttüğünü biliyoruz. Bu tartışmalar giderek bir aydın inisiyatifi biçiminde somutluk kazandı. Bir grup aydın, taraflara ateşkes ve siyasi diyalog çağrısı yapan bir inisiyatif geliştirdi. Bundan büyük endişe ve korkuya kapılan genelkurmay, vakit geçirmeden bu görüşleri sert bir biçimde eleştiren ve devletin izleyeceği politikanın topyekun savaş olması gerektiğini ifade eden çıkışlar yaptı. Bunu devlet ve toplumun değişik kesimlerine kabul ettirebilmek için de çok yoğun bir çaba harcadı. Toplantılar yaptı, propaganda çalışmaları yürüttü, değişik çevrelere uyarılar yaptı. Böyle bir ortamda tıkanan, başarısız kalan, sonuç vermeyen devlet politikasının yeniden belirlenmesinde bir arayış olarak, hükümetten ve onun sorumlusu olarak Başbakan Tayyip Erdoğan'dan da bazı açıklamalar gündeme geldi. Aydınlarla görüşmenin ardından açıklamalar yaptı. Amed'i ziyaret etti, orada bazı açıklamalarda bulundu. Kürt sorununun varlığından, devletin geçmişte hatalar yaptığından, sorunun demokratikleşme içinde ve demokratik cumhuriyet çerçevesinde çözümlenebileceğinden, alt ve üst kimlik tanımlamalarının çözüme hizmet edeceğinden, dolayısıyla yeni bir beyaz sayfa açtıklarından söz etti.

Bu da bir politik arayıştı; iflas eden çürütme politikasının yerine, devlet politikasının ne olması gerektiği yönündeki bir arayışı ifade ediyordu. Bu temelde toplum ve devlet içindeki çevreler nezdinde yürütülen tartışmalar 23 Ağustos tarihindeki MGK Toplantısı'nda sonuca bağlandı. Demirel bile bunu *"28 Şubat'ın nazikçesi"* diye ifade etmişti; yani bir ordu darbesi, bir askeri darbe, ordunun hükümete bir muhtıra vermesi olayı olarak tanımladı. Bu toplantıda hükümetin görüşleri bastırılarak, Kürt halkına ve Özgürlük hareketine karşı yürütülecek yeni politika olarak topyekun mücadele konsepti kararlaştırılıp hakim kılındı. Genelkurmayı başkanı, Cumhuriyet Bayramı mesajında, konsepti hayata geçirirken ortaya çıkan engelleri ve zayıflıkları eleştirdi, uyardı; orduyla oynanmaması, ordunun isteklerine ters düşülmemesi gerektiğini ifade etti. Demek ki konseptin uygulanmasında engeller ve zorluklar var.

www.serxwebun.org

ye'yle bu örgütler arasında 1990'lı yıllarda oluşan ittifakın benzerinin şimdi olduğu söylenemez. Mevcut haliyle onun koşulları da yoktur. Bunun için Güneyli örgütlerin çok daha ileri düzeyde bir taviz arayışı içinde olduğu bilinen bir gerçektir. Ayrıca yine savaş yöntemini uygulayacak durumda değiller. O bakımdan Türkiye'ye Güneyli Kürt örgütleri tarafından da geçmişteki gibi bir desteğin verilmediği çok açıktır. Oysa biliyoruz ki, 1990'lı yıllarda eğer Türkiye gerilla karşısında belli bir askeri duruş sergileyebildiyse, bunda Güneyli Kürt örgütlerinin desteği belirleyici oldu. Yine korucuların desteği belirleyici oldu. Şimdi ondan yoksun bir konumda, Türkiye'nin gerillaya ve Kürdistan özgürlük hareketine karşı çok etkili pratik mücadele yürütemeyeceği bir gerçektir. Bu bakımdan geçmiş saldırı konseptlerine göre şimdi bu konsept temel dayanaklarından birisinden yoksun bulunuyor.

Türkiye, ABD ve AB Özgürlük mücadelesinin tasfiyesi konusunda hemfikirdir

Dış dayanaklarına gelince, AB'nin 3 Ekim'de Türkiye'yle müzakere sürecini başlatması bir destek oldu. Bu konuda AB gerçekten de ikiyüzlü, antidemokratik, Kürt karşıtı bir politika izledi. Kürt halkına karşı açıkça topyekun savaş ilanı etmiş bir rejimi hiç kınamadan, eleştirmeden 3 Ekim kararıyla olduğu gibi müzakere süreci içine alması, onun ne kadar ikiyüzlü, antidemokratik olduğunu gösteriyor. Hiç olmazsa bir eleştiri, bir kınama olabilirdi. Bunlar olmaksızın 3 Ekim kararı Türkiye'nin Kürt halkına karşı ilan ettiği savaşa bir destek anlamına geldi. Türkiye buradan güç aldı. Fakat AB'nin verdiği destek her zaman destekten çok köstek olma özelliğine de sahiptir. Öyle Türkiye'yi sevdiği için destekleyen bir konumda değiller. Türkiye'den daha fazla taviz koparmak için bunu yapıyorlar. Kürdistan'ı parçalayan, inkar ve imha sistemini yaratan Avrupalı güçlerdir. Bu sisteme dayanarak Kürt-Türk çelişkisini derinleştirip çatışmaya dönüştürerek iki toplumu da birbirlerine boğazlatma, buradan siyasi ve ekonomik çıkar sağlama onların 80 yıllık politikaları oldu. Şimdi de AB sürecinde benzer politikalar izliyorlar. Dolayısıyla Kürt halkına ve Özgürlük hareketine karşı saldırıda Türkiye'ye biraz destek veriyor olsalar da, bu fazlasıyla Türkiye'den taviz almaya dayanan bir destektir. Dolayısıyla önünde engeller de oluşturuyor. Yani tek yanlı bir destek değil, Türkiye üzerinde baskı ve sınırlama da oluşturan bir destektir. Çok bel bağlanacak bir destek değil, zayıf bir destektir.

ABD'nin konumu AB'ye göre çok daha nettir. ABD, Türkiye'nin Önderliğimize ve örgüt yönetimimize, yani PKK'ye karşı yönelttiği saldırıya destek veriyor. Bu konuda Türkiye ile ABD arasında bir ittifak var. ABD'nin Türkiye'ye bir desteği var. Bu durum ABD'nin de bölgede yürüttüğü mücadelenin çıkarına oluyor. Çünkü Suriye'ye ve İran'a karşı geliştirdiği baskıda, yine Irak'ta yürüttüğü savaşta ABD en çok Kürdistan'a ve Kürt toplumuna dayanmak zorunda kalıyor. ABD şunu iyi görmüştür: Kürdistan'a ve Kürt toplumuna dayanmadan, burayı kullanmadan bölge statükosuyla mücadelede başarı kazanması ve Ortadoğu'da yürüttüğü savaşta sonuç alması mümkün değildir. Bu, Irak savaşı için de, Suriye üzerinde uyguladığı baskı için de, İran'a karşı hazırlıklarını yaptığı savaş için de geçerlidir. Türkiye ile yaşadığı çelişki ve mücadele açısından da geçerlidir. Mevcut durumda ABD'nin Kürdistan'ı ve Kürt toplumunu kendi istediği doğrultuda kullanmasını ise Önder Apo ve PKK engelliyor. Kürt toplumunu ayrı bir çizgide, özgürlük ve demokrasi çizgisinde iradeli, özgür ve halklarla demokratik birlik içerisinde sorunları çözmek isteyen bir çizgide tutuyor. Dolayısıyla ABD'nin küresel sermaye çıkarları doğrultusunda Kürtleri kullanma siyasetini engelliyor ve onu zayıf kılıyor. Bu da ABD'nin bölgede yürüttüğü mücadeleyi zayıf düşürüyor. Bu nedenle ABD Kürtleri ve Kürdistan'ı istediği gibi değerlendirmesini ve kullanmasını engelleyen güce karşıttır, onun tasfiye edilmesini istiyor ve çabalıyor. Bu da Önderliktir, PKK'dir, Önderlik çizgisidir.

Onun için Önderlik üzerinde gelişen bu baskı ve imha süreci sadece Türkiye tarafından başvurulan bir uygulama değil, Avrupa'dan da destek gören, ABD'nin de destek verdiği bir süreçtir. Önderlik çok net tanımladı; "İmralı sistemi üç ayak üzerinde oluşmuş bir sistemdir" dedi. "Bunun içinde ABD, Avrupa ve Türkiye var" dedi. O nedenle bunların herhangi birisinin katılımı olmadan diğerleri veya herhangi birisi yalnız başına uygulama yapamaz. Her ne kadar Önderlik üzerinde bu imha süreci Türkiye Genelkurmayı'nın topyekun savaş konsepti temelinde geliştiriliyor olsa da buna Avrupa'nın da, ABD'nin de desteği var. Onlardan destek almadan Türkiye yürütemez. Bunun içindir ki, Avrupa'nın insan hakları kuruluşlarının hiçbirisinden ses çıkmıyor. Ne Uluslararası Af Örgütü, ne İşkenceye Karşı Mücadele Komitesi vb hiçbir insan hakkı kuruluşu ses bile çıkarmıyor. ABD için de öyledir. Bu kadar açık bir imha saldırısı varken, herkes suspus olmuş durumdadır. Neden? Çünkü hepsi bu politikayla birleşmiş durumdadır. Mevcut politikaya ABD'nin de, Avrupa'nın da desteği var. Bu anlamda Türkiye'nin Önderliğimize ve PKK' ye yönelttiği saldırıya karşı ABD'nin bir desteği, mutabık olma durumu var.

Fakat ondan da öteye Türkiye ile ABD'nin politikaları aynı değildir. Türkiye Önderliğe ve PKK'ye karşı yönelttiği saldırıyı Kürt inkarı ve imhasını gerçekleştirmenin başlangıcı yapmak istiyor. Türkiye'nin mevcut politik stratejisi bu çerçevededir. ABD ise Önderliğe ve PKK'ye yöneltilen saldırıyı, Kürt toplumunu ve Kürdistan'ı PKK'den kurtarıp kendi denetimine alarak bölge statükosuna karşı istediği gibi kullanmak için yapıyor. Bu politikalar birbirinden farklıdır. Türkiye mevcut duruşu ve politikasıyla sadece PKK'yi ve Önderliği imha sürecine almıyor, bütün Kürt toplumunu inkar ederek imha sürecine almak istiyor. Güney'deki gelişmeleri imha etmekle tehdit ediyor. Tayyip Erdoğan, anayasa oylaması ardından Irak'ta oluşacak yeni meclisin, federasyon da dahil her şeyi anayasadan çıkaracağını umut ettiklerini açıkladı. Bu temelde çalışma yürütüyor. ABD ise başkanlık düzeyinde hem Irak Cumhurbaşkanı Talabani'yle, hem de Güney Kürdistan'ın Federe Yönetim Başkanıyla görüştü; Barzani'yi başkanlık düzeyinde ağırladı. Bununla Kürdistan'a ve Kürt toplumuna ne kadar önem verdiğini, kendisiyle birleşen Kürt siyasetiyle ne kadar uyumlu olduğunu açıkça gösterdi. Yine bununla Irak'taki karşıt güçleri olduğu kadar İran'ı, Suriye'yi ve Türkiye'yi siyaseten tehdit etti. Türkiye'nin bunun karşısında ne kadar rahatsızlık duyduğu basına yansımıştı. Güya ABD elçisini çağırarak bu görüşmenin hangi sıfatla yapıldığının sorulduğu, Türkiye yönetiminin bundan çok rahatsızlık duyduğunun ABD elçiliğine ifade edildiği açıklandı. Adeta ABD'nin görüşmesinin olmaması ve engellenmesi gerektiği gibi bir sonuca vardılar.

Tehdit güçsüzlükten kaynaklanır

Bu bakımdan ABD'nin genelde Kürt politikası, Kürdistan'a ve Kürt toplumuna yaklaşımı bu çerçevede Türkiye ile tam çelişiyor. Hiçbir ortaklığı yoktur. Türkiye Kürt gerçeğini tümden inkar ederken, ABD bunu Irak'ta, İran'da ve Suriye'de yürüttüğü savaşta temel bir dayanak olarak değerlendirmeyi öngörüyor, bunu esas alıyor. Mesut Barzani ile yapılan üst düzey görüşmeler bu amaçladır. Hatta sadece onlara karşı değil, Türkiye'ye karşı da ABD'nin mücadelesinde en çok dayandığı gücün Kürt gücü olduğu tartışma götürmez bir gerçektir.

Nitekim Tayyip Erdoğan'ın açıklamaları ve yine ona yanıt olarak Yürütme Konseyimizin 20 Ağustos'ta HPG'ye yaptığı çağrı ardından ABD yönetimi telaşa düştü. Türkiye'ye bir sürü temsilci gönderdi, *"PKK terör örgütüdür, biz Türkiye'nin PKK'ye karşı mücadelesinin arkasındayız, destekliyoruz"* diye açıklamalar yaptırdı. Bunu niye yaptı? Acaba Türkiye PKK ile anlaşıyor mu diye korkuya kapıldı. Çünkü PKK ile anlaşırsa, Türkiye'nin ABD'ye ihtiyacı kalmayacak, ABD'ye muhtaç olmayacak. ABD işte bundan korktu. Muhtaç olmasa da, o zaman Türkiye'yi Ortadoğu'da istediği gibi kullanamayacak, kendi siyaseti doğrultusunda değerlendiremeyecektir. Demek ki Türkiye'yi bile kendisine muhtaç bırakmada, Türkiye ile yaşadığı çelişki ve mücadelede de ABD'nin en çok dayandığı koz Kürt sorunu oluyor, Türkiye'nin Kürtlerle yaşadığı çelişki ve çatışma durumu oluyor. ABD ona dayanarak Türkiye'yi kendisine muhtaç bırakıyor, kendisinin Ortadoğu siyasetine destek verecek konuma çekmeye çalışıyor.

Bu bakımdan ABD'nin Önderlik ve PKK dışındaki Kürt politikası ile Türkiye'ninki farklıdır. Bu bakımdan Önderliğe ve PKK'ye karşı yöneltilen saldırıda Türkiye'ye destek verse de, ondan öteye giden politik süreçte politikaları karşıttır. Bu da zayıf bir destektir ve Türkiye'de endişe yaratıyor. Geçmişte aralarında varolan güven kaybolmuş, birlik ortadan kalkmış durumdadır. Çok kısmi, belli dar hedeflere yönelmiş bir saldırı ittifakı konumunda olunuyor. Bu da aslında zayıf bir destektir. Kısmi bir destek olsa da, geçmiş dönemde ABD'nin Türkiye'nin Kürt politikasını bütünüyle hiç eleştirmeden desteklediği gerçeği dikkate alınırsa, Türkiye'nin geliştirdiği bu saldırı konseptine ABD'nin verdiği destek çok zayıftır. Bütün bunlar gösteriyor ki, Türkiye'nin mevcut tasfiye ve imha ya da topyekun savaş konsepti geçmişteki planlı saldırı konseptlerine göre çok daha zayıftır. İç yapılanması, dış desteği bakımından zayıftır.

Bu konsept zayıf olduğu ve kendini zayıf hissettiği için kendini bu kadar öne çıkarmak zorunda kalıyor, bu kadar açık politikayı belirliyor, devlet başkanı gibi hareket ediyor. Devlet kurumlarını, hükümeti, değişik toplum kesimlerini açıkça tehdit ediyor. Hatta bir açıklamasında AB'yi bile tehdit etti. "Türkiye'nin koşulları farklıdır, Avrupa Türkiye'de ordu ile ulus bütünlüğünü iyi anlamalı, kendi ölçülerini bize dayatmamalı, bizim özgünlüğümüzü görmelidir" diyerek, kendilerinin devlet yönetiminde, iktidarda her zaman söz sahibi olacaklarını, Avrupa'nın bunu kabul etmesi gerektiğini ifade etti. Şimdi bu zayıflığı gidermek için çeşitli güçler üzerinde baskıyı da artırıyor. Tehdit aracı olarak hep KDP ve YNK'yi baskı altında tutmaya çalışıyor. Onlara yönelik zorlayıcı saldırılarda bulunuyor. Güney Kürdistan'a operasyon yapma tehdidinde bulunuyor. Bunlar güçlülüğün sonucu değil, zayıflığın sonucudur. Güçlü olsa, konseptini başarıyla uygulasa, hareketimizin değişik organlarına karşı yönettiği saldırıdan sonuç alsa, böyle tehditlerde bulunmasına gerek kalmayacaktır. Sonuç alamadığı için tehditlerde bulunuyor. Bu tehditler geçerliliğini sürdürebilir mi? Gerilla karşısındaki saldırıların zayıflığı ortadadır. Halk üzerindeki baskı karşısında da halkın direnci iyidir. Örgütümüz de tedbirler alıyor. Önderlik üzerindeki baskıyı çok aşağılık, vahşi, insani özellikleri yitirtecek bir tarzda sürdürüyorlar. Bu, Türkiye devlet yapısının ne kadar despotik insanı değerlerden uzak olduğunu gösteriyor.

Güney'e yönelik tehditleri ise boştur. Aslında mevcut konumuyla Türkiye'nin Güney Kürdistan'a askeri operasyon yapma imkanı yoktur. Tayyip Erdoğan *"hiç kimse bizi engelleyemez"* diye açıklamalar yapıyor, ama bu boş tehditler orduya şirin görünme çabasından başka bir değer ifade etmiyor. ABD yöneticileri Türkiye'nin Irak'a asker sokmasına karşı olduklarını açıkça söylediler. Mevcut durumda böyle bir girişimi kaldıramayacaklarını, Güney Kürdistan'ın da bir savaş alanı haline dönüşmesiyle kendilerinin Irak'ta zor durumda kalacaklarını belirttiler. Bunu KDP ve YNK yöneticileri de söylediler. Demek ki, Irak'ta oluşan yönetim de, ABD de Türkiye'nin Güney Kürdistan'a, Medya Savunma Bölgelerimize yönelik bir askeri harekatta bulunmasını kaldıracak, bunu karşılayacak bir konumda değiller. Mesut Barzani bunun çok tehlikeli olacağını, bütün Irak için ciddi tehlikeler yaratacağını ifade etti. Yine birçok ABD'li yetkili Kürdistan dağlarında PKK gerillasıyla savaşmanın çok zor olduğunu, dağların zorlayıcı olduğunu söylediler. Bütün bunlar Türkiye'nin Güney Kürdistan'a askeri operasyonunun uluslararası ve bölgesel koşullarının olmadığını gösteriyor. Bu çerçevede Türkiye'nin tehditleri veya "Güney'e gireceğiz" sözleri bir tehditten, blöf yapmaktan, şantajdan öteye geçmiyor.

Bütün bunlara karşın Türkiye müdahalede bulunabilir mi? Bulunabilir, müdahalenin tümden koşulları yoktur denemez. Sınır üzerinde harekatta bulunabilir, gizli operasyonlara girişebilir. Bazen sınırlı mesafede hava operasyonları yapabilir. Hatta belki daha büyük operasyona da girişebilir. Ama bunun Türkiye'yi ABD ve Irak yönetimiyle karşı karşıya getireceğini düşünmek gerekir. Nasıl ki Saddam yönetimi Kuveyt'e saldırdıysa ya da saldırmasına izin verildiyse, nasıl ki Suriye yönetimi Lübnan'daki uygulamalarıyla şimdi çökertiliyorsa, öyle bir durumda herhalde Türkiye de Güney Kürdistan'a yönelik operasyonlarıyla uluslararası baskı altına alınmak istenebilir. Eğer Türkiye bu koşullarda bir askeri harekata girişirse, bu ancak bu temelde olabilir. Bundan öteye herhangi bir imkanı yoktur. Koşullar farklı bir hareket tarzına uygun değildir; en azından şu anki durumuyla uygun değildir.

Türkiye rejiminin topyekun savaş konsepti zayıf temellere dayanıyor

Türkiye ile ABD ve Irak arasındaki ittifak güncel, basit karşılıklı tavizlere dayanan taktik bir ittifaktır. Ortada stratejik bir ittifak, stratejik bir birlik yoktur. Bu nedenle de Türkiye'nin öyle kolay bir biçimde Güney'e askeri giriş yapması mümkün değildir. Bunun koşulları oluşmuş, anlaşması sağlanmış değildir. Kaldı ki, 1983'ten beri 22 yıldır onlarca, yüzlerce defa Türkiye ordusu Güney Kürdistan'a girmiş bulunuyor. Yani Güney'e operasyon tehdidinin de hareketimize karşı sonuç alıcı bir tutum olacağını kimse iddia edemez. 22 yılda ne sonuç aldıysa şimdi de ancak onu alabilir. Daha öteye geçemez. Hatta mevcut durumda Güney'deki durum ve Medya Savunma Bölgelerimizin örgütlülüğü, gerillanın hazırlık düzeyi dikkate alınırsa, yine Türk ordusunun Güney'den uzun bir süredir kopuk kalma durumu hesaplanırsa, böyle bir giriş Türk ordusu için daha ağır sonuçlar veren ve darbeler yemesine yol açan bir giriş de olabilir. Bu da çok daha olasılık dahilinde bir durumdur. Bu bakımdan da Güney Kürdistan'a girme tehditlerinin bir psikolojik savaştan öteye değeri yoktur. Kürt halkı üzerinde bir psikolojik etkide bulunmak için yapılıyor. Özgürlük mücadelesi güçleri, gerilla üzerinde psikolojik etkide bulunmak için yapılıyor. Genelde Iraklı güçler, Güneyli Kürt güçleri ve ABD'ye karşı bir şantaj olsun diye yapılıyor. Aslında daha çok da Türkiye kamuoyunu, ordusunu rahatlatmak için yapılıyor. Olacağına bu tehdidi yapanlar da çok inanmıyorlar. Ama öyle anlaşılıyor ki, biraz kendilerini rahatlatmak istiyorlar.

Şimdi Güney'e operasyondan çok Kuzey'de halka yönelmiş, gerillaya karşı savaş haline gelmiş, Önderliğimiz üzerinde insanlık dışı bir biçimde fiziki ve psikolojik işkence bir imha süreci, bir tahrik ve provokasyon konumu almış olan saldırılara karşı nasıl direnme gösterileceği, bunların nasıl boşa çıkartılacağı konusu bizim açımızdan temel konudur. Diğerleri biraz da esası saptırma oluyor. Güney'e operasyon bizim dikkatlerimizi, Kürt halkının dikkatlerini değişik yönlere çekmeyi, dikkatlerini dağıtmayı, esas mücadele gündeminden kopartmayı da hedefliyor. Bizim bu oyuna gelmememiz gerekir. O nedenle de konsepti saldırı alanlarında saldırıları karşılayan bir mücadeleyi, bir direnişi geliştirmemiz önem arz ediyor.

Dikkat edilirse, mevcut topyekun savaş konsepti zayıf temellerde oluşmuş bir konsept oluyor. Buna karşı etkili bir direniş geliştirilirse rahatlıkla parçalanacak, başarısız kılınacak bir konumdadır. Eğer şimdiye kadar birkaç aydır yürürlükteyse, bu durum Türkiye yönetiminin hazırlıklarından, saldırı konseptinin gücü ve imkanının fazlalığından değil, esas olarak bizim direnişimizin zayıflıklarından kaynaklandı. Bu tes-

"Harekete dayatılan tasfiye ve imha saldırısını esas olarak birinci planda Önderliğimize yöneltilen bir tasfiye ve imha süreci olarak ortaya çıkartıyorlar. Bu bakımdan Hareketimiz açısından oldukça önemli, ciddi bir süreç, kritik bir süreç yaşanıyor. Önderlik de bunu *"oldukça kritik bir süreçten geçiyoruz"* biçiminde tanımladı. Bu bakımdan öyle anlaşılmayacak, tartışmalarla ortaya çıkartılmayacak bir durum söz konusu değildir. Her şey çok açıktır, amaçlar çok belirgindir."

Ordu kendi konseptini istediği gibi başarıyla yürütemiyor. *"Teröre karşı ancak devletin tüm kurumlarıyla ve bütün halkın katılımıyla mücadele yürütülebilir ve başarıya götürülebilir"* demişlerdi. Demek ki, devletin tüm kurumlarını ve tüm halkı bu topyekun savaş konseptine istedikleri gibi katamıyorlar. Buna karşıt olanlar, aktif katılmayanlar, engel çıkartanlar var. Bu da genelkurmay yönetimini zorluyor.

Bu topyekun savaş konseptinin temel karakteri, özellikleri nelerdir? Bununla inkar ve imha sisteminin başarıya götürülmesi amaçlandı. Bu temelde Kürdistan özgürlük hareketinin tasfiye ve imha edilmesinin öngörüldüğü tartışma götürmeyen bir gerçektir. Zaten ordu yetkilileri de, hükümet sözcüleri de, değişik basın çevreleri de bunu çok açık ve net bir biçimde ifade ediyorlar. Bu tasfiye ve imhanın stratejisini de şöyle çiziyorlar: *"Günümüzde terörü bir anda ve tümüyle ortadan kaldırmak imkansızdır"* diyorlar. Dünyadaki deneyimlerin de bunu gösterdiğini belirtiyorlar. Bu nedenle basın yayın araçlarına özel bir misyon yükleyerek toplumun tüm kesimlerini psikolojik savaş yöntemleriyle etkilemeye ve direniş mücadelesinin karşısına çıkarmaya, böylece direniş mücadelesini halk desteğinden yoksunlaştırıp marjinal sınırlara çekmeye çalışıyorlar. Kendi stratejilerini böyle belirliyorlar. En üstten genelkurmay başkanlığı birçok kez bunu böyle ifade etti. Demek ki Özgürlük hareketimiz, Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesi, genelde Türkiye demokrasi hareketi böyle bir stratejiyle, marjinalleştirme stratejisiyle tasfiye ve imha edilmek isteniyor. Devletin yeni siyaseti olan topyekun mücadele konsepti bunu öngörüyor.

Yeni konsept doğrudan Önderliği hedefliyor

Tasfiye ve imha amaçlı saldırılar nasıl yürütülüyor, kimleri hedefliyor, hangi yöntemleri içeriyor? Geçen haftalar ve aylar içerisinde bu da netleşmiş durumdadır. Çok açık ki, saldırılar her şeyden önce ve çok somut bir biçimde Önder Apo'yu hedefliyor. Önderlik üzerindeki 22. haftasını geride bırakan görüşme yasağını ve uygulanan baskıları böyle bir tasfiye ve imha konseptine dayalı olarak sürdürüyorlar. Bunun hukuki hiçbir yanı yoktur. Bunu öyle 'mahkemenin bitmesi'yle, 'hükümlü olmak'la izah etmek de mümkün değildir. Yine hava muhalefeti, araç yokluğu bu kararı gerekçelendirmek için uydurulmuş hususlar oluyor. Esas olan, hareketi marjinalleştirmeyi hedefleyen strateji gereği, Önderlik üzerinde bir tasfiye ve imha sürecinin uygulanmasıdır. Bu konsept de, tıpkı 9 Ekim 1998'de başlatılan komplo gibi, doğrudan Önderliği hedefliyor. Daha sonra 2000'de gerillayı kuşatma operasyonu olarak geliştirilmişti. 2003'te ABD'nin Irak müdahalesinin yarattığı zemine ve imkanlara dayanarak ve ABD destekli olarak, içten hareketi dağıtma ve parçalayıp yok etmeyi hedefleyen provokatif tasfiyeci dayatma olarak, eğilimin harekete dayatılması olarak uygulanmaya konmuştu.

Şimdi uluslararası komplonun dördüncü planlı saldırı konsepti diyebileceğimiz bu yeni saldırı konsepti de, tıpkı baştaki gibi, öncelikle ve doğrudan Önderliği hedefleyen bir saldırı oluyor. Bu durum tecridin ağırlaştırması demek yeterli değildir. Sadece bir işkence olarak da tanımlayamayız. Çok ağır bir fiziki ve psikolojik işkencenin uygulandığı tartışma götürmeyen bir gerçektir. Önderlik çok ağır bir tahrik ve provokasyonun üzerinde uygulandığını bizzat ifade etti. Bu işkence uygulamasının bir imha ve tasfiye dayatması olduğu artık tartışmaya yer bırakmayacak kadar açık bir husustur. Önderlik de bunu *"sistem beni tasfiye etmek istiyor"* biçiminde dile getirmişti. Dolayısıyla hareketi marjinal sınıra çekme, daraltma ve zayıflatmanın temel öğesi olarak Önderliği etkisizleştirmek görülüyor. Çünkü imha saldırıları yaptılar, başarılı olmadı; İmralı sistemi içerisinde tecrit etmeye çalıştılar, başaramadılar; ağır baskı ve sınırlandırma içerisinde sessiz bırakmak ve etkisizleştirmek istediler, onu da başaramadılar. Ne yaptılarsa Önderliği durduramadılar, susturamadılar, mücadele gerçeğinden koparamadılar. Hareketi ve halkı etkileme, özgürlük ve demokrasi mücadelesini geliştirme ve yürütme gerçeğinden koparamadılar. Dolayısıyla şimdi hareketi marjinal sınıra çekmenin, bu temelde tasfiye etme ve imha etmenin birinci yolunun Önderliği etkisizleştirmek olduğu sonucuna varmış görünüyorlar.

Bu nedenle de harekete dayatılan tasfiye ve imha saldırısını esas olarak birinci planda Önderliğimize yöneltilen bir tasfiye ve imha süreci olarak ortaya çıkartıyorlar. Bu bakımdan Hareketimiz açısından oldukça önemli, ciddi bir süreç, kritik bir süreç yaşanıyor. Önderlik de bunu *"oldukça kritik bir süreçten geçiyoruz"* biçiminde tanımladı. Bu bakımdan öyle anlaşılmayacak, tartışmalarla ortaya çıkartılmayacak bir durum söz konusu değildir. Her şey çok açıktır, amaçlar çok belirgindir. Devlet yönetiminde ordunun bu kadar ağırlık kazanmasının da böyle bir amaçla bağının olduğu kesindir.

Önderliğimizin Newroz'da KKK ilanına karşı, Kürdistan özgürlük ve demokrasi hareketinin yeni bir sistem kazanmasını ifade eden çıkışına karşı bu saldırının geliştirildiği bilinen bir gerçektir. Bu bakımdan gelişen mücadeleyle doğrudan bağı var. Hareketimizin 1 Haziran Atılımı'yla yeni bir stratejik çıkış yapması ve KKK ilanıyla yeni bir sistem kazanması, bu temelde yeni bir gelişme ve büyüme süreci içerisine girmesi karşısında, uluslararası komplo güçlerinin ve özelde Türkiye yönetiminin uygulamaya koyduğu bir tasfiye ve imha konsepti olduğu tartışma götürmeyen bir gerçektir. Bunu böyle tanımlamak, anlamak, bilmek durumundayız.

Hareketi tasfiye ve imha etmeyi hedefleyen, bunu Önderliğimize saldırı olarak yürüten konseptin istediğini gerçekleştirmek için diğer adımları neler oluyor? Bunlardan biri örgüt yönetimimizi hedefleyen saldırılardır. Yine gerillayı hedefleyen saldırılar var; bir de halkı hedefleyen saldırılar var. Örgüt yönetimimize bir süredir çeşitli listeler oluşturulup ittifaklar yapılarak karçılmaya, vurulmaya, benzeri adlar altında tehdit edilmeye çalışılıyor. Bu konuda Türkiye-Irak-ABD üçlü görüşmelerinde bir taktik uzlaşmaya varıldığı anlaşılıyor.

Bu, görüşmelerin ortaya çıkardığı bir sonuç oldu. ABD'li generaller Türkiye'ye gelip görüşmeler yaptılar. Irak Cumhurbaşkanı Talabani ve Başbakan Caferi ABD'de Bush'la görüşmeler yaptılar. Ardından Türkiye Başbakanı'nın ABD Başkanı Bush'la görüşmeleri oldu. Bush o zaman açık söyledi: *"PKK sorununu Irak yönetimiyle halledeceksiniz"* dedi. Türkiye ve Irak yönetimleri arasında yapılan görüşmeler sonunda da örgüt yönetimimizi hedefleyen bir saldırı planı ortaya çıktı. Burada karşılıklı olarak birbirlerine taktik tavizler verip bu planı oluşturdular. Türkiye Suriye'yi kınayarak, Irak'ta Telafer'de Türkmenlere destek vermeyerek, ABD saldırıları karşısında Türkmenleri desteklemeyerek ABD'ye tavizler verdi. Irak Anayasası'na açıktan karşı çıkmayarak Irak yönetimine, KDP ve YNK' ye destek ve taviz verdi. ABD Türkiye'nin AB'ye girişine destek vererek taviz verdi. Bir de yönetimimize karşı yürütülecek saldırılara katılma sözü vererek Türkiye'nin verdiği tavizlerin karşılığını verdi. KDP ve YNK de aldığı tavizlere karşılık, yönetimimize karşı yürütülecek operasyonlara katılacaklarını kabul ederek destek verdiler. Böylece birbirlerine verilmiş tavizler, örgüt yönetimimize karşı bu güçlerin saldırı ittifakı olarak ortaya çıktı. Bir süredir böyle bir saldırı pozisyonunda bulunuyorlar. Bunu açıkça ilan ettiler. Her fırsatta bunun propagandasını da yapıyorlar. Buna uygun çok yönlü askeri hareketlilik içinde oldukları da gözlenen, bilgi alınan hususlar oluyor.

Diğer yandan gerillaya karşı askeri operasyonlar tüm bölgelerde savaş düzeyini andıracak bir yaygınlığa ulaşmış bulunuyor. Operasyondan öteye, artık topyekun savaş konsepti temelinde Türk ordusunun Kürdistan'da yürüttüğü bir savaşın var olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Bu biçimde gerillanın çok dinamik öncü eylemci gücüne darbe vurulmak ve ezilmek isteniyor. Bu operasyonlar ve saldırılar bunu hedefliyor.

Birçok kesim izlenen politikayla devletin başarı kazanacağına inanmıyor

Halka karşı da son haftalarda yargısız infazları, faili meçhulleri, sokakta polis saldırılarını, gençler ve kadınlara karşı ağır polis baskısını, tutuklamaları ve işkenceyi açık bir biçimde yeniden devreye koymuş bulunuyorlar. Bu saldırılarla da halk sindirilmek ve zayıflatılmak, Önderliği sahiplenmekten ve özgürlük mücadelesini yürütmekten uzaklaştırılmak isteniyor. Bütün bunları toplarsak, halk sindirilerek, gerillanın dinamik kesimleri ezilerek, örgüt yönetimimiz etkisizleştirilerek Önderlik örgütsüz ve desteksiz bırakılmaya, dolayısıyla hareketimiz bu temelde marjinal sınırlar içerisine çekilmeye çalışılıyor. Zaten genelkurmay sözcüleri şunu da açıkladılar: *"Ne pahasına olursa olsun, gerekli yol ve yöntemler bularak katılımları engellemeliyiz. Yeni katılımış olanları uygun davranışlarla geri çekilmeliyiz"* dediler. Halkın sindirilmesi, gerillanın eylemci gücünün operasyonlarla ezilmesi, yönetimin de özel operasyonlarla etkisizleştirilmesi buna eklenirse, ortaya hareketin darbelenip daraltılarak ve sınırlandırılarak küçük marjinal bir grup düzeyine düşürülmesinin hedeflendiği rahatlıkla görülebilir. Bu biçimde Önderlik halksız, örgütsüz ve gerillasız bırakılarak tasfiye edilmek istenmektedir. Bu siyasi imha olur, yenilgi olur, fiziki tasfiye olur, her şey olabilir; burada esas olan, ideolojik ve siyasal çizgi olarak Önderliğin artık bir mücadele gücü olmaktan çıkartılmasıdır. Esas olarak hedeflenen budur.

Böyle bir hedefi gerçekleştirmede ne kadar gücü ve dayanağı var? Mevcut planlama Türkiye yönetiminin bazı ittifaklara dayanarak gerçekleştirdiği bir planlama oluyor. Ama bunun hayata geçirilme gücü ve imkanları ne kadar var? Gerçekten Türkiye yönetimi böyle bir konseptle hangi oranda başarıya gidebilir? Bunu da değerlendirmek gerekir. Çünkü genelkurmay ve etkisizleştirerek kontrol altına aldığı yönetim böyle bir konsepti esas alıyor, uygulayama çalışıyor, kendini böyle bir amacı gerçekleştirmeye bağlamış bulunuyor. Ama bunlar ne kadar gerçekleştirilebilir amaçlardır? Ya da bu konsepti başarma gücü ve imkanları ne kadar var? İşte bu nokta yeni bir uluslararası komplonun planlı saldırı konsepti olmakla birlikte, mevcut konseptin temelsiz, dayanaksız ve zayıf bir konumda olduğunu rahatlıkla ifade edebiliriz. Birinci zayıflığın devlet yönetiminin kendi içinde varolduğunu görüyoruz. Cumhuriyetin ilanının 82. yıldönümü kutlamaları bunu açıkça gösterdi. Karşımızda birbirinin yüzüne bakmayacak kadar birbirine karşıt bir yönetim gerçeği var. Bu yönetimin ideolojik birliği yoktur, karar birliği yoktur. Birçok bakımdan birbirlerine ciddi biçimde karşıttırlar. Birbirlerine güvenleri yoktur. Fakat Kürt halkına karşı, Kürdistan özgürlük hareketine karşı iktidar olmanın nimetlerinden yararlanmayı hedefleyen bir ittifakları var. Bir yerde böyle bir ittifak yapmaya mecbur bırakılmışlar. Bu bakımdan bir kere zayıf bir yönetimdir. Bunu tespit etmemiz lazım. Çok güçlü bir yönetim olmaları da mümkün değildir.

Türkiye'de bu yönetimin ne kadar süreceği de çok belli değildir. Her ne kadar Tayyip Erdoğan her fırsatta *"2007'de seçimler olacak, hükümetin görevleri o zaman bitecek"* dese de, Türkiye siyasetinin ve yaşanan mücadelenin hükümeti oraya kadar taşıyıp taşımayacağı belli değildir, tartışmalıdır. Diğer yandan toplumdan da yeterince destek bulamayan bir yönetimle karşı karşıya bulunmaktayız. 1990'ların ortalarında topyekun savaş konsepti temelinde oluşan ve bütün kesimlerin desteğini alan milli cephe durumunun günümüz Türkiye'sinde varolduğu söylenemez. Genelkurmayın sert açıklamaları ve tehditleri karşısında birçok çevre susmuş durumdadır; fakat bu suskunluk genelkurmay politikalarının kabul edildiği anlamına gelmiyor. Birçok çevre suskun ve tedirgindir; bazıları çok az destek veriyor, bazıları karşı çıkıyor. Aslında gözüküyor ki, Türkiye toplumunda mevcut politikanın başarıya gideceğine dair inanç zayıftır. Birçok kesim izlenen bu politikayla devletin başarı kazanacağına inanmıyor. Bu çok açıktır. Fakat bunu birçoğu kendi içinde tartışıyor. Bazıları sessizce söylüyor; bazıları da tartışıyor. Çeşitli biçimlerde basın yayında bu tür tartışmalar var. "ABD Başkanı, "Kürt Devlet Başkanıyla görüşüyorum" derken, bizim Kürt'ü yok sayan, imha edeceğiz diyen yaklaşımımızın başarı kazanma şansı ne kadar olabilir?" diye sorguluyorlar. Bu doğru, fakat çok etkili olmayan, siyasi gündemi çok etkilemeyen bir sorgulamadır.

Buradan şunu çıkartabiliriz: Aslında toplumda genelkurmayın Newroz'dan itibaren geliştirmeye çalıştığı şoven milliyetçi dalgaya kapılarak aşırı derecede bu politikalara destek verme durumu yoktur. Bazı çevreler böyle olduğunu söylüyorlar, ama bu bir yanıltmacadır. MHP bile buna genelkurmayın istediği düzeyde katılmayacağını söyledi. İstihbarat çevreleri, kontrgerilla çevreleri örgütlendirilmeye çalışılıyor. Toplum bunlar tarafından yönlendirilmek isteniyor. Bu yönlü çabalar var, ama parçalıdır, zayıflıkları var. İç durum böyledir.

Irak ve Güney Kürdistan yönetimi Türkiye'ye kısmen taviz vermiş durumdalar

Dış durum ise Türkiye açısından, Türkiye devlet yönetimi açısından daha fazla zayıflık ifade ediyor. Örneğin son üç yılda olduğu gibi Türkiye'nin mevcut topyekun savaş konseptine Suriye ve İran'dan aynı düzeyde destek alma durumu mevcut değildir. Suriye yönetimi herhangi bir destek verecek konumda bulunmuyor; çünkü kendisi ABD baskısı altında derin bir sarsıntı yaşıyor. 25 yıl boyunca Lübnan'ı yöneten İçişleri Bakanı intihar etmek durumunda kaldı. Otuz yıl Hafız Esat'ın Başyardımcısı olarak Suriye'yi yöneten kişi istifa edip çekildi. Eski yönetim, birinci dereceden yönetim güçleri çekilmek zorunda bırakıldı. Nasıl kimyasal silah olayı ABD tarafından Saddam Hüseyin yönetimine karşı askeri müdahaleye vardırılacak kadar bir baskı aracı olarak kullanıldıysa, şimdi Suriye yönetimine karşı da Lübnan eski Başbakanı Refik Hariri'nin öldürülmesi olayı benzer bir baskı aracı olarak kullanılmaya çalışılıyor. Öyle anlaşılıyor ki, ABD yönetimi bu konuda çok ısrarlı olacak. Bu da Suriye yönetimini derinden sarsıyor. Beşar Esat yönetiminin sonunun yaklaştığını gösteriyor. Böyle bir Suriye'nin Türkiye'ye verebileceği hiçbir desteği ve gücü söz konusu olamaz.

Diğer yandan İran kısmen destek verse de, geçen yıllardaki kadar Türkiye'ye destek verecek durumda değildir. İran Türkiye-ABD ilişkilerinde endişe duyuyor; bunun kendisine karşı dönüşebileceğinden korkuyor. Yine ABD'nin açık tehditleri ve saldırıları İran'ı ürkütüyor. Özellikle Kürdistan'a, Kürdistan özgürlük hareketine yönelik baskı ve saldırılar İran'ı ürkütüyor. Çünkü bunun esas olarak kendisine doğru gelişen bir saldırı olduğunu görüyor, hissediyor, anlıyor. İran o kadar da kör değildir. Bu nedenle Türkiye'nin rol oynadığı bu tür saldırıların geliştirilmesinden rahatsızdır. Bu bakımdan Türkiye'ye desteği sınırlıdır, kısmidir, arada çelişkileri var. Bir de geçen gün Abdullah Gül'ün MİT tarafından araştırılmasını istediği Türkiye'nin Yeni Siyaset Belgesi'nde başta İran olmak üzere komşu devletlerin tehdit gücü olarak gösterilmesi durumu var. Bu da elbette aralarında ciddi bir çelişki yaratıyor. Bu bakımdan oradan da çok fazla destek alma durumu sınırlıdır, zayıftır.

Irak'a ve Güney Kürdistan'a gelince, KDP ve YNK, anayasa karşısındaki durumu nedeniyle Türkiye'ye kısmi tavizler verdiler. Bunlar PKK yöneticilerini gördükleri yerde tutuklayacaklarını açıkça ilan etmiş bulunuyorlar. Yine kısmi bir askeri hareketlilik içinde oldular. Bu anlamda Türkiye'ye kısmen taviz vermiş durumdalar. Fakat örneğin 1992'deki ve 1997'deki gibi Türkiye'yle PKK'ye karşı bir savaş ittifakı yapmaktan çok uzak durumdalar. Mevcut durumda Türkiye ile böyle bir savaş ittifakı, bir stratejik ittifak yapacak bir politik ortama sahip değiller. Türkiye ile böyle bir ittifak yapmayı bir yana bırakalım, Türkiye'nin ağır tehditleri altındadlar; bundan korkuyorlar, çok endişeliler. Nitekim Irak Cumhurbaşkanı olarak Talabani, Bush'la görüşmesi ardından yaptığı basın toplantısında bunu açıkça ifade etti. Bush'tan askerlerini Irak'tan çekmemesini istedi. Askerleri Irak'tan çektiğinde Türkiye'nin Güney Kürdistan'a saldıracağını ve bu durumda Türkiye karşısında Kürtleri koruyacak kimsenin olmayacağını söyledi. Demek ki mevcut durumda Güney Kürdistan yönetimi Türkiye'nin bu denli ağır baskısı ve saldırı tehdidi altında bulunuyor.

Barzani de benzer açıklamalar yaptı. ABD gezisinde o da Türkiye'nin PKK'ye siyasi çözüm getirmemesinin bütün bölge için, Güney Kürdistan ve Irak için de ciddi bir tehlike yaratacağını söyledi. Bu biçimde Türkiye'nin yaklaşımları ve savaş tehditlerinin, PKK'ye karşı askeri operasyon arayışları, dayatmaları ve tehditlerinin Güney Kürdistan için, Irak için, tüm bölge için ciddi bir tehdit arz ettiğini, ciddi bir tehlike ifade ettiğini söylediler. Demek ki böyle bir tehdit altında bulunuyorlar. Bunu hissediyor ve görüyorlar. Bu bakımdan da Türki-

"Karşımızda birbirinin yüzüne bakmayacak kadar birbirine karşıt bir yönetim gerçeği var. Bu yönetimin ideolojik birliği yoktur, karar birliği yoktur. Birçok bakımdan birbirlerine ciddi biçimde karşıttırlar. Birbirlerine güvenleri yoktur. Fakat Kürt halkına karşı, Kürdistan özgürlük hareketine karşı iktidar olmanın nimetlerinden yararlanmayı hedefleyen bir ittifakları var. Bir yerde böyle bir ittifak yapmaya mecbur bırakılmışlar. Bu bakımdan bir kere zayıf bir yönetimdir."

piti net yapmamız gerekir. Eğer normal ölçülerde ideolojik, siyasal ve askeri direnişi etkili bir biçimde geliştirebilseydik, belki bu konsept paramparça olmuş, başarısızlığa uğratılmış olacaktı. Zaten bundan korktuğu, böyle bir direnişle her an karşılaşabileceğini ve boşa çıkartılacağını hesap ettiği için, genelkurmay bu kadar gergindir. Hiç kimseyi dinlemiyor, kendini bu kadar öne çıkarıyor, herkesi bastırmaya çalışıyor. O nedenle eğer ağustostan bu yana böyle bir konsept hala yürürlükteyse, boşa çıkartılamamış ve başarısız kılınmamışsa, bunda bizim direnişimizin, Kürdistan da gelişen özgürlük ve demokrasi mücadelesinin zayıflığının temel payı var. Bizim zayıflıklarımız bu saldırı konseptinin ömrünü bu kadar uzattı, boşa çıkartılmasının şimdiye kadar gerçekleşmemesine yol açtı.

Bunu da tespit etmeliyiz. Çünkü geçmiş süreç gerçekten de çok daha tehlikeli duruşları boşa çıkartmıştı. 1 Haziran Atılımı birinci yılında çürütme politikasını yerle bir etti. Türkiye yönetimini ciddi biçimde sarstı. AKP'nin ordu ve gerillayı çatıştırarak iktidardaki ömrünü uzatma yaklaşımlarını boşa çıkarttı. Şimdi bunun üzerine eklenen 20 Ağustos tarihli, çok zorunlu haller dışında gerillanın bir ay süreyle eylemsizliğe çekilmesi kararı da aslında Türkiye yönetimini ciddi biçimde zorladı. Hareketimizin çok yönlü bir siyasi gelişimine yol açtı. Bu bakımdan hem Newroz'dan itibaren ideolojik, siyasal ve meşru savunma alanında, gerillanın aktif savunma alanında geliştirdiğimiz mücadele, haziran ve temmuz aylarında önemli bir düzey tutturup siyasi gelişmelere yol açtı. Hem de bunu takiben geliştirilen siyasi tutumumuz oldukça önemli rol oynadı. Bu konunun da doğru değerlendirmesine ihtiyaç vardır. Çünkü daha sonra hükümetin kendi sözünün arkasında durmamasına bakılarak, baştan itibaren bunun oyun olduğu ortaya çıktı.

Elbette bizim stratejimiz ve onun taktik uygulamaları topyekun savaş ihtimalini azaltan ve ona karşı duran, tersinden barışçıl ve demokratik yöntemlerle soruna çözüm bulmayı içeren bir politika yönün gelişmesini içeriyordu. Stratejimizin gereği buydu. Bu nedenle de topyekun savaş arayışına, genelkurmaydan gelen bu arayışa karşı çıkmamız stratejimizin bir gereğiydi, doğal bir durumdu. Bununla için de onu zayıflatacak, hükümetten gelen açıklamaları ve demokratik çözüm söylemlerini destekleyecek politik tutum içine girmemizden daha doğal durum olamazdı. Çünkü 1 Haziran atılımını başlatırken şunu açık ifade ettik: Çift yanlı ateşkes, siyasi diyalog, demokratik çözümün önünün açılması bu atılımın temel hedefidir dedik. Şimdi böyle bir hedefle başlayan atılım Tayyip Erdoğan'ın o açıklamalarıyla karşılaşınca, elbette onu ciddiye alacaktı. Ciddiye almayacağız, dikkate alamayız diyebilir miydik? Bu kendi stratejimize uygun davranmamak, stratejimizden kopmak anlamına gelirdi.

Diğer yandan bu baştan itibaren bir oyun bile olsaydı –kaldı ki, o dönem değerlendirip tartışırken bu ihtimaller hiç de göz ardı edilmiyor, dışarıda tutulmuyordu– bir taktik saldırı bile olsaydı, 1 Haziran atılımının ulaştığı siyasi düzeye karşı karşıtlarımızın geliştirdiği siyasi hamleyi veya taktiği karşılamamız, görmemiz, onu boşa çıkartacak taktikler gündeme getirmemiz ve politikalar uygulamamız başarılı olmak için gerekliydi.

Tayyip Erdoğan'ın açıklamaları karşısında "bunlar oyundur, biz savaşa devam edeceğiz" demek mi doğru taktik olur ve bizi etkili kılardı? Hayır, böyle olsaydı daha zor duruma düşerdik. Zaten devlet yönetimi biraz da öyle yapacağımızı umut ederek, bizi teşhir ve tecrit etme hesabıyla bu tür açılamalara bel bağladı. Öyle olsaydı, zaten her yerde 'terör örgütü' diye teşhir ediliyoruz, bu teşhiri daha da derinleştirirdi. Hatta belki de AB'nin 3 Ekim kararına 'teröre karşı ortak mücadele' açık maddesi de koydurabilirdi. O bakımdan bizim öyle bir politika izlememiz tam da oyuna gelmek olurdu. O nedenle oyun olsa bile, oyunu bozmanın en usta yolunun izlenen politika olduğu tartışma götürmez bir gerçektir.

Bu politika bize kazandırdı. Bir kere Türkiye yönetiminin kendi içindeki görüş ayrılıklarını ve bu temelde doğan çatışmaları derinleştirdi. Bunu 23 Ağustos tarihli MGK Toplantısı'nda açıkça gördük. Yine devlet politikası olarak genelkurmayın politikaları benimsendi ki, bu da Türkiye'de yönetimin esas olarak orduda olduğunu, hükümetin iktidar olamadığını, hükümet olsa bile iktidarı ele geçiremediğini gösterdi. Devlet yönetimin esasta askeri yönetim olduğu gerçeği bir kere daha herkese gösterip teşhir etti. Yine savaştan yana olanın Türkiye devleti olduğunu, PKK hareketinin ateşkes ve barışçıl çözümden yana olduğunu herkese gösterdi. Siyasal sorunları şiddetle çözmek isteyenin Türkiye genelkurmayı olduğu gerçeğini gösterip teşhir olmalarını sağladı. Bunlar önemli kazanımlardır.

Kürt ulusal demokratik hareketinin birliği korunmuştur

Eğer böyle bir politika izlemeseydik, hem uluslararası demokratik kamuoyunda ve Türkiye'nin demokratik çevrelerinde tecrit edilecektik hem de Kürt ulusal demokratik hareketinin birliği parçalanacaktı. Bize karşı saldırı yürüten güçlerin politik hedefleri biraz da buydu. Bütün bu oyunları da izlenen politika boşa çıkardı. Uluslararası kamuoyu nezdinde savaş yanlısı tarafın Türkiye olduğunu gösterdi. Onun için 120 Avrupalı aydın *"Kürt sorununa demokratik çözüm istiyoruz"* başlıklı bildiriyi yayınladılar. Günlerce ilanlar verdiler. Avrupa Parlamentosu'nda Kürt Konferansı yapıldı. İzlediğimiz politikaları destekleyen açıklamalar ve kararlar ortaya çıktı. Bunlar Türkiye yönetimini ve genelkurmayını çok zorladı. Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nın yaptığı sert açıklamalar hala bellekler dedir. O Avrupa'da gelişen barışçıl demokratik çözüm taleplerinin genelkurmayın topyekun savaş politikalarını ne kadar zorladığını gösteren bir işarettir. Demek ki bu siyaset bizi uluslararası kamuoyu ve Avrupa demokratik çevreleriyle daha çok bütünleştirdi.

Bu yine Türkiye kamuoyu, aydın çevreleri açısından da bu geçerlidir. Eğer biz böyle bir politika izlemeseydik, mevcut aydınların siyaseti tümüyle bizi teşhir eden bir çizgi izleyecekti. Oysa bu aydınlar topyekun savaş politikasını eleştirdiler; açıklamaları ve vaatlerinin içini doldurmadığı ve arkasında durmadığı için hükümeti eleştirdiler. Bizimle hep ilişkili oldular. Zayıf olabilirler, çok etkili olmayabilirler, ama kendileriyle karşı karşıya gelmedik, belli bir yakınlık içinde olduk ve bu devam ediyor. Bu da önemli bir kazanımdır.

Yine DEP milletvekillilerini, DEHAP'lıları, HADEP'lileri bölüp parçalamak, bize karşı çıkartmak, Demokratik Toplum Hareketi'ni parçalamak için ellerinden geleni yaptılar. Hesapları şuydu: "PKK savaşa tırmandırmaya kalkarsa, zaten bu tür çevreler de savaştan zarar görüyorlar, bunları savaşa karşı çıkartarak hem birliklerini parçalarız, hem de birbiriyle çatıştırırız" diye düşünüyorlardı. Genelkurmay *"halkı PKK'ye karşı çıkartmak gerekir"* derken, Kürt halkını PKK'ye karşı çıkartmayı ima ediyordu. Bunu açıklamalarında da söylüyordu. Bu ciddi bir tehlikeydi. İzlenen politikayla bütün bu tehlikeli oyunlar boşa çıkartıldı. Kürt ulusal demokratik hareketinin birliği korundu. DTH en geniş çevrelerin birliğini içerecek şekilde partileşmeye gitti. Bu tür çevreler hareketimizin izlediği politikaları desteklediler. Bu temelde devletin esas aldığı topyekun savaş politikasına karşı çıktılar, eleştirdiler. Yani bizi bölüp parçalayarak birbirimize düşürmek isteyenler, bütünlük içerisinde bir Kürt ulusal demokratik hareketiyle karşı karşıya geldiler. Devreye koymak istedikleri bazı ajan çevreler boşa çıktı. Melik Fırat, İbrahim Güçlü gibi bazı çevreleri etkileyerek bizimle çatışmaya sokmak isteyen çabalar tümüyle boşa çıkartıldı. Bu da oldukça önemli bir siyasi kazanımdır.

Müttefiklerimizin hepsinden koptuğumuz bir yerde fazla yapabileceğimiz bir şey olamazdı. Siyasi etkinlik kuramazdık, halkı ikna edemezdik, eylemi de fazla geliştiremezdik. Bu nedenle izlenen politika ciddi kazanımlar sağladı. Bunları görmemiz gerekir. Aslında 1 Haziran atılımını ilerleten bir taktik tutum oldu. Nasıl ki eylem yoğunlaştırma bir tutumduysa, bir süre eylemi geri çekme de benzer bir politik tutumdu ve sağlanmış siyasi kazanımlar üzerine yenilerini ekledi.

Askeri açıdan zaten ağustos başına geldiğimizde aktif savunmayı ilerletebilmek için yeni eylem biçimlerini devreye koymak zorundaydık. Ağustos başında HPG yönetimi yaptığı toplantıda bu sonuca varmıştı. Artık o zamana kadar izlediği eylem biçimleriyle siyasi süreci daha fazla ileriye götüremeyeceği ortaya çıkmıştı. Onun için eylem biçimlerinde yenilik, taktikte derinleşme, ilerleme gerekiyordu. HPG yönetiminin yaptığı toplantı bu karara ulaştı. HPG açısından da gerekli olan buydu. Bunu yapabilmek için de bir hazırlık sürecine ihtiyaçları vardı. Zaten eylemsizlik diye karar alınan süreç, aynı zamanda HPG'nin taktikte, eylem yöntemlerinde daha ileri bir düzey tutturabilmek için ihtiyaç duyduğu hazırlık süreci oluyordu. Biz bu tutumla iki yönlü bir çalışma yapmayı esas aldık. Bu çok ters bir durum, askeri duruşumuza da ters bir karar değildi. Bu durum 23 Ağustos'ta kısmen netleşti. Bir süre bu ordunun siyaset üzerindeki etkinliği, topyekun savaş kararını teşhir edici tartışmalar yürütüldü. Zaten daha süre dolmadan, üç hafta ardından biz durumun netleştiğini, devletin yeni politikasının topyekun savaş olduğunu, buna karşı gerillanın meşru savunma kapsamında direnişini sürdürebileceğini ifade ettik. Aslında süreci bir ay dolmadan tamamladık. Bu bakımdan da ciddi bir eksiklik olmadı.

Şimdi mücadelemizdeki esas zayıflık bundan sonra ortaya çıkmıştır. Ondan sonra geçen bir buçuk ayı aşkın sürede çok etkili bir çıkış yapamadık. Pasif savunma denen ya da zorunlu haller dışında aktif eylemliliği geri çekme olarak tanımlanan taktik duruştan aktif mücadele konumuna geçemedik. Hala da geçebilmiş değiliz. Halbuki bunun için her bakımdan hazırlık yapmıştık. Şimdi bu hazırlıklar nerde kaldı, neden aktif mücadeleye dönüşmedi? Esas hata buradadır, eksiklik buradadır. Eleştirilmesi ve sorgulanması gereken yan kesinlikle burasıdır.

Bu konuda halkın aktif harekete geçmediği bir gerçektir. Ama halkı sorumlu tutabilir miyiz? Hayır, kendine yön verilirse halk her türlü mücadeleyi yürütüyor. Demek ki böyle bir dönemde aktif mücadele konumuna geçmediyse yön verilmemiştir. Halka yön vermekten kim sorumludur? Örgüt yönetimimiz, gerilla, öncülük düzeyinde seyreden güçler sorumludur. Bu dönemde öncülük görevleri gerektiği gibi yerine getirilemedi. Bunu böyle doğru tespit edip nedenlerini bu biçimde ortaya çıkartarak eleştiri özeleştiriyle gidermemiz gerekiyor. Örgüt yönetimimiz, genel yönetimimiz yön vermede, halkı ve mücadele güçlerini motive etmede zayıf kaldı. Biraz da topyekun savaş konsepti temelinde geliştirilen saldırı tehditlerinin ortaya çıkardığı tedbirlilik durumu bizi geri çekti, etkisiz bıraktı. Bu yanlıştı. Yönetim bu nedenle hiç kimseyi suçlayamaz. Yönetim tedbir almalıydı. Ama tedbir almak, görevleri yapamamak pahasına olmaz. Tedbir de almalıydı, görevlerini de yerine getirmeliydi. Bu görevler yerine getirilmedi. Son haftalarda bunu gidermeye çalışıyoruz.

Özgürlük hareketinin yeni bir hamle biçiminde gelişimi olacaktır

Diğer yandan basın yayın propagandayla halkı motive etmesi gereken bir güçtü. Halkı bilinçlendirme, doğru bilgilendirme ve mücadeleye motive etmede basın yayının öncü bir görevi ve sorumluluğu var. Bu dönemde basın yayın da bu misyonuna uygun davranmak yerine, ters bir davranış içinde oldu, biraz sapma içinde oldu. Hareketin ve Önderliğin yaşadığından uzak, gündemden uzak, başkalarının etkilediği, daha çok da Avrupa'nın etkilediği bir gündemin yörüngesinde oldu. Önderlik üzerindeki imha sürecini, harekete dayatılan tasfiye sürecini ve buna karşı topyekun direnişi temel gündem alacağı yerde, sahte bir biçimde Türkiye'nin AB'ye girişini esas alan, sorunların bu temelde çözüleceği imajını veren, halkı yanıltan bir yayın çizgisi izledi. Bu bir sapmadır, Avrupa politikasının güdümüne girmedir. Kaldı ki bizim basınımız dışında ne Avrupa ne de Türkiye basını Türkiye'nin AB'ye girişini bu kadar önemsemiş değildir. Hiç kimse bu kadar yer vermedi. Bu bir yanılgıdır, yanıltmadır, yanlış bir politikadır. Bunun da düzeltilmesi gerekiyor. Hem yönlendirme bakımından düzeltmek hem de yeterli kılmak gerekiyor.

Üçüncü olarak da bundan gerillanın durumu sorumludur. Üstelik hazırlık yapan, daha kapsamlı bir taktikle sürece giriş yapacak olan, onun kararı ve hazırlığı içinde olan bir güç bir çıkış yapamamıştır. Bırakalım yenilikleri, eskiyi bile devam ettiremedi. Zaten ettiremezdi de. O tespit yapılmıştı. Daha etkili olarak ancak bunu yapabilirdi. Gerilla hangi konumda oldu? Sadece operasyonlardan şikayet eden, saldırılar karşısında kayıp veren bir noktada kaldı. Bu geçen sürede ciddi hiçbir girişimi olamadı. Bu da yanlıştır. Bu konuda hatalı anlayışlar da var. İşte başkasından bekleme oluyor; "hareket yapsın, halk yapsın. Niye siyasi direnişler olmuyor?" diye gerilla yönetimleri kendini kandırıyor. Nerdeyse halkı gerillaya öncülük yapmakla mükellef görüyorlar. Bu bir sapmadır, yanlıştır. Halk gerillaya öncülük yapamaz, gerilla halka öncülük yapacaktır. Yanlış yapmamalıyız, yanlış tutum içinde olmamalıyız. Oysa yanılgılar var; kendi görevleri üzerinde yoğunlaşacağına gözü dışarıda olan, başkalara bakan, kendi görevini yapamamayı gerekçelendirmeye çalışan bir tutum var. Bu yanlıştır, bunu mahkum ediyoruz.

Yine Önderliğe sahip çıkma konusunda "sahip çıkmayı savaşla yaparsak Önderlik zorlanır, sorumlu kılınır" gibi yanlış bir anlayış da vardı. Oysa HPG Konferansı tersini kararlaştırmış, Önderlik karşısındaki tutumu savaş ve barış gerekçesi olarak görmüştü. Önderlik üzerinde baskı gelişiyorsa, bu HPG'nin temel savaş gerekçesidir. HPG görüşmesiz yirmi hafta geçmesine rağmen yeteri kadar harekete geçemedi. Bu da ciddi bir yanlıştır. Bu temelde de tartışmalar yürüttük, eleştirilerimizi yapmış durumdayız. HPG'nin zayıf kalmasına yol açan yanlış anlayışları düzeltmeyi gerektiren bir çaba içerisine girmesi değerlendirilmiştir.

Eğer topyekun savaş konsepti hükmünü icra ediyorsa, konseptin sahipleri biraz umutlanıyorlarsa, bu durum bizim yönetimsel, basın yayın ve gerilla alanındaki bu zayıflıklarımızdan güç almıştır. Bunu tespit etmemiz gerekir. Kendi güçlülüğünden gelmiyor, bizim zayıflığımızdan kaynaklanıyor. Bu kesin bir gerçektir. Dolayısıyla topyekun savaş konseptini boşa çıkartmanın temel yolu olarak kendi zayıflıklarımızı aşmayı görüyoruz. Bunları aşmak için yoğun bir çabamız da var. En azından doğru tespitler yapmış durumdayız. Saldırıların ayakta kalmasının kendi zayıflığımızdan kaynaklandığını tespit etmişiz, zayıflıklarımızın nedenlerini açığa çıkarmışız, bunları nasıl aşacağımızı belirlemişiz. Yoğun bir tartışma ve karar düzeyini de bütün bu alanlarda gerçekleştirmiş durumdayız. Bundan sonrası özgürlük ve demokrasi mücadelemizin bu düzeltme temelinde yeni bir hamle biçiminde topyekun savaş konseptine karşı gelişimi olacaktır. Bu gelişme sağlandıkça, topyekun savaş konsepti, inkar ve imha süreci boşa çıkartılacaktır. Eğer birkaç aylık bir zaman diliminde ideolojik, politik ve askeri bütün alanlarda etkili bir biçimde direnişi geliştirirsek, çok zaman geçmeden Türkiye yönetiminin esas aldığı bu topyekun savaş konseptini de rahatlıkla boşa çıkartacağız. Çünkü kendisi çok zayıf bir durumdadır. Bu da yeni bir siyasi durum ortaya çıkartacaktır. Eskiye dönülmeyecek, geri bir durum söz konusu olmayacak, yani daha ileri sonuçlar veren yeni bir siyasi durum ortaya çıkacaktır. Bu siyasi duruma göre de hareket edeceğiz.

Demek ki, esas olarak son dönemlerde mücadelemizde görülen zayıflıklar aslında topyekun savaş konseptinin parçalanmasını gerçekleştirmeyen, onun ömrünü uzatmasına yol açan asıl neden oldu. Bunu giderdikçe, ideolojik mücadeleyi her alanda yaydıkça, propaganda ve ajitasyon çalışmalarımızı doğru bir çizgide geliştirip toplumu direnişe motive ettikçe, görev ve sorumluluklarını yerine getirecek ortama çektikçe, esas olarak da gerilla öncülük görevlerini üstlendikçe hem direniş mücadelemiz boyutlanarak bütün halkı etkileyecek ve halkın demokratik eylemliliği gelişecek hem de bu gelişmeler topyekun savaş konseptini parçalayarak imha sürecini boşa çıkartacak, özgürlük ve demokrasi mücadelemizin ciddi kazanımlar elde ettiği yeni bir politik durumu ortaya çıkaracaktır. Eğer bu alanlardaki mücadele etkili bir tarzda yürütülürse, bu çok büyük ihtimalle artık topyekun savaş arayışçılarının iflas ettiği, savaş rantçılarının yenilgiye uğradığı, onun yerine daha çok demokratik çözüm ve barış yanlarının gelişme ve güç kaydettiği, bu anlamda da siyasi sürecin farklı yönde gelişme gösterdiği bir durum olacaktır.

"Özgürlük ve demokrasi mücadelemizin yeni bir hamle biçiminde topyekun savaş konseptine karşı gelişimi olacaktır. Bu sağlandıkça, topyekun savaş konsepti, inkar ve imha süreci boşa çıkartılacaktır. Eğer birkaç aylık bir zaman diliminde ideolojik, politik ve askeri bütün alanlarda etkili bir biçimde direnişi geliştirirsek, çok zaman geçmeden Türkiye yönetiminin esas aldığı bu topyekun savaş konseptini de rahatlıkla boşa çıkartacağız. Bu da yeni bir siyasi durum ortaya çıkartacaktır. "

"1 Haziran Atılımı birinci yılında çürütme politikasını yerle bir etti. Türkiye yönetimini ciddi biçimde sarstı. AKP'nin ordu ve gerillayı çatıştırarak iktidardaki ömrünü uzatma yaklaşımlarını boşa çıkarttı. Çok zorunlu haller dışında gerillanın bir ay eylemsizliğe çekilmesi kararı da aslında Türkiye yönetimini ciddi biçimde zorladı. Hareketimizin çok yönlü bir siyasi gelişimine yol açtı. Newroz'dan itibaren gerillanın aktif savunması, geliştirilen siyasi tutumumuz oldukça önemli rol oynadı."

Kavgayla doğdun çetin bir kavgada bedenini serdin toprağına

Adı Soyadı: **Şener ELHAMAN**

Kod adı: **Mahir AMED**

Doğum yeri ve tarihi: **Amed, 1978**

Mücadeleye katılış tarihi: **1999, Yunanistan**

Şehadet tarihi ve yeri: **19 Ağustos 2002**

Sergelê köyü/Amediye/Güney Kürdistan

Amed'in gizemli sokaklarında, çatal yüreğiyle alıştı amansız kavgaya. Her şey yiğitlik uğrunaydı. Biraz çocukluk, biraz gençlik. Ateşli bir yürek sevdasıydı O'nunki. Asi ve fırtınalı bir yaşamın tutkunuydu.

Amed'in karanlık sokakları... Ne yürekte bir korku ne de korkakça geri atılan bir adım... Bıçak, jilet, satırdı yaşamı ve ardından başlayan çetin bir kavga düellosu... O, böyle yaşadı. Dünyanın sadece bundan ibaret olduğunu kavramıştı. Bu topraklar, bu tarih, bu halk neyin nesiydi? O'nun için bir şey ifade ediyor muydu? Dicle nehri ve bazalt asfalt tarzından Amed'i çepeçevre saran kara surların tılsımının bilmecesini biliyor muydu acaba?

Bir zamanlar Bad da onun gibi fırtınalı yaşamıştı bu topraklarda. İlkin nem salar Zülküf peygamber dağında, sonra Ergani ovası, Hilal çay önü, yaşam pınarı Amed, derken abideleşir Meyaferqin'de. Amacı, büyümek ve halkını onurlandırmak... Elazığ, Maden, Guleman derken, tıpkı Dicle'nin kıvrımlı suyu gibi baştan başa Kürdistan'ın tümünü Kerkük, Musul'a kadar sulamak, verimli hale getirip zaferle taçlandırmaktı. O, bu tutkuyla yaşadı. Meyaferqin'de girişti bu işe. Dicle ona dar geliyordu. Fırat, Harran derken, coşkulu sevdası olur Kerkük ve Musul. Amansız savaşlar verir bu toprakları asıl sahiplerine kavuşturmak için. Bedelinin kan ve kelle olduğunu çok iyi biliyordu. Bu uğurda, Musul için girdiği bir çarpışmada Araplara esir düşmüştü. Boynuna ip vurulmuş ve şehir sitelerinde dolaştırılmıştı. Onurunun kırılması için hayvan derisine büründürülmüştü. Can verene kadar böyle bekletilmişti. Ama O, ne bilincini ne de onurunu kaybetmişti. Başı dimdik, halkına yaraşır bir şekilde salıvermişti bedenini Mezopotamya topraklarına.

Ey Amed! Sen nelere muktedir değilsin ki... Sen de şahitsin bu topraklar uğruna kellesini koltuğuna verip çatal yürekleriyle destan yaratanlara. Hevsel bahçeleri ve tomurcuk tadına varmamış narçiçekleri. Ben, sen, suyunun matemli akışı, bir de abideleşen 7 Kardeşler Burcu. Kırklar dağının efsanesi, On gözlü köprü ve daha niceleri. Ağustos gecelerinin ılıman sessizliği...

Dağkapı, Saray, Urfa ve Tekkapı'yı anımsamak ve seni hayallerde yaşamak...

Bağları, Yanık Köşkü; çocukluğumun beşiği, sevinci, kederi, öfkesi, daracık sokakları. Sizinle yeşerdi bu sevdam ve şimdi bu ülke için deli bir hoyrat oldu.

Yüreğimdeki bütün sırlar sende gizlidir Amed. Özgürlük çığlıkları gün geçtikçe yankılanıyordu Amed'in surlarında. Dalga dalga yayılıyordu en dip kenardaki kimsesiz mahalleye kadar. Çağdaş Kawa Mazlum Doğan'la başlamıştı direniş haykırışları, ardından Kemaller, Hayriler, Zekiyeler ve Vedatlarla sürdü.

Bir ananın dilinde tilili, bir çocuğun minik parmaklarında zafer işareti, bir genç kızın Newroz ateşi çevresindeki halayı ve bir delikanlının panzere fırlattığı taşın öfkesiyle bu şehrin sokaklarında yaşamıştı Mahir. Bıçak, jilet ve satıra elveda demenin zamanı gelmişti. Onlar artık sokak ortasında yapılan kavgadan kalan bir tebessüm, mazide nokta biçiminde bir anı oldu. Çünkü bir kıvılcımla başlayıp dalga dalga büyüyen özgürlük çığlığıyla tanışmıştı Mahir'in yüreği. Yürek kafesi Amed'e sığmıyordu artık. Özgürlük savaşçılarına platonik bir aşk gizeminde yüreğindeki kor ateşle bağlanmıştı. O'nun için hedef tamamdı. Bu davaya kilitlenmişti.

Hem okuyor hem de öğreniyordu. Öğrendikçe, kara bazalt taşındaki kalenin sırrının, her şeye tanık, ama ölü sessizliğinde kıvrıla kıvrıla akan Dicle'nin, cesetler deryası haline gelen Nevala Kasabası'nın, binyıllardan beri dili, kültürü, kimliği ve onuru elinden alınmış halkının masumiyetinin, bir de insanlığın anası, beşiği olmuş bu toprakların bereketinin, tarihin, ateşli bir yürek çırpıntısının şiddetli bir başlangıcı oluyordu. Nasıl ki Bad'ın sevdası içine sığmamışsa, Mahir'in ki de öyle olmuştu. Bad'dan alınan bayrak taşınmalıydı. Elden ele dolaşarak dikilmeliydi özgürlük tepelerine. Bunun için Kürt olmak, bunun için Kürdistanlı olmak gurur ve onur vericiydi.

Mahir yoldaş, mücadelenin en ateşli zamanında yerini alabilmek için Amed'ten Avrupa'ya geçer. İlkin oradaki yoldaşlarla ilişki kurar. Temel eğitimden sonra YCK'de sorumlu düzeyde aktif çalışmaya başlar. Kendini tümüyle bu çalışmaya adar. Kısa bir sürede coşkusu, morali, fedakarlığı ve cesaretiyle gençlerin odak —noktası haline gelir. Çalışmalara belli bir düzey kazandırdıktan sonra, artık yıllarca yüreğinde taşıdığı hasretine kavuşma zamanı gelmiştir. Gece gündüz hayalini kurduğu topraklar, dağlar ve biricik sevdası olan kalaşnikof...

Yolcusuydu özleminin, yüreğinde sakladığı umuduna kavuşmanın zamanıydı. YCK'nin bayrağıyla buluştu. Ana değerindeki kutsal toprakların, amansız sevdanın ve özgürlüğün taşıyıcısı genç kız ve erkeklerle özgürleşeceğini kavramıştı. Bunun için genç olmak, bunun için YCK'li olmak, bunun için Başkan Apo'nun şahinleri olmak... Bu bayrağı en zirveye dikmek, ona ait olan topraklarda dalgalandırmak... Halkına, Önderliğine ve şehitlere layık olmak... Amedlilerin umudu, özlemi, burçlarda yankılanan özgürlük çığlığı olmak...

Xınêre alanında aldığı temel eğitimden sonra düzenlemesi Zap alanına yapılır. Zap da tıpkı Dicle gibi nelere tanık olmamıştı ki... İnsanlık tarihinin temellerinin atıldığı yerdi. Nice insanlar, nice savaşlar ve nice alt üst oluşlar yaşadı. Bir de uçsuz bucaksız, derin, sarp, yalçın kayaları işgalcilere korku ve öfke verirken, özgürlük savaşçılarına ise güven ve moral kaynağı oluyordu.

Mahir, her attığı adımda ve her karış toprakta binyıllardan beri kaybolan ve kayalardan yankılanan çığlıklarda arıyordu kendi anlamını. Bu tılsımı çözmek, ona bir anlam biçmek ve sahip çıkmak gerekiyordu. Çünkü Mahir elinde silahı, halkının bu topraklarda kaybettiği özgürlüğü, dili ve umudunu arıyordu. Bunun coşku ve bilinciyle yürütmüştü mücadelesini. Başkan Apo'nun özgürlük çizgisiyle buluşmak için gecesini gündüzüne katarak layık olmaya çalışıyordu. Başardıkça ilerliyor, ilerledikçe de seviliyordu. Yüzünde eksilmeyen tebessümlü gülüşü, morali, coşkusu, yaşamı ve mangasında başköşesinden eksiltmediği YCK bayrağıyla Metina'daki tüm yoldaşların gönlünde taht kurmuştu.

Mahir denilince akla disiplin, temizlik geliyordu. O, yoldaş canlısı ve yaşam tutkunuydu. Dürüst, olgun, saygılı... O, bu çizgiyle bütünleşmişti. Mahir'de Apocu bir militanın bütün özellikleri mevcuttu. Ölümüne ilkeli olmak ve kurallara bağlanmak, aynen Bad gibi, *'hedefimiz, Erzincan, Kerkük ve Musul'a kadar, Afrin'den Ardahan'a kadar bu topraklara, bu halka, bu tarihe sahip çıkmalıyız'* diyordu. İşte Mahir bunun tutkunuydu.

Mahir yoldaş, görev amacıyla gittiği Amediye'ye bağlı Sergelê köyünde TC tanklarının pususuna düşer. İlkin ağır yaralanır ve yoldaşlarına; *'siz gidin, kendinizi kurtarın, beni bırakın'* der. Ama yoldaşları yanı başında kalarak onu yalnız bırakmazlar. Son nefesine kadar beklerler. Son nefesinde, *'gidin yoldaşlar, gidin, Başkan Apo'ya, İmralı'ya selamlarımı söyleyin. Bütün yoldaşlara başarılar. Zafer bizim olacaktır'* der ve halkına yaraşır bir şekilde, çetin bir kavgada bedenini uzatır ana kucağı olan kutsal toprağa. Ve Mahir, adına yaraşır bir şekilde düzenlenen şehit töreniyle Zap suyunun kenarındaki şehitliğe, şehitler karargahına defnedilir.

Bir gün olur da yolunuz Zap'a düşerse O'nu ziyaret etmeden geçmeyin. *'Bin selam olsun sana, ey meçhul asker'* deyin.

Bir şafak vaktiydi haberini aldım. İnanmak zor geldi. Etraftakilere *'hayır, hayır, bu bir şakadır, yalandır, Mahir ölemez. Dudağında gülümsemesi eksilmeyen o filinta delikanlı mümkün değil ölemez'* dedim. Ama bunların hepsi boşunaydı ve haber doğruydu. Gülüşüne kurşun sıkmışlardı. Daha tomurcukken dalından koparmışlardı. Mengeneye sıkıştırılmış bir yürek, düğüm düğüm olmuş bir boğaz ve iki çift yaşlı göz...

Senin için son kez Zap'ın yalçın kayalarından uçsuz bucaksız Kürdistan'a bakmak ve havasını solmak... Evet, sadece senin için... Ey dünya, ey halkım, ey insanlık, ey can yoldaşlarım! İşte vuruldum. Ağustos'un ılık bir gecesinde *'elveda'* diyorum. Elveda Başkanım. Elveda İmralı. Elveda halkım. Elveda yoldaşlarım. Elveda yüreğimdeki gizemli şehir Amed. Mahir Çayan'la başladı bu sevda ve Mahir Amedlerle devam edecek. Bıraktığın silahını omuzlayıp, geride bıraktığın bayrağı en zirveye dikinceye kadar durmayacağımıza, başta Başkan Apo ve ölümsüz devrim şehitlerine layık olacağımıza ant içiyoruz. Toprağında rahat uyu yoldaşım.

Devrimci Selam ve Saygılar
Mazlum Amed

İMHA SAVAŞI DEVAM EDERSE fedai savaşı devreye girecektir

baştarafı 2'de

Türk devleti, fazla zaman kaybetmeden Önder Apo ve PKK konusundaki çözümsüzlük politikasından ve saldırgan tutumlarından vazgeçmelidir. Eğer böyle yapmazsa, kendilerinin bile hiç tasavvur edemeyeceği bir tarzda ve bir anda, Kürt halkı patlama aşamasına gelecek, o zaman gelişmelerin çapı kontrol edilemez bir hal alacaktır.

Öylesi bir durumda, Türkiye bir iç savaşa sürüklenecek ve frenlenemez bir durum ortaya çıkacaktır. Bu da milliyetçi boğazlaşmaya, ardından da dış müdahalelere yol açabilir.

Dünya Bankası Başkanı Wolfwovitz boşu boşuna 'Türkiye bölünecektir' dememiştir. Bu korkulanlar olmasın diye de Kürt halkı daha fazla sessiz kalamaz. Çünkü Kürt halkının canından başka kaybedeceği hiçbir şeyi kalmamıştır. Türk devletinin, Önderliğimizi fiziki ve psikolojik bir imhaya tabi tutması asla ve asla kabul edilmeyecektir. Halkın bağrından çıkan gerilla, bu duruma en sert karşılığı vermesini bilecektir. Eğer Türk devleti bu tutumunda ısrar ederse, Kürt halkının Türk devletine olan güvensizliği gittikçe derinleşecek, kopuş süreci başlayacaktır. Kürt halkı, Türk devletinin yaklaşımlarından dolayı kendi geleceğini belirlemek zorunda kalacaktır. Böylesi bir durum da Türkiye'yi felakete götürecektir.

Onuruna sahip çıkarak direnmek kutsal ve evrensel bir haktır

Böylesi bir süreçte halkımıza, özellikle de gençlere düşen görevler vardır. 'Ben aydınım, demokratım, özgürlükçüyüm' diyen her Kürt, artık örgütlenmekten ve direnmekten başka bir seçeneğinin olmadığını bilmelidir. Kürt halkı ev ev, sokak sokak, köy köy örgütlenmeli, işbirlikçileri, rantçıları, hainleri saf dışı etmelidir. Kuva-i Milliye ve benzeri adlar altında geliştirilen SS mangaları benzeri karşıt örgütlenmelerin amacı, halkımızı korkutmak ve sindirmektir. Kürt halkı da buna karşı meşru savunma temelinde örgütlenerek direnişini güçlendirmelidir. Varlık gerekçesine ve onuruna sahip çıkarak direnmek, kutsal ve evrensel bir haktır. Direnmemek insan olmama anlamına gelecektir. Aksi durumda kurbanlık koyun pozisyonuna düşmek, tarihi bir hata olacaktır. Tüm direnişimizin amacı Önder Apo'nun, dolayısıyla Kürt halkının özgürlüğüdür. Bugün her Kürt, Önderliğimizi yüreğinde hissederek, O'nunla buluşarak O'nun çizgisini esas almalıdır. Önderlik için vücudunu alev topu yapan insanların yoldaşı olmak, elbette kolay bir şey değildir. Onlara layık olmak bir özgür yaşam ilkesi olmalıdır.

Türkiye Başbakanı, Kürt halkını tehdit ederek, Medya Savunma Alanları'na yönelik olarak saldırı sinyalleri verirken, acaba dört parçada yaşayan Kürt halkının bundan hangi sonuçları çıkaracağını biliyor mu diye sormak gerekmektedir. Bunu bilen KDP ve YNK gibi güçler, PKK'ye yönelmeleri durumunda, Kürtlük adına söylediklerine bakılacak olursa, tükürdüklerini yalama pozisyonuna düşmüş olacaklardır. Böylesi bir durumu geçmiş yıllarda olduğu gibi tekrar hazmedebilecekler midir ya da Kürt halkı bunu kabul edecek midir diye düşünmek gerekmektedir.

Tayyip Erdoğan ve generaller köprünün altından çok suların aktığını göremeyecek kadar hayalperest midirler? Yoksa ikinci bir Enver Paşa olmaya mı karar vermişlerdir? Kim bilir! Türk devleti ne yazık ki tarihten doğru sonuçlar çıkarmamış, her zaman birileri başına vurduğu zaman sorunlarını görmüş, dolayısıyla aklı başına geç gelmiştir. Bu haliyle ABD'ye akıl vereceğine, kendi evindeki yangını söndürmek daha akıllıca bir tutum olmaz mıydı? ABD'den Irak'a yaptığı tüm müdahaleyi boşa çıkartacak ve Güney Kürdistan'da cephe açtıracak bir şey yapmasını, Güney Kürdistan halkının her şeylerini kaybetmelerini istemek hiçbir şekilde akıl karı değildir ve kelimenin tam anlamıyla olmayacak duaya amin demektir. Türk devletinin bu tür saldırılardan vazgeçmesi kendi yararına olacaktır.

Kürdistan gerillası 15 yıl boyunca ABD, Almanya, İsrail ve diğer Batılı bazı devletlerin silah desteği verdiği Türk ordusu ile kıyasıya bir savaş yürütmüştür. Bu tecrübeye sahip olan HPG güçlerimiz, gerekirse 15 yıl daha direnecek güce, donanıma, iradeye, kararlılığa ve morale sahiptir. Günden güne güçlenen HPG saflarındaki gerillalar için direnmek, onurlu bir yaşam ve yurtseverliğin kanıtlanması için kolay kolay ele geçmeyecek bir fırsat olarak değerlendirilmektedir. Önderliğimizin üzerindeki saldırı, yedisinden yetmişine tüm Kürt halkını ayağa kaldırmışken, ideolojik moral ve askeri hazırlıkları en üst düzeyde olan HPG, tüm bu saldırılara cevap verecek güçte ve bunun kararlılığındadır. Önderliğimizin psikolojik ve fiziki bir temelde imha sürecine alınması, gerilla yapımızı oldukça germiş, büyük bir öfke selinin birikmesine neden olmuştur. Bu durumun devam etmesi halinde, gerilla yapısında ortaya çıkan selin Türkiye'nin yaşam damarlarını kesecek düzeyde ciddi patlamalara doğru gideceği şüphe götürmez bir gerçekliktir.

Bu söylenenlerin iyi anlaşılmaması durumunda, sadece 1 Haziran'dan günümüze kadar geçen bir buçuk yıllık süreçteki bilançolar iyi incelenirse, gelecekte nelerin olabileceği rahatlıkla çıkartılabilecektir.

1 Haziran hamlesi ile birlikte zorunlu olarak başlatılan süreç, Kürdistan'da yeni bir gerilla direniş tarzının habercisi olmuştur. Gerillalarımız ülkenin her sahasına yayılmış, eskiden tutulan tüm mevziler yeniden doldurulmuştur. Eylem tarzı olarak geçmişteki klasik baskın tarzları aşılmış, Türkiye'nin Karadeniz ve Amanos bölgesine kadar uzanan teknik donanımla ağırlıklı yeni eylem tarzları başarıyla uygulanmıştır. HPG olarak artık halktan kopuk bir direnişi kabul etmeyip, karşıt güçlerin merkezlerine daha fazla sokulmaya, hata ve yetersizliklerimizden dersler çıkarmaya kararlıyız. HPG güçlerimiz, en son geliştirilen 'Kürt sorunu vardır' söyleminin yürüttükleri birkaç aylık ciddi aktif meşru savunma savaşı pratiğinin bir sonucu olarak geliştirildiğini bilerek, ordu çalışmalarımıza tüm gücüyle sarılacak, Önder Apo'ya layık fedaice duruşlarından bir milim bile geri çekilmeyeceklerdir. Eğer Türk devleti topyekun savaştan vazgeçmezse, bunun karşısında doğal olarak topyekun direniş devreye girecektir. Bu da 1 Haziran sürecindeki direniş tarzını aşacak düzeyde gelişecektir. Apocu ruhla donanmış fedai savaş tarzı devreye girecektir. Ufukta şu anda başka bir direniş tarzı gözükmemektedir.

Türk devleti, zorunlu olarak vereceğimiz bu fedai savaş tarzının kendisine nelere mal olacağını iyi hesaplamalıdır. Artık sorumluluk bizden çıkmıştır. Bundan sonra gelişebilecek her şeyden Türk ordusunun generalleri ve AKP hükümeti sorumlu olacaktır. Çünkü topyekun savaşı başlatan bizler değiliz. Eğer 21. yüzyılın en özgürlükçü gerillası olan HPG gerillalarına imha temelinde bir yönelim söz konusuysa, Kürt halkı ezilmek, en önemlisi de Önderliğimiz imha temelinde etkisiz kılınmak isteniyorsa, buna karşı gerek HPG gerillaları, gerekse de Kürt halkı asla ve asla sessiz kalmayacaktır. Kürt halkına ve Kürt halkının meşru savunma gücü olan HPG'ye en güçlü bir şekilde direnmek dışında hiçbir seçenek bırakılmamaktadır. O zaman gerilla ve halk fedaice direnecektir. Bunun sonuçlarına katlanacak olan taraf ise Türk devleti olacaktır.

Kürdistan'da şu gerçek bir kez daha ortaya çıkmıştır ki; Türk devletinin imhacı yaklaşımından dolayı Kürt halkı kendi özgücüne dayanarak mücadelesini yükseltecek ve çözüm sürecini dayatacaktır. Türk yetkililerinin bu dönemde bir kez daha Kürt sorununun çözümünden değil, çözümsüzlüğünden yana bir siyaseti geliştirmekte oldukları görülmektedir. Ancak halkımızın bunu asla kabul etmeyerek onurlu çözümü dayatacağı kesindir. Burada özellikle hareketimize dayatılan konseptin aşılması büyük bir önem taşımaktadır. 'Kürt sorununa evet, Apo ve PKK'ye hayır' siyasetinin özünde, Kürt halkının özgürlük iradesine düşmanlık olduğu inkar edilemez bir gerçekliktir. Halkımız bu kirli ve onursuz siyasetin iç yüzünü çok iyi görecek bir tarih bilincine sahiptir.

Sonuç olarak; PKK hareketi belli bir onura ulaşmış, birçok zorlu tarihi engeli aşarak kahraman halkımızla en güçlü bir birlikteliği yakalamıştır. Kürt sorununun çözümünde Önder Apo ve halkımızın tercihi her zaman için demokratik, barışçıl çözüm yollarından yana olmuştur. Fakat bu yollar, Türk devleti tarafından her süreçte tıkatılmış ve savaşta ısrar edilmiştir. Bu savaş elbette ki sonsuza kadar sürmeyecek ve elbet birileri bu soruna çözüm bulacaktır. Önemli olan, söylenen sözlere sahip çıkılması ve ağır bedellerin ödenmesine sebep olunmadan kardeşlik temelinde çözüm yollarının aranmasıdır. Fakat savaş ve kan temelinde siyaset yapmada ısrar edilmesi durumunda, Türkiye'nin iradesi dışında çözümlerin gündeme geleceğini de kimsenin göz ardı etmemesinde yarar vardır. Mevcut politikaların uygulanmasına ısrarlı bir şekilde devam edilmesi durumunda, söz anlamını yitirecek, sıra fedaileşmiş Apocu Kürdistan gerillasının fedai savaşı tarzındaki direnişinin olacaktır.

HALK SERHILDANINI REFERANDUMLA TAÇLANDIRALIM

baştarafı 3'te

Egemenliği oturtmanın altında şu basit formülasyon yatar: Zor+baskı=Korku. Ancak özgür Kürt bilinci edinmiş genelde Kürt, özelde Şemzinan halkı, refleks düzeyinde yaşadığı bu bilinci, demokratik halk duruşu ve tavrı olarak sergiledikçe, devletin egemenlik arayışı inkardan imhaya doğru kaymıştır. Yapılmak istenen buyken ve bu, devletin Kürt'ü inkar, imha temelindeki algılayışının dışa vurumuyken, karşısında demokratik bilinç ve duruşun en güçlü tavrı olarak öz savunma bilinciyle donanmış, bunu demokratik eylemle ortaya koyan özgür Kürt halk gerçeği ile karşılaşmıştır. Bilinç eylem diyalektiğinin en güçlü örneklerinden birini sergileyen Şemzinan halkı, bu anlamıyla özgürlük mücadelesinin yaratmaya, geliştirmeye çalıştığı özgür halk duruşu ve kimliğinin en güçlü örneğini sergilemiştir. Şemzinan gerçeğinin gelişimini kendiliğindenci, tesadüfi bir gelişim olarak ele almak bir bedbahtlık değilse bile, o düzeyde bir saf dilliliktir. Çünkü Şemzinan gerçeğinin ardında özgürlük hareketinin yarattığı ideolojik kimlik ve siyasal bilinç vardır. Bu bilinç, eylem içinde gelişip, gerçekleşmiştir. Eylem içinde gelişip gerçekleşen bu bilinç en güçlü örgütlenmeleri yaratabilir.

Şemzinan, Gever halkı, sergilediği tavır ve duruşun ardındaki bilinç eylem diyalektiğiyle yasallığın ve meşruiyetin müthiş bir uyumunu sergilemiştir. Yasallığın gereğini yerine getirmeyen bir devlet karşısında, halk, meşruiyetinin gerektirdiği bilinç ve tavrı yasallık çerçevesinde ortaya koymuş ve dayatmıştır. Bunun için gerekli olan işlem ve mekanizmaları yaratmayı da yaratıcı bir tarzda sergilemeyi bilmiştir. Aslında bu, Önderliğin son savunmasında ortaya koyduğu devletle ilişki ve çelişki içinde bir sürecte ifadesini bulan yasallıkla meşruiyetin dengeli sergilenişi, bunun güçlü algılanması ve özümsenmesinin ifadesidir. Burada şu noktaya dikkat çekmek gerekiyor: O halkın tümünün savunmaları okuduğunu söylemek mümkün değildir. Ancak Önderliğin yüksek bir bilinçle ortaya koyduğunu, halk derin bir hissedişle tavrında sergilemiştir. Şemzinan gerçeğinde Önderlikle halkı buluşturan bir diğer boyut; militanın militanlığını yapmadığı süreçte, halkın derin bir bilinç ve hissedişle sergilenen militanca direniş tutumunda göstermiştir kendisini.

Halkla Önderliğin bu kadar güçlü buluştuğu, halkın Önderliği sahiplendiği, Önderliğin ise halkın yüreği ve bilinci olarak güç verdiği Şemzinan gerçeğindeki, en anlamlı sonuçlardan bir tanesi, militan olması gerekenin militanlığında, öncü kadro olması gerekenin öncülüğünde ve en önemlisi de tüm özelliklleriyle Önderlik ve halk arasında köprü görevi görmesi gereken örgütte (pratik karşılığı olarak kadro) yaşanan derin yetersizliktir. Bu, öyle sıradan bir yetersizlik değil, esasta devletin Kürt sorununa yaklaşımda ısrar ettiği inkar ve imha politikasında, Önderliği aşma çabasını dayandırdığı, dayanmak istediği zemin oluyor. Yani devlet, Kürt sorunundaki çözümsüzlüğünü, Önderliği aşarak bir çözüm biçiminde dayatmaya çalışırken, örgütün, yani öncü kadronun bu noktadaki yetersizliğini referans almaya çalışmaktadır. Bu, niyetlerin dışında objektif durumdur. Önderlik ve halkın bilinçte, duruşta ve bir bütün olarak direnişte buluşması, devletin olduğu kadar kadronun da aşılmayla yüz yüze olduğunu gösteriyor. Önderlikle halkın bu buluşması kadroya şu mesajı veriyor: Nasıl ki bu devlet aşılmaz değilse, kadro da aşılmaz değildir. Önderlikle buluşmayan aşılmak durumundadır. Bu mesajı doğru anlayanlar devleti doğru aşacakları gibi, kendilerini de aşacaklardır. Bu mesajı alamayanlar aşılacaklardır. Bu, şimdiye kadar genel teorik bir doğruydu. Ancak Şemzinan'da teorik doğru sınanmış, sağlaması yapılmış, yaşamsal bir doğruya dönüşmüştür.

Burada şu soruyu sormanın zamanıdır: Şemzinan gerçeği karşısında yapılması gereken nedir? Soru kadar cevap da nettir. Bir kere Şemzinan'da yapılması gereken, düzen siyasetçileri gibi "Şemzinan" da devlet terörü var mıdır, yok mudur? Varsa lokal mıdır..." vs gibi gerçeği gerçeğin içinde boğacak tartışmalara girmek hiç değildir. Sorun, devletin yıllardır acılarını yaşayarak bildiğimiz ve teşhir olmuş yüzünü teşhir etmek de değildir. Yapılmaması gerekenlerden yola çıkarak yapılması gerekeni çok daha net ortaya koyabiliriz. Ne yaptığını bilen ve en gayri meşru pozisyonunu sahiplenmekten çekinmeyen devlet karşısında, halkın en meşru duruşu, tavrı ve eylemi sahiplenilmek, geliştirilmek ve güç verilmek durumundadır. Ortaya çıkan öz savunma bilinci temelindeki demokratik duruş ve eylem hızla örgütlü bir güce dönüştürülmeli, bilinç eylem diyalektiği, eylem örgüt diyalektiğine dönüştürülmelidir.

Şayet Kürt sorununda adil, eşit ve özgür çözüm isteniyorsa, yapılması gereken, halkın açığa çıkan gücünü Önderlikle buluşturmak olmalıdır. Yoksa halkın açığa çıkan gücünü günübirlik politik malzeme olarak kullanmaya kalkan, heyecanını soğukkanlılık, sağduyu telkinleriyle, nasihatleriyle gizlemeye çalışanların yaptıkları gibi olmamalıdır. Hele hele kimse kasaba politikacılığı ile geliştirdiği telkinleriyle halkın soğukkanlılığını, sağduyusunu sahiplenmeye hiç kalkışmasın. Çünkü bu halk, beynindeki Önderlik bilinciyle ve yüreğindeki Önderlik sevgisiyle soğukkanlılığa ve sağduyuya fazlasıyla sahiptir. Halk sağduyusunu ve soğukkanlılığını terörist devletin teröristlerini yakalarken gösterdiği gibi, ele geçirdiği belgeleri sağlama almada da herkese göstermiş, oldukça bilinçli bir şekilde gerekli mekanizma ve yöntemleri halka ait bir yaratıcılıkla sergilemeyi bilmiştir. Bu halka güvenmek gerekir. Güvenenler zaten halkın doğruyu yapacağına inananlar olduğu gibi, halka inanmayanlar kasaba politikacılığıyla pazarlayacağı fırsatın heyecanı ile halka sağduyu ve soğukkanlılık telkin etmeye çalışırlar.

Bu halktan daha çok bu halkın çıkarını düşünecek kimse yoktur. Gerçek çözüme en çok ihtiyaç duyan bu halk, çözümün Önderlik olduğu bilinciyle sahipleniyor Önderliği. Çözüme ihtiyaç duyan herkesin şunu bir slogan olarak haykırması gerekiyor: **Önderlik çözümdür, çözümsüz yaşanmaz.** Sloganlaştıracağımız bu perspektif üzerinden Kürt siyasetinin kırmızı çizgisini de belirlememiz gerekiyor.

Bugüne kadar 'Aposuz Kürt siyaseti' dayatmalarına karşı ezik, mahçup duran ve kendini anlatma, anlaşılır kılma ihtiyacı duyan psikolojiler bir yana bırakılıp, Kürt siyasetinde dostluğun da düşmanlığın da kırmızı çizgisi olarak almak gerekiyor Önder Apo'yu. Bunun somut ifadesi olarak da yasal ve meşru bir eylem biçiminde geliştirilen referanduma dört elle sarılmak, bunu Kürt siyaset gerçeğinin değiştirilmez özü olarak dayatmak gerekiyor.

www.arsivakurd.org

PKK Kürt'ün özgürleşme tarihidir

PKK her birisi bir asra bedel 27 mücadele yılını geride bıraktı. 28. kuruluş yıldönümünü yeniden yapılanarak ve serhildanlaşan halk gerçeğiyle karşılayan PKK'nin bu yıldönümünde, başta bizleri yaratan Önder Apo ve şehitlerimizi büyük bir minnetle anıyor, Önder Apo'yu büyük bir özlemle ve başarma sözüyle selamlıyoruz.

Nefes nefese geçen 27 yıla dönüp yeniden bakıldığında, ölçülebilir zamanların dışında yaratılmış bir tarih gerçeğiyle karşılaşılır. Bu yıllar, takvim yapraklarının ölçemediği, bilinen zamanların dışında ve ötesinde yeni bir zaman ve tarih anlayışının yaratıldığı yıllardır. Önder Apo zamana ve tarihe yeni bir gözle ve bilinçle bakmanın anahtarını verdi bizlere. Bu anahtar, başkalarına ait olan zamanlara hükmetmenin ve kendi zamanını yaratmanın anahtarıdır. 27 yılın sonunda, PKK ile yaratılan tarihin en büyük kazanımı, yaşamın yitirilen anlamının bulunmasının anahtarının yaratılmış olmasıdır. 28. yılı, tarihin bütün güzelliklerinin anlamını yaşama katmanın her türlü bilinci, örgütlülüğü ve eylemiyle donanmış olarak karşılıyoruz.

28. yılın arifesinde, içinde büyük bir bilinç, inanç ve kararlılık taşıyan serhildan duruşuyla PKK'nin yarattığı yeni tarihe ve yaşam felsefesine en uygun cevabı vermenin Şemzinan halkı şahsında temsil edilmesi, kendi tarihine sahip çıkmak kadar, geleceğini yaratmanın gücünün de oluştuğunu göstermektedir. 27 yıllık amansız bir mücadelenin en anlamlı sonucu, tarihin dışına itilmek istenen bir halkın, kendi şahsında bütün yitirilmiş insani değerlerin yeniden üretildiği bir tarih yaratma bilinci ve gücünü en canlı biçimde temsil eden bir halk gerçekliğine ulaşmış olmasıdır. Bu sonucun hem sembolü, hem nedeni, hem de bu gerçeği süreklileştirmenin ve geleceğe taşırmanın anahtarı hiç kuşkusuz PKK'dir. PKK, 27 yılını tamamlarken, kendisiyle yarattığı tüm değerleri uygarlığın hapsettiği zamanların dışında, kendinin yeniden anlamlandırdığı zamanın ruhunu büyük bir bilinç, irade, inanç ve kararlılıkla 28. yılına taşırırken, özünde yeni bir tarihin sayfalarını da açmaktadır.

Geride bıraktığımız 27 yıl içerisinde yaratılan değerler, halklarımıza büyük bir umut ve bu umudun bir sonucu olarak mücadele etme iradesi kazandırmıştır. Bu iradeyle kendisini her gün yeniden üreterek, erkek egemenlikli uygarlık sistemi karşısında halkların zamanını kendi şahsında bugüne taşıyan Önder Apo ve O'nun örgütü olan PKK, tüm tarihi boyunca büyük saldırılarla karşılaşmıştır. Bugün Önder Apo üzerinde geliştirilen komplonun imhayla sonuçlandırılmak istenmesi ve O'nun yarattığı mücadele değerlerinin her gün farklı bir biçimde yok edilmeye çalışılması, kendini anlama kadar, sistemi de doğru anlayıp ona karşı güçlü bir duruş sergilemeyi bizler açısından vazgeçilmez kılmaktadır. Yaratılan bu değerlerin en önemli kazanımı hiç kuşkusuz rafine bir düzey kazanmış olan bilimsel demokratik sosyalist çizgidir. Bu ideolojik gelişim, sistemin "sonu geldi" dediği ideolojilerin, en bunalımlı zamanlarında kendi ideolojik kimliğini yaratarak sistem dışında ve karşısında varolabilmenin fırsatını yaratmıştır.

Halklarımız açısından yaratılan bu fırsat, bütün uygarlık tarihinin yaratmış olduğu kirden arınmanın ve temiz bir gelecek yaratmanın imkan dahiline girdiği en büyük fırsattır. Sistem, ilk defa kendi aklının dışında düşünebilen bir akıl yaratıldığının bilinci ve öfkesiyle bu yeni ideolojik kimliğe saldırırken, halklarımız da tarihin derinliklerinden gelen umudu hissetmenin coşkusu, kararlılığı ve inancıyla bu kimliği sahiplenmektedir. Bu kimliğin örgütlü ifadesi olan PKK, kendi misyonunun bilincinde, bu saldırılar karşısında kendini yeniden üretme kabiliyetinin bir gereği olarak 28. yılını yeniden yapılanmış olarak karşılamaktadır. Bu yeniden yapılanma sadece bugünün ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla içine girilen bir süreç değil, bütün bir geleceği kazanmanın ideolojik kimliğini oluşturma, bu kimliği temsil edecek insanı yaratma ve bu doğrultuda anlamını ve zamanını yitirmiş toplum gerçeğini aşarak, yeni bir toplum yaratmanın projesidir.

28. kuruluş yıldönümüne yeniden yapılanmış olarak giren PKK, yarattığı tarihin bilincinde ve ona karşı sorumluluk sahibi olan kadroların söz ve eylem gücünü zihniyette bütünleştiren PKK'lileşme çabasıyla, demokratik ekolojik, cinsiyet özgürlükçü toplum projesini yaşamsallaştırmaya çalışmaktadır. Böylesine büyük bir iddianın, projenin sahibi olan bir kimliği vicdan ve zihniyet devrimini gerçekleştirmemiş olanların temsil etmesi mümkün değildir. Bu kimlik, 27 yıldır Apoculuk ve PKK'lilik kimliği olarak yeni bir tarih yaratmanın iradesini, örgütlülüğünü, savaşımını; günlük olarak onun tarzını, temposunu ve militanlık ölçülerini sınanmış gerçekler olarak ortaya koymuştur.

Dolayısıyla PKK'lileşmek, bütün bu tarih içinde kendine yabancılaşmış Kürt insanı şahsında Ortadoğu halklarının kendini arama ve bulmasının anlam gücüdür. Bu arayış, günlük olarak nefes nefese kendini sistemin büyük vicdansızlık ve ahlaksızlık gerçeğinden kurtararak, insan olarak kendisini var etmesinin anlam gücü ve özgürlük bilinci olan büyük bir vicdanı ve yüce bir ahlaki duruşu gerçekleştirmekle mümkündür. PKK'lileşmek, PKK çizgisinde kendini yeniden yaratmak, örgüt anlayışı ve kadro duruşunda, başta Önder Apo ve şehitler gerçeğinde her gün kendini üreten pratiğin adıdır. Yüreği ve beynini insanın özüne ulaşma arayışına adamış militanlar topluluğunun, her gün eylemiyle kendini gerçekleştirenlerin partisi olarak PKK, 28. yıla tüm insanlığı egemen sistemlerin mezhebi olmaktan kurtarıp gerçek özgürlüğü ve demokrasiyi yaratma iddiasıyla girmektedir.

PKK, *"Kürdistan sömürgedir"* belirlemesinde ifadesini bulan iki sözün sorumluluğunun yüklendiği ahlaki ve vicdanı bir duruş olarak ortaya çıkmıştır. Bu anlamıyla PKK, anlamın söze döküldükten sonra yaşamla buluşturulmasının gerekliliğini kendi varoluşunun ahlaksal ve vicdani gerekçesi yapanların yürüyüşüdür. Sözün anlamdan koparıldığı ve eylemden uzaklaştırılmaya çalışıldığı Kürdistan gerçeğinde söze yeniden anlam katmak, anlamda yaşamı, yaşamda anlamı üretmek özgürlük arayışının olmazsa olmazı haline gelmiştir. Bunun sonucu Kürt halkı günü tüketen değil, geleceği kazanmanın mücadele gücü haline gelmiştir. Sözle eylemin bu buluşması, kendini yitiren, kendisine yabancılaşan Kürt'ün, her şeyden önce ve her şeyden daha çok komünal demokratik değerlerin anası neolitik toplumu yaratan kendi özüyle buluşmasıdır.

Yeniden yapılanan PKK, kendi özünü arayan insanın kendisi ile buluşmasının büyük coşkusu, heyecanı ve kavgasının adı olarak gençlik çağından olgunluk çağına geçerken, daha profesyonelleşmiş, ama ruhta amatörlüğün sel gibi olan coşkusuyla hızından, temposundan ve tarzından hiçbir şey yitirmeden özgürlük denen o sınırsız arayış mekanına ve zamanına yürümeye devam etmektir. Bu anlamda PKK'lileşmek, uygarlık denen sınıflı toplumun eşiğinden atlamanın, dolayısıyla yoldan çıkmanın bütün ayartıcı, beşeri zaaflarının çözümlenip bilince kavuştuğu bilgece bir duruş kadar, özgürlüğün göğüne merdiven dayamanın coşkusu ve heyecanıyla 28. yılı karşılamaktadır. 28. yıl da kendini özgürlüğe adayanların ve kahraman halkımızın Koma Komalên Kurdistan'ı yaratma mücadelesiyle geçecektir.

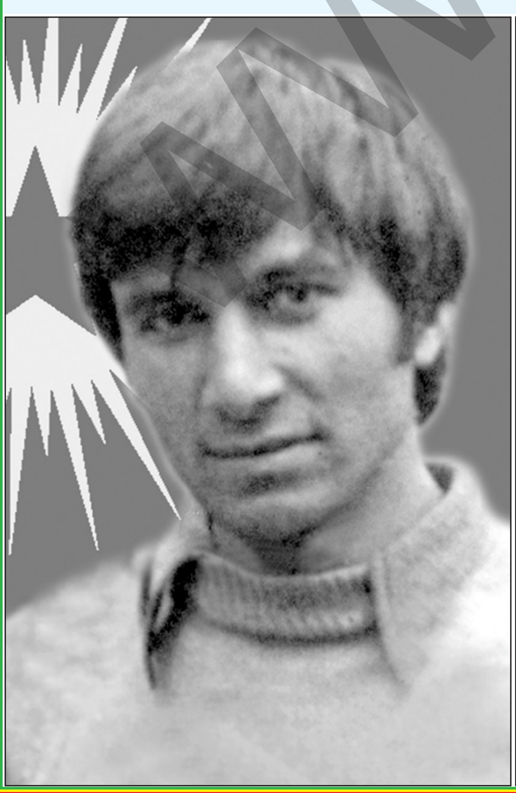
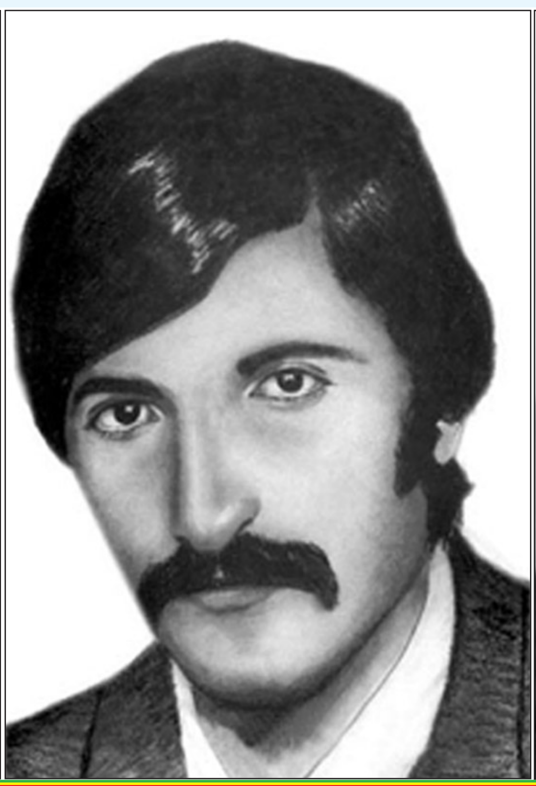
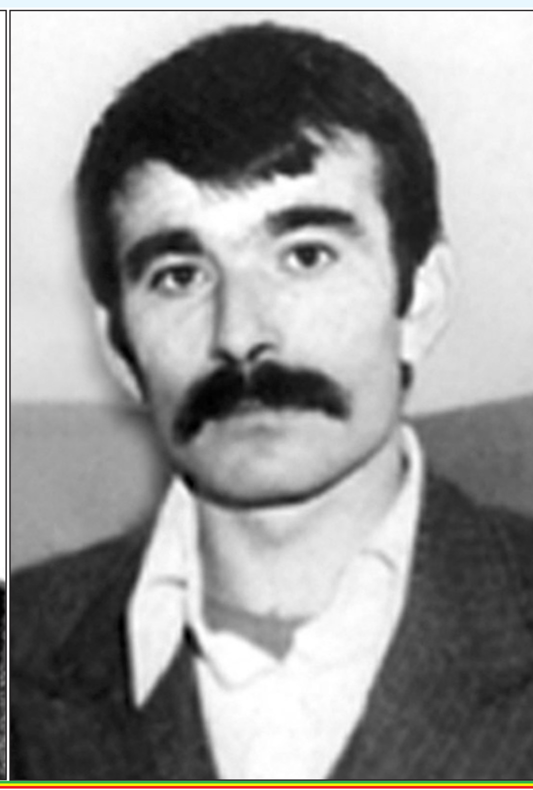
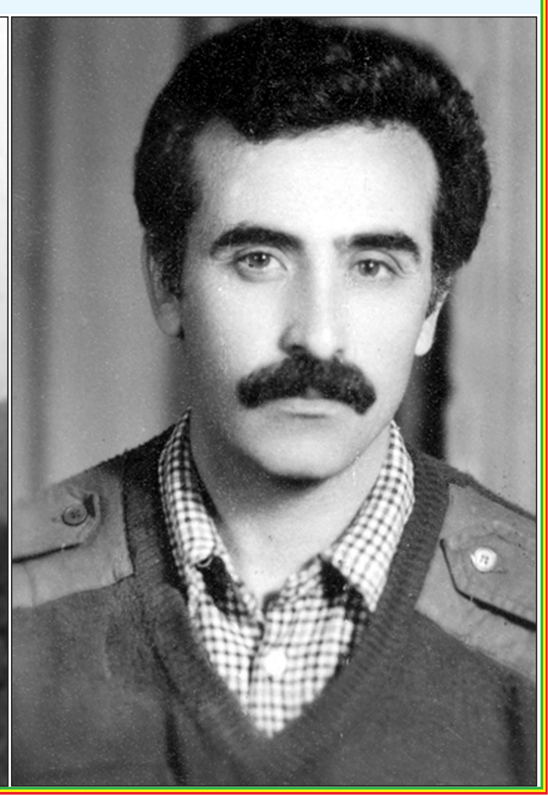
PKK'lileşmek bugün her zamankinden daha fazla bir görev olarak önümüzde durmaktadır. Çünkü PKK'lileşerek kendini yaratan halklarımıza, PKK'lilik ve onun ruhu olan Apoculuk dışında kendini yaratmanın seçenekleri dayatılmaktadır. Egemen sistemin sahipleri ve inkarcı rejimler çok iyi biliyorlar ki PKK'lileşmek demek, sistemin yedeği ve mezhebi olma tuzaklarından kurtulmanın tek gerçekleşmiş kimliği demektir. Bu kimlik dışında dayatılan bütün kimlikler ve Kürt sorununa çözüm arayışları inkarcı sistem ve destekleyicilerinin farklı renklerde ve biçimlerdeki versiyonlarıdır. Sistem, Önder Apo ve PKK'yi bir kimlik olarak yok etmeye çalışırken, özünde yeniden inkarcı ve imhacı kimliğini kabul ettirme arayışındadır. Bugün bu kimliğin rengi Kürtlükle boyanıp, işbirlikçilik, ihanetçilik olarak alternatif bir kimlik biçiminde sunulmaya çalışılıyor. Rengi Kürtlük de olsa, Apoculuk ve PKK'lilik ruhundan boşalmış bütün kimlikler egemen, inkarcı, sömürgeci sistemin kimlikleridir.

PKK'nin 27 yıllık mücadele tarihi, sistemin tüm kimliklerini reddetme tarihi kadar, kendi özgürlük kimliğini yaratmanın da tarihi olmaktadır. Bu kimlik ***Kemal Pir*** şahsında enternasyonal özüne kavuşurken, ***Beritan*** şahsında özgür kadın kimliğiyle ihanetin ve işbirlikçiliğin hiçbir biçimini kabul etmeyen direngenliği açığa çıkarmış, son olarak ***Şilan*** yoldaş şahsında, yeniden yapılanan PKK, bu kimliği her koşul altında sahiplenmenin ve ona bağlı kalmanın en güzel örneğini ortaya koymuştur.

28. yıla girerken PKK'lilik kimliğinin önümüze koyduğu görevlere büyük bir coşkuyla sahip çıkarken, Şemzinan ve Gever halkı tarafından da ortaya konulan bu kimliğin bize bahşettiği onur ve gurur dışında hiçbir yaşam biçimine ve arayışına tenezzül etmeyeceğimizin sözünü veriyor, bu onuru bize yaşatan Önder Apo ve şehitlerimize bağlılığımızı bir kez daha yineliyoruz.

PKK Parti Meclisi
26 Kasım 2005

www.arsivakurd.org